UCHWAŁA NR 2400/15
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 2 lipca 2025 roku

w sprawie przyjęcia propozycji zmian programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027

Na podstawie art. 41 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 4 i 4a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581); art. 14g ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198); art. 18 ust. 1-3 oraz art. 24 ust. 1-4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r., ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE. L. 231/159 z 30.06.2021), uchwala się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się propozycję zmian programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
RENATA JANIK
(dokument podpisano elektronicznie)

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR 2400/25……..

ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia…… 2 lipca 2025 roku

Program SFC2021 wspierany z EFRR (cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu"), EFS+, Funduszu Spójności, FST i EFMRA – art. 21 ust. 3

CCI	2021PL16FFPR013
Tytuł w języku angielskim	European Funds for Świętokrzyskie 2021-2027
Tytuł w języku (językach) narodowym (narodowych)	PL - Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027
Wersja	1.2
Pierwszy rok	2021
Ostatni rok	2027
Kwalifikowalny od	1 sty 2021
Kwalifikowalny do	31 gru 2029
Nr decyzji Komisji	C(2022)8862
Data decyzji Komisji	7 gru 2022
Regiony NUTS objęte programem	PL72 - Świętokrzyskie PL721 - Kielecki PL722 - Sandomiersko-jędrzejowski
Odnośny fundusz lub odnośne fundusze	EFRR EFS+
Program	☐ w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu" wyłącznie dla regionów najbardziej oddalonych

Spis treści

1. Strategia programu: główne wyzwania i odnośne rozwiązania polityczne 2120
Tabela 1 3130
2. Priorytety 6563
2.1. Priorytety inne niż pomoc techniczna 6563
2.1.1. Priorytet: 1. Fundusze Europejskie dla konkurencyjnej gospodarki 6563
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii (EFRR) 6563
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy 6563
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: 6563
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 6866
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ 6866
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 6967
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 6967
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 7068
2.1.1.1.2. Wskaźniki 7068
Tabela 2: Wskaźniki produktu 7068
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu 7169
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji 7169
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji 7269
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania 7370
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne 7370
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ 7370
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST 7371
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.2. Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych (EFRR) 7472
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy 7472
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: 7472
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 7674
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ 7674
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 7775
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 7775
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 7876
2.1.1.1.2. Wskaźniki 7976
Tabela 2: Wskaźniki produktu 7977
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu 7977

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji 7977
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji 7977
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania 8078
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne 8078
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ 8078
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST 8078
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.3. Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne (EFRR) 8179
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy 8179
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: 8179
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 8381
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ 8381
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 8482
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 8482
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 8583
2.1.1.1.2. Wskaźniki 8583
Tabela 2: Wskaźniki produktu 8583
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu 8684
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji 8684
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji 8684
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania 8784
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne 8785
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ 8785
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST 8785
2.1.1. Priorytet: 2. Fundusze Europejskie dla środowiska 8886
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (EFRR) 8886
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy 8886
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: 8886
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 9088
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ 9189
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 9189
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 9290
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 9290
2.1.1.1.2. Wskaźniki 9391

Tabela 2: Wskaźniki produktu 9391
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu 9391
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji 9492
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji 9492
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania 9492
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne 9593
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ 9593
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST 9593
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju (EFRR) 9694
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy 9694
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: 9694
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 9896
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ 9896
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 9997
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 9997
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 10098
2.1.1.1.2. Wskaźniki 10098
Tabela 2: Wskaźniki produktu 10098
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu 10098
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji 10199
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji 10199
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania 10199
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne 102100
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ 102100
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST 102100
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego (EFRR) 103101
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy 103101
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: 103101
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 105103
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ 105103
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 106104
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 106104

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 107~~105~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 107~~105~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 107~~105~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 107~~105~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 108~~106~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 108~~106~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 108~~106~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 108~~106~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 109~~107~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 109~~107~~
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.5. Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej (EFRR) ..... 110~~108~~
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 110~~108~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 110~~108~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 112~~109~~
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 112~~110~~
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 112~~110~~
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 113~~111~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 113~~111~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 114~~112~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 114~~112~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 114~~112~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 114~~112~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 115~~112~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 115~~113~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 115~~113~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 115~~113~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 116~~113~~
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.6. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej (EFRR) ..... 117~~115~~
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 117~~115~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 117~~115~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 119~~116~~
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 119~~117~~
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 120~~117~~

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 120~~118~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 120~~118~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 121~~119~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 121~~119~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 121~~119~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 122~~120~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 122~~120~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 122~~120~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 123~~121~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 123~~121~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 123~~121~~
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia (EFRR) ..... 124~~122~~
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 124~~122~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 124~~122~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 126~~124~~
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 126~~124~~
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 127~~125~~
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 127~~125~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 128~~126~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 128~~126~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 128~~126~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 128~~126~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 129~~127~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 129~~127~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 129~~127~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 129~~127~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 130~~127~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 130~~128~~
2.1.1. Priorytet: 3. Fundusze Europejskie na mobilność miejską (Cel szczegółowy dotyczący mobilności miejskiej określony w art. 3 ust. 1 lit. b) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności) ..... 131~~129~~
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.8. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej (EFRR) ..... 131~~129~~
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 131~~129~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 131~~129~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 133~~131~~

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 133~~131~~
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 134~~132~~
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 134~~132~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 135~~133~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 135~~133~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 135~~133~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 136~~134~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 136~~134~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 136~~134~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 137~~135~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 137~~135~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 137~~135~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 137~~135~~
2.1.1. Priorytet: 4. Fundusze Europejskie dla dostępności Świętokrzyskiego ..... 139~~137~~
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej (EFRR) ..... 139~~137~~
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 139~~137~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 139~~137~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 141~~139~~
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 141~~139~~
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 142~~140~~
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 142~~140~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 143~~141~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 143~~141~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 143~~141~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 144~~141~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 144~~142~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 144~~142~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 145~~143~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 145~~143~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 145~~143~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 145~~143~~
2.1.1. Priorytet: 5. Fundusze Europejskie dla rozwoju społecznego ..... 147~~144~~
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.2. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe

życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online (EFRR) ... 147144
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ... 147144
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ... 147144
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ... 149146
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ... 149146
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ... 150147
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ... 150147
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ... 151148
2.1.1.1.2. Wskaźniki ... 151148
Tabela 2: Wskaźniki produktu ... 151148
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ... 152149
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ... 152149
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ... 152149
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ... 152149
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ... 153150
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ... 153150
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ... 153150
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.3. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne (EFRR) ... 154151
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ... 154151
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ... 154151
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ... 156153
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ... 157154
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ... 157154
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ... 157154
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ... 158155
2.1.1.1.2. Wskaźniki ... 158155
Tabela 2: Wskaźniki produktu ... 158155
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ... 159156
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ... 159156
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ... 159156
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ... 160157
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ... 160157

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ 160157
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST 160157
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.5. Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej (EFRR) 161158
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy 161158
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: 161158
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 163160
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ 163160
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 164161
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 164161
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 165162
2.1.1.1.2. Wskaźniki 165162
Tabela 2: Wskaźniki produktu 165162
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu 166163
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji 166163
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji 166163
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania 167163
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne 167164
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ 167164
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST 167164
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.6. Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych (EFRR) 168165
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy 168165
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: 168165
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 170167
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ 171168
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 171168
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 171168
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 172169
2.1.1.1.2. Wskaźniki 173170
Tabela 2: Wskaźniki produktu 173170
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu 173170
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji 173170

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 174~~171~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania..... 174~~171~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ... 174~~171~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+..... 174~~171~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST..... 174~~171~~
2.1.1. Priorytet: 6. Fundusze Europejskie dla wspólnot lokalnych..... 175~~172~~
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich (EFRR).... 175~~172~~
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 175~~172~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 175~~172~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 177~~174~~
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+..... 177~~174~~
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów..... 178~~175~~
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 179~~176~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 179~~176~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 180~~177~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu..... 180~~177~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 181~~177~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 181~~178~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 181~~178~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania..... 181~~178~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ... 182~~178~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+..... 182~~179~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST..... 182~~179~~
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO5.2. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie (EFRR) ..... 183~~180~~
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 183~~180~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 183~~180~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 185~~182~~
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+..... 185~~182~~
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów..... 186~~183~~
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 187~~184~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 187~~184~~

2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 187~~184~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 188~~184~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 188~~185~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 189~~185~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 189~~186~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 189~~186~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 189~~186~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 190~~186~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 190~~187~~
2.1.1. Priorytet: 7. Zdrowi i aktywni zawodowo ..... 191~~188~~
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia (EFS+) ..... 191~~188~~
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 191~~188~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 191~~188~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 193~~190~~
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 193~~190~~
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 194~~191~~
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 194~~191~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 195~~191~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 195~~192~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 195~~192~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 195~~192~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 195~~192~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 195~~192~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 196~~193~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 196~~193~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 196~~193~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 196~~193~~
2.1.1. Priorytet: 8. Edukacja na wszystkich etapach życia ..... 198~~194~~
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami (EFS+) ..... 198~~194~~
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 198~~194~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 198~~194~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 200~~196~~

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 201~~197~~
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 201~~197~~
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 202~~198~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 202~~198~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 203~~199~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 203~~199~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 203~~199~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 204~~200~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 204~~200~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 204~~200~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 204~~200~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 205~~200~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 205~~201~~
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej (EFS+) ..... 206~~202~~
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 206~~202~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 206~~202~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 207~~203~~
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 207~~203~~
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 208~~204~~
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 208~~204~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 209~~205~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 209~~205~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 209~~205~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 209~~205~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 209~~205~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 209~~205~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 210~~206~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 210~~206~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 210~~206~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 210~~206~~
2.1.1. Priorytet: 9. Usługi społeczne i zdrowotne ..... 211~~207~~

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji (EFS+) 211207
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy 211207
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: 211207
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 213209
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ 214210
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 215211
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 216211
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 216211
2.1.1.1.2. Wskaźniki 216212
Tabela 2: Wskaźniki produktu 216212
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu 217212
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji 217212
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji 217212
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania 217213
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne 218213
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ 218213
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST 218213
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.9. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów (EFS+) 219215
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy 219215
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: 219215
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 220216
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ 221217
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 222218
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 222218
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 222218
2.1.1.1.2. Wskaźniki 222218
Tabela 2: Wskaźniki produktu 223219
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu 223219
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji 223219
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji 223219
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania 223219
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne 224219
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ 224220

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST 224220
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej (EFS+) 225221
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy 225221
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: 225221
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 228223
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ 228224
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 229225
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 229225
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 230226
2.1.1.1.2. Wskaźniki 230226
Tabela 2: Wskaźniki produktu 230226
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu 230226
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji 231227
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji 231227
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania 231227
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne 231227
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ 232227
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST 232228
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (EFS+) 233229
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy 233229
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: 233229
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 235231
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ 236232
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 237233
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 237233
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 238234
2.1.1.1.2. Wskaźniki 238234
Tabela 2: Wskaźniki produktu 238234

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu 238234
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji 239234
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji 239234
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania 239235
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne 239235
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ 239235
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST 240235
2.1.1. Priorytet: 10. Aktywni na rynku pracy 241237
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej; (EFS+) 241237
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy 241237
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: 241237
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 242238
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ 243239
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 244240
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 244240
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów 244240
2.1.1.1.2. Wskaźniki 244240
Tabela 2: Wskaźniki produktu 245241
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu 245241
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji 245241
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji 246242
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania 246242
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne 246242
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ 246242
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST 247242
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.2. Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy (EFS+) 248244
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy 248244
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: 248244
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 249245
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ 249245

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 250~~246~~
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 250~~246~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 251~~247~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 251~~247~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 251~~247~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 251~~247~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 252~~247~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 252~~248~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 252~~248~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 252~~248~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 252~~248~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 252~~248~~
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.3. Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (EFS+) ..... 254~~250~~
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 254~~250~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 254~~250~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 255~~251~~
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 255~~251~~
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 256~~252~~
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 257~~253~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 257~~253~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 257~~253~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 257~~253~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 258~~254~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 258~~254~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 258~~254~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 258~~254~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 258~~254~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 259~~255~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 259~~255~~
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia (EFS+) ..... 260~~256~~
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 260~~256~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 260~~256~~

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 262~~258~~
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 262~~258~~
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 263~~259~~
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 263~~259~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 264~~260~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 264~~260~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 264~~260~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 265~~261~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 265~~261~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 265~~261~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 266~~261~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 266~~262~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 266~~262~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 266~~262~~
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej (EFS+) ..... 268~~263~~
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 268~~263~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 268~~263~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 269~~264~~
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 269~~264~~
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 270~~265~~
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 270~~265~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 271~~266~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 271~~266~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 271~~266~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 271~~266~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 272~~267~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 272~~267~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 272~~267~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 272~~267~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 272~~267~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 273~~268~~

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (EFS+) ..... 274~~269~~
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy ..... 274~~269~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+: ..... 274~~269~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 275~~270~~
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+ ..... 275~~270~~
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 276~~271~~
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 276~~271~~
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 277~~272~~
2.1.1.1.2. Wskaźniki ..... 277~~272~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 277~~272~~
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu ..... 277~~272~~
2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 277~~272~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 278~~272~~
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania ..... 278~~273~~
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne ..... 278~~273~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 278~~273~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 278~~273~~
2.2. Priorytety pomocy technicznej ..... 280~~275~~
2.2.1. Priorytet pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 11. Pomoc Techniczna EFRR ..... 280~~275~~
2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy ..... 280~~275~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 280~~275~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 283~~278~~
2.2.1.2. Wskaźniki ..... 283~~278~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 283~~278~~
2.2.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..... 284~~279~~
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji ..... 284~~279~~
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ ..... 284~~279~~
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST ..... 284~~279~~
2.2.1. Priorytet pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 12. Pomoc Techniczna EFS+ ..... 286~~280~~
2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy ..... 286~~280~~
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ..... 286~~280~~
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: ..... 288~~282~~
2.2.1.2. Wskaźniki ..... 289~~283~~
Tabela 2: Wskaźniki produktu ..... 289~~283~~

2.2.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji 289283
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji 289283
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+ 289283
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST 289283
3. Plan finansowy 291284
3.1. Przesunięcia i wkłady (1) 291284
Tabela 15A: Wkłady na rzecz InvestEU* (w podziale według roku) 291284
Tabela 15B: Wkłady na rzecz InvestEU* (zestawienie) 291284
Uzasadnienie z uwzględnieniem sposobu, w jaki kwoty te przyczyniają się do osiągnięcia celów polityki wybranych w umowie partnerstwa zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie InvestEU 292285
Tabela 16A: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego (w podziale na lata) 292285
Tabela 16B: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego* (zestawienie) 292285
Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego – uzasadnienie 292285
Tabela 17A: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego funduszu lub funduszy* (w podziale na lata) 292285
Tabela 17B: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego Funduszu lub Funduszy (zestawienie) 293286
Przesunięcia między funduszami objętymi zarządzaniem dzielonym, w tym między funduszami polityki spójności – uzasadnienie 293286
Table 21: Resources contributing to the objectives set out in Article 21c(3) of Regulation (EU) 2021/241 293286
3.2. FST: alokacja w programie i przesunięcia (1) 293286
3.3. Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródokresowego 293286
Tabela 19A: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródokresowego w ramach danego programu (w podziale według roku) 293286
Tabela 19B: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródokresowego do innych programów (w podziale według roku) 293286
3.4. Przesunięcia z powrotem (1) 294287
Tabela 20A: Przesunięcia z powrotem (w podziale według roku) 294287
Tabela 20B: Przesunięcia z powrotem* (podsumowanie) 294287
3.5. Środki finansowe w podziale na poszczególne lata 295288
Tabela 10: Środki finansowe w podziale na poszczególne lata 295288
3.6. Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe 296289
Tabela 11: Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe 296289
4. Warunki podstawowe 298291
5. Instytucje programu 376348
Tabela 13: Instytucje programu 376348
Podział kwot refundowanych z tytułu pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jeżeli wskazano więcej niż jeden podmiot otrzymujący płatności od Komisji 376348
6. Partnerstwo 377349
7. Komunikacja i widoczność 380352
8. Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami 382354
Tabela 14: Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami 382354
Aneks 1: Wkład Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe 383355

A. Podsumowanie głównych elementów ..... 383~~355~~
B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji ..... 384~~356~~
C. Obliczanie standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych ..... 384~~356~~
1. Źródło danych wykorzystanych do obliczenia standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował, zgromadził i zapisał dane, miejsce przechowywania danych, daty graniczne, walidacja itd.): ..... 384~~356~~
2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia na podstawie art. 94 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów są właściwe dla danego rodzaju operacji: ..... 384~~356~~
3. Proszę określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości danych. W stosownych przypadkach należy zastosować dane statystyczne i poziomy odniesienia oraz przedstawić je – na wniosek – w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję. ..... 384~~356~~
4. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych: ..... 384~~356~~
5. Ocena przez instytucję(-e) audytową(-e) metody obliczania i kwot oraz ustaleń mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób gromadzenia i przechowywania. ..... 385~~357~~
Aneks 2: Wkład Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami ..... 386~~358~~
A. Podsumowanie głównych elementów ..... 386~~358~~
B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji ..... 387~~359~~
Aneks 3: Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym wraz z harmonogramem ..... 388~~360~~
DOKUMENTY ..... 389~~361~~

1. Strategia programu: główne wyzwania i odnośne rozwiązania polityczne

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. a) ppkt (i)–(viii), art. 22 ust. 3 lit. a) ppkt (x) oraz art. 22 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/1060 (RWP)

Program regionalny *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 (PR FEŚ)* jest ważnym elementem realizacji Polityki Spójności, stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby i jest ukierunkowany na rozwój oraz wzmocnienie potencjału regionu. Program uwzględnia kierunki interwencji, określone w unijnych, krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych.

Mocną stroną Woj. Świętokrzyskiego (Woj.) jest lokalizacja (niemal centrum Polski) oraz przestrzeń z unikatowymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi. Ważne znaczenie mają zasoby surowców mineralnych i skalnych, występowanie wód leczniczych, obecność Gór Świętokrzyskich, Targów Kielce - jednego z największych ośrodków targowo-wystawienniczych Europy Środkowej oraz rozwój OZE i biogospodarki (w tym rolnictwa i przemysłu spożywczego).

Region jest jednym z najmniejszych w Polsce z małą gęstością zaludnienia, niskim poziomem urbanizacji i systematycznym spadkiem liczby ludności, spowodowanym procesami migracyjnymi i ujemnym przyrostem naturalnym. Ważnym wyzwaniem jest zatrzymanie i odwrócenie niekorzystnych procesów demograficznych.

Pomimo zauważalnego, w stosunku do lat poprzednich, wzrostu gospodarczego Woj., mierzonego wskaź. PKB, w 2019 z wartością 42 666 zł na mieszkańca, plasuje się ono na 13 pozycji w kraju. Na wys. PKB wpływa struktura gospodarki i niski poziom innowacyjności. W 2019 wartość nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej wynosiła 6 185 140 tys. zł (16 m-ce w kraju). Liczba podmiotów gospodarczych w Woj. zwiększa się, ale w 2020 stanowiła tylko 2,57% podmiotów w kraju (14 m-ce w kraju).

Działania zaplanowane w PR FEŚ są zgodne ze *Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ (SRWŚ 2030+)*, z której wynika, że Woj. rozwija się, ale wolniej niż inne regiony w kraju, dlatego zmiana ścieżki rozwoju stanowi ważne zadanie w perspektywie nadchodzącej dekady. Najważniejsze wyzwania:

- wzmocnienie potencjałów i wyeliminowanie niekorzystnych cech gospodarki regionalnej,
- osłabienie negatywnych zjawisk związanych z zanieczyszczeniem środowiska i zmianami klimatycznymi, zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych,
- racjonalne i prorozwojowe gospodarowanie przestrzenią, w szczegól. obszarów słabo zurbanizowanych,
- podniesienie standardu życia, poprawa i rozwój infrastruktury technicznej i społecznej.

Wyzwaniem jest **zwiększenie aktywności badawczej i innowacyjnej** w regionie oraz wspieranie transferu zaawansowanych technologii. W 2019 przedsiębiorstwa innowacyjne stanowiły 11,5% przedsięb. regionu (14 m-ce w kraju). Na niski poziom innowacyjności wpływa, m.in. niedostatecznie rozwinięta współpraca partnerów publicznych i prywatnych w obszarze B+R+I, co dot. szczegól. powiązań pomiędzy sektorem nauki i biznesu. Podmioty MŚP angażują się we współpracę w o wiele mniejszym stopniu niż w większości państw UE (KE, European Innovation Scoreboard 2021). Woj. w rankingu *innowacyjności regionów* (ang. Regional Innovation Scoreboard) zostało zaklasyfikowane do ostatniej grupy „słabych innowatorów".

Potencjałem do rozwoju regionu jest zaangażowanie w B+R, ale nakłady wewnętrzne na B+R są niskie (w 2019: 0,93% nakł. w kraju). Poza wsparciem przedsięb. konieczne jest dalsze finansowanie infrastrukt. publicznej B+R, kierowane do podmiotów realizujących badania ukierunkowane na komercjalizację i współpracę z przedsięb. oraz na zintensyfikowanie transferu technologii z ośrodków naukowych do biznesu, zapewniających dyfuzję innowacji, czemu będzie sprzyjała budowa Świętokrzyskiego Kampusu Laboratoryjnego Głównego Urzędu Miar - et. II (GUM) oraz Centrum Badań Molekularnych(CBM), przy Świętokrzyskim Centrum Onkologii (ŚCO).

Duże znaczenie w regionie ma ŚCO – ośrodek diagnostyki i leczenia nowotworów. Planowane jest wsparcie proj. CBM, którego celem jest wdrożenie polskiej technologii terapii CAR-T dla chorych na

nowotwory (własną technologię CAR-T mają tylko USA, Izrael). Planowane jest prowadzenie zaawansowanych badań z dziedziny biotechnologii z wykorzyst. metod i technik inżynierii genetycznej dla przygotowania terapii CAR-T. CBM będzie stanowiło zarazem 'hub biotechnologiczny' w bezpośrednim sąsiedztwie największych szpitali w Woj., by kumulować i generować wymianę myśli między naukowcami, praktykami różnych specjalizacji i dziedzin gospodarki. Planowane inwestycje: GUM i CBM w pełni wpisują się w inteligentne specjalizacje regionu (RIS).

Efektem tych przedsięwzięć będzie stworzenie profesjonalnego zaplecza infrastrukturalnego i eksperckiego, stymulującego aktywność przedsięb. w zakr. B+R+I.

Jak wykazała inicjatywa Catching-up Regions w zakr. podnoszenia konkurencyjności świętokrzyskich przedsięb., istotne jest także zapewnienie dostępu do usł. doradczych, sprofilowanych względem branży (RIS) i zindywidualizowanych, w tym doradztwa technologicznego. Ważną rolę odgrywać będą jako wykonawcy tych usł. - akredytowane ośrodki innowacji, klastry i regionalne uczelnie wyższe: Politechnika Świętokrzyska i jej Centrum Naukowo-Wdrożeniowe Inteligentnych Specjalizacji Regionu Świętokrzyskiego CENWIS oraz Uniwersytet Jana Kochanowskiego.

Wyzwanie stanowi wzmocnienie potencjału instytucji otoczenia biznesu (IOB), w tym budowanie kompetencji, w szczegól. w obszarze RIS (branża metalowo-odlewnicza, rolnictwo i przemysł spożywczy, budownictwo, turystyka zdrowotna i prozdrowotna), co wpłynie na wzrost innowacyjności i konkurencyjności MŚP. Wykorzystując potencjał wielu interesariuszy w procesie kreowania RIS, wspierany będzie również proces przedsiębiorczego odkrywania (PPO). Konieczne jest także wsparcie internacjonalizacji sektora MŚP.

Ważnym aspektem jest cyfryzacja instytucji publicznych - niezbędne są dalsze działania i szersze wykorzystanie usł. w zakr. e-zdrowia na rzecz stworzenia spójnego z krajowym - systemu zdrowia cyfrowego.

Wyzwania:

- wzrost atrakcyjności dla inwestorów, rozwój infrastrukt. sprzyjającej podejmowaniu działalności inwestycyjnej i innowacyjnej,
- pozyskiwanie krajowych inwestycji publicznych w sektorach stwarzających możliwość dyfuzji innowacji,
- zwiększenie aktywności B+R, m.in. zacieśnianie współpracy między podmiotami, wzmocnienie aktywności i skuteczności podmiotów składających się na tzw. otoczenie instytucjonalne,
- zwiększenie konkurencyjności na rynkach zagranicznych i przychodów z eksportu i wzmocnienie pozycji firm,
- zwiększanie wykorzystania narzędzi informatycznych do rozwoju e-usług, zwiększenie cyfryzacji MŚP i wykorzystania nowoczesnych technologii.

W Woj. występuje deficyt i słaba jakość **wód powierzchniowych.** Lepsza jest jakość wód podziemnych, ale ich zasoby eksploatacyjne są jednymi z najmniejszych w kraju. Nie ma większych jezior naturalnych. Są zbiorniki sztuczne łączące różne funkcje, np.: przeciwpowodziowe, kompensacyjne, rekreacyjne, energetyczne. Niski jest poziom retencji wody. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla potrzeb socjalno-bytowych są wody podziemne, na cele przemysłowe - wody powierzchniowe.

Wysokie jest zużycie wody na potrzeby gospodarki i ludności. W latach 2010-2020 długość czynnej **sieci wodociągowej** rozdzielczej wzrosła o 12,8%. Gęstość sieci w 2019 wyniosła 119 km/100 km2 (większa niż śr. krajowa).

Awaryjność sieci wodociągowej jest akceptowalna (śr. Woj. 0,23 WA), ale w 37 gminach ze 102 jest wyższa niż śr. krajowa. Generalnie krajowa infrastr. wodociągowa ma dość wysoki poziom strat wody. Największe straty dot. gmin poniżej 10 tys. mieszk.

W latach 2010-2020 dług. czynnej **sieci kanalizacyjnej** wzrosła o 95%. W 2019 jej gęstość wynosiła 54,9 km/100 km2 (Polska 52,8 km/100 km2). Nadal odsetek korzystających z kanalizacji jest niski (2019 - 59,4%, 15 m-ce w kraju). Nadal niski jest stopień skanalizowania obsz. wiejskich (i jak w przypadku

sieci wodociąg. występuje zróżnicowanie przestrzenne wskaź. skanalizowania) oraz odsetek korzystających z **oczyszczalni ścieków,** zwłaszcza na obszarach wiejskich.

W 2019 masa wytworzonych **komunalnych osadów ściekowych** w Woj. wyniosła ponad 95 ton.

Występują przekroczenia norm j**akości powietrza,** głównie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5, benzo(a)piranu i ozonu.

W skutek **zmian klimatu** występują zjawiska ekstremalne: fale upałów, nawałnice, susze, wiatry huraganowe, trąby powietrzne. Zagrożeniem są powodzie,obszary narażone na podtopienia, ale też niedobory wody, związane z suszami, potęgowane niską zasobnością w wodę.

Lesistość jest przeciętna (28,4%). Głównymi zagrożeniami dla lasów są ekstremalne zjawiska pogodowe, szkodniki owadzie, pożary, zwiększająca się penetracja terenów leśnych przez ludzi (głównie w celach turystycznych), często połączona ze szkodnictwem leśnym oraz izolacja kompleksów leśnych poprzez presję zabudowy.

Wzrasta masa wytwarzanych **odpadów komunalnych -** 256 kg/mieszk. w 2020 (śr. kraj. 342 kg). Niższy niż w kraju jest poziom selektywnej zbiórki odpadów – 31,1% w 2020. Nadal problemem są dzikie wysypiska - na koniec 2019: 47 (powierzchnia ponad 70 ha). W 2019 w Woj. funkcjonowało 81 PSZOK, zebrano w nich ponad 20 tys. Mg odpadów komunalnych.

Obszary chronione zajmują 66,2% regionu - najwyższy odsetek w Polsce.

W ostatniej dekadzie nastąpił znaczący wzrost produkcji energii z **OZE**. W 2019 działały instalacje OZE o mocy 288,1 MW. W tym instalacje na biomasę stanowiły 85%, głównie za sprawą Elektrowni Połaniec, ponad 8% wiatrowe i ponad 5% słoneczne. W 2020 instalacje OZE osiągnęły łączną moc 301,2 MW.

W ostatniej dekadzie rozbudowano **sieć ciepłowniczą** – dług. sieci przesyłowej i rozdzielczej wzrosła o 8%. Wzrosła gęstość sieci, ale w 2018 nadal była mniejsza niż przeciętna w kraju. Sieć ciepłownicza cechuje się rozproszeniem źródeł energii – na 1 kotłownię przypada ok. 33% mniej ogrzewanej kubatury niż przeciętnie w kraju.

Wyzwania:

- proekologiczna transformacja gospodarki regionalnej
- promowanie zrównoważonej konsumpcji energii, zwiększenia wykorzystania OZE
- rozpowszechnienie korzystnych dla klimatu systemów komunalnych, zwłaszcza w ogrzewaniu mieszkań i zasilaniu w centralną ciepłą wodę użytkową
- wspieranie sprzyjających środowisku form mobilności
- upowszechnienie świadomości ekologicznej
- przeciwdziałanie skutkom zagrożeń naturalnych
- poprawa efektywności gospodarki wodnej
- zwiększanie retencji wód powierzchniowych
- zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk półnaturalnych i zasobów genetycznych
- rekultywacja terenów zdegradowanych, w tym posiarkowych
- ochrona i zwiększanie powierzchni biologicznie czynnej w miastach (rozwój błękitno-zielonej infrastrukt.).

Transport drogowy jest jednym z głównych źródeł emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza. Przekroczone są poziomy docelowe i cel długoterminowy ozonu (Ocena jakości powietrza za 2019), którego największymi prekursorami są tlenki azotu i niemetanowe lotne związki organiczne, a największa emisja tlenków azotu pochodzi z transportu drogowego i procesów spalania w sektorze produkcji energii. Z transportu pochodzą również zanieczyszczenia w postaci pyłów (ścieranie opon, hamulców, nawierzchni dróg i unos zanieczyszczeń z dróg). W 2020 udział w emisji zanieczyszczeń z

transportu drogowego w regionie stanowił: 38,5% emisji tlenków azotu, 6,8% pyłu PM 2,5 i 6,8 pyłu PM 10 i 0,3% B(a)P. W 2018 transport wyemitował aż 25% gazów cieplarnianych w UE (UP).

Nadal wsparcia wymaga obszar komunikacji publicznej oraz różnych form komunikacji i mobilności aktywnej. Na koniec 2020 długość linii komunikacji miejskiej wynosiła 1 760 km (13 m-ce w kraju). Z komunikacji miejskiej skorzystało 32,9 mln osób - 1,45% w odniesieniu do skali kraju (14 poz.). Liczba korzystających z komunikacji publicznej w porównaniu do 2019 spadła o 13,4 mln osób (udział COVID-19).

W 2020 odsetek autobusów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych wyniósł 81,2% (jeden z dwóch najniższych w Polsce). W Woj. występowała najniższa dostępność systemów Park&Ride w kraju.

Poprawy wymaga bezpieczeństwo pieszych uczestników ruchu i rowerzystów. W 2019 na 131 ofiary śmiertelne wypadków drogowych w Woj. 33% stanowili piesi (43 ofiary). Na koniec 2020 na wszystkich ciężko rannych w wypadkach drogowych było 35 rowerzystów (11% ogółu), wśród ofiar śmiertelnych 9 (9,4% ogółu ofiar w regionie).

Woj. jest położone pomiędzy największymi aglomeracjami: Warszawą, Łodzią, obszarem śląsko-krakowskim, a także Lublinem i Rzeszowem. Niektóre obszary nadal cechuje niekorzystna dostępność komunikacyjna. W 2017 wskaź. dostępności WMDT wynosił 80% śr. krajowej. W regionie są tylko dwie drogi ekspresowe: S7 (północ-południe) i S74 (zachód-wschód), 8 odcinków ciągów komunikacyjnych, zaliczonych do dróg krajowych o nawierzchni twardej 756,6 km (ostatnie m-ce w kraju).

Problemem są niskie parametry techniczne dużej części dróg (np. wąskie pasy drogowe, brak ścieżek rowerowych) i obiektów mostowych, brak rozdzielenia ruchu lokalnego od dalekobieżnego, co powoduje obniżenie prędkości komunikacyjnych, zagrożenie wypadkami. Mało wydolne układy drogowe na wylotach miast, mała ilość chodników i ścieżek rowerowych, są przyczyną kolizji ruchu pieszego i rowerowego z samochodowym.

Niezadowalający jest poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego i małe wykorzystanie kolei do przewozów masowych. Przeciwdziałając wykluczeniu komunikacyjnemu w 2021 wznowiono transport kolejowy na przebiegającej przez świętokrzyskie linii 25 Łódź Kaliska – Dębica, która wymaga dalszych inwestycji, w tym zakupu taboru.

Problemem jest brak terminali przeładunkowych. Planowana jest budowa multimodalnego terminala przeładunkowego w Grzybowie, obejmującego budowę węzła kolejowego na styku linii nr 65 i 70 (przeładunki między transportem drogowym i kolejowym).

Słabo rozwinięta jest infrastrukt. paliw alternatywnych i rynek e-mobilności. Elektryfikacja transportu ma zastosowanie głównie w obrębie miast.

W 2020 funkcjonowały 262 krajowe linie regularnej komunikacji autobusowej (15 m-ce w kraju) o dł. 11 717 km (13 m-ce w Polsce). Zdecydowaną większość stanowiły linie podmiejskie.

Gęstość linii kolejowych wynosiła 6,2 km/100km2 (równa śr. krajowej).

Długość ścieżek rowerowych wyniosła 392,8 km (ostatnia poz. w kraju), a ich gęstość była jedną z dwóch najniższych w Polsce.

Istotnym problemem regionu, w zakr. **opieki zdrowotnej**, są tendencje demograficzne: najniższy w kraju odsetek osób (os.) w wieku przedprodukcyjnym - 16,5%, rosnący odsetek os. w wieku poprodukcyjnym 24,1% (2020). Wg prognoz na 2050 średnia wieku w regionie wyniesie 55,9 lat, tj. 3,4 lat ponad śr. krajową. Skutkuje to rosnącym obciążeniem służby zdrowia i obniża dostępność do usł. medycznych i personelu medycznego, a także dostępność do odpowiednio dostosowanej infrastrukt. ochrony zdrowia. Ograniczenia w dostępie do lekarzy POZ i AOS, dot. szczególn. grup defaworyzowanych ze względu na miejsce zamieszkania (obszary wiejskie), a także dla os. z niepełnosprawnościami, o niskich dochodach, bezrobotnych, starszych, os. w kryzysie bezdomności, doświadczających dyskryminacji lub innej trudnej sytuacji życiowej (SRWŚ 2030+).

Mapy potrzeb zdrowotnych regionu i dane, zawarte w *Wojewódzkim Planie Transformacji na lata 2022-2026*, wskazują niedobór personelu medycznego jako jedną z najważniejszych barier w dostępie do

opieki zdrowotnej. Najczęstsze przyczyny zgonów w regionie (2019 – 14 494 os.), to choroby układu krążenia i nowotwory (71,6%), w tym zapadalność na choroby kardiologiczne i odsetek zgonów jest najwyższy w kraju – 48,3%.

Dostępność do lekarzy w regionie w 2019 – 8 m-ce w kraju, zaś liczba os. personelu medycznego/10 tys. mieszkańców wynosiła 53,3 (śr. krajowa: 58,8). Jednocześnie wydatki samorządów na ochronę zdrowia w 2019 wyniosły w regionie 102,6 zł/os. (śr. krajowa: 117,41 zł).

Lecznictwo uzdrowiskowe - na koniec 2019 było 16 zakładów lecznictwa uzdrowiskowego – łącznie 3 tys. łóżek. W 2019 opieką medyczną objęto 74,6 tys. kuracjuszy.

Deinstytucjonalizacja - w CP 4 EFRR, inwestycje infrastrukturalne w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową w instytucjonalnych formach są niedozwolone. Ponadto, w każdym CP inwestycje w infrastrukt. i usł. edukacyjne, społeczne i zdrowotne muszą być zgodne z art. 9 Rozporz.1060/2021, wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych (w szczegól. art.19), w tym Komentarzami Ogólnymi 4 i 5 oraz uwagami końcowymi dla Polski Komitetu ONZ ds. Praw Osób Niepełnosprawnych, z należytym poszanowaniem zasad równości, wolności wyboru, prawa do niezależnego życia, dostępności i zakazu wszelkich form segregacji. Inwestycje będą musiały wykazać zgodność ze strategią deinstytucjonalizacji oraz odpowiednią polityką UE i ramami prawnymi odnośnie przestrzegania zobowiązań w zakresie praw człowieka: Kartą Praw Podstawowych, Europejskim Filarem Praw Społecznych, Strategią na rzecz praw osób niepełnosprawnych 2021-2030, Konwencją ONZ o Prawach Dziecka (w szczególn. art. 20 i 21). Zostanie to odpowiednio odzwierciedlone w kryteriach wyboru projektów.

Wyzwania:

- poprawa dostępu do podstawowej, pozaszpitalnej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, podnoszenie jej jakości i odporności na sytuacje kryzysowe,
- poprawa stanu zdrowia mieszkańców i wydłużanie aktywności zawodowej,
- deinstytucjonalizacja usł. opieki zdrowotnej,
- deinstytucjonalizacja opieki długoterminowej, paliatywnej/hospicyjnej oraz dbałość o wysoką jakość świadczeń,
- wsparcie dorosłych mieszkańców w zakresie zdrowia psychicznego,
- poprawa jakości infrastrukt. i dostosowanie placówek ochrony zdrowia.

Dostęp do **edukacji** i jakość infrastrukt. edukacyjnej odgrywa szczególną rolę dla jakości życia. Nadal są obszary wymagające wsparcia.

W 2020 wychowaniem przedszkolnym objętych było 27 051 dzieci (3-5 lat), tj. 84,3% w Woj. (obsz. wiejski – 62,8%) – śr. w kraju 87,2% (obsz. wiejski – 67,7%). W 2019 zmniejszyła się liczba szkół podstawowych do 563 (w 2018 - 571). Uczyło się w nich 89 506 uczniów.

Na terenach wiejskich na przestrzeni ostatnich lat obserwowany jest również niższy poziom wyników z egzaminów końcowych szkoły podstawowej. Średni wynik z języków obcych w miastach Woj. wynosił 68%, natomiast na obszarach wiejskich 47%. Na wyniki w nauce mogą mieć wpływ nasilające się problemy psychiczne u dzieci i młodzieży (w latach 2018-2019 ok. 34% uczniów korzystało z pomocy psychologiczno-pedagogicznej), pogłębione dodatkowo COVID-19. Wzrasta liczba wydawanych opinii i orzeczeń, dot. potrzeby kształcenia specjalnego.

Słabsze niż w kraju są wyniki zdawalności matur: w 2020 w liceach – 90,7% (Polska 91,3%), technikach 68,1% (Polska 73,1%).

Konieczne jest objęcie wsparciem i ofertą edukacyjną uczniów uzdolnionych w trudnej sytuacji materialnej.

W 2019 w Woj. kwalifikacje zawodowe można było uzyskać w 91 szkołach: zasadniczych zawodowych, branżowych I stopnia i specjalnych przysposabiających do pracy. Uczyło się w nich 5 989 uczniów. W ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, udział absolwentów zasadniczych szkół zawodowych wyniósł w 2019 – 10,4% (Polska 13,6%) – 13 m-ce w kraju.

Problemem pozostaje niedostosowana do potrzeb rynku pracy oferta edukacyjna szkół branżowych.

Niezadowalający jest stan zaplecza placówek edukacyjnych (braki sprzętu specjalistycznego, pomocy dydaktycznych, sprzętu IT z dostępem do Internetu, narzędzi TIK - 1 komputer / 6 uczniów). Niewystarczające jest również wyposażenie w sprzęt pracowni związanych z nauczaniem zawodu w szkołach branżowych. Ponad 80% placówek oświatowych jest niedostosowanych do potrzeb os. z niepełnosprawnościami.

Wyzwania:

- upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej,
- zwiększenie jakości i dostępności do usł. edukacyjnych,
- dostosowanie szkolnictwa branżowego do potrzeb rynku pracy,
- podniesienie jakości i efektywności kształcenia, w tym edukacji włączającej,
- zwiększenie dostępności do usł. psychologiczno-pedagogicznych,
- kontynuacja i rozszerzenie pomocy stypendialnej dla uczniów uzdolnionych, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,
- rozwój doradztwa zawodowego na wszystkich etapach edukacji,
- zwiększenie udziału os. dorosłych w kształceniu i szkoleniu,
- zwiększenie kompetencji kadry szkolnej związane m.in. z zapobieganiem przemocy i dyskryminacji, np. ze względu na orientację seksualną uczniów.

Sytuacja społeczna regionu nie jest zadowalająca. Wysoki jest odsetek osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej progu ubóstwa, gorsze niż w kraju są wskaźn. określające zagęszczenie ludności w mieszkaniach, nierównomierny dostęp terytorialny do usł. społecznych (szczególn. kulturalnych, rekreacyjnych, zdrowotnych i opiekuńczych).

Wskaźn. zagrożenia ubóstwem w 2019 wyniósł 19,2% (Polska – 13%, 13-m-ce). Wskaźn. granicy ubóstwa skrajnego – 6,2% (Polska 4,2%), ubóstwa ustawowego 13,4% (kraj 9,0%). Wiąże się to z niskim PKB per capita – 71% śr. krajowej.

Wysoki jest odsetek korzystających z pomocy społecznej - w 2019 - 6,4% (Polska 4,6%,14 m-ce).

Wzrosła liczba os. objętych interwencją kryzysową o 4,6% (w latach 2018-2019 z 1673 do 1750). Konieczne są działania integrujące i włączające dla grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym społeczności romskiej (Romowie w Woj. - ok. 600 os.).

Wzrasta odsetek seniorów będących beneficjentami pomocy społecznej (z 13,2% do ok. 21% w latach 2013-2019) i os. korzystających z usług opiekuńczych (o 32% w latach 2014-2019). Jak wynika ze *Strategii Polityki Społecznej Woj. Świętokrzyskiego na lata 2021-2030,* w regionie jest duże zapotrzebowanie na mieszkania socjalne. W 2019 takich mieszkań było 2874, a ze Strategii wynika, że na mieszkania socjalne czeka w kolejce 2 311 os. Dostępność infrastrukt. społecznej, w tym mieszkań wspomaganych / ~~chronionych~~ treningowych jest ograniczona. W regionie, na 102 gminy tylko w 30 (dane za 2020) takie mieszkania się znajdują (292 szt.).

W 2019 funkcjonowało w Woj. 206 placówek wsparcia dziennego (z 987 miejscami). W 2019 skorzystało z nich 6 725 os. W ramach rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonowało 980 rodzin zastępczych, opiekujących się 1 358 dzieci. W 13 rodzinnych domach dziecka było 86 wychowanków.

Sytuacja migracyjna w Woj. uległa zmianie w wyniku konfliktu zbrojnego w Ukrainie. Liczba obywateli Ukrainy, którzy otrzymali nr PESEL w Woj. wynosi ok. 11 tys. os. (stan na IX.2022). Do czasu wybuchu konfliktu zbrojnego, w Woj. przebywało ok. 3 tys. obywateli Ukrainy.

Wyzwania:

- rozwój systemu usł. społecznych i mieszkaniowych zapobiegających różnym formom wykluczenia społecznego (dot. w szczególn. osób zagrożonych bezdomnością i w

kryzysie bezdomności, starszych, potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i z niepełnosprawnościami),

- podniesienie zdolności os. bezrobotnych, biernych zawodowo, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, os. ze społeczności romskiej, do podjęcia i utrzymania zatrudnienia,
- zwiększenie / ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usł. społecznych i usł. mieszkaniowych, w szczegól. dla os. w kryzysie bezdomności i zagrożonych bezdomnością, dla seniorów i os. potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz wspierających rodziny i pieczę zastępczą, realizowanych w społeczn. lokalnych,
- zmniejszenie skali zjawisk, skutkujących koniecznością umieszczania dzieci i młodzieży w systemie opieki zastępczej,
- zwiększenie udziału sektora ekonomii społecznej w gospodarce i liczbie tworzonych miejsc pracy,
- dział. w zakresie wsparcia integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich i migrantów, w szczegól. obywateli Ukrainy,
- podnoszenie kompetencji pracowników instytucji z obszaru pomocy społecznej i służby zdrowia z zakr. zapobiegania dyskryminacji,
- dział. informacyjno-edukacyjne w celu przeciwdziałania dyskryminacji.

Rynek pracy - w 2019 w Woj. pracowało 486 tys. os. (Polska 15 782 991) – 1 139 os. więcej niż w 2018. Udział pracujących w regionie do wszystkich pracujących w Polsce wyniósł 3,08%. W 2019 struktura pracujących była niekorzystna, dwukrotnie wyższy niż w kraju był udział pracujących w sekcji A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo). Udział pracujących w usługach, był w Woj. o 11,8% mniejszy niż w Polsce. Obecne tempo zmian struktury pracujących jest mniejsze niż w kraju.

W 2019 utworzono 14 tys. miejsc pracy (13 m-ce w kraju), a zlikwidowano 7,6 tys. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2020 wynosiło 4 800,21 zł (723,11 zł mniej od śr. krajowej) - 14. m-ce, płace były o 13,1% niższe niż śr. w Polsce. W ostatniej dekadzie średnie wynagrodzenie w Woj. wzrosło o 1 828,63 zł (wzrost śr. płacy krajowej – 2 088,32 zł).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2020 wyniosła 8,5% (8% w 2019) - w kraju w 2020 - 6,2% w 2019 – 5,2%. W latach 2014-2019 w regionie i w kraju bezrobocie spadało. Wzrost poziomu bezrobocia w 2020 związany był z COVID-19.

Wysoki jest udział os. młodych do 30 r. życia (27,6%) w ogóle bezrobotnych. Wyższy niż w kraju jest udział młodzieży NEET (16,5%) – trzeci najwyższy wskaź. Dużo bezrobotnych to os. powyżej 50 lat – 24,9%. Większość bezrobotnych to kobiety (51,4%), najczęściej w wieku 55 lat i więcej, co potwierdza trudniejszą sytuację kobiet na rynku pracy. Podobnie jak przed rokiem więcej bezrobotnych zamieszkało na wsi (54,7%). W 2020 - 26,3% bezrobotnych nie posiadało kwalifikacji zawodowych.
53,8% zarejestrowanych to długotrwale bezrobotni (w porównaniu do końca 2019 wzrost o 14,4%). Na koniec 2020 bezrobotni niepełnosprawni stanowili 5,7% ogółu bezrobotnych – 2 565 os.

Wyzwania:

- aktywizacja zawodowa niewykorzystanych zasobów na rynku pracy,
- zwiększenie liczby wykwalifikowanych pracowników gotowych do podjęcia zatrudnienia,
- zwiększenie dostępności do polityk rynku pracy,
- zwiększenie aktywności zawodowej starszego pokolenia i wydłużenie okresu aktywności zawodowej,
- podniesienie jakości usł. świadczonych przez Publiczne Służby Zatrudnienia (PSZ),
- poprawa dostępu do zatrudnienia dla os.w niekorzystnej sytuacji poprzez zwiększenie świadomości i kompetencji pracodawców / związków zawodowych na temat sposobów zapobiegania dyskryminacji i tworzenia przyjaznego środowiska pracy.

Turystyka w regionie opiera się na dziedzictwie kulturowym oraz bogactwie przyrodniczym, w tym wodach leczniczych wykorzystywanych w działalności uzdrowiskowej.

W ciągu dekady zwiększył się potencjał bazy noclegowej - liczba miejsc noclegowych całorocznych wzrosła o 57,67% (w kraju 34,54%) do 15 237. Stopień nasycenia miejscami noclegowymi jest jednak mniejszy niż śr. krajowa. Ruch turystyczny w ostatnich latach wzrastał (2010-2019), wzrost liczby turystów korzystających z turystycznych obiektów noclegowych wyniósł 61,43%. Jednak w 2020, liczba turystów spadła w stosunku do roku poprzedzającego o 48,93% (COVID-19).

W regionie zachowały się liczne zabytki (powiat kielecki i Kielce, powiaty: sandomierski, opatowski i ostrowiecki, jędrzejowski). Istotne dla regionalnego dziedzictwa są też występujące zabytkowe obszary krajobrazowe. W Woj. działają instytucje kultury o znaczeniu lokalnym i ponadregionalnym (np. muzea, galerie). W 2019 - 453 podmioty (3,2% podmiotów w Polsce).

Nadal identyfikowana jest niewystarczająca współpraca między obszarami turystycznymi, a także bariery wynikające ze słabej dostępności transportowej i niskich inwestycji prywatnych przeznaczanych na rozwój turystyki. Mało skuteczna jest organizacja ruchu turystycznego, brak pakietów turystycznych o charakterze sieciowym i brak spójnego systemu informacji turystycznej.

Wyzwania:

- wykorzystanie potencjału turystycznego, powiązanie go z rozwojem gospodarczym i włączeniem społecznym,
- rozwój turystyki zdrowotnej,
- rozwój infrastrukt. umożliwiającej wykorzystanie na cele turystyczne obiektów dziedzictwa kulturowego, walorów naturalnych i innych atrakcji turystycznych regionu,
- wzmacnianie potencjału instytucji kultury, wspieranie rozwoju sektorów kreatywnych i przemysłu czasu wolnego,
- rozwój współpracy w zakresie tworzenia kompleksowych produktów turystycznych.

Woj. to jeden z najsłabiej zurbanizowanych terytoriów w kraju. Większe miasta koncentrują się w części północnej, południowa część jest słabiej zurbanizowana, pełni funkcje głównie rolnicze. Najważniejszym ośrodkiem miejskim są Kielce (stolica Woj.). Duże znaczenie dla zrównoważonego rozwoju regionu mają miasta: Ostrowiec Świętokrzyski, Skarżysko-Kamienna, Starachowice, Końskie (północ Woj.), które łączy historia związana z rozwojem COP. Są to obszary z niekorzystną sytuacją demograficzną, wysokim bezrobociem i terenami poprzemysłowymi.

Świętokrzyskie miasta (w tym stolica regionu i 8 miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze) wraz z ich obszarami funkcjonalnymi muszą stawić czoła szeregom wyzwań związanych z depopulacją, zanieczyszczeniem środowiska, zmianami klimatycznymi, potrzebą wykorzystania technologii cyfrowych oraz koniecznością dostosowania przestrzeni miejskich i usł. publicznych do potrzeb starzejącej się ludności.

Dla ww. obszarów zaplanowano wsparcie jako instrument terytorialny ZIT w ramach 2 działań w Priorytetach: 3 i 6. Nie wyklucza się w trybie konkurencyjnym naboru wniosków, gdzie preferencjami zostaną objęte projekty wynikające ze strategii ZIT. Instr. ZIT daje możliwość wsparcia obszarów funkcjonalnych, jednak wymaga by samorządy znajdujące się na ich terenie ściśle ze sobą współpracowały. Jest to warunek konieczny skutecznego i efektywnego wdrażania instrumentu terytorialnego - istotne jest skierowanie wsparcia na rozwój współpracy i aktywizację partnerów, co będzie możliwe w ramach Pomocy Technicznej.

Ze środków EFS+ planuje się w naborach konkurencyjnych premiowanie proj. realizowanych na OSI wyznaczonych w KSRR 2030 oraz w ramach regionalnych OSI, w tym w ramach instr. ZIT.

W Woj. jest 40 gmin miejsko-wiejskich i wiejskich zagrożonych trwałym wykluczeniem z procesów rozwoju, zgodnie z KSRR 2030. Występują one prawie we wszystkich powiatach. Głównie rolniczy charakter gmin implikuje niski poziom przedsiębiorczości i wysoki poziom bezrobocia. Widoczna jest depopulacja i peryferyzacja tych obszarów.

Dla ww. obszarów przewidziano wsparcie jako inny instrument terytorialny (IIT) w Priorytecie 6, gdzie realizowane będą działania na rzecz rozwoju lokalnej gospodarki, w tym interwencja w obszarze rewitalizacji.

Ponadto na obszarach wiejskich w formule instrumentu terytorialnego Rozwój Lokalny Kierowany Społeczność (RLKS), będą realizowane działania, wynikające z Lokalnych Strategii Rozwoju.

Wyzwania:

- zmniejszenie dysproporcji rozwojowych między poszczególnymi częściami regionu,
- przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych, poprawa jakości życia na terenach zmarginalizowanych,
- poprawa stanu zdegradowanych przestrzeni w miastach i na obszarach wiejskich.

W zakresie wyzwań dot. **zdolności administracyjnych, zarządzania oraz środków upraszczających** problemem jest niewystarczający potencjał administracyjny oraz rotacja pracowników. Planuje się wykorzystanie narzędzi, takich jak: motywacyjny system wynagradzania, finansowanie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji pracowników instytucji w zakresie FE (szkolenia, kursy, warsztaty, studia podyplomowe). Działania te będą istotnym czynnikiem zapobiegającym rotacji pracowników zajmujących się funduszami unijnymi i mogą przyczynić się do pozyskiwania wykwalifikowanej kadry z rynku pracy. Istotnym problemem jest nowe podejście w zakresie realizacji proj. w formule ESCO oraz PPP. Wsparcie pracowników poprzez m.in.: szkolenia, kursy, umożliwi realizację ww. proj. Dla beneficjentów zostaną wprowadzone uproszczenia. IZ w coraz większym stopniu będzie korzystać z uproszczonych metod rozliczania wydatków, zgod. z art. 53 CPR. W przypadku kontroli i audytów, przewiduje się stosowanie zasady proporcjonalności. Zostaną wprowadzone uproszczenia w analizie ekonomicznej proj. W zakresie komunikacji: standaryzacja stron internetowych, wykorzystanie nowoczesnych technologii i elektronicznych generatorów wniosków.

Wyzwania:

- ograniczenie rotacji wyspecjalizowanych pracowników i zwiększenie ich motywacji,
- wsparcie przy realizacji projektów w formule ESCO (Energy Service Company) i PPP.

Program w stosownych przypadkach będzie wspierać inwestycje, które z powodzeniem łączą zasady zrównoważonego rozwoju, estetyki i inkluzywności zawarte w inicjatywie nowego europejskiego Bauhausu w celu znalezienia przystępnych cenowo, sprzyjających włączeniu społecznemu, zrównoważonych i atrakcyjnych rozwiązań wyzwań klimatycznych.

Przy realizacji programu IZ będzie promować strategiczne wykorzystanie zamówień publ. do wspierania celów polityki (w tym wysiłki na rzecz profesjonalizacji w celu wyeliminowania braków w zakresie zdolności). Beneficjenci będą zachęcani do stosowania w większym stopniu kryteriów dot. jakości i kosztów cyklu życia. Tam, gdzie jest to wykonalne, w procedurach udzielania zamówień publicznych uwzględniane będą aspekty środowiskowe (np. kryteria zielonych zamówień publicznych) i społeczne, a także zachęty do innowacji.

Przewiduje się możliwość kontynuacji finansowania inwest. realizowanych w ramach RPOWŚ 2014-2020.

W odniesieniu do badań i innowacji zachodzi spójność interwencji na poziomie celów w zakresie Polityki Spójności oraz Instrumentu Horyzont Europa.

Procedury wyboru operacji w Programie mogą być konkurencyjne lub niekonkurencyjne, pod warunkiem że zastosowane kryteria i procedury są niedyskryminujące, włączające i przejrzyste, a wybrane operacje maksymalizują wkład finansowania unijnego i są zgodne z zasadami horyzontalnymi określonymi w Rozporz. 2021/1060. Możliwości zastosowania procedury niekonkurencyjnej zostały dodatkowo ograniczone przez przesłanki określone w ustawie z 24.03.2022 o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspekt. finans. 2021–2027, co oznacza, że podstawowym

sposobem wyboru jest procedura konkurencyjna, której zastosowanie nie jest uzależnione od spełnienia żadnych dodatkowych wymogów.

Wsparcie z Programu będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporz. PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporz. 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Zgodnie z założeniami strategicznymi oraz w odpowiedzi na zidentyfikowane wyzwania rozwojowe, za cel główny PR FEŚ przyjęto:

Wzmocnienie i efektywne wykorzystanie gospodarczych, przyrodniczych, kulturowych i społecznych potencjałów regionu, sprzyjające zrównoważonemu, innowacyjnemu i zintegrowanemu rozwojowi Woj. Świętokrzyskiego, ukierunkowanemu na wysoką jakość życia jego mieszkańców.

Cel główny zostanie osiągnięty przez interwencję w ramach 12 Priorytetów, obejmujących 5 Celów Polityki pakietu legislacyjnego UE.

1. Strategia programu: główne wyzwania i odnośne rozwiązania polityczne

Tabela 1

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej	RSO1.1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	Zgodnie z Wytycznymi inwestycyjnymi dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027, które stanowią załącznik D do Dokumentu roboczego Służb Komisji, sprawozdanie krajowe - Polska 2019 - wyniki Polski w zakresie innowacji są znacznie niższe od średniej UE, co wywołane jest niewystarczającymi inwestycjami w B+R i ograniczoną współpracą partnerów publicznych i prywatnych w zakresie innowacji. Zgodnie z RSI WŚ 2030+ region wciąż pozostaje w grupie słabych innowatorów, co oznacza potrzebę zmian. Słabymi stronami są niskie nakłady na dział. B+R, aktywność MŚP w zakresie innowacji, słaba polityka w zakresie ochrony własności intelektualnej i nieznaczny udział osób zatrudnionych w sektorach średniowysokiej i wysokiej technologii. Świętokrzyskie ma małą liczbę zgłaszanych patentów - 47 patentów 2020r., co stanowiło 2,08% w skali kraju. Wartość nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej w 2019r. na poziomie 6 185 140 tys. zł plasowała województwo na ostatnim miejscu w kraju. Nakłady wewnętrzne poniesione na działalność badawczo rozwojową w 2019 r. wynosiły 280,3 mln zł, co stanowiło 0,93% wszystkich poniesionych nakładów na B+R w kraju (14. miejsce). Zjawiskom tym towarzyszyły słabe powiązania pomiędzy środowiskiem naukowym i biznesem, skutkujące niskim poziomem

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		współpracy. Realizacja cs1(i) jest powiązana z 1 celem strategicznym SRWŚ 2030+: Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie. Sektor B+R daje podstawy do opracowywania i wdrażania innowacji i stwarzania warunków do dyfuzji innowacji, czemu będzie sprzyjać realizacja przedsięwzięć strategicznych wskazanych w kontrakcie programowym. Wsparcie projektów B+R w perspektywie 2014-2020 w dużej mierze skierowane było na inwestycje w infrastrukturę B+R. Infrastruktura jest narzędziem, które może przynieść korzyść w przypadku posiadania niezbędnego potencjału operacyjnego. Istotne jest większe stymulowanie proj. B+R realizowanych min. w konsorcjach oraz przedsiębiorstw współpracujących z jednostkami naukowymi. Także odpowiednio sprofilowane usługi przyczynią się do pobudzenia rozwoju innowacyjności.
1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej	RSO1.2. Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	W obliczu coraz szybszych zmian technologicznych, cyfryzacja jest jednym z najbardziej istotnych czynników zmian społecznych i gospodarczych. Jest motorem rozwoju gospodarki opartej o dane cyfrowe i oddziałuje na wszystkie dziedziny życia i działalność produkcyjną, realizowaną w regionie. Dzięki rozwiniętej cyfryzacji, polscy obywatele mogą korzystać z e-usług publicznych, zlokalizowanych na różnych platformach i portalach rządowych. Polska nadal znajduje się poniżej średniej unijnej pod względem dostępności cyfrowych usług online z wynikiem 65, jeżeli chodzi o cyfrowe usług publiczne dla obywateli (średnia dla UE:75). Zgodnie z Wytycznymi

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		inwestycyjnymi dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027, stanowiącymi załącznik D do „Dokumentu roboczego Służb Komisji, Sprawozdanie krajowe Polska 2019"–Interakcje cyfrowe obywateli z instytucjami publicznymi, pozostają w Polsce na niskim poziomie. Ważne jest, aby obywatele i organy publiczne mogli wykorzystać możliwości płynące z cyfryzacji, w szczególności w celu modernizacji i przyspieszenia administracji elektronicznej. Sprawdzianem funkcjonowania rozwiązań cyfrowych były ograniczenia, spowodowane COVID-19, które pokazały jak ważną rolę odgrywa we współczesnym świecie możliwość komunikacji elektronicznej oraz potwierdziły konieczność rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych na szczeblu instytucji publicznych. Pandemia COVID-19 uwypukliła konieczność popularyzacji rozwiązań z zakresu e-zdrowia i zasadność podejmowania działań, które przyczynią się do stworzenia spójnego z krajowym systemu zdrowia cyfrowego. Dlatego istotne będzie jak najlepsze przygotowanie regionu do pełnego wykorzystania szans jakie daje transformacja gospodarki, z możliwością większego wykorzystania i zastosowania narzędzi informatycznych do rozwoju e-usług. Nieodzownym elementem staje się więc poprawa dostępności cyfrowej w celu zminimalizowania ryzyk wystąpienia obszarów i grup zmarginalizowanych pod tym względem.
1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej	RSO1.3. Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc	Zgodnie z dokumentem Komisji Europejskiej, Sprawozdanie krajowe - Polska 2019, załącznik D: Wytyczne inwestycyjne dla Polski w zakresie

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej	pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	finansowania polityki spójności na lata 2021–2027: „Wydajność małych i średnich przedsiębiorstw wzrasta powoli. Mniejsze przedsiębiorstwa napotykają również trudności z utrzymaniem przewag konkurencyjnych oraz prowadzeniem działalności na rynkach krajowych i zagranicznych.” Priorytetowe jest wsparcie działań zwiększających wydajność, ułatwienie dostępu do zaawansowanych usług dla przedsiębiorstw, stymulowanie środowiska przedsiębiorczości, wdrażania technologii cyfrowych. Wg danych REGON na koniec 2018r. w Świętokrzyskim funkcjonowało 116 493 podmiotów gospodarki narodowej. Liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (w przel. na 10 tys. ludności) kształtowała się na poziomie 944 (12 miejsce w rankingu województw). Pod względem nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej region zajmował ostatnie 16 miejsce. Świętokrzyskie zajmuje 13 miejsce pod względem PKB na mieszkańca (42 666 zł). Dlatego bardzo ważne jest wspieranie zarówno wzrostu produktywności i innowacyjności przedsiębiorstw, zwiększenie poziomu cyfryzacji sektora MŚP, zapewnienie warunków rozwoju przedsiębiorczości, innowacyjności i umiędzynarodowienia. Istotnym elementem potencjału rozwojowego jest wykorzystanie i promocja kluczowych gałęzi świętokrzyskiej gospodarki, zwiększenie jej konkurencyjności i innowacyjności. Pobudzanie impulsów rozwojowych uzależnione jest od stworzenia właściwych form współpracy, kreowania pozytywnego wizerunku regionu w kraju i za granicą, budowania rozpoznawalnej

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		marki uwzględniając zidentyfikowane mocne strony, tradycje przemysłowe i zasoby surowcowe. Służyć temu będzie promocja gospodarcza ukierunkowana na najważniejsze branże gospodarki województwa. Dostęp do kapitału MŚP na finansowanie inwestycji, zapewnią instrumenty finansowe. Interwencja realizowana w ramach Cs 1(iii) będzie realizować cele SRWŚ2030+ oraz RSI WŚ 2030+.
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej	RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Zgodnie z polityką klimatyczną UE, Polska dąży do znaczącego obniżenia emisyjności, stworzenia gospodarki przyjaznej środowisku i wpisującej się w model niskoemisyjnej gospodarki obiegu zamkniętego. Interwencja Programu będzie zgodna ze strategią Europejskiego Zielonego Ładu dla UE i jej obywateli, zgodnie z którą do 2050 r. UE ma osiągnąć neutralność klimatyczną. Obniżenie emisyjności gospodarki wiąże się jednak z transformacją wielu sektorów: energetycznego, transportowego, przemysłu, usług (UP). Wytyczne inwestycyjne dla Polski na lata 2021–2027 – Zał. D podkreślają, iż krajowa gospodarka charakteryzuje się jednym z najwyższych wskaźników emisyjności w UE. Niedostateczna izolacja cieplna budynków publicznych i prywatnych przyczynia się do większego zużycia energii i ubóstwa energetycznego. W Polsce znajdują się też miasta o największym zanieczyszczeniu powietrza w UE (w tym w woj. św.). W Zał. D, zwiększenie udziału niskoemisyjnej i bardziej ekologicznej produkcji energii oraz zmniejszenie zużycia energii, uznane zostały za działania wysoce priorytetowe, których realizacja ma się odbywać m.in poprzez

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		termomodernizację budynków publicznych i prywatnych, zastąpienie kotłów na paliwa kopalne instalacjami o niskim poziomie emisji CO2 i zwiększeniem generacji energii rozproszonej z OZE. Głównymi przyczynami zanieczyszczeń powietrza w woj. jest stosowanie paliw o wysokiej zawartości popiołu i siarki wraz ze spalaniem śmieci w kotłach, wysoki udział indywidualnego ogrzewania na paliwa stałe w bilansie energetycznym, eksploatacja instalacji energetycznych o małej mocy, emisja z ruchu pojazdów oraz z zakładów przemysłowych. Wysoka jest również emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych. W celu poprawy jakości powietrza, Sejmik Woj. w 2020 r. przyjął: Programu ochrony powietrza dla woj. św. oraz uchwałę w spr. wprowadzenia na obszarze woj. ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, tzw. uchwała antysmogowa. Minimalizacja negatywnych zjawisk związanych z zanieczyszczeniem środowiska, zjawiska smogu i zmian klimatycznych to również jedne z najważniejszych wyzwań regionu w perspektywie kolejnych lat (SRWŚ 2030+), a także cele określone w Długoterminowej Strategii Renowacji.
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich,	RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju	Interwencja CP2 wynika z polityki UE dot. przeciwdziałania zmianom klimatu i założonych celów ograniczenia emisji gazów cieplarnianych (GHG) do 2030 r. Zmiany klimatyczne, zanieczyszczenie powietrza i związane z tym zjawisko smogu stanowią problem globalny i wymagają pilnej interwencji. Podstawą globalnej

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej		polityki klimatycznej jest ratyfikowane przez Polskę Porozumienie paryskie. W Polsce dokumentem strategicznym określającym cele polityki klimatycznej jest Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP) stanowiąca uszczegółowienie SOR. Jednym z najważniejszych wyzwań w PEP jest eliminacja niskiej emisji. Utrzymanie przyjaznego dla środowiska i czystego województwa, wymaga odpowiedniej polityki energetycznej. Istotne jest rozszerzenie struktury wytwarzania energii i koncentracja na zwiększeniu wykorzystania różnorodnych odnawialnych źródeł (OZE). Odpowiedni dobór OZE zwiększy samowystarczalność i zapewni bezpieczeństwo energetyczne regionu. Działania te powinny być powiązane z efektywnym zarządzaniem energią, promowaniem zrównoważonej konsumpcji energii i upowszechnieniem korzystnych dla klimatu systemów komunalnych w sferze ogrzewania mieszkań. Mając na względzie konieczność podjęcia działań mających na celu poprawę jakości powietrza, Sejmik Województwa w 2020 r. przyjął 2 akty prawa miejscowego: uchwałę w sprawie Programu ochrony powietrza dla woj. świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych oraz uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, tzw. uchwała antysmogowa.
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji	RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	Zgodnie z Wytycznymi inwestycyjnymi dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021–2027, stanowiącymi załącznik D do „Dokumentu roboczego Służb Komisji,

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej		Sprawozdanie krajowe – Polska 2019" w całym kraju, a zwłaszcza na obszarach miejskich coraz bardziej odczuwalne są negatywne skutki zmiany klimatu, w tym powodzie, fale upałów i gwałtowne burze. Dlatego w ramach polityki spójności na lata 2021-2027 powinny być realizowane działania związane z ochroną przed klęskami żywiołowymi i zapobieganie im, przy priorytetowym traktowaniu rozwiązań opartych na ekosystemach, w tym poprzez wymianę najlepszych praktyk i wykorzystanie dostępnych zasobów wspólnie z sąsiednimi regionami i krajami, np. w regionie Morza Bałtyckiego; a także polegające na wdrażaniu planów adaptacji miast do zmiany klimatu. Realizacja tego celu szczegółowego jest ściśle powiązana z Celem strategicznym 2. Przyjazny dla środowiska czysty region (SRWŚ 2030+). Jednym z głównych czynników mających wpływających na zmiany klimatu jest ilość emitowanego do atmosfery CO2. Jak wskazano w UP w 2018 r. Polska wyemitowała do atmosfery 344 Mt CO2 i była 2. największym emitentem CO2 w UE oraz 18. na świecie. Na poziomie woj. świętokrzyskiego najważniejsze konsekwencje zmian klimatu dotyczą z jednej strony deficytów wody z drugiej zagrożenia powodziowego. Na poziomie krajowym działania planowane do realizacji w CP2 są zgodne z krajowym dokumentem strategicznym – Polityka Ekologiczna Państwa 2030 (PEP2030).
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki	RSO2.5. Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej	Przystępując do UE Polska zobowiązała się do wypełnienia wymagań dyrektywy 91/271/EWG dotyczących systemów kanalizacji i oczyszczalni

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej		ścieków komunalnych. Podstawowym instrumentem wdrożenia postanowień tej dyrektywy w Polsce jest Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Obejmuje on aglomeracje powyżej 2 000 RLM i podlega okresowej aktualizacji (obowiązującą wersją jest VI aktualizacja). Celem inwestycji wskazanych w AKPOŚK jest zmniejszenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków. Zgodnie z Wytycznymi inwestycyjnymi dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027 - załącznik D konieczny jest dalszy rozwój systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków, a także inwestycje związane z efektywnym wykorzystaniem wody. Pomimo poczynionych postępów ścieki komunalne nadal nie są odprowadzane i oczyszczane w odpowiednim stopniu. Analogicznie jak w kraju, w świętokrzyskim nadal znajdują się aglomeracje poniżej i powyżej 10 tys. RLM, które nie spełniają kryteriów dyrektywy ściekowej. Problemem jest również stosunkowo wysoka awaryjność sieci wodociągowej i tym samym znaczny poziom strat wody. Stąd działania tego celu mają zapewnić przede wszystkim właściwe zagospodarowanie ścieków zmniejszenie ładunku substancji biogennych w wodach, zmniejszeniem strat wody i zapewnieniem dostępu do wody dobrej jakości.
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia	RSO2.6. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej	Wytyczne inwestycyjne dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027 - załącznik D do „Dokumentu roboczego Służb Komisji, Sprawozdanie krajowe – Polska 2019” wskazują, że gospodarka odpadami notuje opóźnienia pod względem recyklingu, odzysku i

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej		gospodarki o obiegu zamkniętym. Za priorytetowe potrzeby inwestycyjne uznano wspieranie recyklingu odpadów komunalnych i efektywne gospodarowanie zasobami oraz zmiany zachowań obywateli oraz MŚP poprzez edukację i podnoszenie świadomości. Głównymi czynnikami determinującymi ilość wytwarzanych odpadów są intensywność produkcji oraz wzorce konsumpcyjne. Diagnoza sytuacji w Polsce przeprowadzona w UP wskazuje na konieczność racjonalizacji i maksymalizacji wykorzystania zasobów, systemowego ograniczania ilości wytwarzanych i składowanych odpadów na składowiskach oraz ich wtórne wykorzystanie. Pomimo działań podejmowanych w ostatnich latach, nadal zbyt duże ilości odpadów są kierowane do składowania, a także utylizowane w niedozwolony sposób, np. poprzez spalanie w paleniskach domowych, powodując dodatkowo zwiększenie niskiej emisji. Pandemia COVID-19 i ogromna ilość zużywanych środków ochrony osobistej, w perspektywie kolejnych kilku lat spowoduje powstanie kolejnych ton odpadów. Jak wskazano w SRWŚ 2030+ tworzenie nowych produktów i procesów produkcyjnych w ramach koncepcji GOZ jest szansą na zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw oraz podniesienie konkurencyjności gospodarki regionalnej. Dlatego też jest to jeden z kierunków rozwoju dla województwa, na który samorząd województwa chce położyć zwiększony nacisk i podkreślić jako nowy model gospodarczy, łączący ze sobą kwestie środowiskowe oraz ekonomiczno-społeczne.

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej	RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	Ochrona dziedzictwa przyrodniczego Polski poprzez podejmowanie działań mających na celu poprawę stanu różnorodności biologicznej i pełniejsze powiązanie jej ochrony z rozwojem społecznym i gospodarczym kraju, w tym doskonalenie systemu ochrony przyrody, zachowanie i przywracanie siedlisk przyrodniczych oraz populacji zagrożonych gatunków, utrzymanie i odbudowę funkcji ekosystemów będących źródłem usług dla człowieka jest jednym z priorytetów strategii - Polityka Ekologiczna Państwa 2030. Zgodnie z PEP2030 należy dążyć do wzmocnienia systemu ochrony przyrody, w tym usprawnić zarządzanie siecią Natura 2000, kontynuować proces planowania zadań ochronnych lub tworzenia planów ochrony dla wymagających tego form ochrony przyrody oraz doskonalić system ocen oddziaływania na środowisko. Zlikwidowanie przyczyn utraty zasobów różnorodności biologicznej, wynikających z działań społecznych i gospodarczych, wymaga spójnej polityki i bardziej efektywnego włączenia różnorodności biologicznej do głównego nurtu całej sfery działalności państwa, w tym do wszystkich branż, zwłaszcza takich jak: rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo, gospodarka wodna i gospodarka morska, które w sposób bezpośredni i pośredni wpływają na stan zasobów różnorodności biologicznej oraz do sektora odpowiedzialnego za zwalczanie przestępczości wobec środowiska i dzikiej przyrody. Interwencja celu odpowiada założeniom SRWŚ 2030+, gdzie ochrona bioróżnorodności stanowi kluczowy kierunek

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		działań jednego z celów operacyjnych Celu Strategicznego 2. Przyjazny dla środowiska i czysty region.
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej	RSO2.8. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Niemal połowa mieszkańców obszarów zurbanizowanych nie ma bezpośredniego dostępu do transportu publicznego. Rozwój miast i obszarów otaczających, brak planów miejscowych i chaotyczna urbanizacja zwiększyły zapotrzebowanie na dojazdy tak, że transport publ. nie może go zaspokoić, a samorządów nie stać na sfinansowanie efektywnego transportu publicznego (rozproszenie zabudowy potęguje potrzebne nakłady). Słabo rozwinięty transport publ., długi czas dojazdów do obszarów miejskich powodują dalsze uzależnienie od transportu indywidualnego, co prowadzi do zatorów komunikacyjnych i dużej liczby wypadków. Przyjmuje się ponadto, że obszary miejskie odpowiadają za ok. 23% emisji gazów cieplarnianych w sektorze transportu [SWD(2021) 470 final]. W Europejskim Zielonym Ładzie w ramach wizji konkurencyjnego i zrównoważonego transportu jako jeden z kierunków wskazano rozwiązanie problemu emisji i zatorów w miastach oraz poprawę transportu publicznego. Rosnącemu natężeniu ruchu samochodowego, należy przeciwdziałać zwiększając dostęp i atrakcyjność komunikacji publicznej, w szczególności w kontekście dojazdów do pracy i szkół,. wspierać rozwój indywidualnej mobilności aktywnej, w tym ruchu pieszego i rowerowego. Wszystkie działania powinny uwzględniać dostępność dla osób o ograniczonej mobilności i z niepełnosprawnościami i przyczyniać się do

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, co jest zgodne z zaleceniem Rady UE we wspieraniu zrównoważonego transportu w celu przyczyniania się do stopniowej dekarbonizacji gospodarki. PEP2030 z kolei podkreśla znaczenie zmniejszenia zanieczyszczeń z pojazdów w kontekście polepszenia stanu powietrza i eliminacji tzw. niskiej emisji. W SRT2030 jednym z działań do 2030 jest z kolei wymiana taboru do świadczenia usług publicznego transportu na ekologiczny, niskoemisyjny, przystosowany do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnością, - budowę systemów ładowania i tankowania pojazdów i jednostek bezemisyjnych, a także - zwiększenie dostępności do transportu publicznego, w tym dla osób z niepełnosprawnością i ograniczonej możliwości poruszania.
3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności	RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	Dostępność transportowa jest istotnym czynnikiem wpływającym na atrakcyjność i konkurencyjność regionu. Dotychczasowe inwestycje w infrastrukturę drogową znacznie poprawiły jakości i dostępności transportu. Nadal jednak identyfikowane są istotne deficyty w obszarze infrastruktury (w zakresie sieci kolejowej, oraz drogowej, zarówno w sieci TEN-T, jak i poza siecią). Bariery te wyszczególniono w Wytycznych inwestycyjnych dla Polski, Załącznik D: „siatkę połączeń transportowych, zwłaszcza w sieci TEN-T charakteryzują luki. Problemem są też niskie standardy w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa. Niniejsze potrzeby inwestycyjne określono jako wysoce priorytetowe w celu osiągnięcia zrównoważonej mobilności intermodalnej, obejmującej TEN-T i połączenia

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		transgraniczne (…)". Braki w sieci drogowej występują głównie na obszarach zmarginalizowanych i peryferyjnych. Gęstość sieci kolejowej jest zbliżona do średniej krajowej, jednak świętokrzyskie ma stosunkowo duży odsetek miast bez ruchu pasażerskiego normalnotorowego. SRWŚ 2030+ podkreśla, iż spójność terytorialna stanowi warunek harmonijnego rozwoju społeczno-gospodarczego. Jej podstawowym założeniem jest sprawność systemów transportowych oraz rozwój transportu zrównoważonego, wykorzystującego inteligentne multimodalne rozwiązania. Wymaga to poprawy parametrów infrastruktury drogowej, kolejowej i transportu publicznego ze szczególnym uwzględnieniem węzłów przesiadkowych, wiaduktów, obwodnic oraz infrastruktury towarzyszącej, w tym również rowerowej i informatycznej, a także inwestycji w tabor przeznaczony dla transportu publicznego oraz porty przeładunkowe. Realizacja tych inwestycji przyczyni się do poprawy powiązań komunikacyjnych, poprawy jakości oferty systemu transportowego oraz ograniczenia negatywnego wpływu transportu na środowisko. Działania celu 3 (ii) będą wynikać z Regionalnego Planu Transportowego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030, będącego wypełnieniem warunku podstawowego CP3.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	RSO4.2. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez	Wytyczne inwestycyjne dla Polski, załącznik D do „Dokumentu roboczego Służb Komisji, Sprawozdanie krajowe – Polska 2019", wskazują na występowanie istotnych wyzwań w polskim systemie kształcenia, co potwierdza również

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
	wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	SRWŚ 2030+, gdzie jednym z kluczowych kierunków działań w zakresie edukacji jest jej zmiana o charakterze jakościowym. Z uwagi na niezadowalający stan infrastruktury edukacyjnej, różnice w dostępie i jakości edukacji, istotne jest inwestowanie w infrastrukturę placówek edukacyjnych, tym samym wpływając na poprawę poziomu edukacji w województwie. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego z 2019 r., wskazuje, że poziom wykształcenia mieszkańców woj. świętokrzyskiego jest niższy niż średnio w Polsce. Jako priorytetowe obszary wsparcia w obszarze edukacji SRWŚ 2030+ definiuje kompetencje uniwersalne (m.in. językowe, cyfrowe, w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych), kształtowanie postaw prozdrowotnych (min. aktywność fizyczna, zdrowy styl życia), a uzupełniająco umiejętności i postawy społeczne obejmujące: kompetencje w zakresie zdolności komunikowania się, kreatywnego myślenia, ekonomiczno-finansowe, uczenie się przez całe życie, umiejętności w zakresie pracy w grupie i adaptacji do zmieniających się uwarunkowań, kompetencje w zakresie edukacji środowiskowej, kulturalnej, sportowej i obywatelskiej. KSRR 2030 duży nacisk kładzie na wsparcie edukacji zawodowej, w zakresie podniesienia jakości kształcenia i dopasowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, oraz budowanie pozytywnego wizerunku szkół zawodowych. Wyniki badania Rynek pracy, edukacja, kompetencje z 2020 r. wskazują, że 70% polskich pracodawców ma trudności ze znalezieniem pracowników o pożądanych umiejętnościach (85% dużych

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		przedsiębiorstw). Kierunek ten jest zgodny ze SRWŚ 2030+ - szkolnictwo zawodowe, będzie miało wpływ na wyzwania związane z rozwojem nowoczesnego przemysłu, gdzie niezbędne jest zapewnienie odpowiedniego poziomu kształcenia w sektorach technologicznych.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	RSO4.3. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Zgodnie z Załącznikiem D do Dokumentu roboczego Służb Komisji, Sprawozdanie krajowe – Polska 2019", ubóstwo i wykluczenie społeczne zmniejszają się, ale wciąż dotyczą pewnych rodzajów gospodarstw domowych i regionów; utrzymują się też niedociągnięcia w integracji pracowników migrujących. Jak wynika z UP, problem ubóstwa i wykluczenia społecznego dotyczy zwłaszcza terytoriów peryferyjnych zagrożonych trwałą marginalizacją. Zjawisko to negatywnie oddziałuje na jakość kapitału ludzkiego, ogranicza aktywność, przedsiębiorczość i innowacyjność oraz podnosi koszty funkcjonowania państwa. W szczególności zagrożone nim są rodziny wielodzietne, rodziny z osobami z niepełnosprawnościami, osoby bezrobotne, dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej, osoby starsze, osoby opuszczające zakłady karne, osoby bezdomne i osoby z niepełnosprawnościami. Cel 4 (iii) wpisuje się w cele operacyjne SRWŚ 2030+. Dla realizacji celu istotne są działania łączące się z podniesieniem bezpieczeństwa społecznego, mieszkaniowego i zdrowotnego Oznacza to podjęcie aktywności związanych z włączeniem społecznym (eliminacją nierówności), działalnością prozdrowotną i aktywnością fizyczną. Wiąże się to z koniecznością zapewnienia wysokiej jakości

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		infrastruktury usług mieszkaniowych i usług społecznych świadczonych na rzecz osób w trudnej sytuacji życiowej, zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym usług świadczonych na odległość, np. teleopieka, telemedycyna. W kwestii jakości życia mieszkańców szczególną rolę odgrywa dostęp i jakości istniejącej infrastruktury społecznej: opieki na dziećmi, edukacji, zdrowia i kultury. W tym zakresie województwo oraz JST działające w regionie podejmują wiele przedsięwzięć systemowych i inwestycyjnych. Jednym z celów jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym poprzez dofinansowanie tworzenia i rozwoju placówek dziennego popytu i placówek krótkookresowego pobytu w formie całodobowej wraz z zapewnieniem wyposażenia, w tym przystosowaniem do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wsparcie będzie bezpośrednio powiązane i będzie mieć uzupełniający charakter w stosunku do interwencji prowadzonej w ww. zakresie w Celach 4 współfinansowanych ze środków EFS+ m.in. CS (h) i CS (k).
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	RSO4.5. Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej	Wytyczne inwestycyjne dla Polski w załączniku D do „Dokumentu roboczego Służb Komisji, Sprawozdanie krajowe – Polska 2019 wskazują, że opieka długoterminowa nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami i przewlekłe chorymi jest słabo rozwinięta, a efekty zdrowotne tylko powoli ulegają poprawie. System opieki zdrowotnej jest zbyt skoncentrowany na szpitalach, dlatego powinno się dążyć do przejścia z opieki szpitalnej i instytucjonalnej na przystępne cenowo i wysokiej

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		jakości usługi w zakresie opieki domowej i usługi środowiskowe. Wyniki w obszarze zdrowia poprawiają się, ale nadal pozostają poniżej średniej UE. Wyzwania obszaru zdrowia, dotyczą intensyfikacji działań z zakresu zdrowia publicznego, profilaktyki i prewencji chorób, wzmocnienia infrastruktury podmiotów leczniczych, zwiększania dostępności usług zdrowotnych z uwzględnieniem zróżnicowań regionalnych. Potrzebny jest wzrost efektywności i jakości całego systemu, w tym upowszechniania e-zdrowia oraz wsparcie rozwoju kadr. Z uwagi na planowany kierunek zmian systemowych w ochronie zdrowia, mający na celu, zgodnie z CSR, wzrost roli POZ, a tym samym zwiększenie zakresu świadczeń realizowanych przez te podmioty, przewiduje się również potrzeby inwestycyjne w tym zakresie, m.in. rozwoju telemedycyny i inwestycji w infrastrukturę na potrzeby świadczenia rozszerzonych usług finansowanych w ramach publicznego systemu ochrony zdrowia. Powyższe znajduje potwierdzenie w SRWŚ 2030+, gdzie wskazano, że w regionie poza rozwojem usług społecznych potrzebne jest pilne wsparcie obszaru zdrowia, w którym silnie odczuwalne są braki zarówno infrastruktury jak również personelu medycznego. W świętokrzyskim dostęp do personelu medycznego wzrósł w ostatniej dekadzie, mimo to wskaźnik dostępności lekarzy (Dostępność do lekarzy w regionie liczba osób personelu medycznego/10 tys. mieszkańców wynosiła 53,3 (śr. krajowa: 58,8). Ponadto pandemia COVID-19 uwypukliła konieczność zwiększenia nakładów finansowych na ochronę zdrowia oraz kontynuacji

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		działań długoterminowych wynikających z ram strategicznych, które budują odporność i wydolność systemu w czasach kryzysu.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	RSO4.6. Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	Niniejszy cel szczegółowy wpisuje się w cele operacyjne SRWŚ 2030+. Wsparcie inwestycji w obszarze kultury, w tym wsparcie instytucji kultury oraz działania na rzecz ochrony zabytków jest warunkiem niezbędnym do zachowania regionalnej tradycji i tożsamości kulturowej, a w konsekwencji dla wzmocnienia atrakcyjności turystycznej województwa, rozwój gospodarczy i włączenie społeczne.. Z uwagi na to, że kapitał społeczny buduje się we współpracy z innymi ludźmi, warto działać w kierunku poprawy warunków dla zwiększania aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców, w tym również społecznego zaangażowania świętokrzyskiej młodzieży. Rola kultury w społeczności lokalnej opisana jest tez w UP. Inwestycje w kulturę i turystykę będą realizowały cele społeczne i gospodarcze zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Po okresie przestoju w obu tych sektorach na skutek pandemii COVID-19 inwestycje zwiększające atrakcyjność turystyczną i kulturalną miejscowości, subregionów i regionów poprzez wzrost dochodów przyczynią się do odbudowy lokalnych gospodarek. Ponadto wyzwaniem w obszarze ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego, związanym również z podnoszeniem atrakcyjności turystycznej regionów, jest poprawa stanu zabytków i potencjału szlaków kulturowych. Świętokrzyskie jest regionem w którym w dziedzictwie kultury upatruje się istotny czynnik wpływający na rozwój

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		społeczno-gospodarczy jak również w zakresie budowania tożsamości kulturowej. Realizacja inwestycji w zakresie ogólnorozumianej kultury przyczyni się do zachowania dziedzictwa kulturowego, pobudzenia aktywności gospodarczej województwa oraz zwiększenia dostępu mieszkańców regionu do dóbr kultury, w tym osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Działania z zakresu dziedzictwa kulturowego oraz turystyki, koncentrują się na rozwoju społecznym i wsparciu potencjału regionu. Wsparcie będzie skierowane na ochronę, promocję i rozwój dziedzictwa kulturowego oraz zabytków w celu poprawy stanu technicznego tych obiektów, dostosowania tych obiektów do funkcji turystycznych lub kulturowych, zwiększenia potencjału gospodarczego regionu oraz włączenia społecznego.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;	W latach 2014-2019 poziom bezrobocia rejestrowanego przyjmował wartości niższe w relacji do analogicznych okresów lat poprzednich, ale tempo spadku w ostatnich trzech latach ulegało wyhamowaniu. Wzrost gospodarczy oraz popyt na pracę przełożył się w tym okresie na wzrost przeciętnego zatrudnienia, chociaż dynamika pozytywnych zmian stopniowo ulegała osłabieniu. W 2020 z gospodarki opartej na wzroście przeszliśmy w gospodarkę zmagającą się z kryzysem wywołanym pandemią COVID-19, który nasilił problemy na rynku pracy wymagające interwencji jeszcze przed jego wystąpieniem. Najważniejsze wyzwania w nowej perspektywie to aktywizacja zawodowa młodych, w szczególności osób NEET, długotrwale bezrobotnych, biernych

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		zawodowo, kobiet oraz wspieranie zatrudnienia osób powyżej 55 roku życia. Tylko zapewnienie kompleksowego, zgodnego z bieżącymi potrzebami pracodawców wsparcia oraz stworzenia warunków do rozwoju przedsiębiorczości umożliwi tym osobom trwałą integrację z rynkiem pracy. Zalecenia zawarte w CR 2019, również wskazują na potrzebę działań prowadzących do poprawy dostępu do zatrudnienia, przede wszystkim grup w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Działania będą ukierunkowane na znoszenie barier występujących na rynku pracy związanych z dyskryminacją. Wsparcie będzie komplementarne z działaniami zaplanowanymi w celu szczegółowym (h) w zakresie kompleksowego wsparcia osób w niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej i ich powrotu na rynek pracy.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	ESO4.2. Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy	W wyniku Brexitu zauważalny jest wzrost liczby rejestracji osób powracających z zagranicy. Osoby te wracając często znajdują się w zupełnie innej rzeczywistości, nie posiadają umiejętności poszukiwania pracy w polskich realiach, ich kwalifikacje są niedopasowane do rynku pracy. Zasadnym jest więc podnoszenie umiejętności kadr PSZ w pracy zarówno z osobami powracającymi z zagranicy, jak i zainteresowanymi podjęciem zatrudnienia za granicą. Konieczne jest także budowanie adaptacyjności i elastyczności pracowników rozumianej jako gotowość do zmian wynikających zarówno z rozwoju nowoczesnych technologii, jak również z sytuacji o charakterze nagłym i nieprzewidywalnym. Istotnym ogniwem w

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		procesie obsługi osób pozostających bez zatrudnienia jest kadra PSZ. Tylko systematyczne podnoszenie ich kwalifikacji i kompetencji zapewni, że ich pomoc osobom poszukującym pracy będzie efektywna i skuteczna. Zasadnym jest więc podnoszenie umiejętności kadr PSZ w pracy zarówno z osobami powracającymi z zagranicy, jak i zainteresowanymi podjęciem zatrudnienia za granicą. Zgodnie z zaleceniami CR 2019, istnieje potrzeba podnoszenia kompetencji służb zatrudnienia, w celu skutecznego ukierunkowania polityki rynku do poszczególnych grup docelowych. Działania w zakresie podnoszenia potencjału instytucji rynku pracy, w tym publicznych służb zatrudnienia, szczególnie w zakresie pracy z osobami znajdującymi się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, wpisują się również w założenia Umowy Partnerstwa.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	ESO4.3. Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	Zaplanowane działania będą komplementarnie do działań na rzecz aktywizacji zawodowej kobiet podejmowanych w ramach celu szczegółowego (a). Wspierane inicjatywy mają na celu ułatwienie podejmowania aktywności zawodowej opiekunom/rodzicom – kobietom. Interwencje przyczynią się do zwalczania stereotypów płciowych i przeciwdziałania dyskryminacji na rynku pracy i w edukacji. Działania realizowane w ramach celu szczegółowego będą opierać się na założeniach wynikających z Decyzji Rady (UE) 2020/1515 w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich. W ramach tego celu zaplanowano również – wpisujące się w CR 2019 – kampanie

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		informacyjne związane z promowaniem równości płci w zakresie zatrudnienia.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	Według prognoz demograficznych GUS do 2050 wystąpi wzrost osób w wieku poprodukcyjnym w populacji WŚ o 16,3%, natomiast w Polsce o 14,8%. W oparciu o prognozy, udział osób w wieku 60+ osiągnie 44% ogółu mieszkańców. Region „starzeje się" szybciej niż inne województwa. Dla zachowania aktywności zawodowej mieszkańców i zwiększenia ich szans pozostania na rynku pracy należy wdrożyć działania umożliwiające wcześniejsze i dokładniejsze diagnozowanie chorób, eliminowanie czynników ryzyka w miejscu pracy. Konieczność takiego wsparcia potwierdzają zapisy UP mówiące o upowszechnianiu profilaktyki zdrowotnej na rzecz wydłużenia aktywności zawodowej i podniesienia poziomu bezpieczeństwa pracowników. Profilaktyka zdrowotna służąca utrzymaniu aktywności zawodowej jest jednym z celów SRWŚ 2030+ (cel 1.2.5). Potwierdzają to zapisy zawarte w zaleceniach CR 2019, w których wskazano m.in. potrzeby inwestycyjne w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej w celu promowania aktywnego i zdrowego starzenia się. Zaplanowane działania są zgodne z EFPS, w zakresie równych szans i dostępie do zatrudnienia oraz uczciwych warunków pracy. Wyzwaniem staje się również dostosowanie kompetencji i kwalifikacji pracowników do zmieniających się potrzeb pracodawców i regionalnej gospodarki. W celu zapewnienia kompleksowości wsparcia pracowników zaplanowano usługi rozwojowe w

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		ramach PSF dla pracodawców i ich pracowników zgodnie z potrzebami. Istnieją przesłanki przemawiające za potrzebą zaprogramowania przyszłego wsparcia w formule outplacementu. Analizy prowadzone przez PARP (Raport o stanie sektora MŚP w Polsce, Warszawa 2021) wskazują, że należy liczyć się z odroczonymi w czasie konsekwencjami wynikającymi z wpływu pandemii na gospodarkę i rynek pracy. Deklarowane przez przedsiębiorców ograniczenie inwestycji i brak działań prorozwojowych charakteryzujących się efektem prozatrudnieniowym może spowodować zmiany w poziomie zatrudnienia w firmach. Możliwość zastosowania rozwiązań w ramach outplacementu ułatwią pracownikom przejście do innej formy aktywności zawodowej i uchronią przed długotrwałym bezrobociem. Działania będą realizowane zgodnie z Decyzją Rady (UE) 2020/1512 w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Wytyczne dla Polski CR 2019, wskazują na potrzebę działań w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych oraz dopasowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy i doradztwa zawodowego. Wspierana będzie wysoka jakość kształcenia, na rzecz wyrównywania szans u uczniów, w szczególności z rodzin o niskim statusie społeczno-ekonomicznym mieszkającym na obszarach zmarginalizowanych lub wiejskich, od etapu przedszkolnego, poprzez kształcenie w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, po uczenie się dorosłych. Planowane jest wsparcie dla uczniów z o. wiejskich w celu eliminowania

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		przedwczesnego kończenia nauki i niwelowania różnic w posługiwaniu się jęz. angielskim między uczniami z o. wiejskich i miejskich. Nacisk zostanie położony na edukację włączającą. Kluczowe będą działania ukierunkowane na doradztwo zawodowe. W celu wzmocnienia kondycji psychicznej uczniów planowane jest wsparcie psychologiczno-pedagogiczne oraz działania dla nauczycieli, rodziców w zakresie kompetencji społeczno-wychowawczych celem kompleksowego wsparcia. Podjęte będą działania dla uczniów i kadry, związane z zapobieganiem dyskryminacji m.in. ze względu na płeć, rasę, niepełnosprawność czy światopogląd. Kontynuowane będą programy stypendialne a także dodatkowe zajęcia rozwijające umiejętności podstawowe i przekrojowe i działania na rzecz podniesienia kompetencji kadr systemu oświaty, w szczególności w zakresie rozwijania kompetencji cyfrowych u uczniów i nauczycieli, komplementarne do wsparcia w zakresie wyposażenia instytucji oświatowych w sprzęt cyfrowy. W związku z niskim udziałem osób dorosłych w kształceniu, planowane jest wsparcie ich umiejętności/kompetencji.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej	Wytyczne dla Polski CR 2019, wskazują na potrzebę działań w zakresie podnoszenia podstawowych umiejętności i promowania uczenia się dorosłych. W województwie zaplanowano działania na rzecz zwiększenia uczestnictwa osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie, poprzez m.in. kursy podnoszące kompetencje. Edukacja osób dorosłych powinna wychodzić poza kształcenie w instytucjach systemu oświaty

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		obejmując również edukację pozaformalną, ukierunkowaną na dopasowanie do dynamiki rynku pracy. Jest to istotne w kontekście zachodzących zmian demograficznych (starzejące się społeczeństwo) i konieczności powstrzymania dezaktualizacji wiedzy. Planowane są działania zmierzające do poprawy umiejętności osób dorosłych, zwłaszcza o niskich kwalifikacjach. Nacisk zostanie położony podniesienie kompetencji podstawowych (w szczególności kompetencji cyfrowych i wykorzystanie narzędzi TIK), zwłaszcza przez osoby starsze, w celu zapobiegania wykluczeniu cyfrowemu. Planuje się również działania ukierunkowane na podnoszenie kwalifikacji dla osób dorosłych, które z własnej inicjatywy będą chciały skorzystać z Bazy Usług Rozwojowych w ramach PSF.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	W 2019 najczęstszymi powodami wykluczenia społecznego w regionie były: długotrwała i ciężka choroba, bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność. Pomimo spadku liczby osób korzystających z pomocy społecznej, 58,8% świadczeniobiorców to osoby długotrwale korzystające z tej pomocy. Region charakteryzuje wysoki odsetek osób biernych zawodowo – stanowią oni 45% ogółu ludności w wieku ponad 15 lat (wg danych na II kw. 2020 r.). Dodatkowo w związku z pandemią COVID-19 obserwowany jest wzrost bezrobocia, co może również przełożyć się na nasilenie ubóstwa i wykluczenia społecznego. Stopa bezrobocia w woj. świętokrzyskim na koniec maja 2022 r. wynosiła 6,8% (dla kraju 5,1%). Pomimo, że bezrobocie w regionie systematycznie maleje, to jednak i tak jest powyżej średniej krajowej.

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		Istnieje konieczność realizacji działań integrujących i włączających dla grup zagrożonych ubóstwem i wykl. społ., w tym społeczności romskiej, przez m.in: wsparcie ukierunkowane na aktywizację społeczną i zawodową (instrumenty i narzędzia aktywnej integracji w wymiarze społecznym, zawodowym, edukacyjnym i zdrowotnym). Region cechuje niski kapitał społeczny, liczba podmiotów NGO wynosi 2,9 tys. co stanowi 3,1% ogólnej liczby organizacji w kraju. W regionie na 100 tys. mieszkańców przypada 1,85 przedsiębiorstw społecznych, co lokuje region na 12 pozycji w kraju, natomiast średnia dla Polski wynosi 2,98. Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej i ich otoczenia (np.: przez realizację kompleksowego pakietu wsparcia doradczego i usługowego) wpłynie na pobudzenie aktywności zawodowej i społecznej osób w trudnej sytuacji społeczno-bytowej. Powyższe dane wskazują na konieczność uruchomienia wszelkich możliwych instrumentów wzmacniających PES. ~~W ramach celu zostanie zastosowany instrument terytorialny RLKS.~~ Realizacja wsparcia odpowiadać będzie na zalecenia CR 2019 dotyczące wspierania zintegrowanych działań na rzecz aktywnego włączenia mających dotrzeć do większej liczby osób ze środowisk defaworyzowanych.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	ESO4.9. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów	Spadek liczby ludności nasilił się w 2019 i wzrósł do 3,8% w porównaniu z 2010. Starzenie się kadr gospodarki przy jednoczesnym spadku liczby ludności skutkuje koniecznością uruchomienia innych zasobów kadrowych, np.: obywateli państw trzecich, którzy mając dostęp do niezbędnych im

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		usług (m.in.: wsparcie rodziny, nauka języka polskiego, pomoc psychologiczna, aktywizacja zawodowa) mogliby zasilić rynek pracy. Na terenie regionu w 2020 przebywało 4669 cudzoziemców z czego największą grupę w liczbie 2725 osób stanowili obywatele jednego z państw trzecich – Ukrainy. W odniesieniu do kraju najmniej cudzoziemców przebywa na terenie woj. świętokrzyskiego (odpowiednio w latach: 2015 - 1,1% oraz w 2016 - 1,2%). Wdrożenie programów wsparcia dla obywateli państw trzecich przyczyni się do ich integracji społeczno-gospodarczej, a co za tym idzie do wzmocnienia działań włączających do rynku pracy, w szczególności: usługi dla cudzoziemców i ich rodzin, które pozwolą na lepsze funkcjonowanie w polskim społeczeństwie. Konieczność takiego wsparcia potwierdzają zapisy UP mówiące o integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich. Realizacja wsparcia będzie spójna z zaleceniami CR 2019 dotyczącymi opracowania i wdrożenia ram integracji cudzoziemców.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Konsekwencją zmian demograficznych będzie zwiększone obciążenie systemu pomocy społecznej i zdrowotnej. Zasada deinstytucjonalizacji wzmacnia potrzebę zwiększenia dostępności i poszerzenia katalogu usług dostępnych w pobliżu miejsca zamieszkania. Dlatego wspierany będzie proces przygotowania do deinstytucjonalizacji na tych obszarach, na których można zauważyć relatywnie wysoką instytucjonalizację wsparcia. W 2019 liczba osób korzystających z usług opiekuńczych wzrosła o 4,2% do liczby 4 442 osób. Istotnym aspektem

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		interwencji będą działania skierowane do osób starszych, przebywających w placówkach całodobowych, ukierunkowane na objęcie tych osób opieką domową, a tym samym na opuszczenie przez nie systemu opieki instytucjonalnej. Procesy społeczno-demograficzne zachodzące w regionie wymuszają podjęcie działań w zakresie zapewnienia dostępu do kompleksowych świadczeń zdrowotnych, przede wszystkim dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej (m.in.: zwłaszcza dla osób z niepełnosprawnościami (OzN), o niskich dochodach, bezrobotnych, starszych, osób w kryzysie bezdomności), lub innej trudnej sytuacji życiowej, m.in.: w szczególności w zakresie opieki długoterminowej, paliatywno-hospicyjnej i świadczeń rehabilitacyjnych. Wsparcie ww. osób, zgodnie z UP, jest priorytetowe. Zaplanowane działania są zgodne z celem 3.2.1 SRWŚ 2030+. Powyższe potwierdzają również zapisy zaleceń CR 2019, które wskazują na słabo rozwiniętą opiekę długoterminową nad osobami starszymi, OzN i osobami cierpiącymi na choroby przewlekłe. Ze względu na konieczność dostosowania placówek społecznych i zdrowotnych dla osób o specyficznych potrzebach oraz podniesienia kompetencji pracowników medycznych i pracowników instytucji pomocy społecznej będą realizowane działania w zakresie niwelowania barier związanych z dyskryminacją osób oraz negatywnych postaw i stereotypów. Interwencja realizowana w celu (k) będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności do założeń celu (v) i (iii).

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci	Potrzeby w zakresie rozwoju środowiskowych usług społecznych wskazują, że należy kontynuować prace nad deinstytucjonalizacją usług społecznych oraz pieczy zastępczej. Liczba rodzin w 2019 objętych interwencją kryzysową wzrosła o 12% w stosunku do 2018 (z 619 do 694 rodzin). Ze względu na rosnące statystyki w tym zakresie należy podjąć działania wspierające rodziny oraz ośrodki świadczące usługi w ramach kryzysu rodziny. W przypadku dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej lub zagrożonych jej utratą, istotne są przedsięwzięcia w zakresie wsparcia pieczy zastępczej i systemu wsparcia rodziny. Ze względu na dobro dziecka należy wdrożyć działania, które będą minimalizowały ryzyko umieszczenia dziecka w opiece zastępczej. Realizacja działań odpowiadać będzie na zalecenia CR 2019 dotyczące wzmocnienia systemu wsparcia rodziny oraz przyspieszenia procesu deinstytucjonalizacji, w szczególności w odniesieniu do dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej. Interwencja w ramach celu szczegółowego zostanie skierowana również do osób w kryzysie bezdomności. Wsparcie polegające na ułatwieniu dostępu do mieszkań ~~chronionych~~ treningowych /wspomaganych/ adoptowalnych będzie ukierunkowane na osiągnięcie efektu komplementarności do założeń celu (iii) np. obejmujących wsparcie infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizację usług. Konieczność takiego wsparcia potwierdzają zapisy UP mówiące m.in. o

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		deinstytucjonalizacji usług w kontekście zapewnienia dzieciom jak najlepszych warunków do życia i rozwoju. Sytuacja na świętokrzyskim rynku pracy wskazuje na potrzebę podjęcia działań zwiększających szansę na stabilne zatrudnienie osób ubogich pracujących. Niepewne warunki wywołane COVID-19 niekorzystnie wpłynęły na cały rynek pracy i spowodowały ograniczenia, dlatego objęcie wsparciem osób ubogich pracujących jest zasadne i będzie opierać się na Decyzji Rady (UE) 2020/1512 w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.
5. Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów i inicjatyw lokalnych.	RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	Woj. ma doświadczenie we wdrażaniu ZIT. Instrument opierał się na porozumieniu JST i realizacji wspólnej Strategii, zawierającą listę proj. strat. Kontynuacja takiej formy wdrażania ZIT jest słuszna, wymaga tylko niewielkich modyfikacji (Ocena instrumentu ZIT w ramach RPOWŚ 14-20, 2019 r.). Modyfikacje te przyczynią się do realiz. bardziej zintegrowanych przedsięwzięć rozwojowych. Dla ZIT zaplanowano dedyk. wsparcie w 2 Priorytetach: P.3-40 mln EUR, P. 6-65 mln EUR. IZ nie wyklucza pref. dla proj. wynikających ze Strat. ZIT (otwarte nabory). Istotnym obszarem działań będzie wykorzystanie endogen. potencjałów w celu wzmocnienia i zwiększenia odporności lokalnych gospodarek przez zrównoważone wsparcie w zakresie turystyki, kultury, dziedzictwa kult. i naturaln., ekoturystyki, które przyczyni się do zrównoważonego i odpornego rozwoju gosp., społ., i środowiskowego, opartego na strategiach teryt. Wsparcie na rzecz zrównoważ. rozwoju

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		obszarów miejs. musi położyć szczeg. nacisk na wkład w transformację ekolog. i cyfrową oraz funkcjonalną współpracę obszarów miejs. przez działania przyczyniające się do przygotowania mieszkańców miast do funkcjonowania w gospodarce cyfrowej i w warunkach większych wymagań związanych z ochroną środ. Jednym z rozwiązań cyfrowych będzie digitalizacia zasobów i oferty kultury w tym utworzenie multimed. centrów kultury dostępnych on-line, rozwiązania innowacyjne w obszarze turystyki, co poszerzy możliwości instytucji w dotarciu do większego grona odbiorców. W proj. infrastrukt. dot. kultury i zrównoważonej turystyki zachowany będzie czynnik uwzględniający aspekt środowiskowy, szczeg. w zakresie jakości powietrza, rozwoju i ochrony zieleni, ograniczaniu niskiej emisji. Obok interw. dla ZIT przewidziano kompleksowe inwest. mające na celu ożywienie zdegradow. obszarów miast przez nadawanie i przywracanie funkcji gospod., edukac., turyst., społecz. i kultur. Dot. to interwencji związanych z rewitalizacją obszarów zdegrad. Działania te będą wdrażane z pomocą IIT. W reg. na 31.03.21 r. obowiązują 93 progr. rewitalizacji na 102 gminy. 13 progr. realizowanych w formule GPR. Dane potwierdzają konieczność prowadzenia działań rewitaliz. Potwierdzeniem potrzeb rewitaliz. są proj. na listach rezerw. konkursów rewitaliz. RPOWŚ 14-20 (war 135 mln zł).
5. Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów i inicjatyw lokalnych.	RSO5.2. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa	W celu zwiększenia spójności społeczno-gospod. regionu niezbędne jest skierowanie wsparcia na obszary pozamiejskie przez zawiązanie współpracy-partnerstwa pomiędzy JST. Mając na

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
	naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie	uwadze obszary delimitowane w SRWŚ 2030 + oraz kierunki działań cs 5(ii) odpowiada na zdiagnozowane potrzeby w zakresie endogenicznych potencjałów w celu wzmocnienia i zwiększenia odporności lokalnych gospodarek przez zrównoważone wsparcie w zakresie kultury, turystyki, dziedzictwa kultur. i naturaln., które przyczyni się do zrównoważonego i odpornego rozwoju gospod., społecznego i środowiskowego opartego na strategiach teryt. Wsparcie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów musi położyć szczególny nacisk na wkład w transformację ekologiczną i cyfrową oraz funkcjonalną współpracę obszarów poprzez działania przyczyniające się do przygotowania mieszkańców obszarów wiejskich do funkcjonowania w gospodarce cyfrowej i w warunkach większych wymagań związanych z ochroną środow. Jednym z rozwiązań cyfrowych będzie digitalizacia zasobów i oferty kultury w tym utworzenie multimed. centrów kultury dostępnych on-line, co przyczyni się do poszerzenia możliwości instytucji w dotarciu z ofertą do większego grona odbiorców. W proj. infrastruktur. dot. kultury i zrównoważonej turystyki zachowany będzie czynnik uwzględniający aspekt środowiskowy, szczeg. w zakresie jakości powietrza, rozwoju i ochrony zieleni oraz działania służące ograniczeniu niskiej emisji. W 5 (ii) obok interwencji w zakresie endogenicznych potencjałów przewidziano dział. mające na celu zapobieganie negatywnym zjawiskom społ.-gospod. Dot. one kompleksowych inwest. mających na celu ożywienie zdegradowanych obszarów, które utraciły swoją pierwotną funkcję,

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		poprzez nadawanie i przywracanie im funkcji gospod., edukacyjnych, turystycznych, społecznych i kulturalnych, które będą realizowane w ramach IIT. Potwierdzeniem potrzeb rewit. są dane wskazujące, że wartość proj. z list rezerwowych konkursów rewitaliz. RPOWŚ 14-20 wynosi ponad 135 mln zł. Jednocześnie w woj. dostrzega się konieczność wykorzystania dotychczas niestosowanego w okresie 2014-2020 instrumentu teryt. jakim jest RLKS. RLKS pozwoli zaktywizować społeczności lok. uwzględniając lokalne potrzeby, co przyczyni się do podejmowania działań rozwojowych.

* Odrębne priorytety zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EFS+

2. Priorytety

Podstawa prawna: art. 22 ust. 2 i art. 22 ust. 3 lit. c) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

2.1. Priorytety inne niż pomoc techniczna

2.1.1. Priorytet: 1. Fundusze Europejskie dla konkurencyjnej gospodarki

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Czynnikiem pobudzającym do zmian technologicznych powinna być wiedza. Nie jest wystarczającym wykorzystywanie jedynie własnych zasobów, ważne jest bowiem jej równoległe pozyskiwanie z zewnątrz. Wyzwaniem pozostaje wsparcie procesu inicjowania, tworzenia, rozwoju i wdrażania innowacji, tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorstw, które dzięki działaniom unowocześnią wachlarz usług i produktów, wzmocnią kompetencje pracowników jak również skuteczniej zaadaptują się do wymogów rynku.

Poszukiwanie efektów synergii wynikających ze współpracy z innymi podmiotami, w tym z zapleczem badawczo - naukowym, ośrodkami innowacji i instytucjami otoczenia biznesu (IOB) odgrywa ważną rolę w generowaniu innowacji stanowiąc pewien rodzaj ekosystemu, w ramach którego przedsiębiorstwa o ograniczonym dostępie do wiedzy/technologii zdobywają ją z zewnątrz, co z kolei umożliwia im generowanie nowych pomysłów i innowacyjnych rozwiązań. Transfer technologii (prace badawcze zlecone przez MŚP, realizacja projektów partnerskich, doradztwo, usługi proinnowacyjne oraz inne pożądane formy współpracy wyłonione na późniejszym etapie, będące odpowiedzią na potrzeby MŚP) wpływa korzystnie na wzrost zdolności badawczych przedsiębiorstw oraz wykorzystywanie technologii. Czynnikiem wzmacniającym efektywność działań oraz pobudzającym do udziału w transferze technologii będzie wzrost kompetencji pracowników interesariuszy.

Jednostki naukowe wykorzystują infrastrukturę badawczą głównie na potrzeby wewnętrzne co wynika m.in. z braku systemowej współpracy z biznesem oraz niewielkiego korzystania ze strony biznesu z infrastruktury jednostek naukowych. W celu poprawy dostępności i użyteczności dotychczas wspartej infrastruktury publicznej preferowane będą projekty przedsiębiorstw zakładające współpracę z jednostkami naukowymi.

W ramach interwencji przewidziano wsparcie projektów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw, uwzględniających możliwość rozwoju istniejącego lub stworzenia nowego zaplecza B+R, służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw. Projekty dotyczące prac B+R i wsparcia infrastruktury B+R przedsiębiorstw powinny zakładać prowadzenie badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych (z wyłączeniem badań podstawowych).

W celu zwiększenia potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystania zaawansowanych technologii przewidziano także objęcie wsparciem publicznej infrastruktury organizacji badawczych w sektorach stwarzających możliwość dyfuzji innowacji, z uwzględnieniem kluczowych kierunków działań określonych w SRWŚ 2030+ oraz regionalnych inteligentnych specjalizacji w ramach RIS Województwa Świętokrzyskiego. Istotne jest

wzmacnianie współpracy nauki z biznesem w celu umożliwienia komercjalizacji wyników badań naukowych oraz zapewnienia innowacyjnych i opartych na badaniach naukowych rozwiązań do gospodarki. Transfer wiedzy z sektora nauki do biznesu będzie stanowić element obligatoryjny w projektach.Planuje się prowadzenie zaawansowanych badań w szczególności z dziedziny biotechnologii oraz metrologii.

W ramach CS1(i) realizowane będzie również wsparcie na zakup proinnowacyjnych usług doradczych dla MŚP, świadczonych przez profesjonalne podmioty, jako kontynuacja pilotażowego projektu realizowanego w okresie finansowania 2014-2020.

Ponadto, interwencja zostanie skierowana na proces przedsiębiorczego odkrywania (PPO) mający na celu, m.in. pobudzanie współpracy międzyinstytucjonalnej, angażowanie środowiska akademickiego i naukowego, wsparcie organizowania się środowiska regionalnego systemu innowacji, podnoszenie kompetencji i wiedzy w zakresie transformacji przemysłowej, przedsiębiorczości i innowacji wśród szerokiego gremium interesariuszy RIS (w szczególności MŚP, uczelnie wyższe, organizacje pozarządowe, jednostki naukowe, IOB i inne instytucje wspierające ekosystem innowacji). Konieczne jest właściwe zarządzanie innowacjami i stała analiza rynku na rzecz wyłaniania nowych obiecujących obszarów, które wykazują potencjał rozwojowy. W obszarze tych działań przewidziano również wzmocnienie kompetencji i potencjału IOB i klastrów do świadczenia wysokich jakościowo proinnowacyjnych usług na rzecz MŚP, m.in.: w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywania zaawansowanych technologii.

Działania podejmowane w ramach CS1(i) muszą wpisywać się w obszary regionalnych inteligentnych specjalizacji lub obszary zidentyfikowane w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania.

W CS1(i) wspierane będą następujące typy projektów:

-wsparcie prowadzenia działalności B+R przez przedsiębiorstwa i konsorcja z ich udziałem, z możliwością uwzględnienia wdrożenia wypracowanych w ramach projektu wyników prac B+R. Preferowane będą projekty z udziałem organizacji badawczych, uczelni wyższych i organizacji pozarządowych.

-wsparcie infrastruktury B+R przedsiębiorstw, o ile służy realizacji agendy badawczej.

-wsparcie infrastruktury B+R organizacji badawczych – w zakresie infrastruktury publicznej, przewiduje się możliwość finansowania przedsięwzięć dotyczących infrastruktury, która będzie wykorzystywana również do działalności gospodarczej. Projekty dotyczące publicznej infrastruktury badawczej będą realizowane na warunkach wynikających z UP.

Jako element uzupełniający projektu, przewiduje się wsparcie kompetencji kadr związanych z pracami B+R, zdobywanie przez nich nowych umiejętności oraz wiedzy a także nabywania kwalifikacji, kompetencji niezbędnych do obsługi infrastruktury badawczej, kompetencji osób zarządzających infrastrukturą B+R w celu podniesienia poziomu komercyjnego wykorzystania. W odniesieniu do publicznej infrastruktury badawczej komponent rozwoju kompetencji, w szczególności mających na celu zwiększanie skuteczności transferu technologii na rynek, będzie stanowił obligatoryjny element projektu.

-**proinnowacyjne usługi doradcze dla MŚP** (w formie voucherów) jako element systemu zachęt do działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej. Instrument stanowić będzie wsparcie MŚP z zastosowaniem mechanizmu popytowego. Usługi będą dotyczyły zwiększenia potencjału MŚP. Wsparcie unowocześni wachlarz usług i produktów, wzmocni kompetencje, ułatwi wdrożenie przez MŚP nowych modeli biznesowych odpowiadających wyzwaniom cyfrowej i zielonej transformacji. Preferowane będzie wsparcie świadczenia usług w zakresie cyfryzacji, automatyzacji i robotyzacji, gospodarki obiegu zamkniętego oraz gospodarki niskoemisyjnej. W celu zapewnienia właściwych standardów i odpowiedniej jakości usług IOB usługodawcą będą mogły być wyłącznie akredytowane podmioty, które uzyskają status Ośrodka Innowacji lub podmioty akredytowane na poziomie regionalnym.

-**rozwój potencjału regionalnego ekosystemu innowacji** - działania związane ze zwiększaniem zdolności do sieciowania przedsiębiorstw z sektorem nauki, nabywaniem kwalifikacji oraz inicjowaniem współpracy interesariuszy PPO w szczególności z zakresu obszarów RIS, transformacji przemysłu w kierunku Przemysłu 4.0, przedsiębiorczości, transferu technologii, zarządzania innowacjami, ekoprojektowania oraz wyłonionych obiecujących obszarów dla rozwoju regionu.

-**budowanie i wzmacnianie powiązań klastrowych** - w tym podnoszenie kwalifikacji, wsparcie finansowe klastrów zalążkowych (z wyłączeniem umiędzynarodowienia i potencjału infrastrukturalnego) oraz regionalnych klastrów wzrostowych w związku z nową usługą. Wsparcie przyczyni się do zwiększenia potencjału klastrów i budowania ich zdolności do kooperacji poprzez m.in. profesjonalizację zarządzania i kadr, wzmocnienie kompetencji koordynatorów klastrów, wzmocnienie zasobów infrastrukturalnych, rozwój i profesjonalizację świadczonych przez nie usług, testowanie nowych/ulepszonych usług.

-**budowa potencjału IOB** - wsparcie zasobów, kompetencji IOB do świadczenia określonych funkcjonalności i zdobycia akredytacji na poziomie krajowym i/lub regionalnym oraz świadczenia usług akredytowanych IOB na rzecz przedsiębiorców, wpisujących się w inteligentne specjalizacje regionu. Profesjonalizacja IOB będzie dotyczyła m.in. wzmocnienia zasobów ludzkich i infrastrukturalnych, know-how, kompetencji zarządczych, kształcenia kadr, wymiany doświadczeń, zatrudnienia ekspertów, budowy platform, sieciowania.

Konieczność inwestycji mających na celu wzmacnianie i rozwój potencjału podmiotów świadczących usługi dla biznesu będzie poprzedzona analizą potrzeb oraz weryfikacją dotychczasowej oferty tak, aby instytucje te stanowiły stabilny i istotny element ekosystemu innowacji, dostarczający na rynek wysokojakościową, wystandaryzowaną ofertę ułatwiającą transformację MŚP - zapewniając spójną komunikację dotyczącą oferty usług otoczenia biznesu. Warunki interwencji w obszarze wsparcia IOB będą uwzględniać m. in. dostępność adekwatnej oferty usług IOB dla MŚP poza dużymi ośrodkami miejskimi.

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą ‘nie czyń znaczących szkód’ (Do No Significant Harm).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Właściciele i pracownicy przedsiębiorstw, organizacji badawczych, organizacji pozarządowych, IOB, klastrów, jednostek naukowych, kierownictwo i pracownicy uczelni wyższych i ich centrów badawczo-rozwojowych, osoby prowadzące działalność naukową, użytkownicy wspartej infrastruktury, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, korzystający z rezultatów projektu.

Duże przedsiębiorstwa wykazują większą skłonność do inwestowania i współpracy w zakresie działalności B+R+I, dzięki temu stwarzają lepsze warunki do budowania ekosystemu innowacji, dając możliwość przestrzeni dla synergii działań wspólnie z MŚP. W związku z powyższym dopuszcza się możliwość wsparcia dużych przedsiębiorstw w ramach realizacji projektów B+R. Warunkiem wsparcia dużych firm będzie zapewnienie konkretnych efektów dyfuzji działalności innowacyjnej oraz B+R do gospodarki oraz że będą współpracowały z MŚP - widoczne efekty aktywnej współpracy, przynoszące wymierne korzyści MŚP (w szczególności: dostęp do wiedzy, know-how, wykwalifikowane kadry, zaplecza B+R oraz rozwiązań organizacyjnych w przedsiębiorstwie).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Wspierana infrastr. będzie podlegać standardom dostępn. Budowa nowej i modernizacja już istniejącej infrastr. będzie zgodna z zas. uniwersalnego projektowania, a tam, gdzie nie będzie możliwe ich zastosow., wprowadzone będą usprawnienia eliminujące bariery.

Pozytywny wpływ na zas. dostępn. dla osób z niepełnospr. będzie kryt. dostępu warunkującym dofinans. W proj., w których będzie występował produkt neutr. pod względem zas. równości szans i niedyskrym., zas. zostanie zapewniona na poziomie zarządzania proj. i dostępn. cyfrowej dok. proj. publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowaln. takich wydatków w proj.

Uwzględniając wyniki badań dot. ograniczenia aktywności kobiet w obszarze B+R planuje się zast. kryt. premiującego związanego z zapewnieniem % udziału kobiet we (uzupełniająco w tym celu) wsparciu podn. kompetencji pracowników.

Pref. będą proj., w których beneficjent będzie prowadził we wspartej infrastr. dział. badawczą z uwzgl. równości kobiet i mężczyzn, np. poprzez zastosowanie metod wypracowanych dla inst. naukowych w ramach proj. EIGE pt. “Promoting gender equality in academia and research institutions” lub stosując inne narzędzia, np. gwarancję % udziału kobiet w gremiach decyz. i w zesp. badawczych.

Przestrzegane będą zasady art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, Karty Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnospr., art. 73 Rozp. ogólnego, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasada równości szans i niedyskr. oraz zas. równ. kobiet i mężczyzn będą odzwierciedlone w kryt. wyboru. Wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W umowach o dofinans. będzie klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskrymin.

Zasady horyzont. przestrzegane będą na każdym etapie - programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji, realizacji proj. ewaluacji.

IZ zapewni dostęp do informacji publ. oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów.

Równość szans i niedyskrymin., w tym zapewnienie dostępn. dla osób z niepełnospr.(zgodn. z art. 9 ust. 3 Rozp. ogólnego) będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych.

Prod. i usługi będą zgodne z dyr. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publ. (Dyr. (UE) 2016/2102) i w sprawie wymogów dostępn. produktów i usług (Dyr. (UE) 2019/882).

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS(i) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cała Polska objęta jest Strategią Regionu Morza Bałtyckiego. Interwencja celu 1.1 będzie komplementarna ze Strategią, w szczególności w ramach Celu Strategicznego 3. Wzrost dobrobytu (3.2. Wkład SUERMB w realizację strategii "Europa 2020", 3.3 Zwiększenie globalnej konkuren. Regionu Morza Bałtyckiego).

Region objęty jest programami współ. terytorialnej Interreg, działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe komplementarne do podejm. w FES 2021 – 2027 realiz. będą w Programach:

- **Interreg Europa** wspierającym wszystkie cele szczegółowe CP1. Program będzie wspierał projekty współpracy międzyregionalnej między podmiotami polityki regionalnej, poświęcone wymianie, budowaniu zdolności i transferowi dobrych praktyk i innowacyjnych podejść, a konkretnym celem będzie przygot. włączenia wniosków wyciągniętych ze współpracy do polityk i działań regional. i w dalszym ciągu, na bieżąco udost.usługi umożliwi. pogłębianie wiedzy z zakresu polityki oraz kapitalizację dobrych praktyk polityki regionalnej – zgodnie z podejściem platformy learningowej Interreg Europa – aby umożliwić podmiotom regionalnym z całej UE wykorzystanie odpowiednich doświadczeń i praktyk w razie potrzeby wzmacniania ich polityk.
- **Interreg Europa Środkowa** wspier. opracowanie i wdrożenie strategii, pl. działania, narzędzi, szkoleń, działań pilotażowych i powiązanych rozwiązań w zakresie: umiejęt.dla sektorów istotnych z punktu widzenia intelig. specjalizacji, bud. zdolności i uczenia się w warunkach

instytucjonal. na rzecz inteligentnej specjalizacji, dostosowania umiejęt. do potrzeb rynku pracy w regionach przechodzących transformację przemysłową i cyfrową, kompetencji dot. zarządzania innowacjami w MŚP i przedsięb.

Od wielu lat region posiada sformalizowaną współpracę z partnerami zagranicznymi: Regionem Centralnej Finlandii (Republika Finlandii), Obwodem Winnickim (Republika Ukrainy), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi partnerami w celu wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk oraz zachęcanie regionalnych partnerów do merytorycznej współp. w zakresie B+R. W odniesieniu do badań i innowacji możliwe będzie premiowanie proj., które wykażą komplem. z Horyzont Europa.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Projekty B+R, budowanie potencjału IOB, klastrów, regionalnych systemów innowacji w ramach PPO cechuje brak bezpośredniego generowania zysków lub oszczędności - wspierane będą w formie dotacji. Ryzyko wdrożenia prac B+R jest duże, a oszacowanie potencjalnych przychodów trudne - firmy nie uzyskują wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych. Przerwanie prac w przypadku napotkania nie dających się rozwiązać problemów technologicznych i procesowych, generuje problem z przeznaczeniem pozostałej części pożyczki - dalsze wydatki na B+R nie będą ponoszone. Dotacja jest formą zachęty do podjęcia działań B+R, które w regionie nie są wystarczająco powszechne. Proj. B+R polegające na absorpcji gotowych technologii będą finansowane w cs1(iii). Wdrożenie wyników prac B+R w ramach projektów kompleksowych wspierane będzie w formie dotacji warunkowych. W cs 1(i) przewidziano proinnowacyjne usługi doradcze dla MŚP. Ze względu na brak bezpośredniego generowania zysków lub oszczędności projekty te uzyskają wsparcie w formie voucherów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże	przedsiębiorstwa	59,00	~~269,00~~ 256

1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	5,00	~~44,00~~ 85
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO04	Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstwa	54,00	~~225,00~~171
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	0,00	~~10,008~~
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO101	MŚP inwestujące w umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	przedsiębiorstwa	0,00	50,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO07	Liczba realizowanych projektów B+R	szt.	7,00	~~46,00~~39

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych podmiotach	roczny EPC	0,00	2021	~~113,00~~83	CST2021	
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0,00	2021	~~27 880 000,00~~ 13 000 000,00	CST2021	
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR03	Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	przedsiębiorstwa	0,00	2021	~~40,00~~28,00	CST2021	
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR06	Złożone wnioski patentowe	zgłoszenia patentowe	0,00	2021	1~~8~~5,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	002. Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych ośrodkach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi	~~15 000 000,00~~ 8 000 000,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	003. Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w dużych przedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi	~~7~~3 000 000,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	004. Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w publicznych ośrodkach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi	~~50 000 000,00~~ 57 000 000,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	010. Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów	~~10 000 000,00~~ 9 000 000,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	011. Działania badawcze i innowacyjne w dużych przedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów	3 000 000,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	023. Rozwój umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej, przedsiębiorczości i zdolności dostosowawczych przedsiębiorstw w razie zmian	6 000 000,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	026. Wsparcie dla klastrów innowacyjnych, w tym między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i organami publicznymi oraz sieciami biznesowymi, z korzyścią głównie dla MŚP	2 000 000,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	027. Procesy innowacji w MŚP (innowacje w zakresie procesów, organizacji, marketingu, i współtworzenia, innowacje zorientowane na użytkownika i motywowane popytem)	~~4 000 000,00~~ 2 000 000,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	029. Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, ośrodkami badań naukowych i uniwersytetami koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmiany klimatu	~~15 000 000,00~~ 3 000 000,00
1	RSO1.1	Ogółem			~~97 000 000,00~~ 93 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	~~97 000 000,00~~ 93 000 000,00
1	RSO1.1	Ogółem			~~97 000 000,00~~ 93 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	~~97 000 000,00~~ 93 000 000,00
1	RSO1.1	Ogółem			~~97 000 000,00~~ 93 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	~~97 000 000,00~~ 93 000 000,00
1	RSO1.1	Ogółem			~~97 000 000,00~~ 93 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.2. Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Według danych GUS *Społeczeństwo informacyjne Polsce Wyniki badań statystycznych z lat 2015-2019* województwo świętokrzyskie cechuje się niskimi wskaźnikami w następujących obszarach związanych z wykorzystaniem ICT (TIK) w administracji publicznej:

1. przedsiębiorstwa korzystające z e-administracji: 91,6% (średnia w kraju: 95,7%),
2. osoby korzystające z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy: 30%-35,9% (średnia w kraju: 40,4%),
3. jednostki administracji publicznej posiadające intranet:32,5%-38,0% (średnia w kraju: 41,9%), przy czym w jednostkach administracji państwowej intranet wykorzystywano dwukrotnie częściej niż w jednostkach samorządowych,
4. jednostki administracji publicznej zapewniające szkolenia dla pracowników w zakresie ICT: 47,6% w 2017r, 45,7% w 2018r (średnia w kraju: 53,7% w 2017r, 48,8%).

Rozwój e-usług jest jednym z priorytetów wskazanych przez Cyfryzacja KPRM, mającym na celu wzmocnienie rozwoju cyfryzacji w tym obszarze, do poziomu średniego w Europie. Zgodnie z rankingiem indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI) na 2021r. Polska zajmuje dopiero 24 miejsce wśród 27 państw członkowskich UE. W kategorii cyfrowych usług publicznych-22 miejsce w UE[1].

Celem wsparcia jest wdrożenie w sektorze publicznym rozwiązań cyfrowych, zapewniających wysoki poziom jakości i dostępności e-usług, szczególnie w obszarach kluczowych dla mieszkańców. Realizacja wsparcia przyczyni się do poprawy dojrzałości cyfrowej, zwiększenia zakresu danych dostępnych w postaci cyfrowej oraz usprawnienia procesów w administracji publicznej. Rezultatem interwencji będzie zwiększenie podaży, jakości i dostępności e-usług oraz łatwiejszy i szerszy dostęp do zasobów, w tym danych i informacji gromadzonych w sektorze publicznym zgodnie z Europejską Dyrektywą INSPIRE i Programem Otwierania Danych Publicznych.

W ramach CS1(ii) wspierane będą projekty dotyczące:

transformacji cyfrowej gospodarki, polegającej w szczególności na wdrożeniu programów stymulujących wprowadzanie w sektorze publicznym rozwiązań cyfrowych w tym platformy e-usług publicznych, usług w zakresie e-zdrowia min. w obszarze następujących działań:

- zwiększanie podaży, podnoszenie jakości i użyteczności e-usług sektora publicznego (w tym: wsparcie rozwoju platform e-usług publicznych szczebla regionalnego/lokalnego) oraz digitalizacja i zwiększenie dostępności danych publicznych (w tym ich standaryzacja, strukturyzacja), a także cyfrowych zasobów o znacznym potencjale ponownego wykorzystania, pozostających w dyspozycji podmiotów sektora publicznego i prywatnego;
- wyposażenie lokalnej administracji publicznej w narzędzia informatyczne umożliwiające integrację z centralną architekturą informatyczną;

- zastosowanie sztucznej inteligencji w procesach przetwarzania danych;
- wsparcie podnoszenia kompetencji cyfrowych pracowników instytucji sektora publicznego (jako element projektu), ze szczególnym uwzględnieniem zaawansowanych kompetencji oraz kompetencji z zakresu cyberbezpieczeństwa. Dodatkowo (jako element projektu) przewidziano działania mające na celu zwiększanie świadomości obywateli dotyczącej korzystania z nowoczesnych technologii;
- usługi w zakresie e-zdrowia, w tym w szczególności:

- realizacja projektów z zakresu e-usług z uwzględnieniem standardów wypracowanych na poziomie krajowym,

- wdrażanie TIK w podmiotach leczniczych innych niż na poziomie krajowym, mające na celu zapewnienie interoperacyjności z platformami centralnymi e-zdrowia,

- cyfryzacja procesów back-office,

- zwiększenie poziomu wykorzystania nowoczesnych technologii w systemie ochrony zdrowia,

- wdrażanie systemowych rozwiązań z zakresu telemedycyny,

- zastosowanie sztucznej inteligencji – projekty regionalne,

- poprawa dojrzałości cyfrowej placówek medycznych: w tym działania zapewniające interoperacyjność rozwiązań centralnych z istniejącymi i tworzonymi rozwiązaniami regionalnymi i lokalnymi oraz doposażanie podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające integrację z centralną architekturą informatyczną e-zdrowia.

- cyberbezpieczeństwo (jako element projektu), ukierunkowane na wzmacnianie bezpieczeństwa świadczenia e-usług lub systemów informatycznych poprzez budowę lub modernizację istniejących systemów, o zasięgu regionalnym i lokalnym.

W ramach CS1(ii) wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych skierowane zostanie do pracowników instytucji sektora publicznego w ramach realizowanych projektów, z kolei uniwersalne kompetencje cyfrowe, mogą być wspierane przez EFS+.

Interwencja zapewni dalszy rozwój cyfryzacji, będzie prowadzić do wygodnego załatwiania spraw z zakresu e-zdrowia, e-usług publicznych oraz szybszego i tańszego procesu administracyjnego, co będzie korzystne, zarówno dla obywateli jak i instytucji publicznych.

Model wdrożenia rozwiązania e-usługi w projekcie powinien być zgodny z Pryncypiami Architektury Informacyjnej Państwa, zawartymi w dokumencie z 25 listopada 2020r.

Projekty z zakresu digitalizacji zasobów sektora publicznego muszą być zgodne z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) 2019/1024 w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

Wspierane e-usługi muszą być zgodne z zapisami Europejskiego Aktu w Sprawie Dostępności-Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019r. oraz Dyrektywy (UE) 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego.

Wspierane e-usługi muszą zapewnić tzw. pełną dostępność online. W CS1(ii) wspierane będą w szczególności e-usługi na poziomie dojrzałości 4. Wszystkie realizowane projekty muszą zapewnić interoperacyjność i komplementarność (również w ramach digitalizacji zasobów publicznych) z systemami i platformami e-usług na poziomie krajowym.

Wspierane inwestycje muszą zawierać element innowacyjny, aby przyczynić się do realizacji celu do zapewnienia inteligentnej i innowacyjnej transformacji gospodarczej, np. opracowanie, testowanie/pilotaż nowych rozwiązań w zakresie administracji elektronicznej oraz modernizacja usług elektronicznych.

Inwestycje w infrastrukturę informatyczną muszą być uzasadnione celami projektu oraz analizą wskazującą na niedostępność wystarczających zasobów w administracji publicznej niezbędnych do tworzenia, wdrażania lub świadczenia elektronicznych usług publicznych.

Przedsięwzięcia z zakresu e-zdrowia mogą zostać objęte wsparciem, o ile zostały pozytywnie zaopiniowane przez ministra właściwego do spraw zdrowia w zakresie zgodności projektu z dokumentami strategicznymi i programowymi w obszarze zdrowia cyfrowego oraz jego komplementarności i interoperacyjności z rozwiązaniami centralnymi w zakresie e-zdrowia. Będą także podlegały uzgodnieniom na forum Komitetu Sterującego zgodnie z przyjętym systemem koordynacji.

Preferencjami zostaną objęte projekty sieciowane lub realizowane w partnerstwie, wykorzystujące innowacyjne rozwiązania dotyczące funkcjonalności/dostępu do e-usług, np. aplikacje na urządzenia mobilne, elementy sztucznej inteligencji, wprowadzenie rozwiązań chmurowych.

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą ‘nie czyń znaczących szkód’ (Do No Significant Harm).

[1] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/countries-digitisation-performance

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pracownicy podmiotów leczniczych, pracownicy sektora administracji publicznej, pracownicy uczelni wyższych, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Wsparcie procesów cyfryzacji przyczyni się do podniesienia jakości i dostępności świadczonych e-usług, zwłaszcza dla grup defaworyzowanych. Dot. to głównie niepełnosprawności, miejsca zamieszkania oraz wieku użytkowników. W prod., usługach, systemach i narzędziach informatycznych będących efektem realizacji proj. wymagana będzie dostępność cyfrowa na poziomie standardu WCAG 2.1. na poziomie AA, a pozytywna realizacja cyfrowego standardu dostępności będzie war. brzegowym.

W przypadku proj., w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskrym., zas. zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępn. cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w proj.

W zakresie podniesienia poziomu cyberbezpieczeństwa aspekt premiujący zostanie położony na dział. związane z przeciwdziałaniem cyberprzemocy, na którą w większym stopniu mogą być narażone dziewczęta i kobiety. Jest to jedna z form dyskrym. ze względu na płeć i jej przeciwdziałanie jest niezbędne w dział. związanej z wyrównywaniem szans kobiet i mężczyzn.

Przestrzegane będą zasady art. 2 i 3 TUE, art.10 TFUE, Karty Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, art.73 Rozp. ogólnego zgodnie z Rozdziałem 9.UP.

Zasada równości szans i niedyskr. oraz zas. równ. kobiet i mężczyzn będą odzwierciedlone w kryteriach wyboru. Wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W umowach o dofinansowanie będzie klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji.

Zasady horyzont. przestrzegane będą na każdym etapie - programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji, realizacji proj. ewaluacji.

IZ zapewni dostęp do informacji publ. oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów.

Równość szans i niedyskryminacji, w tym zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawn. będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 Rozp.ogólnego.

Produkty i usługi będą zgodne z dyr. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publ.(Dyr.(UE)2016/2102) i w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dyr.(UE)2019/882).

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS 1 (ii) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cała Polska objęte jest SUERMB. Interwencja celu będzie komplementarna ze Strategią, w szczególności w ramach Celu Strategicznego 3. Wzrost dobrobytu (3.2. Wkład SUERMB w realizację strategii "Europa 2020", 3.3 Zwiększenie globalnej konkurencyjności Regionu Morza Bałtyckiego).

Region objęty jest programami współpracy terytorialnej Interreg, działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe komplementarne do podejmowanych w FES 2021 – 2027 realizowane będą w Programach:

- **Interreg Europa** wspierającym obszary tematyczne objęte wszystkimi celami szczegółowymi w ramach CP 1. Program będzie wspierał projekty współpracy międzyregionalnej między podmiotami polityki regionalnej, poświęcone wymianie, budowaniu zdolności i transferowi dobrych praktyk i innowacyjnych podejść, a konkretnym celem będzie przygotowanie włączenia wniosków wyciągniętych ze współpracy do polityk i działań regionalnych i w dalszym ciągu, na bieżąco udostępniał usługi umożliwiające pogłębianie wiedzy z zakresu polityki oraz kapitalizację dobrych praktyk polityki regionalnej – zgodnie z podejściem platformy learningowej Interreg Europa – aby umożliwić podmiotom regionalnym z całej UE wykorzystanie odpowiednich doświadczeń i praktyk w razie potrzeby wzmacniania ich polityk.
- **Interreg Europa Środkowa** wspierającym opracowanie i wdrożenie strategii, planów działania, narzędzi, szkoleń, działań pilotażowych i powiązanych rozwiązań w zakresie: umiejętności dla sektorów istotnych z punktu widzenia inteligentnej specjalizacji, budowanie zdolności i uczenia się w warunkach instytucjonalnych na rzecz inteligentnej specjalizacji, dostosowania umiejętności do potrzeb rynku pracy w regionach przechodzących transformację przemysłową i cyfrową, kompetencji w zakresie zarządzania innowacjami w MŚP i przedsiębiorczości.

Od wielu lat region posiada sformalizowaną współpracę z partnerami zagranicznymi: Regionem Centralnej Finlandii (Republika Finlandii), Obwodem Winnickim (Republika Ukrainy), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi partnerami w celu wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk, a także zachęcanie regionalnych partnerów do merytorycznej współpracy w zakresie e-usług.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego 1(ii) nie przewiduje się stosowania instrumentów finansowych. Podstawową formą finansowania będzie dotacja. Kosztowne inwestycje w sprzęt konieczny do wdrożenia e-usług oraz wysokie koszty utrzymania infrastruktury i jej modernizacji stanowią barierę dla potencjalnych beneficjentów do inwestowania w technologie cyfrowe. Ponadto w regionie zaobserwowano stosunkowo niskie zainteresowanie obywateli korzystaniem z e-usług oraz niewielkie zaangażowanie samorządów w zakresie wdrażania tego typu projektów. Stąd konieczne jest zastosowanie silnych bodźców w formie rozwiązań dotacyjnych dla tego typu działań. E-usługi co do zasady są nieodpłatne. Oznacza to brak potencjału finansowej wykonalności rozumianej jako brak możliwości generowania zysków lub oszczędności. Beneficjenci (JST) nie mają możliwości prostego zwrotu kapitału z tych projektów, co uniemożliwia zastosowanie instrumentów zwrotnych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO14	Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych	instytucje publiczne	5,00	17,00
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO010	Liczba podmiotów, które udostępniły informacje sektora publicznego/dane prywatne on-line	szt.	5,00	17,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR11	Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych	użytkownicy/rok	2 100,00	2021	21 000,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	016. Rozwiązania ICT, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji	20 976 615,00
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	017. Rozwiązania ICT, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji zgodne z kryteriami redukcji emisji gazów cieplarnianych lub kryteriami efektywności energetycznej	2 000 000,00

1	RSO1.2	Ogółem			22 976 615,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	22 976 615,00
1	RSO1.2	Ogółem			22 976 615,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	22 976 615,00
1	RSO1.2	Ogółem			22 976 615,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	22 976 615,00
1	RSO1.2	Ogółem			22 976 615,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.3. Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Województwo świętokrzyskie na tle innych regionów zajmuje 13 miejsce w kraju pod względem wartości PKB na mieszkańca z kwotą 42 666zł. Notowany rokrocznie wzrost PKB nie pozwala na zmniejszenie dystansu do średniej krajowej, która w 2019r. osiągnęła 59 598 zł/os. Pod względem wartości nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej województwo zajmowało ostatnie 16 miejsce. Wartość nakładów inwestycyjnych w kraju wynosiła 320 937 423 tys. zł, natomiast w świętokrzyskim 6 185 140 tys. zł (1,93% nakładów poniesionych w kraju). Pod względem liczby prowadzących działalność podmiotów z kapitałem zagranicznym województwo zajęło 16 miejsce (0,77% wszystkich tego typu podmiotów w kraju) [1]. Pod względem integracji technologii cyfrowej w działalności przedsiębiorstw, Polska zajmuje 24 miejsce wśród krajów UE - 52% polskich MŚP osiągnęło co najmniej podstawowy poziom wskaźnika wykorzystania technologii cyfrowych, co stanowi wynik poniżej średniej dla UE wynoszącej 60% [2]. Jak wynika z danych dotyczących wykorzystania TIK w przedsiębiorstwach w 2019r. w województwie odsetek przedsiębiorstw wykorzystujących komputery wynosił 94,5%, co plasuje je na 15 miejscu w kraju [3].

Niska atrakcyjność inwestycyjna, relatywnie niski poziom innowacyjności oraz ograniczony potencjał eksportowy przedsiębiorstw są czynnikami, wpływającymi na gospodarkę regionu, a tym samym na powstawanie nowych miejsc pracy oraz jakość życia mieszkańców. Przyciąganie inwestorów, tworzenie nowych miejsc pracy oraz pozytywne trendy w kwestii zarobków w przedsiębiorstwach mają wpływ na powstrzymanie młodych ludzi przed wyjazdem z województwa. Dlatego też niezmiernie ważne jest wspieranie zarówno wzrostu produktywności i innowacyjności przedsiębiorstw oraz zapewnienie warunków rozwoju dla przedsiębiorczości, innowacyjności i umiędzynarodowienia. Kluczowym obszarem będzie wspieranie rozwoju przedsiębiorstw poprzez zwiększenie aktywności inwestycyjnej i zatrudnienia, które będzie skutkować trwałym rozwojem firm, wprowadzaniem na rynek nowych produktów i usług oraz zdobywaniem nowych rynków zbytu. W ramach CS1(iii) wspierane będą m.in. inwestycje produkcyjne związane z rozbudową firm i ich rozwojem, zakup maszyn i sprzętu, projekty innowacyjne (z wyłączeniem projektów badawczo-wdrożeniowych), wprowadzenie innowacji produktowych, procesowych, marketingowych i organizacyjnych, projekty związane z zakupem i wdrożeniem gotowej technologii nie wymagającej przeprowadzenia dodatkowych prac B+R lub stanowiącej kontynuację wcześniej przeprowadzonych prac B+R, zakup praw własności intelektualnej.

Interwencja ukierunkowana będzie przede wszystkim na wsparcie konkurencyjności, innowacyjności oraz zwiększenie poziomu cyfryzacji sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, zwiększenia intensywności wykorzystania technologii i wiedzy w gospodarce, zwiększenia możliwości adaptacji i dostosowania się przedsiębiorstw do sytuacji rynkowej, implementacji gotowych rozwiązań lub wdrożenia wyników prac B+R (bez konieczności wcześniejszego przeprowadzenia prac B+R), a także umiędzynarodowienia działalności MŚP. Warunki interwencji w obszarze wsparcia instytucji otoczenia biznesu będą uwzględniać m. in. dostępność adekwatnej oferty usług instytucji otoczenia biznesu dla przedsiębiorców zlokalizowanych poza dużymi ośrodkami miejskimi.

Preferowane będą inwestycje produkcyjne realizowane w obrębie inteligentnych specjalizacji. Planowanie wsparcia dla przedsiębiorstw wymaga także uwzględnienia długotrwałych skutków pandemii COVID-19 i kryzysu nią wywołanego. Należy ułatwić przedsiębiorcom odbudowę ich potencjałów w sposób długofalowy i wspierać te inwestycje związane z dostosowaniem profilu działalności i modelu biznesowego do zmian w gospodarce. Planowana jest kontynuacja wsparcia z okresu 2014-2020 w formie instrumentów finansowych (pożyczki na rozwój firm, jak również możliwość wsparcia MŚP w zakresie inwestycji z uzupełniającym komponentem dotyczącym płynności finansowej).

W ramach CS1(iii) zapewnione zostanie również wsparcie dla rozwoju internacjonalizacji działalności firm. Wsparcie to skierowane będzie bezpośrednio lub pośrednio do sektora MŚP (działania systemowe na rzecz MŚP koordynowane będą przez samorząd województwa). Wsparcie obejmie m.in.: udział przedsiębiorców w misjach gospodarczych i wizytach studyjnych, misjach przyjazdowych zagranicznych przedsiębiorców i inwestorów połączone ze spotkaniami B2B, giełdami kooperacyjnymi, wizytami studyjnymi w siedzibach regionalnych przedsiębiorstw, udział regionalnych przedsiębiorców w międzynarodowych targach branżowych forach gospodarczych, cykliczną aktualizację bazy terenów inwestycyjnych, spotkania informacyjne oraz doradztwo w zakresie eksportu dla przedsiębiorców, ekspertyzy w zakresie potencjału pro-eksportowego w ramach poszczególnych branż, dopłaty do certyfikatów eksportowych dla przedsiębiorców. Zakłada się również podjęcie działań umożliwiających poszczególnym MŚP promocję na rynkach zagranicznych. Poprzez te działania stworzone zostaną warunki, ułatwiające regionalnym przedsiębiorcom działającym w obszarze regionalnych inteligentnych specjalizacji oraz obszarach wyłaniających się w ramach PPO ekspansję na rynki zagraniczne. Udział w międzynarodowych wydarzeniach o charakterze gospodarczym będzie stanowić postawę do stymulowania wzrostu konkurencyjności i produktywności świętokrzyskich przedsiębiorstw, co wpłynie pozytywnie na rozwój eksportu i tworzenie nowych miejsc pracy, a także do rozwoju innowacyjnych dziedzin działalności gospodarczej. Możliwość wymiany doświadczeń z przedsiębiorcami z bardziej rozwiniętych krajów i przyciągnięcie nowego know-how do regionu będzie istotnym czynnikiem, wpływającym na wzrost innowacyjności województwa świętokrzyskiego w obszarze gospodarki.

W CS1(iii) dopuszcza się także realizację projektów grantowych w obszarze internacjonalizacji przedsiębiorstw oraz przy zastosowaniu modelu popytowego na wsparcie usług doradczych dla przedsiębiorstw. Taka formuła umożliwi wnioskodawcom już na etapie planowania projektu doradztwo wyspecjalizowanego podmiotu/ekspertów w zakresie m.in. budowy strategii eksportowej, wyboru odpowiednich rynków ekspansji czy odpowiedniej zmiany modelu biznesowego prowadzonej działalności. Dla budowy potencjału gospodarczego istotne jest wyposażenie regionu w infrastrukturę sprzyjającą lokowaniu działalności gospodarczej. Zatem interwencja zostanie skierowana również na wsparcie infrastruktury biznesowej, o ile zostanie uzasadniona przeprowadzoną analizą potrzeb w tym zakresie.

W ramach CS1(iii) realizowane będą następujące typy projektów:

-**inwestycje w MŚP**, w szczególności zwiększające ich zaawansowanie technologiczne, poziom robotyzacji, cyfryzacji i zdolność do wdrażania innowacji (w tym również w zakresie rozwiązań w ramach Przemysłu 4.0 oraz zielonych technologii). Inwestycje w zakresie cyfryzacji będą mieć charakter uzupełniający w stosunku do pozostałych rodzajów inwestycji wspieranych w ramach celu szczegółowego,

-**wzrost internacjonalizacji przedsiębiorstw** - w tym zwiększenie zdolności przedsiębiorstw do tworzenia produktów i usług o wysokiej wartości dodanej, charakteryzujących się dużym potencjałem eksportowym (rozwój produktów), poszukiwanie i zdobywanie nowych rynków, zmiany modelu biznesowego oraz działalności przedsiębiorstw w obszarze inteligentnych specjalizacji regionu,

-**tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości poprzez wsparcie infrastruktury biznesowej**.

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą 'nie czyń znaczących szkód' (Do No Significant Harm).

[1] *Raport o Stanie Województwa Świętokrzyskiego w 2020 roku*, Kielce 2021

[2] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/countries-digitisation-performance

[3] Identyfikacja wąskich gardeł dla dyfuzji innowacji w województwie świętokrzyskim - Raport z badań *Lokalne Badania Społeczne dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach*

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Właściciele i pracownicy przedsiębiorstw, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pozytywny wpływ na zasadę dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryt. dostępu warunkujące dofinansowanie. W projektach, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zas. równości szans i niedyskryminacji, zostanie ona zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Uwzględniając wyniki badań obrazujące ograniczenia aktywności kobiet w obszarze przedsiębiorczości, planuje się zastosowanie kryt. premiujących dla projektów skierowanych na wsparcie przedsiębiorczości kobiet. W związku z widocznymi w Polsce ograniczeniami dla wchodzących na rynek młodych przedsiębiorców, szczególnie innowacyjnych firm, zap. będzie wsparcie dla osób rozpoczynających dział.

W projektach dotyczących podnoszenie kompetencji pracowników MŚP zastosowane zostanie kryterium premiujące wsparcie skierowanie do grup narażonych na dyskryminację ze względu na cechy prawnie chronione uwzgl. w art. 9 Rozp. 1060/2021.

Przestrzegane będą zasady art. 2 i 3 TUE,art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,* art. 73 *Rozp. ogólnego,* zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasada równości szans i niedyskryminacji oraz zasada równości kobiet i mężczyzn będą odzwierciedlone odzwierciedlone w kryteriach wyboru. Wybór projektów będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W umowach o dofinansowanie będzie klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji.

Zasady horyzontalne przestrzegane będą na każdym etapie - programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji, realizacji proj. ewaluacji.

IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów.

Równość szans i niedyskryminacji, w tym zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 Rozp. ogólnego.

Produkty i usługi będą zgodne z dyrektywami w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dyr. (UE) 2016/2102) i w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dyr. (UE) 2019/882).

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS 1 (iii) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cała Polska objęta jest Strategią Regionu Morza Bałtyckiego. Interwencja celu będzie komplementarna ze Strategią, w szczególności w ramach Celu Strategicznego 3. Wzrost dobrobytu (3.2. Wkład SUERMB w realizację strategii “Europa 2020”, 3.3 Zwiększenie globalnej konkurencyjności Regionu Morza Bałtyckiego).

Świętokrzyskie objęte jest programami współpracy terytorialnej Interreg, dlatego działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe komplementarne do podejmowanych w FEŚ 2021 – 2027 realizowane będą w Programach:

- **Interreg Europa** wspierającym obszary tematyczne objęte wszystkimi celami szczegółowymi w CP 1. Program będzie wspierał projekty współpracy międzyregionalnej między podmiotami polityki regionalnej, poświęcone wymianie, budowaniu zdolności i transferowi dobrych praktyk

i innowacyjnych podejść, a konkretnym celem będzie przygotowanie włączenia wniosków wyciągniętych ze współpracy do polityk i działań regionalnych i w dalszym ciągu, na bieżąco udostępniał usługi umożliwiające pogłębianie wiedzy z zakresu polityki oraz kapitalizację dobrych praktyk polityki regionalnej – zgodnie z podejściem platformy learningowej Interreg Europa – aby umożliwić podmiotom regionalnym z całej UE wykorzystanie odpowiednich doświadczeń i praktyk w razie potrzeby wzmacniania ich polityk.

- **Interreg Europa Środkowa** wspierającym opracowanie i wdrożenie strategii, planów działania, narzędzi, szkoleń, działań pilotażowych i powiązanych rozwiązań w zakresie: umiejętności dla sektorów istotnych z punktu widzenia inteligentnej specjalizacji, budowanie zdolności i uczenia się w warunkach instytucjonalnych na rzecz inteligentnej specjalizacji, dostosowania umiejętności do potrzeb rynku pracy w regionach przechodzących transformację przemysłową i cyfrową, kompetencji w zakresie zarządzania innowacjami w MŚP i przedsiębiorczości.

Od wielu lat region posiada sformalizowaną współpracę z partnerami zagranicznymi: Regionem Centralnej Finlandii (Republika Finlandii), Obwodem Winnickim (Republika Ukrainy), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi partnerami w celu wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W celu szczegółowym 1(iii) jako podstawowe źródło kapitału dla MŚP zastosowane zostaną instrumenty finansowe - głównie pożyczki inwestycyjne oraz pożyczki inwestycyjno-obrotowe. Środki te posłużą rozbudowie infrastruktury i zakupowi wyposażenia przedsiębiorstw. W ramach celu 1(iii) przewiduje się również wsparcie dla MŚP m.in. w celu: internacjonalizacji, wejścia na rynki zagraniczne, udziału w targach, misjach i rozwijaniu współpracy międzynarodowej. Projekty tego typu nie wpisują się w założenia Art. 58 CPR i charakteryzują się brakiem potencjału finansowej wykonalności, rozumianej jako brak potencjału do bezpośredniego generowania zysków lub oszczędności. Nie uzyskują one wystarczającego finasowania rynkowego. Dla takich projektów przewidziano zastosowanie dotacji.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)

1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże	przedsiębiorstwa	121,00	~~1 170,00~~ 1 131
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO03	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa	89,00	891,00
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO04	Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstwa	34,00	~~341,00~~300

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0,00	0	6 130 000,00	CST2021	
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR03	Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	przedsiębiorstwa	0,00	0	267,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	013. Cyfryzacja MŚP (w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe, ośrodki innowacji cyfrowych, żywe laboratoria, przedsiębiorcy internetowi i przedsiębiorstwa ICT typu start-up, usługi B2B)	20 000 000,00
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	020. Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki i obiekty przemysłowe)	~~15~~ 22 500 000,00

1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	021. Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne	5~~9~~2 500 000,00
1	RSO1.3	Ogółem			95 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	30 500 000,00
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczka	64 500 000,00
1	RSO1.3	Ogółem			95 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	95 000 000,00
1	RSO1.3	Ogółem			95 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	95 000 000,00
1	RSO1.3	Ogółem			95 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 2. Fundusze Europejskie dla środowiska

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W woj. występują przekroczenia norm jakości powietrza - pyłu zawieszonego PM10, PM2,5, benzo(a)pirenu, ozonu.

Przyczynami zanieczyszczeń pyłami jest stosowanie paliw o wysokiej zawartości popiołu i siarki, spalanie odpadów w kotłach, wysoki udział indywidualnego ogrzewania na paliwa stałe w ogólnym bilansie energet., nieefektywne energet. zasoby budowlane, niski poziom życia ludności i wiedzy ekologicznej.

Polska gosp. jest jedną z najmniej efektywnych pod względem ograniczeń emisji CO2. Nieodpowiednia izolacja budynków publ. i pryw. jest przyczyną większego zużycia energii i ubóstwa energet. Renowacja zasobów budowl. jest jednym z największych wyzwań infrastrukt. Polski do 2050r.[1]

Największy potencjał redukcji tej emisji to inwestycje w poprawę efektywności energetycznej (EE), prowadzące do zmniejszenia zapotrzebowania na energię, zwiększenia udziału ciepła systemowego, które realizowane będą w cs 2(i) a także zmniejszenia emisji z transportu, przemysłu oraz przechodzenia na produkcję energii z OZE, wspierane w innych cs Programu.

Zgodnie z UP, kluczowe jest skumulowanie działań na poprawie jakości pow., stąd w cs 2(i) realizowane będą działania mające na celu poprawę EE budynków mieszkalnych (z wyłączeniem bud. jednorodzinnych), użyteczności publicznej (wraz z sektorem zdrowia i edukacji) oraz przedsiębiorstw, prowadzące do zmniejszenia zapotrzebowanie na energię i wpływające na poprawę stanu pow., a w przypadku budynków mieszk. także zmniejszające zjawisko ubóstwa energet.

Zarówno w przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych jak i użyteczności publicznej wpierane będą budynki, które zgodnie z linią demark. nie kwalifikują się do wsparcia krajowego. Będą to np. budynki których właścicielem jest samorząd teryt. oraz podległe mu organy i jednostki organizacyjne oraz jednostki zarządzane, szkoły, przedszkola, świetlice wiejskie szpitale, zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, budynki użyteczności publicznej nie związane z administracją rządową w tym np. budynki parafii, instytucji NGO, niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, niepublicznych placówek oświatowych.

Wsparcie obejmie m.in. ocieplenie obiektu, wykorzystanie technol. odzysku ciepła, przyłączenie do sieci ciepłowniczej lub gazowej, instalację nowych niskoemisyjnych lub odnawialnych źródeł ciepła lub energii elektrycznej na potrzeby własne, w tym przydomowych magazynów energii wymiany oświetlenia na bardziej energooszczędne, urządzeń umożliwiających indywidualne rozliczenie kosztów dostarczonego ciepła lub chłodu wyposażonych w funkcje zdalnego odczytu oraz zastosowanie systemów zarządzania energią w budynku (BMS), a także modernizację systemów wentylacji i klimatyzacji. Wsparcie przedsiębiorstw ~~(mikro i małe)~~ obejmie inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesach produkcyjnych,

zastosowanie efektywnych energet. technologii, kompleksową modernizację energet. budynków przedsiębiorstw, jak też wymianę urządzeń na energooszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE. Poprawa EE przedsiębiorstw będzie realizowana zgodnie z LD lub w ramach odstępstwa od KP.

Mając na względzie konieczność osiągnięcia możliwie najwyższych efektów ekologicznych, przy wyborze proj. pod uwagę brany będzie jak największy stopień poprawy EE w wyniku realizacji proj., przy jednoczesnym koniecznym do spełnienia warunku osiągnięcia min. poziomu poprawy efektyw. wynoszącego 30% (z wyjątkiem obiektów zabytkowych).

Szczególne warunki wsparcia, w tym zapewniające promowanie efektywności kosztowej, jak największej redukcji emisji gazów cieplarnianych, promowanie OZE w termomodernizowanych budynkach, zwalczanie ubóstwa energetycznego w mieszkalnictwie będą określone na etapie wyboru proj.

W ramach realizowanych inwestycji priorytetowo traktowane będą instalacje OZE. W budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, użyteczności publicznej i przedsiębiorstw wymiana indywidualnego źródła ciepła opartego na spalaniu paliw kopalnych możliwa będzie w oparciu o hierarchię źródeł ciepła.: 1. Ciepło systemowe 2. Odnawialne Źródła Energii (tj. pompy ciepła). 3. Źródła wykorzystujące paliwo gazowe. Dopiero uzasadnienie dla braku możliwości technicznych lub ekonomicznych może być podstawą wyboru źródła ciepła o niższej hierarchii. W przypadku źródeł ciepła systemowego wymiana źródła opartego na węglu na gazowe będzie możliwe tylko w przypadku, gdy zastosowanie OZE nie będzie technicznie lub ekonomicznie wykonalne.

Zastosowanie gazu w obszarze EE będzie odpowiadać celom Europejskiego Zielonego Ładu oraz warunkom określonym w rozporz. w sprawie EFRR/FS. Działania będą przyczyniać się do zmniejszenia emisji CO2 i innych zanieczyszczeń powietrza, jako kontynuacji działań poprzedniej perspektywy finansowej, które wspierały m.in. wymianę źródeł ciepła z RPO w celu wdrożenia rezolucji antysmogowych.

Wykorzystanie gazu w ogrzewaniu będzie połączone z obowiązkową termomodernizacją budynków, w których instalowane są dane urządzenia tak aby zmniejszyć zapotrzebowanie na energię, emisje gazów cieplarnianych i ubóstwo energet. Możliwe będzie również jego wykorzystanie w budynkach w gdzie wykonana została już termomodernizacja.

We wszystkich proj. (gdzie będzie to zasadne i możliwe) stosowane będą rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego, jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (np. zielona i niebieska infrastr., efektywne wykorzystanie zasobów wodnych) - jako element proj.

Wymaganym będzie, aby inwestycje w zakresie EE zarówno przedsięb. jaki budynków wynikały z audytów energet. Audyty energet. będą mogły być finansowanie jako element proj. w połączeniu z inwestycjami w zakresie efekt. energet. z zastrzeżeniem przepisów dot. pomocy publ.

W przypadku kompleksowych proj. wspierane mogą być też uzasadnione elementy niewynikające z audytów energet., jeżeli realizują szersze cele Europejskiego Zielonego Ładu, w tym strategii Fali renowacji (...), jak rozwiązania przyczyniające się do zwiększenia powierzchni zielonych (np. zielone dachy, ściany), rozwiązania na rzecz GOZ, infrastruktura związana z dostępnością. Dodatkowe elementy wykraczające poza rekomendacje wynikające z audytu energet. mogą stanowić max. 15% kosztów kwalifik. proj. Istotnym elementem w ograniczaniu zanieczyszczenia pow., walki ze smogiem, niską emisją jest podnoszenie świadomości i wiedzy mieszkańców, przedsiębiorców, jst w zakresie działań na rzecz niskoemisyjnej GOZ, w tym efektywności energet. i wykorzystania OZE oraz polityki klimatycznej UE. Działania te będą realizowane jako element kompleksowych proj.

Program będzie też wspierał działania w zakresie dekarbonizacji i modernizacji sektora ciepłowniczego, w kierunku systemów efektywnych w rozumieniu dyrektywy o efektywności energet. Interwencja będzie też wspierać wykonanie woj. programu ochrony powietrza oraz wprowadzonych na terenie woj. ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych i obejmą realizację działań edukacyjnych szkoleniowych i innych, w tym działań komplementarnych do krajowych progr. wsparcia w zakresie ochrony powietrza lub eliminacji niskiej emisji w tym Programu Czyste powietrze.

Przewiduje się możliwość realizacji proj. parasolowych (przede wszystkim o obszarze budynków mieszk.)

Główne typy działań:

1. Zwiększanie efektywności energet. wielorodzinnych budynków mieszkalnych, (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ubóstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE).
2. Poprawa EE w ~~mikro i małych~~ przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energooszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE. Poprawa EE przedsiębiorstw będzie realizowana zgodnie z LD lub w ramach odstępstwa od KP.
3. Budowa/rozbudowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych wraz z magazynami ciepła celem transformacji w kierunku niskoemisyjnym oraz uzyskania statutu efektywnych systemów ciepłowniczych.
4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne.
5. Działania podnoszące ogólną wiedzę mieszkańców, przedsiębiorców i władz w zakresie rozwiązań zmniejszających zapotrzebowanie na energię, prowadzących do jej oszczędności.
6. Wsparcie realizacji woj. programu ochrony pow., uchwał antysmogowych oraz wprowadzanych ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, polegające na wzmocnieniu potencjału administracyjnego gmin, np.:- działania wspierające kontrolę jakości pow. poprzez -doposażenie w niezbędne narzędzia i instrumenty np. zakup przyrządów pomiarowych wspomagających prowadzenie kontroli pieców i spalanych w nich paliw

-wyposażenie pracowników urzędów gmin i jednostek podległych takich, jak straże miejskie, ekopatrole itp. w odpowiednie narzędzia kontrolne

-wdrażania systemów informat. wspierających procesy zarządzania jakością pow. (jako element proj.)

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą ‘nie czyń znaczących szkód’ (Do No Significant Harm).

[1] Długookres. Strategia Renowacji, luty 21r.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownicy wspartej infrastruktury, w tym osoby fizyczne, przedsiębiorcy, przedsiębiorstwa, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje kultury oraz instytucje zarządzające obiektami dziedzictwa kulturowego, instytucje i inne podmioty, właściciele i pracownicy przedsiębiorstw, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Analizy wskazują, że ubóstwo energet. dotyka szczególnie osoby mniej zamożne, w tym starsze, rodziców samotnie wychowujących dzieci (w większości kobiety), osoby z niepełnospr., rodziny wielodzietne. Działania uwzględnią wsparcie osób dotkniętych lub narażonych na zjawisko ubóstwa energet. – w przypadku budynków mieszkalnych priorytetowo traktowane będą proj. ograniczające ubóstwo energet. oraz położone na obszarach o znacznym zanieczyszczeniu pyłowym.

Przewiduje się też wsparcie na promocję, doradztwo i podnoszenie świadomości i wiedzy mieszkańców, przedsiębiorców i władz lokalnych w zakresie EE i wykorzystania OZE. Z badań wynika konieczność prowadzenia działań adaptacyjnych do zmian klim. w celu poprawy warunków i jakości życia mieszkańców regionu. Inwestycje w EE wpłyną pozytywnie na zdrowie i długość życia mieszkańców, a tym samym będą pośrednio ograniczać zjawisko wykluczenia społ. i związanego z nim ubóstwa. Pozytywny wpływ na zasadę dostępności dla osób z niepełnospr. będzie kryterium dostępu warunkujące otrzymanie dofinans. W przypadku proj., w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania proj. i dostępności cyfrowej dokumentacji proj. publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Przestrzegane będą zasady art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, Karty Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, art. 73 Rozp. ogólnego, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasada równości szans i niedyskr. oraz zas. równ. kobiet i mężczyzn będą odzwierciedlone w kryteriach wyboru. Wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W umowach o dofinans. będzie klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji.

Zasady horyzont. przestrzegane będą na każdym etapie - programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji, realizacji proj. ewaluacji.

IZ zapewni dostęp do informacji publ. oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów.

Produkty i usługi będą zgodne z dyrektywami w spr. dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dyr. UE 2016/2102) i w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dyr. UE 2019/882).

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS 2 (i) planowane jest wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Planuje się również zastosowanie preferencji lub dedykowanych naborów dla miejskich obszarów funkcjonalnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cała Polska objęta jest Strategią Regionu Morza Bałtyckiego. Działania celu będą komplementarne ze Strategią, w szczególności w ramach Celu Strategicznego 3. Wzrost dobrobytu (3.4 Adaptacja do zmian klimatycznych, zapobieganie i zarządzanie ryzykiem).

Region objęty jest programami współpracy terytorialnej Interreg, działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe komplementarne do FEŚ 2021 – 2027 realizowane będą w Programach:

- **Interreg Europa** wspierającym wszystkie cele szczegółowe CP 2 w zakresie współpracy międzyregionalnej między podmiotami polityki regionalnej (budowanie zdolności, transfer dobrych praktyk).
- **Interreg Europa Środkowa** wspierającym opracowanie i wdrożenie strategii, planów działania, narzędzi, szkoleń, działań pilotażowych i powiązanych rozwiązań w zakresie m.in. wspierania transformacji energetycznej dla neutralności klimatycznej, w tym w ramach wsparcia przyznawanego na współpracę transnarodową ukierunkowane na poprawę efektywności energetycznej i zrównoważonego wykorzystania energii z OZE.

Od wielu lat region posiada sformalizowaną współpracę z partnerami zagranicznymi: Regionem Centralnej Finlandii (Republika Finlandii), Obwodem Winnickim (Republika Ukrainy), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

Region aplikował jako partner w proj. NACAO Nature-based Carbon Offsets w pierwszym naborze wniosków Interreg Europa 2021-2027. Celem projektu jest wspieranie wymiany doświadczeń, nowatorskie rozwiązania i budowa potencjału instytucji uczestniczących w przygotowaniu i realizacji polityk rozwoju regionalnego w kontekście promowania kompensacji emisji gazów cieplarnianych: wymiana dobrych praktyk i regulacji prawnych.

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi partnerami w celu wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk, a także zachęcanie regionalnych partnerów do merytorycznej współpracy w zakresie poprawy efektywności energetycznej. Możliwe będzie również premiowane projektów podmiotów zaangażowanych we współpracę międzyregionalną lub międzynarodową.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Przewidziano dotacje i IF. W proj. popr. EE przedsięb. i wymiany/modernizacji oświetlenia ulicznego stosowane będą IF łączone z dotacjami w ramach 1 operacji. W zakr. budynków - IF stosow. będą w przyp. wszystkich inwest. poza bud. komunaln., historyczn. i użyteczn. publ. spełniającymi kryt. warunkujące wsparcie dotacyjne. Planuje się skorzystanie z opcji przewidz. w art. 58 ust. 5 Rozp. ogólnego w celu skrócenia okresu zwrotu z inwest. Poziom dotacji będzie uzależniony od osiągniętych efektów oszczęd. energet. i redukcji emisji CO2 w wyniku realiz. przedsięwz. w stosunku do stanu wyjściowego. Kryt. warunkującym możliwość wsparcia dotacyjnego dla inwestycji w EE bud. publ. jest przyjęcie przez region progr. ochrony pow., zgod. z art. 23 Dyr. 2008/50/WE oraz uchw. antysmog. Kolejne kryt. - niewprowadzanie do tych aktów zmian niekorzystnych z pkt widzenia ochrony pow., w

szczeg. polegających na łagodzeniu ograniczeń i zakazów w zakr. eksploatacji instalacji lub odroczeniu terminów wejścia w życie tych ogran. i zakazów. 3-cim kryt. jest wsk. dochodów podatk.gminy Gg, który winien być niższy od uśred. wart. dla reg.Wszystkie 3 war. należy traktować łącznie.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO03	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa	6,00	60,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO18	Lokale mieszkalne o lepszej udoskonalonej charakterystyce energetycznej	lokale mieszkalne	0,00	60,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO19	Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej	metry kwadratowe	5 000,00	180 000,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0,00	0-0	6 600 000,00	CST2021	
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR26	Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)	MWh/rok	126 000,00	2021	88 200,00	CST2021	

2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR29	Szacowana emisja gazów cieplarnianych	tony ekwiwalentu dwutlenku węgla/rok	17 640,00	2021	8 820,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	040. Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP lub w dużych przedsiębiorstwach oraz działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej	22 000 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	041. Renowacja istniejących budynków mieszkalnych do celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające	5 000 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	042. Renowacja istniejących budynków mieszkalnych do celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej	20 000 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	044. Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające	5 800 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	045. Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej	72 000 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	046. Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi przyczyniające się do gospodarki niskoemisyjnej i odporności na zmianę klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości	2 000 000,00
2	RSO2.1	Ogółem			126 800 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	65 000 000,00

2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczka	31 518 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	05. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: Dotacje w ramach instrumentu finansowego	30 282 000,00
2	RSO2.1	Ogółem			126 800 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	19. Inny rodzaj narzędzia terytorialnego – funkcjonalne obszary miejskie	~~40 000 000,00~~15 000 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	27. Inne podejścia – funkcjonalne obszary miejskie	30 000 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	~~56 800 000,00~~81 800 000,00
2	RSO2.1	Ogółem			126 800 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	126 800 000,00
2	RSO2.1	Ogółem			126 800 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ostatnich latach w województwie sukcesywnie wzrasta produkcja energii z Odnawialnych Źródeł Energii (OZE).

W latach 2008 - 2017 r. wzrosła o 238%, a udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem przekroczył 20%.

Na przeważającym obszarze województwa istnieją korzystne warunki do rozwoju energetyki słonecznej, w obrębie całego województwa może być również prowadzona uprawa roślin energetycznych. Najlepszą lokalizacją elektrowni wiatrowych jest północna i północno-wschodnia część województwa. Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą, największe potencjały produkcji energii pochodzącej z OZE w regionie dotyczą energii słonecznej, biomasy oraz biogazu.

Analiza wielkości emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza,na potrzeby opracowania Programu ochrony powietrza (dla woj. świętokrzyskiego) wykazała, że aż 77% emisji zanieczyszczeń ogółem stanowi emisja ze źródeł komunalno-bytowych.

Mając na uwadze potrzeby regionalne, a także globalnie występujący problem zanieczyszczenia powietrza, komplementarnie do celu szczegółowego 2 (i), w którym realizowane będą działania związane z efektywnością energetyczną w celu szczegółowym - 2 (ii) realizowane będą działania mające na celu zmniejszanie emisyjności poprzez zwiększenie udziału energii z OZE w produkcji energii ogółem z wykorzystaniem potencjału regionu w obszarze OZE i energetyki rozproszonej.

Wspieranie rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii w celu ich promocji i zwiększenia udziału w produkcji, pozwoli na realizację kierunków wyznaczonych w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.

Planowane działania stanowią również realizację celu interwencji w obszarze energetyki, określonego w UP, jakim jest dekarbonizacja sektora energetycznego, a także zwiększenie udziału energii z OZE w miksie energetycznym.

Według założeń PEP 2040 udział OZE w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r. ma wynieść co najmniej 23%.

Projekty dotyczące wytwarzania energii z OZE oceniane będą głównie poprzez pryzmat efektywności kosztowej oraz osiągniętych efektów wpisujących się w cele celu szczegółowego 2 (i).

Jednym z czynników branych pod uwagę przy wyborze takich inwestycji do wsparcia, będzie koncepcja opłacalności, czyli najlepszego stosunku wielkości środków unijnych przeznaczonych na uzyskanie 1 MWh energii lub 1 MW mocy zainstalowanej wynikających z budowy danej instalacji.

Poza tym o wsparciu takich projektów decydować będzie kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych. Promowane będą również OZE innowacyjne i hybrydowe.

Główne typy działań realizowanych w tym obszarze dotyczyć będą:

1. Budowy lub rozbudowy instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami i możliwością budowy magazynów energii działających na potrzeby danego źródła OZE w zakresie wytwarzania energii z:

- wiatru,
- biomasy,
- wody,
- promieniowania słonecznego,
- biogazu, wodoru odnawialnego, biometanu,
- biopaliw II i III generacji.

2. Budowy lub rozbudowy instalacji do produkcji ciepła z odnawialnych źródeł energii wraz z możliwością budowy magazynów ciepła działających na potrzeby danego źródła OZE.

3.Rozbudowy istniejących instalacji do produkcji energii i ciepła z OZE o magazyny energii działające na potrzeby istniejącego źródła.

Analogicznie do celu szczegółowego 2 (i) część z w/w działań planuje się realizować w formie projektów parasolowych.

Wykorzystanie biomasy do celów energetycznych powinno odbywać się z poszanowaniem zasady „nie czyń poważnych szkód" w szczególności w odniesieniu do zanieczyszczenia powietrza i różnorodności biologicznej.

W zakresie biopaliw, zgodnie z UP wspierane będą projekty związane z biopaliwami drugiej i trzeciej generacji, które spełniają kryteria środowiskowe określone w art. 29 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania energii ze źródeł odnawialnych (RED II).

Inwestycje w elektrownie wodne ograniczone będą do działań dotyczących istniejących obiektów. Nie mogą one powodować nieosiągnięcia dobrego stanu lub potencjału jednolitych części wód, nie mogą pogarszać stanu lub potencjału jednolitych części wód oraz nie mogą mieć znaczącego wpływu na cele ochrony obszarów objętych siecią Natura 2000.

Produkcja energii z OZE realizowana będzie zarówno z poziomu regionalnego jak i krajowego, w zależności od mocy instalacji zgodnie z linią demarkacyjną.

We wszystkich projektach (gdzie będzie to zasadne i możliwe) stosowane będą rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego, jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (np. zielona i niebieska infrastruktura, efektywne wykorzystanie zasobów wodnych). Dodatkowe elementy mogą być uwzględniane, jeżeli realizują szersze cele Polityki Spójności (np. punkty ładowania pojazdów, zielona infrastruktura, rozwiązania na rzecz GOZ), przy czym nie mogą one stanowić dominującej części projektu.

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą 'nie czyń znaczących szkód' (Do No Significant Harm).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownicy korzystający ze wspartej infrastruktury (m.in. osoby fizyczne, podmioty publiczne, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje kultury oraz instytucje zarządzające obiektami dziedzictwa kulturowego, prywatne, przedsiębiorcy, pracownicy firm i instytucji).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Zwiększenie poziomu produkcji energii z OZE ma na celu m.in. ochronę przed pogłębianiem ubóstwa energet. odbiorców końcowych. Jak wskazują analizy, ubóstwo energet. dotyka szczególnie osoby mniej zamożne, w tym starsze, z niepełnospr., rodziny wielodzietne, samotnych rodziców, w większości są to kobiety. Zmiany w sektorze energetyki (np. w zakresie opłat) mają zróżnicowane oddziaływanie na każdą z płci. Chodzi tu przede wszystkim o wysokość dochodów każdej płci, samodzielne rodzicielstwo, prowadzenie gospodarstwa przez jedną czy więcej płci. Wg badań Banku Światowego (Tools to understand social issues in energy tariff and subsidy reforms in Europe and Central Asia), ubóstwo, które dotyka w większym stopniu kobiet (feminizacja biedy), może sprawić, że nie będzie ich stać na opłaty w razie podwyżki; z kolei w gospodarstwach prowadzonych samodzielnie przez kobiety, częściej kupuje się opał w mniejszych ilościach, zamiast hurtowo, co znacząco podnosi koszty. W celu 2(ii) możliwe będzie również wsparcie lub preferencje dla przedsięwzięć odpowiadających potrzebom lokalnym w uzgodnieniu z LGD. Pozytywny wpływ na zasadę dostępności dla osób z niepełnospr. będzie kryt. dostępu warunkujące otrzymanie dofinans. W proj. w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskr., zasada niedyskr. zostanie zapewniona na poziomie zarządzania proj. i dostępności cyfrowej dokumentacji proj. publikowanej na str. zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w proj. Przestrzegane będą zasady art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, Karty Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosp., art. 73 Rozp. ogólnego, zgodnie z Rozdziałem 9. UP. Zas. równości szans i niedyskr. oraz zas. równ. kobiet i mężczyzn-. będą odzwierciedlone w kryteriach wyboru. Wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W umowach o dofinans. będzie klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji Zasady horyzont. przestrzegane będą na każdym etapie - programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji, realizacji proj. ewaluacji. Produkty i usługi będą zgodne z dyrektywami w spr. dostępności stron internet. i mobilnych aplikacji organów sektora publ (Dyr. UE 2016/2102) i w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dyr. UE 2019/882).

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Planuje się natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności miejskich obszarów funkcjonalnych i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, OSI Ponidzie, OSI obszar uzdrowiskowy.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cała Polska objęta jest SUERMB. Działania celu będą komplementarne ze Strategią, w szczególności Celem Strategicznym 2. Rozwój połączeń w regionie (2.2 Wiarygodne rynki energetyczne), Celem Strategicznym 3. Wzrost dobrobytu (3.4 Adaptacja do zmian klimatycznych, zapobieganie i zarządzanie ryzykiem).

Region objęty jest programami współpracy terytorialnej Interreg, działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe komplementarne do podejmowanych w FES 2021 – 2027 realizowane będą w Programach:

- **Interreg Europa** wspierającym wszystkie cele szczegółowe CP 2 w zakresie współpracy międzyregionalnej między podmiotami polityki regionalnej (budowanie zdolności, transfer dobrych praktyk).
- **Interreg Europa Środkowa** wspierającym opracowanie i wdrożenie strategii, planów działania, narzędzi, szkoleń, działań pilotażowych i powiązanych rozwiązań w zakresie m.in. wspierania transformacji energetycznej dla neutralności klimatycznej, w tym w ramach wsparcia przyznawanego na współpracę transnarodową ukierunkowane na poprawę efektywności energetycznej i zrównoważonego wykorzystania energii z OZE.

Od wielu lat region posiada sformalizowaną współpracę z partnerami zagranicznymi: Regionem Centralnej Finlandii (Republika Finlandii), Obwodem Winnickim (Republika Ukrainy), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

Region aplikował jako partner w proj. **BIOWIND Increasing social acceptance for wind Energy in EU regions through environmental and community based planning** w pierwszym naborze wniosków Interreg Europa 2021-2027. Celem projektu jest wspieranie wymiany doświadczeń, nowatorskie rozwiązania i budowa potencjału instytucji uczestniczących w przygotowaniu i realizacji polityk rozwoju regionalnego w kontekście przyspieszenia rozwoju energetyki wiatrowej.

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi partnerami w celu wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk, a także zachęcanie regionalnych partnerów do merytorycznej współpracy w zakresie rozwoju OZE. Możliwe będzie również premiowane projektów podmiotów zaangażowanych we współpracę międzyregionalną lub międzynarodową.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W celu szczegółowym 2 (ii) inwestycje z zakresu OZE mając na uwadze generowanie oszczędności będą finansowane poprzez instrumenty finansowe z uwzględnieniem zachęty w postaci łączenia ich z dotacją z uwagi na wysokie nakłady początkowe i długi okres zwrotu z inwestycji.

Dotacje będą stosowane dla tych rodzajów OZE, w których brakuje systemów wsparcia operacyjnego lub gdy technologia OZE jest niewystarczająco dojrzała lub charakteryzuje się wyższym ryzykiem albo niższą rentownością. Wsparciem w formie dotacji będą objęte inwestycje dotyczące budowy magazynów energii, z uwagi na wysokie koszty i potrzebę zachęcenia prosumentów do tego rodzaju inwestycji.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO03	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa	7,00	70,00
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO22	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)	MW	5,00	50,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0,00	0	4 000 000,00	CST2021	

2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR31	Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)	MWh/rok	0,00	2021	40 000,00	CST2021	
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR32	Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii	MW	0,00	0	50,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	047. Energia ze źródeł odnawialnych: wiatrowa	2 000 000,00
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	048. Energia ze źródeł odnawialnych: słoneczna	5~~4~~0 000 000,00
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	049. Energia ze źródeł odnawialnych: biomasa	1 000 000,00
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	050. Energia ze źródeł odnawialnych: biomasa o wysokim poziomie redukcji emisji gazów cieplarnianych	2 000 000,00
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	052. Inne rodzaje energii ze źródeł odnawialnych (w tym energia geotermalna)	1 000 000,00
2	RSO2.2	Ogółem			~~5~~60 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	22~~18~~ 000 000,00

2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczka	19 380 000,00
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	05. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: Dotacje w ramach instrumentu finansowego	18 620 000,00
2	RSO2.2	Ogółem			~~5~~60 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	~~5~~60 000 000,00
2	RSO2.2	Ogółem			~~5~~60 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	~~5~~60 000 000,00
2	RSO2.2	Ogółem			~~5~~60 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Jak wskazano w dokumencie *Polityka Ekologiczna Państwa 2030* występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrost średniej rocznej temperatury, nasilenie ekstremalnych zjawisk pogodowych, stanowią zagrożenie dla rozwoju społecznego i gospodarczego oraz dla zasobów przyrody.

Świętokrzyskie jest szczególnie wrażliwe na skutki zmian klimatu (SRWŚ 2030+). Konieczne jest zatem podejmowanie działań na rzecz dostosowania do prognozowanych skutków zmian klimatu.

Z jednej strony problemem regionu są niedobory wody, związane z suszami i potęgowane niską zasobnością w wodę, zmianami klimatycznymi, a także dużym zużyciem wody na potrzeby przemysłu, a z drugiej występowanie zagrożenia powodziowego. Problemem jest zbyt szybki odpływ wód opadowych, co wpływa na zmniejszanie się i tak małych zasobów wody słodkiej. Coraz częściej obserwowane są ekstremalne zjawiska atmosferyczne jak grad, huragany, nawalne deszcze czy trąby powietrze, jak również pożary lasów.

Niezbędne jest zatem przeprowadzenie kompleksowych inwestycji, które będą wspierać przystosowanie do zmiany klimatu, a także zapobiegać ryzyku i zwiększać odporność na klęski żywiołowe z uwzględnieniem działań spowalniających odpływ oraz zwiększenie retencjonowania wody wraz z systemami jej dystrybucji w okresie suszy, czy też eliminowaniem lokalnych wysp ciepła.

W celu zwiększenia retencji stosowane będą rozwiązania zatrzymujące wodę w krajobrazie (możliwe do zrealizowania nawet na obszarach silnie zurbanizowanych), poprzez zamianę powierzchni nieprzepuszczalnych na przepuszczalne, wprowadzanie terenów zielonych, renaturyzację obszarów wodno-błotnych, zadrzewienia, wprowadzanie trwałych użytków zielonych (UP).

Celem realizowanych działań będzie również podniesienie świadomości społeczeństwa na temat zmian klimatu i ich konsekwencji. Działania te będą realizowane jako element kompleksowych projektów.

Zakres wsparcia Programu regionalnego będzie uwzględniał uzgodnienia w zakresie demarkacji z *programem Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027.*

Zgodnie z UP, realizowane działania muszą być zgodne m.in. z dyrektywą siedliskową (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21.05.1992 r), dyrektywą w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Rady 2009/147/WE z 30.11.1992 r), ramową dyrektywą wodną (dyrektywa 2000/60/WE).

Wspierane inwestycje, nie mogą co do zasady powodować nieosiągnięcia dobrego stanu lub potencjału jednolitych części wód, nie mogą pogarszać stanu lub potencjału jednolitych części wód oraz nie mogą mieć znaczącego wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000, chyba że zachodzą przesłanki do odstępstw przewidzianych w dyrektywie siedliskowej. Projekty, które powodują zastosowanie art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, nie będą wspierane.

W ramach celu szczegółowego nie będą wspierane prace utrzymaniowe na rzekach ani regulacja rzek.

Przedsięwzięcia powinny być nastawione przede wszystkim na chronienie życia ludzkiego przed skutkami klęsk żywiołowych.

W projektach, w których będzie to zasadne stosowane będą rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii z OZE). Mogą być również finansowane elementy spełniające szersze cele Polityki Spójności (np. usuwanie barier architektonicznych), jako element projektu.

Finansowane będą OSP włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz OSP, które będą wypełniać kryteria włączenia do KSRG dzięki realizacji projektu oraz będą dążyć do włączenia do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

W ramach Celu szczegółowego 2 (iv) Wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe zakłada się:

1. Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu.

2. Adaptację terenów zurbanizowanych do zmian klimatu – kompleksowe działania w celu m.in. dostosowania infrastruktury do ekstremalnych stanów pogodowych, zatrzymania odpływu wód opadowych (w tym rozwój zielonej oraz zielono - niebieskiej infrastruktury), likwidacji miejskich wysp ciepła, wspierania systemów gospodarowania wodami opadowymi, (w tym inteligentnych systemów zarządzania), zapobiegających podtopieniom i zalaniom, ograniczających skutki tych zjawisk, spowolniających odpływ oraz zapewniających retencjonowanie wody wraz z systemami jej dystrybucji na okres suszy.

3. Wspieranie retencjonowania wody, w tym przede wszystkim małej retencji, zwłaszcza w oparciu o naturalne mechanizmy ekosystemowe (nature based solutions) oraz zbiorników mających również inne funkcje niż retencyjne. ~~.~~

4. Niezbędne działania w zakresie urządzeń wodnych i infrastruktury hydrotechnicznej służących zmniejszeniu skutków powodzi i suszy (w szczególności, modernizacja/odbudowa urządzeń hydrotechnicznych w celu zwiększenia retencji korytowej oraz gruntowo-glebowe, zbiorniki suche, poldery przeciwpowodziowe, wały przeciwpowodziowe), jeśli naturalne mechanizmy ekosystemowe są niewystarczające, a podjęcie tych działań nie zwiększy zagrożenia w sytuacjach nadzwyczajnych.

5. Rozwój potencjału służb publicznych – rozwój monitoringu, systemów prognozowania i ostrzegania przed stanami nadzwyczajnymi oraz systemów ratownictwa, w tym doposażenie służb ratowniczych (m.in. zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii chemiczno-ekologicznych). ~~, budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury służb ratowniczych.~~

6. Edukację zwiększającą świadomość na temat zmian klimatu, sprzyjającą racjonalnemu korzystaniu z zasobów środowiskowych i wspierającą ochronę zasobów nieodnawialnych oraz promująca bezpieczne zachowania indywidualne i grupowe w sytuacjach zagrożenia ekologicznego, pożarowego, powodziowego (jako element szerszego projektu).

Zgodnie z UP działania dot. adaptacji terenów zurbanizowanych do zmian klimatu powinny wynikać z miejskich planów adaptacji (MPA), w przypadku, gdy nie ma prawnego obowiązku posiadania/opracowywania MPA, działania adaptacyjne do zmian klimatu mogą być realizowane w sposób zintegrowany uwzględniając włączenie różnych interesariuszy.

Wsparcie kanalizacji deszczowej będzie możliwe tylko w ramach kompleksowych projektów zagospodarowania wód opadowych nakierowanych na zatrzymanie wód w miejscu ich opadu i roztopu, zawierających komponenty z zielonej i niebieskiej infrastruktury oraz bez wsparcia kanalizacji sanitarnej.

Realizowane działania dot. kanalizacji deszczowej muszą wynikać dla miast powyżej 20 tys. mieszkańców z MPA (Miejskie Plany Adaptacji), a dla miast poniżej 20 tys. mieszkańców z innych dokumentów wskazujących na istnienie ryzyka powodziowego.

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą 'nie czyń znaczących szkód' (Do No Significant Harm).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownicy korzystający ze wspartej infrastruktury i sprzętu, użytkownicy korzystający z zasobów środowiska, w tym JST, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, OSP, PSP.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Analizy wskaz. konieczność prowadzenia dział.adaptacyjnych do zmian klim. w celu poprawy war. i jakości życia mieszkańców miast. Wspieranie inwestycji w tkankę przyrodniczą miast, powiększanie terenów ziel., usuwanie i przeciwdziałanie zagrożeniom związanym ze zm. klimat. wpłynie pozyt. na zdrowie i dł. życia mieszk. miast i będzie pośrednio ograniczać zjawisko wykl. społ. i związanego z nim ubóstwa. Przeciwdział. zagroż. związanym ze zmian. klimat. w miastach w postaci racjonalnego i ekologicznego gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi oraz inwestowania w ziel-nieb infrastr., podniesie parametry zdrowotne i komfort życia mieszk. miast, co przełoży się ograniczenie zjawiska utraty funkcji społ-gospod. Dbałość o środowisko nat. i lepsze, bardziej efekt. gospodarowanie zasobami przyrod. na terenach najsilniej zurbanizowanych będzie zapobiegać długofalowo wykluczeniu i marginalizacji tych obszarów; sprzyjać tworzeniu miejsc bezpiecznych dla życia mieszk. i odpornych na występowanie nowych zjawisk kryzysowych, związanych ze zmianami klim. i sprzyjać tworzeniu przestrzeni publ. zachowującej funkcje przyrodnicze

Przez zastosowanie standardu dostępności: architektonicznego i cyfrowego, ziel-nieb infrastr. będzie dostępna dla ogółu społecz., w tym będzie odpowiadała także na specyficzne potrzeby osób w niekorz. syt: kobiet, os. z niepełnospr., starszych, o ogranicz. możliw. poruszania, opiekunów z dziećmi czy os. zależnymi

Przestrzegane będą zasady art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, Karty Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnospr., art. 73 Rozp. ogólnego, zgodnie z Rozdziałem 9. UP

Zas. równości szans i niedyskr. oraz zas. równ. kobiet i mężczyzn będą odzwierciedlone w kryt. wyboru. Wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W umowach o dofin. będzie klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskrym

Zasady horyzont. przestrzegane będą na każdym etapie - programow., wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji, realizacji proj. ewaluacji.

IZ zapewni dostęp do informacji publ. oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Produkty i usługi będą zgodne z dyrektywami w spr. dostępności str. internet. i mobilnych aplikacji organów sektora publ. (Dyr.. UE 2016/2102) i w spr. wymogów dostępności prod. i usług (Dyr. UE 2019/882)

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach Celu 2 (iv) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cała Polska objęta jest SUERMB. Działania celu będą komplementarne ze Strategią, w szczególności Celem Strategicznym 3. Wzrost dobrobytu (3.4 Adaptacja do zmian klimatycznych, zapobieganie i zarządzanie ryzykiem).

Region objęty jest programami współpracy terytorialnej Interreg, działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe komplementarne do podejmowanych w FES 2021 – 2027 realizowane będą w Programach:

- **Interreg Europa** wspierającym wszystkie cele szczegółowe CP 2 w zakresie współpracy międzyregionalnej między podmiotami polityki regionalnej (budowanie zdolności, transfer dobrych praktyk).
- **Interreg Europa Środkowa**, wspierającym współpracę transnarodową, mającą na celu wzmacnianie uczenia się polityk i zdolności regionalnych w zakresie odporności klimatycznej. Działania będą ukierunkowane na zrównoważone, oparte na ekosystemie rozwiązania i podejścia do adaptacji do zmian klimatycznych.

Od wielu lat region posiada sformalizowaną współpracę z partnerami zagranicznymi: Regionem Centralnej Finlandii (Republika Finlandii), Obwodem Winnickim (Republika Ukrainy), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi partnerami w celu wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk, a także zachęcanie regionalnych partnerów do merytorycznej współpracy w zakresie rozwoju OZE. Możliwe będzie również premiowane projektów podmiotów zaangażowanych we współpracę międzyregionalną lub międzynarodową.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego 2 (iv) podstawową formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się stosowania instrumentów finansowych. Projekty zdefiniowane w ramach tego celu szczegółowego nie generują dochodów, a ilość potencjalnych beneficjentów oraz zdolność zadłużania się potencjalnych beneficjentów wsparcia jest bardzo ograniczona. Projekty w zakresie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe przyczyniają się do wypełnienia założeń unijnych i krajowych dokumentów strategicznych oraz realizują ważne cele środowiskowe oraz społeczne.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO26	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	hektary	1,00	5,00
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO28	Powierzchnia objęta środkami ochrony przed niekontrolowanymi pożarami	hektary	11,00	~~110~~900 000,00
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO044	Pojemność obiektów małej retencji	tys. m3	0,00	~~3~~1 ~~0~~200,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi

2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR35	Liczba ludności korzystającej ze środków ochrony przeciwpowodziowej	osoby	0,00	0	1640 ~~40~~ 000,00	CST2021	
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR36	Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed niekontrolowanymi pożarami	osoby	0,00	0	~~115~~ 800 000,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	058. Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: powodzie i osuwiska (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe)	30 000 000,00
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	059. Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: pożary (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe)	10 000 000,00
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	060. Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: inne zagrożenia, np. burze i susze (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe)	24 500 000,00
2	RSO2.4	Ogółem			64 500 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	64 500 000,00
2	RSO2.4	Ogółem			64 500 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	64 500 000,00
2	RSO2.4	Ogółem			64 500 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	64 500 000,00
2	RSO2.4	Ogółem			64 500 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.5. Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Podobnie jak Polska, świętokrzyskie posiada małe zasoby wód podziemnych i powierzchniowych. Niski jest również poziom retencji wody. Na wysokim poziomie z kolei jest zużycie wody na potrzeby gospodarki.

Mimo znacznych postępów, ścieki komunalne nadal nie są odprowadzane i oczyszczane w odpowiednim stopniu.

W 2019 r. odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków wynosił 65% (Polska - 75%), odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej 91,5% (Polska - 92,2%), ludności korzystającej z kanalizacji 59,4% (Polska - 71,2%), przy czym na obszarach wiejskich wynosił jedynie 36,3%.

Zgodnie z VI AKPOŚK z 2022 r. w świętokrzyskim jest łącznie 66 aglomeracji, w tym 48 między 2 tys. - 10 tys. RLM; 7 między 10 tys. - 15 tys. RLM; 10 między 15 tys. RLM - 100 tys. RLM i 1 powyżej 100 tys. RLM. Na 48 aglomeracji między 2 tys. - 10 tys. RLM, 31 aglomeracji nie spełnia wymogów wynikających dyrektywy 91/271/EWG (ładunek ścieków 155 tys. RLM), z 7 aglomeracji między 10 tys. - 15 tys. RLM, wymogów dyrektywy nie spełnia 5 aglomeracji (ładunek ścieków 58 tys. RLM) Przy czym procent skanalizowania aglomeracji między 10 – 15 tys. RLM niespełniających wymogów dyrektywy wynosi 95 – 98%.

Z punktu widzenia ochrony środowiska istotna jest różnica w poziomie zwodociągowania i skanalizowania jednostek terytorialnych. Niekorzystna jest sytuacja, w której znaczący odsetek ludności korzysta z sieci wodociągowej (co pociąga za sobą wzrost zużycia wody i produkowanych ścieków), jednak nie korzysta z kanalizacji (lub innego sposobu odprowadzania i utylizacji ścieków bytowych).

W świętokrzyskim, pomimo postępów sytuacja przedstawia się niezbyt korzystnie, zwłaszcza na obszarach wiejskich, gdzie różnica między udziałem ludności korzystającej z wodociągu i kanalizacji przekraczała w 2019 r. 51,5%. Nadal znaczne potrzeby inwestycyjne występują również w obszarze zaopatrzenia w wodę. *Program Inwestycyjny w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,* w przypadku świętokrzyskiego za kluczowe inwestycje uznaje m.in.: pobór wód-ujęcia, uzdatnianie i magazynowanie wody, sieci dystrybucji, infrastrukturę IT, dostęp do wody, przyłącza i instalacje.

Mając na uwadze powyższe ważne z jednej strony jest zapobieganie szybkiemu odpływowi wód opadowych (realizowane w celu szczegółowym 2.4), a z drugiej poprawa stanu wód, dostępu do wody do spożycia, zmniejszanie zanieczyszczeń ze ścieków komunalnych i przemysłowych, a także usprawnienie gospodarki wodą i zmniejszanie strat wody.

Biorąc pod uwagę rozwój sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, a także budowę nowych oraz zwiększanie przepustowości istniejących oczyszczalni ścieków komunalnych, coraz większym problemem staje się wzrost masy osadów ściekowych, które będą wymagały unieszkodliwienia i zagospodarowania. W związku z powyższym, integralną część projektów, których głównym celem będzie doprowadzenie do zgodności aglomeracji z wymogami dyrektywy ściekowej, obejmujących budowę lub modernizację oczyszczalni ścieków, będą mogły stanowić działania związane z infrastrukturą służącą przeróbce i zagospodarowaniu osadów ściekowych (w tym m.in. poprzez energetyczne wykorzystanie biogazu).

Obszar inwestycji ściekowych, związany jest w z wypełnieniem Dyrektywy Rady dot. oczyszczania ścieków komunalnych nr 91/271/EWG, dlatego przedsięwzięcia dotyczące oczyszczania ścieków komunalnych muszą spełniać wymagania tej Dyrektywy i być zgodne z dokumentem strategicznym w zakresie gospodarki ściekowej obowiązującym w Polsce jakim jest Krajowy Program Oczyszczania Ścieków (KPOŚK).

Zgodnie z UP, działania związane z budową nowej i przebudową/remontem istniejącej infrastruktury, niezbędne do wypełnienia zobowiązań wynikających z Dyrektywy 91/271/EWG realizowane będą w aglomeracjach w przedziałach 10 tys. RLM – 15 tys. RLM oraz 2 tys. RLM – 10 tys. RLM ujętych w KPOŚK (nabory będą prowadzone równolegle). Dla zapewnienia priorytetu inwestycjom w aglomeracjach w przedziale 10 tys. RLM – 15 tys. RLM, wydzielona zostanie dedykowana alokacja o wartości co najmniej 8 mln EUR.

W obszarze wody priorytetem jest efektywne wykorzystanie i oszczędzanie wody (a nie rozbudowa systemów zaopatrzenia w wodę - wodociągów).

W ramach Celu szczegółowego 2 (v) realizowane będą następujące działania:

1. Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej (budowa, rozbudowa, modernizacja, przebudowa sieci kanalizacyjnej, w tym instalacja inteligentnych systemów zarządzania siecią) zgodnie z priorytetami Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
2. Rozwój infrastruktury w zakresie oczyszczania ścieków komunalnych (budowa lub poprawa parametrów już istniejących oczyszczalni), w tym wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi, zgodnie z priorytetami Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
3. Rozbudowa systemów wodociągowych (nowe sieci wodociągowe, nowe stacje uzdatniania wody, instalacja inteligentnych systemów zarządzania siecią, jako element projektu wodno-kanalizacyjnego (do 25% wartości wydatków kwalifikowalnych projektu) lub jako samodzielne projekty. Zadania te będą mogły być realizowane wyłącznie w sytuacji, gdy zapewniona jest gospodarka ściekowa zgodna z przepisami krajowymi i unijnymi na danym obszarze (lub taka zgodność zostanie uzyskana w wyniku zakończenia realizowanych już projektów).
4. Zwiększenie efektywności dostaw wody (w tym ograniczanie strat wody i poprawa jej jakości, w tym m.in. poprzez modernizację/naprawę sieci wodociągowej wraz z instalacją inteligentnych systemów monitorowania i zarządzania siecią, modernizację stacji uzdatniania wody, rozwiązania pozwalające a zmniejszenie zużycia wody, ujęcia jej w obieg zamknięty oraz wtórne jej wykorzystanie. Samodzielne projekty dotyczące zaopatrzenia w wodę będą realizowane w gminach określonych w LD lub uzgodnionych w ramach odstępstwa od KP.~~o liczbie ludności poniżej 15 tys. mieszańców~~, przy czym rozbudowa infrastruktury będzie dozwolona jedynie w ~~sytuacji~~sytuacji, gdy obszar realizacji inwestycji będzie zgodny z Dyrektywą 91/271/EWG.

W projektach, w których będzie to zasadne, stosowane będą rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii z OZE), a także elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu w szczególności w zakresie zielonej i niebieskiej infrastruktury.

Jako element projektu, realizowane będą mogły być również działania edukacyjne i świadomościowe.

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą ‘nie czyń znaczących szkód’ (Do No Significant Harm)

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, w tym jednostki samorządu terytorialnego podmioty korzystające z rezultatów projektu.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Działanie będzie miało wpływ na poprawę jakości życia i zdrowia mieszkańców, a tym samym pośrednio ograniczy zjawisko wykluczenia społecznego i ubóstwa, na które w szczególności narażone są osoby starsze, z niepełnosprawnościami, rodzice prowadzący samodzielnie gospodarstwa domowe (w większości kobiety samodzielnie wychowujące dzieci). Nastąpi to poprzez: poprawę warunków dla zaspokajania podstawowych potrzeb bytowych (dostęp do wysokiej jakości wody), zwiększenie odsetka ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków oraz zmniejszenia ubóstwa dzięki wsparciu inwestycji, których celem jest ograniczenie strat wody oraz awaryjności systemów oraz kampaniom podnoszących świadomość mieszkańców/instytucji/przedsiębiorstw w zakresie oszczędzania wody. Pozytywny wpływ na zasadę dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie. Przestrzegane będą zasady art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, Karty Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, art. 73 Rozp. ogólnego, zgodnie z Rozdziałem 9. UP. Zasada równości szans i niedyskryminacji oraz zasada równości kobiet i mężczyzn będą odzwierciedlone w kryteriach wyboru. Wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W umowach o dofinansowanie będzie klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji Zasady horyzont. przestrzegane będą na każdym etapie - programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji, realizacji proj. ewaluacji. IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Produkty i usługi będą zgodne z dyrektywami w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dyrektywa (UE) 2016/2102) i w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dyrektywa (UE) 2019/882).

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS 2 (v) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Możliwe jest natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności miejskich obszarów funkcjonalnych i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cała Polska objęta jest SUERMB. Działania celu będą komplementarne ze Strategią, w szczególności Celem Strategicznym 1. Ochrona Morza (1.1 Czystość wód morskich; 1.2 Bogata i zdrowa przyroda).

Region objęty jest programami współpracy terytorialnej Interreg, działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe komplementarne do podejmowanych w FES 2021 – 2027 realizowane będą w Programach:

- Programie Interreg Europa, który wspierać będzie obszary tematyczne objęte wszystkimi celami szczegółowymi CP 2. Program ten będzie wspierał projekty współpracy międzyregionalnej między podmiotami polityki regionalnej, poświęcone wymianie, budowaniu zdolności i transferowi dobrych praktyk i innowacyjnych podejść, a konkretnym celem będzie przygotowanie włączenia wniosków wyciągniętych ze współpracy do polityk i działań regionalnych i w dalszym ciągu, na bieżąco udostępniał usługi umożliwiające pogłębianie wiedzy z zakresu polityki oraz kapitalizację dobrych praktyk polityki regionalnej – zgodnie z podejściem platformy learningowej
- Interreg Europa – aby umożliwić podmiotom regionalnym z całej UE wykorzystanie odpowiednich doświadczeń i praktyk w razie potrzeby wzmacniania ich polityk.

Od wielu lat region posiada sformalizowaną współpracę z partnerami zagranicznymi: Regionem Centralnej Finlandii (Republika Finlandii), Obwodem Winnickim (Republika Ukrainy), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi partnerami w celu wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk, a także zachęcanie regionalnych partnerów do merytorycznej współpracy w zakresie rozwoju OZE. Możliwe będzie również premiowane projektów podmiotów zaangażowanych we współpracę międzyregionalną lub międzynarodową.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej mogą generować przychody, jednak nie są realizowane dla zysku, a wynikają z konieczności realizacji zadań własnych gminy. Projekt te są wysoce kapitałochłonne, a budżety JST w województwie świętokrzyskim nie pozwalają na zaciąganie kolejnych dużych zobowiązań (ustawowe limity zadłużenia). Sytuacja finansowa gmin jest szczególnie trudna ze względu na malejące dochody własne samorządów

lokalnych. W związku z powyższym w ramach celu szczegółowego 2 (v) podstawową formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się stosowania instrumentów finansowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO30	Długość nowych lub zmodernizowanych sieci wodociągowych w ramach zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę	km	3,00	30,00
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO31	Długość nowych lub zmodernizowanych sieci kanalizacyjnych w ramach zbiorowych systemów odprowadzania ścieków	km	5,00	60,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR41	Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę	osoby	0,00	0	1 850,00	CST2021	
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR42	Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia	osoby	0,00	0	4 400,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	062. Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę pitną)	2 000 000,00
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	063. Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę pitną) zgodne z kryteriami efektywności	~~8 000 000,00~~14 300 000,00
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	065. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	4 000 000,00
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	066. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków zgodne z kryteriami efektywności energetycznej	~~36 000 000,00~~29 700 000,00
2	RSO2.5	Ogółem			50 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	50 000 000,00
2	RSO2.5	Ogółem			50 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	50 000 000,00
2	RSO2.5	Ogółem			50 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	50 000 000,00
2	RSO2.5	Ogółem			50 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.6. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Środowisko naturalne, stanowi kluczowy kapitał regionu, a jego stan i w dużym stopniu zależy od gospodarki odpadami i obiegu surowców w gospodarce. Wzrastająca ilość odpadów wymaga podejmowania działań w kierunku przechodzenia na model gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), opierający się na zrównoważonej produkcji i konsumpcji, efektywnym wykorzystaniu zasobów, materiałów i produktów oraz zapobieganiu i minimalizowaniu masy wytwarzanych odpadów.

Zgodnie z GOZ produkty, materiały i surowce powinny pozostawać w gospodarce tak długo, jak jest to możliwe, a odpady – jeżeli już powstaną powinny być traktowane jako surowce wtórne, które należy poddać recyklingowi, przetworzyć i ponownie wykorzystać. Należy odzyskać ich wartość gospodarczą oraz zniwelować lub ograniczyć negatywny wpływ na środowisko.

Transformacja w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym, tworzenie i rozwój niskoemisyjnej, zasobooszczędnej gospodarki wymaga odpowiednich rozwiązań m.in. w obszarze gospodarki odpadami komunalnymi.

W ostatnich latach coraz więcej selektywnie zbieranych odpadów komunalnych było przekazywanych do odzysku, w tym recyklingu i ponownego użycia co pozwoliło większości gmin na osiąganie coraz wyższych wskaźników recyklingu i odzysku.

W 2035 r. gminy są zobowiązane do przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wszystkich odpadów komunalnych na poziomie 65%.

W tym celu konieczne jest dalsze intensyfikowanie działań zwiększających poziom recyklingu odpadów, tworzenie infrastruktury do recyklingu odpadów, przekształcania zakładów zagospodarowania odpadów komunalnych w regionalne centra odzysku i recyklingu.

Dla maksymalizacji stopnia odzysku, mając na uwadze postęp techniczny i technologiczny w kwestii przetwarzania odpadów komunalnych zasadna jest modernizacja/rozbudowa ww. zakładów m.in. celem podniesienia efektywności procesów przetwarzania odpadów w instalacjach do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów (MBT). Wsparcie w modernizacje lub rozbudowę MBT będzie możliwe tylko w celu wprowadzenia technologii odzysku materiałów z odpadów do celów gospodarki o obiegu zamkniętym, zgodnie z art. 7 rozporządzenia ERDF/CF.

Poza recyklingiem, należy przede wszystkim minimalizować ilość wytwarzanych odpadów oraz ograniczać masę odpadów składowanych.

Istnieje więc potrzeba tworzenia i rozwoju systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym PSZOK, z uwzględnieniem rozwiązań zapobiegających powstawaniu odpadów i ponownego użycie tj. finansowanie w ramach PSZOK punktów napraw, punktów wymiany rzeczy używanych.

W zakresie PSZOK bardzo istotne jest również zwiększenie ich dostępności dla mieszkańców. Wskazane jest wsparcie zarówno działań inwestycyjnych (zaplecze infrastrukturalne), jak i nie inwestycyjnych (promocja i organizacja efektywnego systemu napraw, wymiany rzeczy używanych).

W zakresie systemu zbierania odpadów komunalnych potrzeba istotnych zmian widoczna jest zwłaszcza w miastach na terenach zabudowy wielorodzinnej, gdzie występują problemy z właściwą segregacją odpadów.

Ważne jest również wdrażanie technologii zapobiegających powstawaniu odpadów lub ograniczaniu ich ilości w przedsiębiorstwach.

Ponadto w ramach tego celu szczegółowego planuje się realizację inwestycji w zakresie zwiększenia mocy i modernizacji istniejącej instalacji termicznego przetwarzania odpadów medycznych i weterynaryjnych. Kluczowym aktem prawnym regulującym zasady postępowania z odpadami medycznymi i weterynaryjnymi w Polsce jest ustawa o odpadach. W kontekście możliwości przetwarzania odpadów medycznych i weterynaryjnych istotne znaczenie mają art. 20, zakazujący unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych poza obszarem województwa, na terenie którego zostały wytworzone (tzw. zasada bliskości) oraz art. 95 ust. 2, mówiący, że zakaźne odpady medyczne i weterynaryjne unieszkodliwia się przez termiczne przekształcanie w spalarniach odpadów niebezpiecznych. Jedyna działająca w regionie instalacja o mocy 0,81 tys. Mg/rok niejest wystarczająca w zakresie unieszkodliwiania wytwarzanych odpadów (w 2018 r. stanowiły one 2,4 tys. Mg)

W ramach Celu szczegółowego 2 (vi) Wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym realizowane będą działania obejmujące:

1.Wsparcie gospodarki odpadami komunalnymi, w kierunku priorytetowych procesów określonych w hierarchii sposobów postępowania z odpadami (w tym instalacje do odzysku/przygotowania do recyklingu/recyklingu, z uwzględnieniem biokompostowni).

2.Rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (w tym budowa, rozbudowa, modernizacja PSZOK) z uwzględnieniem rozwiązań zapobiegających powstawaniu odpadów i/lub ponownego użycia.

3.Wsparcie instalacji termicznego przetwarzania odpadów medycznych i weterynaryjnych.

4.Inwestycje wspierające gospodarkę o obiegu zamkniętym w przedsiębiorstwach w tym technologie mało i bezodpadowe, zmniejszenie zużycia surowców (w tym wody), ponowne wykorzystanie surowców i recykling w tym upcykling materiałów.

Zakres wsparcia Programu regionalnego będzie uwzględniał uzgodnienia w zakresie demarkacji z programem *Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027.* Co do zasady, realizowane projekty nie będą dotyczyły transformacji modeli biznesowych w kierunku GOZ, które wspierane będą z poziomu krajowego. Będą skupiały się na inwestycjach w zakup maszyn i urządzeń.

5. Edukacja w zakresie gospodarki obiegu zamkniętego z uwzględnieniem dobrych praktyk innych krajów europejskich dot. działań edukacyjnych w obszarze zagospodarowania bioodpadów, m.in. wypracowanych w trakcie realizacji projektu „CORE – kompostowanie na obszarach wiejskich" (jako element projektu).

We wszystkich projektach, gdzie będzie to zasadne i możliwe, zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii z OZE) jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmiany klimatu i łagodzeniu jej skutków (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura). Uwzględnione mogą być również dodatkowe elementy, jeżeli realizują szersze cele polityki spójności np. usuwanie barier architektonicznych.

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą 'nie czyń znaczących szkód' (Do No Significant Harm)

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, osoby, instytucje, jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Działanie przyczyni się do poprawy sytuacji osób wykluczonych oraz w trudnej sytuacji materialnej, w tym starszych, z niepełnospr., rodziców prowadzących samodzielnie gospodarstwa domowe (w większości kobiet samodzielnie wychowujących dzieci), które są najbardziej narażone na zjawisko ubóstwa. Zapobieganie powstawania odpadów, w tym zwłaszcza marnotrawienia niewykorzystanych produktów będzie możliwe poprzez kierowanie ich do punktów z zakresu systemów selektywnej zbiórki, będących przedmiotem wsparcia w tym celu: PSZOK, centra napraw, punkty ponownego użycia, wymiany rzeczy używanych oraz systemy selektywnej zbiórki odpadów gromadzonych u źródła.

Dodatkowe obligatoryjne działania inform.–edukacyjne dot. sposobów zapobiegania powstawaniu odpadów, a także zasad ich segregacji i działania informacyjno – promocyjne dot. GOZ zwiększą świadomość w zakresie zrównoważonej konsumpcji i przyczynią się do zmniejszenia ubóstwa.

Pozytywny wpływ na zasadę dostępności dla osób z niepełnospr. będzie kryt. dostępu warunkujące otrzymanie dofin. W proj., w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskrym., zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Przestrzegane będą zasady art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, Karty Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, art. 73 Rozp. ogólnego, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasada równości szans i niedyskr. oraz zas. równ. kobiet i mężczyzn będą odzwierciedlone w kryteriach wyboru. Wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W umowach o dofinansowanie będzie klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji

Zasady horyzont. przestrzegane będą na każdym etapie - programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji, realizacji proj. ewaluacji.

IZ zapewni dostęp do informacji publ. oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Produkty i usługi będą zgodne z dyrektywami w sprawie dostępności stron internet. i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dyr. UE 2016/2102) i w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dyr. UE 2019/882)

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS 2 (vi) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Polska objęta jest SUERMB. Działania będą komplementarne ze Strat., w szczeg.Celem Strat. 3. Wzrost dobrobytu (3.4 Adaptacja do zmian klimat., zapobieganie i zarządzanie ryzykiem).

Region objęty jest programami współpr. teryt. Interreg, działania międzyreg., transgraniczne i transnarodowe komplementarne do FEŚ realizowane będą w:

- **Interreg Europa** wspierającym wszystkie cs CP 2 w zakr. współpracy międzyreg. między podmiotami polityki regionalnej (budowanie zdolności, transfer dobrych praktyk).
- **Interreg Europa Środk.** wspierającym działania z zakresu współpracy transnarod., ukierunk. na stosowanie podejść opartych na GOZ w skali całego obszaru objętego progr. Działania z zakresu współpracy obejmują opracowanie i realizację strategii i planów działania, narzędzi, szkoleń, działań pilotażowych i powiązanych działań. Działania powinny być zgodne z Europejskim Zielonym Ładem i planem działania UE na rzecz GOZ i w konsekwencji przyczyniać się do poprawy cyklów życia produktów, promowania procesów GOZ i propagowania zrównoważonej konsumpcji (odmawianie, przemyślenie, redukcja, ponowne wykorzystanie, naprawa, odnowienie, regeneracja, zmiana przeznaczenia, recykling, odzysk). Współpraca transnarod. powinna przyczyniać się do przyspieszenia przejścia do GOZ przez pogłębianie wiedzy, doskonalenie uczenia się, testowanie dobrych praktyk.

Od wielu lat region posiada sformalizowaną współpracę z partnerami zagranicznymi: Reg.Centralnej Finlandii (Republika Finlandii), Obwodem Winnickim (Republika Ukrainy), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

Region aplikował jako partner proj. **CORE Composting in Rural Environments** w 1-szym naborze Interreg Europa 2021-2027. Cel proj. - wspieranie wymiany doświadczeń, nowatorskie rozwiązania i budowa potencjału instytucji uczestniczących w przygotowaniu i realizacji polityk rozwoju regionalnego w kontekście gospodarowania bioodpadami w szczeg. na słabo zaludnionych obsz. wiejskich.

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi w celu wymiany wiedzy/dobrych praktyk, a także zachęcanie regionalnych partnerów do merytorycznej współpr. w zakresie rozwoju GOZ. Możliwe będzie również premiowane proj. podmiotów zaangażowanych we współpracę międzyreg.lub międzynarod.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego 2(vi) stosowane będą zarówno dotacje jak również IF. W przypadku inwestycji przedsiębiorstw w GOZ ze względu na potencjalne korzyści ekonomiczne, przewiduje się stosowanie instrumentów finansowych połączonych z dotacją w jednej operacji

Projekty z zakresu gospodarki komunalnej oraz rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych należą do projektów generujących dochód. Przychody w większości przypadków nie pokrywają kosztów tych działań. Nie są to projekty realizowane dla zysku, a wynikają z konieczności realizacji zadań własnych gmin. Tym samym nie spełniają one przesłanek przepisów Art. 58 Rozporządzenia (UE) 2021/1060. Projekty te mimo zastosowania w poprzedniej perspektywie dofinansowania do 80% nie cieszyły się zainteresowaniem potencjalnych beneficjentów. Ze względu na bardzo istotny charakter tych projektów, konieczne jest podjęcie działań zwiększających ich liczbę. Podstawową formą finansowania tych projektów będzie dotacja.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO03	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa	0,00	6,00
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO34	Dodatkowe zdolności w zakresie recyklingu odpadów	tony/rok	0,00	1 000,00
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO107	Inwestycje w obiekty do selektywnego zbierania odpadów	EUR	0,00	1 000 000,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne	EUR	0,00	0	750 000,00	CST2021	

					(w tym: dotacje, instrumenty finansowe)						
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR47	Odpady poddane recyklingowi	tony/rok	0,00	0	1 000,00	CST2021	
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRR019	Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów komunalnych	osoby	0,00	0	30 000,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	067. Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych: działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, minimalizacji, segregacji, ponownego użycia, recyklingu	5 000 000,00
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	070. Gospodarowanie odpadami przemysłowymi i handlowymi: odpady resztkowe i niebezpieczne	5 500 000,00
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	075. Wsparcie ekologicznych procesów produkcji oraz efektywnego gospodarowania zasobami w MŚP	5 000 000,00
2	RSO2.6	Ogółem			15 500 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	10 500 000,00
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczka	2 550 000,00

2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	05. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: Dotacje w ramach instrumentu finansowego	2 450 000,00
2	RSO2.6	Ogółem			15 500 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	15 500 000,00
2	RSO2.6	Ogółem			15 500 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	15 500 000,00
2	RSO2.6	Ogółem			15 500 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Województwo świętokrzyskie charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi, zarówno przyrody ożywionej i jak i nieożywionej. Region cechuje największy udział obszarów chronionych w ogólnej powierzchni wśród województw w Polsce (66,2%). Natomiast obszary Natura 2000 zajmują w porównaniu do innych regionów stosunkowo niewielką powierzchnię 15% (w Polsce średnio 27%).

Na terenie województwa występują jedne z najstarszych gór w Europie - Góry Świętokrzyskie (a na ich obszarze jeden z najstarszych parków - Świętokrzyski Park Narodowy) oraz Góry Pieprzowe. Jedną z wyróżniających cech województwa świętokrzyskiego jest jego niezwykle urozmaicona budowa geologiczna. Decyduje ona zarówno o bogactwie przyrodniczo-krajobrazowym regionu, jego bogactwach naturalnych, jak i jest swoistą wizytówką świętokrzyskiego.

Zasoby przyrodnicze wpływają na jakość życia mieszkańców i rozwój gospodarki, w tym przede wszystkim rekreacji i turystyki. Jednak rozwój turystyki, nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych, a także inne czynniki będące efektem działalności człowieka i postępujących zmian klimatu powodują degradację środowiska naturalnego. Wymusza to realizację działań, które spowodują ograniczenie negatywnego wpływu oddziaływania człowieka na środowisko, szczególnie na obszarach przyrodniczo chronionych, zapewnią właściwe zabezpieczenie i rozwój tych obszarów.

Stąd w Programie realizowane będą działania służące ochronie i odtworzeniu siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków, ograniczające antropopresję, eliminujące gatunki inwazyjne, a także zapewniające infrastrukturę niezbędną do ochrony roślin i zwierząt z uwzględnieniem komponentu edukacyjnego. Interwencja obejmie również planowanie oraz wdrażanie działań ochronnych wraz z monitoringiem obszarów chronionych. Działania realizowane będą częściowo również na obszarach Natura 2000.

W ramach PR FEŚ 2021 – 2027 na działania związane z bioróżnorodnością przeznaczono 5,5% alokacji EFRR (wraz z PT) obliczoną zgodnie z metodologią KE, przy czym wartość ta może ulec zmianie na etapie wdrażania Programu.

Planowana jest również remediacja (w tym dekontaminacja) i rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych, w tym nielegalnych składowisk odpadów. Działania te co do zasady powinny prowadzić m.in. rozwoju nowych terenów zielonych i zielonej infrastruktury, a także terenów spełniających funkcje publiczne, społeczne oraz przyrodnicze. Jeżeli takie przeznaczenie nie jest możliwe ze względu na poziom zanieczyszczenia lub względy związane z ładem przestrzennym i zrównoważonym rozwojem wskazują, iż uzasadnione będzie zagospodarowanie terenu na cele gospodarcze, wówczas dopuszcza się działalność gospodarczą wznoszącą istotny wkład w realizację co najmniej jednego celu środowiskowego w rozumieniu Rozporządzenia w sprawie Taksonomii. Wsparcie może być udzielone w przypadkach, gdy podmiot odpowiedzialny za degradację terenu czy też nielegalne składowania odpadów nie może być zidentyfikowany lub nie może zostać obarczony odpowiedzialnością za sfinansowanie remediacji lub rekultywacji zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci. Kompleksowość planowanych działań będzie miała również istotny wpływ na poprawę jakości powietrza w regionie.

W ramach tego celu szczegółowego planowane są następujące typy projektów:

1. Opracowanie i aktualizacja dokumentów planistycznych dla obszarów chronionych.

2. Działania służące zachowaniu i odtworzeniu siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków na obszarach chronionych, w tym ochrona czynna, odtworzenie wyginiętych gatunków, odbudowa korytarzy migracji zwierząt, usuwanie inwazyjnych gatunków obcych oraz będący elementem projektów monitoring obszarów chronionych m.in. z wykorzystaniem geoinformacji; odbudowa naturalnych reżimów hydrologicznych, w szczególności terenów podmokłych i ekosystemów zależnych od wody, odbudowa terenów zalewowych.

3. Rozwój infrastruktury miejsc edukacji ekologicznej.

4. Rozwój infrastruktury centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime (np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki, ośrodki rehabilitacji dzikich zwierząt).

5. Ograniczanie antropopresji poprzez budowę i rozwój infrastruktury w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na terenie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo (m.in.: infrastruktura dla ruchu rowerowego, ścieżki edukacyjne) jako element szerszego projektu.

6. Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, mającej na celu ochronę bioróżnorodności, w tym na obszarach miejskich.

7. Kompleksowe działania na rzecz remediacji terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacji terenów zdegradowanych (w tym składowisk odpadów).

8. Działania w zakresie edukacji, komunikacji i rozpowszechniania wiedzy dotyczącej ochrony przyrody, przyrodniczego potencjału regionu i zasad ochrony poszczególnych obszarów (jako element projektu).

Zakres wsparcia Programu regionalnego będzie uwzględniał uzgodnienia w zakresie demarkacji z programami krajowymi, w tym programem *Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027, z uwzględnieniem zapisów Kontraktu Programowego.*

Zgodnie z UP Realizowane działania powinny być zgodne m.in. z unijną strategią na rzecz różnorodności biologicznej z perspektywą do 2030 r. dyrektywą siedliskową (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21.05.1992 r.) oraz dyrektywą w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Rady 2009/147/WE z 30.11.1992 r.)

Projekty realizowane na obszarach chronionych muszą być zgodne z planami ochrony właściwymi dla danego obszaru, zgodnie z ustawą ochronie przyrody. Wsparcie instytucji odpowiedzialnych za obszary chronione, będzie zapewnione w ramach krajowego programu PTFE.

Wsparcie dla projektów infrastrukturalnych niezwiązanych z bezpośrednią ochroną gatunków i siedlisk, takich jak centra różnorodności biologicznej (np. banki genów~~, parki miejskie~~, ogrody botaniczne, ekoparki) i nowa infrastruktura związana z kanałami turystycznymi, wyniesie maksymalnie 30 % alokacji celu szczegółowego 2.7.

Wsparcie infrastruktury turystycznej na obszarach chronionych będzie ograniczone do inwestycji, których głównym celem będzie ochrona środowiska naturalnego poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego oraz ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób odwiedzających. Koszty parkingów oraz dróg dojazdowych nie będą kwalifikowane, chyba że potrzeba ich budowy wynika z zapisów planu ochrony dla danego obszaru lub konieczności ograniczenia presji ze strony ruchu turystycznego na ten obszar i uzyskano potwierdzenie organu sprawującego nadzór nad obszarem. Ww. wydatki będą stanowić wyłącznie element projektu i będą ograniczone do 20% kosztów kwalifikowalnych projektu

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą ‘nie czyń znaczących szkód’ (Do No Significant Harm).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, osoby fizyczne, jednostki samorządu terytorialnego instytucje, podmioty, przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektów.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przy projektowaniu działań z zakresu edukacji ekologicznej uwzględnione zostaną potrzeby wszystkich grup odbiorców, w tym osób starszych i z niepełnospr. Działania informacyjno-edukacyjne zwiększające świadomość ekologiczną społeczeństwa będą realizowane z zachowaniem standardów dostępności, z wykorzystaniem różnorodnych form i kanałów komunikacji, w celu dotarcia do możliwie największej liczby mieszkańców. Przez zastosowanie standardu dostępn.: architektonicznego, cyfrowego, informacyjno-promocyjnego i szkoleniowego, usługi oraz produkty proj. np. strony intern. i dokumentacja, będą dostępne dla szerokiego grona odbiorców, w tym w szczeg. dla os. z niepełnospr. Wsparta w tym celu infrastruktura (turystyczna, zielona, błękitna) będzie podlegała zasadom uniwersalnego proj.

Pozytywny wpływ na zasadę dostępn. dla osób z niepełnospr. będzie kryterium dostępu warunkujące otrzymanie dofinans.

W proj., w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskrym., zasada niedyskrym. zostanie zapewniona na poziomie zarządzania proj. i dostępności cyfrowej dokumentacji proj. publikowanej na str. zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w proj.

Możliwe jest wsparcie lub preferencje w obszarze ochrony, regeneracji i zrównoważonego wykorzystania obszarów chronionych dla przedsięwzięć odpowiadających potrzebom lokalnym w uzgodnieniu z LGD.

Przestrzegane będą zasady art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, Karty Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnospr., art. 73 Rozp. ogólnego, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zas. równości szans i niedyskr. oraz zas. równ. kobiet i mężczyzn będą odzwierciedlone w kryt. wyboru. Wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W umowach o dofin. będzie klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji

Zasady horyzont. przestrzegane będą na każdym etapie - programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji, realizacji proj. ewaluacji.

IZ zapewni dostęp do informacji publ. oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Produkty i usługi będą zgodne z dyrektywami w sprawie dostępności stron internet. i mobilnych aplikacji organów sektora publ. (Dyr.UE 2016/2102) i w spr. wymogów dostępności produktów i usług (Dyr. UE 2019/882).

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS 2(vii) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cała Polska objęta jest SUERMB. Działania celu będą komplementarne ze Strategią, w szczególności Celem Strategicznym 1. Ochrona Morza (1.2 Bogata i zdrowa przyroda), Celu Strategicznego 3. Wzrost dobrobytu (3.4 Adaptacja do zmian klimatycznych, zapobieganie i zarządzanie ryzykiem).

Region objęty jest programami współpracy terytorialnej Interreg, działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe komplementarne do podejmowanych w FEŚ 2021 – 2027 realizowane będą w Programach:

- **Interreg Europa** wspierającym wszystkie cele szczegółowe CP 2 w zakresie współpracy międzyregionalnej między podmiotami polityki regionalnej (budowanie zdolności, transfer dobrych praktyk).
- **Interreg Europa Środkowa**, wspierającym działania z zakresu współpracy transnarodowej, służące opracowaniu i realizacji strategii, planów działania, narzędzi, szkoleń i działań pilotażowych służących bardziej efektywnej ochronie przyrody i bardziej zrównoważonemu zarządzaniu środowiskiem. Działania powinny koncentrować się na opracowaniu i wdrażaniu udoskonalonych polityk na rzecz ochrony środowiska, a także na opracowaniu wspólnych sposobów podejścia dostosowanych do szczególnych warunków lokalnych. Ekosystemy wykraczające poza granice (np. dorzecza rzek, korytarze ekologiczne itd.) powinny odnosić korzyści ze współpracy transnarodowej takiej jak już istniejące inicjatywy wielostronne, np. inicjatywa zielonych płuc Europy (Green Belt Initiative).

Od wielu lat region posiada sformalizowaną współpracę z partnerami zagranicznymi: Regionem Centralnej Finlandii (Republika Finlandii), Obwodem Winnickim (Republika Ukrainy), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi partnerami w celu wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk, a także zachęcanie regionalnych partnerów do merytorycznej współpracy w zakresie ochrony bioróżnorodności. Możliwe będzie również premiowane projektów podmiotów zaangażowanych we współpracę międzyregionalną lub międzynarodową.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego 2 (vii) podstawową formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się stosowania instrumentów finansowych. Planowane do realizacji projekty z założenia nie generują dochodu. Realizacja części projektów może mieć istotny wpływ na wypełnienie zobowiązań akcesyjnych w obszarze ochrony przyrody. Beneficjentem projektów będą m.in. jednostki samorządu terytorialnego, podmioty działające w imieniu JST, instytucje powołane w celu ochronny przyrody, jednostki naukowe, które mają ograniczone możliwości zaciągania zobowiązań na realizację projektów unijnych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO36	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu	hektary	0,00	3,00
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO38	Powierzchnia wspieranych zrekultywowanych gruntów	hektary	0,00	3,00
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO071	Liczba wspartych form ochrony przyrody	Sztuka	3,00	35,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi

2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR95	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	osoby	0,00	0	25 000,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	073. Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów	2 000 000,00
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	074. Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów zgodnie z kryteriami efektywności	1 000 000,00
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	078. Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000	3 000 000,00
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	079. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby, zielona i błękitna infrastruktura	36 000 000,00
2	RSO2.7	Ogółem			42 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	42 000 000,00
2	RSO2.7	Ogółem			42 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	42 000 000,00

2	RSO2.7	Ogółem			42 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	42 000 000,00
2	RSO2.7	Ogółem			42 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 3. Fundusze Europejskie na mobilność miejską (Cel szczegółowy dotyczący mobilności miejskiej określony w art. 3 ust. 1 lit. b) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności)

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.8. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Strategicznym celem interwencji programu w obszarze zrównoważonej mobilności miejskiej jest zapewnienie wysokiego poziomu dostępności w obszarach miejskich poprzez rozwój zrównoważonego transportu publicznego oraz bezemisyjnej mobilności, a także przez zmniejszenie poziomu emisji gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczeń powietrza pochodzących z transportu. Zgodnie z Artykułem 3 ust. 1(b)(viii) Rozporządzenia 2021/1058, interwencja celu szczegółowego 2 viii jest ukierunkowana na dążenie do osiągnięcie gospodarki bezemisyjnej.

Realizując cel operacyjny określony w Programie ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego, jakim jest osiągnięcie poziomu celu długoterminowego, poprzez zmniejszenie emisji prekursorów ozonu w ramach celu szczegółowego 2 (viii), zaproponowane działania w sektorze transportu będą koncentrować się na rozwoju bezemisyjnej i niskoemisyjnej komunikacji publicznej oraz zwiększeniu wykorzystania pojazdów bezemisyjnych.

Z uwagi na zachodzące i prognozowane w regionie niekorzystne zmiany demograficzne, prowadzące do wzrostu odsetka osób starszych, wspierane inwestycje będą obejmowały zapewnienie bezpiecznych formy mobilności dostosowanych do potrzeb tej grupy społeczeństwa, z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnoprawnościami.

Mając na uwadze powyższe w ramach Celu szczegółowego 2 (viii) Promowanie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej, na obszarach miast i ich obszarów funkcjonalnych realizowane będzie:

1. Zakup i modernizacja taboru dla publicznego transportu zbiorowego w ramach miast i ich obszarów funkcjonalnych, spełniając wymogi dla „ekologicznie czystych pojazdów” w rozumieniu dyrektywy 2009/33/WE.
2. Rozwój infrastruktury na potrzeby transportu zbiorowego, w tym integracja różnych form mobilności w postaci centrów przesiadkowych dla transportu publicznego.
3. Cyfryzacja transportu miejskiego – miejskie systemy ITS dla transportu publicznego, systemy ITS zmniejszające oddziaływanie transportu na środowisko, systemy współdzielenia środków transportu oraz systemy integracji taryfowej i wdrażające koncepcję „Mobilność jako usługa” (MaaS), w tym systemy biletowe i aplikacje planowania podróży.
4. Rozwój infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego z uwzględnieniem zwiększania bezpieczeństwa ruchu (np. w ramach stref wolnych od ruchu samochodowego, drogi i pasy rowerowe, spójne sieci tras rowerowych z infrastrukturą towarzyszącą, likwidacja utrudnień i zagrożeń w ruchu pieszym i rowerowym, tworzenie możliwie bezkolizyjnych, ciągłych i bezpośrednich tras pieszych, doświetlenie przejść dla pieszych i inne rozwiązania poprawiające bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów).

5. Rozwój infrastruktury ładowania i tankowania bezemisyjnych środków transportu, a także systemów autonomicznych w transporcie miejskim.
6. Realizacja działań związanych z przygotowaniem planów zrównoważonej mobilności miejskiej opracowywanych i wdrażanych przez odpowiednie organy gmin lub umocowane do tego formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego.

Nie będą wspierane inwestycje w infrastrukturę drogową służącą dla indywidualnego ruchu samochodowego, z wyłączeniem:

- obiektów P+R („parkuj i jedź"), dla których wsparcie będzie możliwe pod warunkiem zlokalizowania ich na obrzeżach miast, w miejscach zapewniających odpowiednią integrację z publicznym transportem zbiorowym;
- infrastruktury ładowania i tankowania pojazdów zeroemisyjnych, spełniającej wymogi Rozporządzenia 2023/1804~~Dyrektywy 2014/94/UE~~ oraz zapewniającej niedyskryminacyjny dostęp dla wszystkich użytkowników – jeżeli nie ma możliwości finansowania inwestycji ze źródeł prywatnych lub z pomocy zwrotnej, a inwestycja uzasadniona jest odpowiednią analizą popytu i potrzeb.

Realizowane działania kierowane będą do miast i ich obszarów funkcjonalnych. Do realizacji tego celu służyć będzie w szczególności instrument ZIT.

Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa, inwestycje w zrównoważoną mobilność miejską będą zgodne z odpowiednim dokumentem planowania mobilności miejskiej, który przyjmie następujące formy:

- w mieście wojewódzkim oraz w gminach położonych w jego obszarze funkcjonalnym przyznanie dofinansowania projektom będzie uzależnione od przyjęcia SUMP;
- w pozostałych miastach przyznanie dofinansowania projektom będzie uzależnione od przyjęcia odpowiedniego dokumentu z zakresu planowania transportu miejskiego (np. odpowiednio dostosowanej strategii ZIT), przy czym preferowany będzie SUMP.

W przypadku wymogu przyjęcia SUMP wymóg ten zostanie uznany za spełniony, jeżeli plan:

- obejmuje właściwy miejski obszar funkcjonalny;
- jest zgodny z wymogami dotyczącymi SUMP wynikającymi z odpowiedniego komunikatu Komisji w sprawie SUMP i rozporządzenia UE w sprawie sieci TEN-T;
- jest przyjmowany przez właściwy terytorialnie i rzeczowo organ, w formie zapewniającej praktyczną realizację SUMP.

Zapewnione zostanie priorytetowe wsparcie dla wszystkich projektów w zakresie mobilności miejskiej, które powiązane są z wprowadzaniem integracji taryfowej oraz wdrażaniem koncepcji MaaS.

We wszystkich projektach (gdzie będzie to zasadne i możliwe) stosowane będą rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego, jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (np. zielona i niebieska infrastruktura) zgodnie ze „Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu". Dodatkowe elementy mogą być uwzględniane, jeżeli realizują szersze cele Polityki Spójności (np. zielona infrastruktura, usuwanie barier architektonicznych), przy czym nie mogą one stanowić dominującej części projektu.

Wszystkie działania w obszarze transportu miejskiego zarówno w zakresie infrastruktury jak i taboru powinny uwzględniać dostępność dla osób do ograniczonej mobilności oraz z niepełnosprawnościami.

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą 'nie czyń znaczących szkód' (Do No Significant Harm).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, JST, instytucje, przedsiębiorcy, użytkownicy korzystający z ulepszonej komunikacji.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przy projektowaniu i wdrażaniu przedsięwzięć będą podejmowane obligatoryjne działania na rzecz wyrównywania szans oraz przeciwdziałania dyskryminacji w dostępie do infrastruktury i usług transportu miejskiego, zgodnie ze standardem: transportowym (szczególności dla infrastruktury komunikacji publicznej, taboru), architektonicznym (m.in. dot. stanowisk postojowych, przemieszczania się, oznaczeń wewn. / zewn. budynków) i cyfrowym (dot. sprzętu informatycznego szczególnego przeznaczenia, np. biletomatów). Wspierana infrastruktura, tabor, oferta przewozowa będą odpowiadały na potrzeby wszystkich użytkowników, w szczególności osób w niekorzystnej sytuacji: kobiet, OzN, osób starszych, osób o ograniczonych możliwościach poruszania się, opiekunów z dziećmi, osób zależnych. Zasada dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu, warunkującym otrzymanie dofinansowania.

Inwestycje będą uwzględniać kwestie bezpieczeństwa, w szczególności na rzecz niezmotoryzowanych uczestników ruchu (w tym kobiet).

W celu uniknięcia dyskryminacji pośredniej (nierówny dostęp do informacji), której doświadczają osoby państw trzecich, zaplanowane zostaną działania zapewniające powszechnie dostępne, przejrzyste i aktualizowane przez kompetentne instytucje informacje w jęz. obcych (angielski/ukraiński).

Przestrzegane będą zasady horyzontalne wskaz. w art. 2 i 3 TUE art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,* art. 73 *Rozporządzenia ogólnego,* zgodnie z Rozdziałem 9 UP.

Zasady horyzontalne, w tym zasada równości szans i niedyskryminacji oraz zasada równości kobiet i mężczyzn, znajdą one odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. Ich realizację zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów.

Produkty i usługi będą zgodne z dyrektywami w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dyrektywa UE 2016/2102) i w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dyrektywa UE 2019/882).

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Wsparcie kierowane jest do wszystkich miast i ich obszarów funkcjonalnych.

W szczególności dla miast średnich tracących funkcje społeczno - gospodarcze wraz z ich obszarami funkcjonalnymi, zidentyfikowanymi w SRWŚ 2030+, tj. MOF Jędrzejów, MOF Busko-Zdrój, MOF Staszów, MOF Sandomierz oraz MOF Miasta Północy (Końskie, Skarżysko-Kamienna, Starachowice, Ostrowiec Świętokrzyski), jak również dla miasta wojewódzkiego i jego obszaru funkcjonalnego – Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego, wsparcie realizowane będzie za pomocą instrumentu ZIT.

Zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny wsparcie w zakresie mobilności miejskiej dla ZIT miast wojewódzkich (Kielecki Obszar Funkcjonalny) realizowane będzie przede wszystkim w ramach programu *Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027.* W PR FEŚ 2021 – 2027 możliwa będzie realizacja projektów komplementarnych, uzupełniających do inwestycji FEPW.

Ponadto jedno z miast MOF Miasta Północy – Ostrowiec Świętokrzyski, zgodnie z linia demarkacyjną jako miasto pow. 50 tys. mieszkańców, również otrzyma wsparcie z programu *Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027.*

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Polska objęta jest SUERMB. Cel 2.8 będzie komplementarny ze Strategią, w szczególności w ramach Celu Strategicznego 2. Rozwój połączeń w regionie (2.1. Dobre warunki transportowe; 2.3. Łączenie ludzi w regionie).

Region objęty jest programami współpracy terytorialnej Interreg:

- Interreg Europa, wspierającym obszary tematyczne objęte wszystkimi celami szczegółowymi CP 2. Program będzie wspierał projekty współpracy międzyregionalnej między podmiotami polityki regionalnej, poświęcone wymianie, budowaniu zdolności i transferowi dobrych praktyk i innowacyjnych podejść. W dalszym ciągu, na bieżąco udostępniał będzie usługi umożliwiające pogłębianie wiedzy z zakresu polityki oraz kapitalizację dobrych praktyk polityki regionalnej.
- Interreg Europa Środkowa, wspierającym działania z zakresu współpracy transnarodowej, służące opracowaniu i realizacji strategii, planów działania, narzędzi, szkoleń i działań pilotażowych służących bardziej efektywnej działań pilotażowych służących bardziej efektywnej nauce polityk oraz poprawy umiejętności w zakresie zrównoważonej mobilności miejskiej. Działania powinny skupiać się na zintegrowanej i inteligentnej ekologicznej mobilności na obszarach MOF poprzez uwzględnienie aspektów zarządzania i poprawę koordynacji między właściwymi interesariuszami i politykami.

Zgodnie z unijnym „pakietem dotyczącym mobilności w mieście", działania powinny obejmować opracowanie i wdrożenie zintegrowanych strategii, testowanie i wdrażanie nowych ekologicznych podejść i technologii w celu zapewnienia rozwiązań dla wyzwań związanych z mobilnością w mieście, wyrównywać różnice między terytoriami mniej i bardziej rozwiniętymi pod względem ekologicznej mobilności miejskiej.

Region współpracuje z partnerami zagranicznymi: Regionem Centralnej Finlandii, Obwodem Winnickim (Ukraina), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi partnerami w celu wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk, a także zachęcanie regionalnych partnerów do merytorycznej współpracy w zakresie rozwoju mobilności. Możliwe będzie również premiowane projektów podmiotów zaangażowanych we współpracę międzyregionalną lub międzynarodową.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego 2 (viii) podstawową formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się stosowania instrumentów finansowych. Wskazane typy projektów nie spełniają podstawowego warunku dla zastosowania IF, tj. nie są rentowne - brak potencjału finansowej ich wykonalności, rozumianej jako brak potencjału generowania zysku lub oszczędności. Inwestycje dotyczą przede wszystkim publicznego transportu zbiorowego. W latach poprzednich miasta dopłacały do komunikacji zbiorowej, np. w Kielcach dopłaty w roku 2019 wyniosły 198 zł/mieszkańca, a średnio w województwie 29 zł. Zanotowano znaczący spadek liczby pasażerów, a tym samym zmniejszyły się wpływy z biletów, co skutkuje koniecznością zwiększania kwoty dopłat. By spopularyzować transport publiczny część samorządów planuje udostępnienie bezpłatnej komunikacji zbiorowej.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO57	Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego	pasażerowie	0,00	180,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO58	Wspierana infrastruktura rowerowa	km	0,00	80,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO60	Miasta z nowymi lub zmodernizowanymi cyfrowymi systemami transportu miejskiego	duże i małe miasta	0,00	1,00

3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO74	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0,00	200 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO75	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	wkłady na rzecz strategii	0,00	5,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR29	Szacowana emisja gazów cieplarnianych	tony ekwiwalentu dwutlenku węgla/rok	300,00	2020	258,00	CST2021	
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR62	Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego	użytkownicy/rok	0,00	2021	225 000,00	CST2021	
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR64	Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej	użytkownicy/rok	0,00	2021	200 000,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	081. Infrastruktura na potrzeby czystego transportu miejskiego	5 000 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	082. Tabor na potrzeby czystego transportu miejskiego	7 000 000,00

3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	083. Infrastruktura przeznaczona dla rowerów	35 000 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	084. Cyfryzacja transportu miejskiego	1 000 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	085. Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych: transport miejski	1 000 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	086. Infrastruktura paliw alternatywnych	1 000 000,00
3	RSO2.8	Ogółem			50 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	50 000 000,00
3	RSO2.8	Ogółem			50 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. ZIT – funkcjonalne obszary miejskie	40 000 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	26. Inne podejścia – miasta, małe miasta i przedmieścia	5 000 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	27. Inne podejścia – funkcjonalne obszary miejskie	5 000 000,00
3	RSO2.8	Ogółem			50 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	50 000 000,00
3	RSO2.8	Ogółem			50 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 4. Fundusze Europejskie dla dostępności Świętokrzyskiego

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach Celu szczegółowego (ii) Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej, realizowane będą działania, mające na celu wparcie infrastruktury drogowej, rozwój i usprawnienie publicznego transportu zbiorowego oraz działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa transportu.

Inwestycje w infrastrukturę drogową będą skierowane na poprawę stanu sieci dróg wojewódzkich. Wsparciem zostaną objęte następujące kategorie inwestycji w infrastrukturę dróg wojewódzkich:

- zapewnienie niezbędnych połączeń do TEN-T, a także zapewnienia niezbędnych połączeń do miejsc inwestycyjnych, centrów logistycznych oraz innych gałęzi zrównoważonego transportu (np. terminali intermodalnych, węzłów kolejowych);
- budowa lub przebudowa dróg wojewódzkich w celu umożliwienia wykonywania codziennych przewozów publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej;
- budowa obwodnic (w ciągu dróg wojewódzkich) w celu eliminacji niedogodności wynikających z przebiegającego ruchu tranzytowego, przede wszystkim w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń;
- rozwój Inteligentnych Systemów Transportowych, jako element kompleksowych projektów.

Ponadto infrastruktura drogowa zostanie wsparta poprzez:

- punktowe inwestycje poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego,
- budowę infrastruktury ładowania/ tankowania samochodów zeroemisyjnych, spełniającej wymogi Rozporządzenia 2023/1804~~Dyrektywy 2014/94/UE~~ oraz zapewniającej niedyskryminacyjny dostęp dla wszystkich użytkowników – jeżeli nie ma możliwości finansowania inwestycji ze źródeł prywatnych lub z pomocy zwrotnej, a inwestycja uzasadniona jest odpowiednią analizą popytu i potrzeb.

Wszystkie projekty dotyczące budowy lub modernizacji dróg będą obejmowały dostosowanie dróg do nośności 11,5 tony/oś.

Za wyjątkiem obwodnic, inwestycje drogowe realizowane na obszarach miast nie będą obejmowały budowy nowych dróg, parkingów ani zwiększenia przepustowości istniejących dróg lub parkingów i nie będą przyczyniały się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego w obszarach miejskich.

Interwencja w zakresie dróg wojewódzkich będzie komplementarna do inwestycji finansowanych w ramach programu *Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej,* a podstawę demarkacji będą stanowiły zapisy w Regionalnym Planie Transportowym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030.

Istotne znaczenie będzie miało także zwiększenie roli publicznego transportu zbiorowego. Działania w tym zakresie będą obejmowały:

- Zakup bezemisyjnego taboru kolei regionalnej, wyposażonego w urządzenia pokładowe ERTMS i spełniającego wymagania w zakresie interoperacyjności.

Tabor objęty wsparciem będzie wykorzystywany do przewozów pasażerskich o charakterze użyteczności publicznej, wykonywanych przez operatorów wyłonionych zgodnie z prawem UE (w tym tzw. czwartym pakietem kolejowym). W przypadku umów zawartych po grudniu 2020 roku dofinansowanie będzie dotyczyć taboru wykorzystywanego przez operatorów wybranych w konkurencyjnej procedurze przetargowej w rozumieniu Rozporządzenia 1370/2007 z zastrzeżeniem wyjątków wskazanych w tym rozporządzeniu. Realizowane będą te projekty, w których nastąpi pełne rozliczenie korzyści wynikającej z dofinansowania inwestycji taborowej. Między innymi możliwe będzie przejęcie taboru przez organizatora po cenie rynkowej bez pomocy publicznej, bądź udostępnienie taboru innym uczestnikom rynku na niedyskryminujących warunkach.

- Budowę i modernizację infrastruktury publicznego transportu zbiorowego, w tym węzłów przesiadkowych, m.in. w celu dostosowania obiektów do potrzeb osób o ograniczonej mobilności i z niepełnosprawnościami, oraz zakup i modernizację taboru autobusowego wykorzystywanego w pozamiejskim publicznym transporcie zbiorowym na zasadach użyteczności publicznej i spełniającego wymogi „czystych ekologicznie pojazdów" w rozumieniu Dyrektywy 2009/33/EC (z preferencją dla transportu bezemisyjnego). Wsparcie dla obiektów P+R („parkuj i jedź") będzie możliwe pod warunkiem zlokalizowania ich poza centrami miast, w miejscach zapewniających odpowiednią integrację z publicznym transportem zbiorowym.

Przewiduje się również wsparcie dla transportu multimodalnego poza TEN-T, poprzez inwestycje w budowę portu przeładunkowego, umożliwiającego dekarbonizację transportu towarowego i jego przeniesienie z dróg na tory.

Wybór projektów obejmujących inwestycje w infrastrukturę kolejową będzie dokonywany m.in. w oparciu o kryteria minimalnej częstotliwości pociągów, wielkości obsługiwanego ruchu pasażerskiego lub towarowego lub zwiększenia punktualności i prędkości handlowej pociągów.

W ramach celu szczegółowego będą mogły być również realizowane inwestycje ~~ukierunkowane na podniesienie bezpieczeństwa i ochrony transportu (doposażenie służb nadzoru i ratownictwa technicznego, działania informacyjno-promocyjne), jak również inne działania~~ poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Wsparciem będzie również objęta budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego, w tym drogi rowerowe oraz ciągi pieszo-rowerowe.

W miarę możliwości technicznych projekty w zakresie infrastruktury drogowej obejmują elementy zapewniające retencję i oczyszczanie wód opadowych poprzez wykorzystanie zielonej i niebieskiej infrastruktury oraz rozwiązań opartych na zasobach przyrody.

Wspierane inwestycje będą uwzględniały potrzeby związane z adaptacją do zmian klimatu, zgodnie ze „Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu".

Powstała w ramach interwencji infrastruktura jak również zakupiony tabor będą dostępne dla osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej możliwości poruszania się.

Wsparcie inwestycji w ramach Celu szczegółowego (ii) będzie możliwe pod warunkiem zgodności projektów z Regionalnym Planem Transportowym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030 lub innymi planami warunkującymi zasadność realizacji projektów w danym obszarze (np. Koncepcją przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego, dokumentem dotyczącym planowania transportu na szczeblu lokalnym - np. lokalne drogi rowerowe). W przypadku inwestycji realizowanych na obszarach miejskich, inwestycje te będą musiały być spójne z właściwymi Planami Zrównoważonej Mobilności Miejskiej, a jeśli nie są one wymagane – z innymi właściwymi dokumentami planowania mobilności miejskiej. Ocena zgodności zostanie przeprowadzona przez Instytucję Zarządzającą programem na etapie wyboru projektów.

W rezultacie planowanych działań nastąpi:

- poprawa dostępności transportowej województwa – wzmocnienie spójności komunikacyjnej regionu, ograniczenie wykluczenia komunikacyjnego,
- poprawa dostępności i konkurencyjności publicznego transportu zbiorowego,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu na drogach (w tym niezmotoryzowanych uczestników ruchu),
- poprawa jakości środowiska, stanu powietrza oraz obniżenie negatywnego oddziaływania transportu na zdrowie i jakość życia mieszkańców poprzez obniżenie emisyjności systemu transportowego: wyprowadzenie ruchu tranzytowego z miast, a tym samym ograniczenie niskiej emisji, zwiększenie wykorzystania transportu publicznego i zrównoważonego poza obszarami miast,
- zwiększenie wykorzystania publicznego transportu zbiorowego poprzez jego rozbudowę i integrację transportu zbiorowego oraz poprawa dostępności transportu dla osób o ograniczonej mobilności,
- zwiększenie możliwości przemieszczania się mieszkańców regionu – powiązanie obszarów peryferyjnych z ośrodkami wzrostu, sprawna obsługa transportowa społeczeństwa i gospodarki.

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą ‘nie czyń znaczących szkód’ (Do No Significant Harm).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Grupą docelową będą użytkownicy indywidualni i przedsiębiorcy korzystający z dofinansowanej środkami UE infrastruktury drogowej i kolejowej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

W ramach obszaru wsparcia będą podejmowane szczególne działania na rzecz wyrównywania szans oraz przeciwdziałania dyskryminacji w dostępie do infrastruktury transportu kolejowego i drogowego. Wspierana infrastruktura będzie odpowiadała na potrzeby wszystkich użytkowników, w szczególności osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, osób o ograniczonych możliwościach poruszania się, opiekunów z dziećmi czy osobami zależnymi.

Celem podejmowanych działań m.in. w zakresie transportu kolejowego i drogowego, obiektów inżynieryjnych i obiektów obsługi podróżnych będzie eliminacja barier i zwiększenie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami zgodnie z architektonicznym standardem dostępności. Inwestycje (dążąc do zmniejszenia ruchu samochodowego w centrach gmin) będą uwzględniać kwestie bezpieczeństwa, w szczególności na rzecz niezmotoryzowanych uczestników ruchu.

Pozytywny wpływ na zasadę dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania.

W celu uniknięcia dyskryminacji pośredniej (nierówny dostęp do informacji), której doświadczają osoby państw trzecich, zaplanowane zostaną działania zapewniające powszechnie dostępne, przejrzyste i aktualizowane przez kompetentne instytucje informacje w językach obcych (angielski/ukraiński).

Przestrzegane będą zasady horyzontalne wskaz. w art. 2 i 3 TUE art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,* art. 73 *Rozporządzenia ogólnego,* zgodnie z Rozdziałem 9 UP.

Zasady horyzontalne, w tym zasada równości szans i niedyskryminacji oraz zasada równości kobiet i mężczyzn, znajdą one odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. Ich realizację zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów.

Produkty i usługi będą zgodne z dyrektywami w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dyrektywa UE 2016/2102) i w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dyrektywa UE 2019/882).

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach Celu szczegółowego 3 (ii) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Całe terytorium Polski objęte jest Strategią Regionu Morza Bałtyckiego. Interwencja celu 3.2 będzie komplementarna ze Strategią, w szczególności w ramach Celu Strategicznego 2. Rozwój połączeń w regionie (2.1. Dobre warunki transportowe; 2.3. Łączenie ludzi w regionie).

Od wielu lat region posiada sformalizowaną współpracę z partnerami zagranicznymi: Regionem Centralnej Finlandii, Obwodem Winnickim (Ukraina), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi partnerami w celu wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach Celu szczegółowego 3 (ii) nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych.

W obszarze transportu realizowane są zadania z zakresu usług publicznych w ogólnym interesie publicznym. Projekty te charakteryzuje brak potencjału finansowej wykonalności, rozumianej jako brak potencjału do generowania zysków lub oszczędności. Rozbudowa sieci dróg wojewódzkich, budowa obwodnic, tras rowerowych, węzłów przesiadkowych, czy parkingów nie wpłynie na zwiększenie dochodów/zysków Jednostek Samorządu Terytorialnego. W przypadku braku dostępu do finansowania bezzwrotnego, realizacja tego typu inwestycji przez samorządy mogłyby okazać się niemożliwa. Czynnikiem utrudniającym wparcie w formie instrumentów finansowych jest pogarszająca się sytuacja finansowa wielu JST. Dostęp do wsparcia dotacyjnego w zakresie inwestycji transportowych, pozwoli realizować niezbędne inwestycje transportowe bez nadmiernego obciążania budżetów samorządów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO44	Długość nowych lub rozbudowanych dróg – poza TEN-T	km	0,00	12,00
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO46	Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – poza TEN-T	km	0,00	5,00
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO113	Liczba zakupionych jednostek kolejowego taboru pasażerskiego	szt.	0,00	3,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR55	Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg	pasażerokilometr/rok	16 275 350,00	2021	41 502 142,00 ~~55 336 190,00~~	CST2021	
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR56	Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze drogowej	osobodzień/rok	0,00	0	7 120,00 ~~227 855,00~~	CST2021	
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRR22	Liczba osób korzystających z zakupionego lub zmodernizowanego kolejowego taboru pasażerskiego w ciągu roku	osoby / rok	0,00	0	100 000,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	077. Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie emisji hałasu	8 000 000,00
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	083. Infrastruktura przeznaczona dla rowerów	26 500 000,00
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	086. Infrastruktura paliw alternatywnych	1 000 000,00
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	089. Nowo wybudowane lub rozbudowane drugorzędne połączenia drogowe z siecią drogową i węzłami TEN-T	83 500 000,00

4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	093. Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne)	2 000 000,00
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	107. Bezemisyjny/zasilany energią elektryczną tabor kolejowy	11 000 000,00
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	109. Transport multimodalny (nie w zastosowaniu miejskim)	8 000 000,00
4	RSO3.2	Ogółem			140 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	140 000 000,00
4	RSO3.2	Ogółem			140 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	140 000 000,00
4	RSO3.2	Ogółem			140 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	140 000 000,00
4	RSO3.2	Ogółem			140 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 5. Fundusze Europejskie dla rozwoju społecznego

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.2. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Wsparcie infrastrukturalne w przedszkolach zostanie ukierunkowane na tworzenie nowych miejsc w przedszkolach lub innych formach edukacji przedszkolnej, w szczególności na obszarach o słabym dostępie do tego typu usług. Ważnym elementem w polityce edukacji dzieci i młodzieży jest tzw. wskaźnik uprzedszkolnienia. W województwie Świętokrzyskim w grupach wiekowych 3 – 6 lat wynosi on 86,3%. Ogółem w województwie świętokrzyskim w 2021 r. liczba placówek wychowania przedszkolnego wynosiła 796 jednostek co stanowiło około 4% wszystkich placówek w kraju

Wiodącym kierunkiem polityki edukacyjnej jest edukacja włączająca. Edukacja włączająca rozumiana jest jako podejście w procesie kształcenia i wychowania, którego celem jest zwiększanie szans edukacyjnych wszystkich osób uczących się poprzez zapewnianie im warunków do rozwijania indywidualnego potencjału, tak by w przyszłości umożliwić im pełnię rozwoju osobistego na miarę swoich możliwości oraz pełne włączenie w życie społeczne. To systemowe, wielowymiarowe i wielokierunkowe podejście do edukacji nastawione na dostosowanie wymagań edukacyjnych, warunków nauki i organizacji kształcenia do potrzeb i możliwości każdego ucznia, jako pełnoprawnego uczestnika procesu kształcenia. W ramach programu zaadresowany będzie aspekt zwiększenia dostępności placówek edukacyjnych dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, co jest elementem edukacji włączającej.

W ramach Celu szczegółowego 4 (ii) działania związane z budową, rozbudową infrastruktury będą uwzględniać uwarunkowania demograficzne występujące na danym obszarze województwa świętokrzyskiego, sytuację społeczno-ekonomiczną mieszkańców, wyniki egzaminów zewnętrznych oraz zasadę dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.w ramach dozwolonych typow projektów Przy realizacji projektów będzie stosowany standard dostępności zgodnie z modelem „Przestrzeń dostępnej szkoły”.

Działania finansowane w ramach EFRR będą ukierunkowane na tworzenie infrastruktury zwiększającej dostępność, w szczególności na obszarach charakteryzujących się słabym dostępem do edukacji tj. obszarach defaworyzowanych/strefach ubóstwa. Interwencja EFRR będzie uwzględniać specyfikę regionalną i odnosić się do zdiagnozowanych deficytów i potrzeb, uwzględniając osiągniecia perspektywy finansowej 2014-2020 zarówno w odniesieniu do wytworzonych zasobów jak i wypracowanych rozwiązań. W głównej mierze wsparcie będzie koncentrować się na obszarach priorytetowych zdefiniowanych w Załączniku D Raportu Krajowego: kształcenie włączające (dot. Osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych), edukacja przedszkolna oraz kształcenie zawodowe.

Jako element projektów, możliwe będzie uzupełnienie przyszkolnej infrastruktury sportowej, w tym przystosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami o ile wynika to

z analizy potrzeb, jest powiązane z celami EFS+ i wspiera rozwój działań integracyjnych, włączających, w ramach walki z wykluczeniem społecznym

(z zastrzeżeniem, że wsparcie infrastruktury sportowej nie może stanowić samodzielnego projektu, a wyłącznie być częścią większego projektu oraz zapewniać pełną dostępność do wspartej infrastruktury.)

Inwestycje infrastrukturalne w edukacji ogólnej są możliwe w mniejszym stopniu, jeżeli na etapie wdrażania na podstawie analiz potrzeb regionalnych lub lokalnych zostanie wykazane, że potrzeby w zakresie edukacji włączającej, edukacji przedszkolnej oraz kształceniu zawodowym zostały wyczerpane. Mogą one dotyczyć doposażenia sal do zajęć praktycznych STEM, powiązanych z potrzebami rynku pracy i wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb regionalnych. W ramach tego typu projektów nie jest możliwe wsparcie w zakresie podstawowej bazy dydaktycznej, niezwiązanej z nauczaniem praktycznym lub zawodowym. Jak wynika z raportu o stanie województwa za 2021 r. zdawalność egzaminu ośmioklasisty np. z matematyki w 2021 r. była na poziomie 47%~~,~~.

Wsparcie ze środków EFRR w obszarze edukacji będą zgodne z zasadą zachowania trwałości, dostępności i proekologicznym podejściem.

Szkoły specjalne i inne placówki, które prowadzą do segregacji lub utrzymania segregacji jakiejkolwiek grupy defaworyzowaneji/lub zagrożonej wykluczeniem społecznym, nie będą wspierane w zakresie infrastruktury i wyposażenia.

W dziedzinie kształcenia zawodowego, wsparcie będzie bazować na modernizacji istniejącej infrastruktury i sprzętu, przeznaczonych na użytek kształcenia zawodowego, oraz dostosowaniu ich do rzeczywistych warunków pracy tak by uczniowie mogli przygotowywać się do pracy w zawodzie na nowoczesnym sprzęcie, który będzie wykorzystywany w miejscu pracy.

Na każdym etapie wsparcia będą prowadzone działania, aby zapewnić wsparcie uczniom w ramach edukacji włączającej poprzez zapewnianie im warunków do rozwijania indywidualnego potencjału, tak by w przyszłości umożliwić im pełnię rozwoju osobistego na miarę swoich możliwości oraz pełne włączenie w życie społeczne. *Ponadto w ramach edukacji włączającej priorytetem będzie zapewnienie niezbędnego wsparcia wszystkim osobom uczącym się stosownie do ich szczególnych potrzeb, w tym osobom ze środowisk w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, osobom ze środowisk migracyjnych, osobom o specjalnych potrzebach.*

Dozwolone typy projektów to:

a) inwestycje w infrastrukturę edukacji przedszkolnej wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu oraz wyposażeniem gwarantującym wysoką jakość kształcenia; zakup niezbędnego sprzętu i pomocy multimedialnych,

b) inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie szkół podstawowych i ponadpodstawowych w zakresie niezbędnym dla umożliwienia dostępu do infrastruktury edukacyjnej dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

c) inwestycje w infrastrukturę na potrzeby szkolnictwa branżowego i kształcenia ustawicznego oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu oraz wyposażeniem gwarantującym wysoką jakość kształcenia i zakup niezbędnego sprzętu.

Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną przyczynią się do poprawy spójności społecznej i terytorialnej w zakresie wyrównywania dostępu do usług edukacyjnych oraz wyrównywania szans rozwojowych dzieci z różnych środowisk i obszarów w szczególności Romowie, dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, młodzież NEET.

Niewielkie inwestycje w obszarze ICT są możliwe tylko jako element projektu, jeżeli wynika to z analizy potrzeb, z zastrzeżeniem, że inwestycje nie mogą dotyczyć zakresu wsparcia, który będzie objęty KPO. Wsparcie będzie bezpośrednio powiązane i będzie mieć uzupełniający charakter w stosunku do interwencji prowadzonej w ww. zakresie w Celach 4 współfinansowanych ze środków EFS+.

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą 'nie czyń znaczących szkód' (Do No Significant Harm).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- dzieci biorące udział w edukacji przedszkolnej, w tym szczególności osoby z obszarów wiejskich i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w tym szczególności osoby z obszarów wiejskich i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- nauczyciele, instruktorzy praktycznej nauki zawodu,
- psychologowie i pedagodzy szkolni,
- rodzice/opiekunowie prawni, pracodawcy,
- mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

W wyniku realizowanych projektów nastąpi poprawa dostępu do szkolnictwa zawodowego poprzez m.in. przystosowanie obiektów edukacyjnych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Likwidacja barier umożliwi osobom narażonym na dyskryminację ze względu na niepełnosprawność oraz wiek nabycie umiejętności i kompetencji zawodowych. Inwestycje w infrastrukturę będą przebiegać zgodnie z zasadami uniwersalnego proj, a tam, gdzie nie będzie możliwe ich pełne zastosowanie, zostaną wprowadzone usprawnienia eliminujący bariery funkcjonalne.

Preferowane będą proj., w ramach których beneficjent będzie prowadził we wspartej infrastrukturze działania wspierające równość kobiet i mężczyzn i zapobiegające dyskryminacji w edukacji, takie jak np. wzmocnienie pozycji dziewcząt i młodych kobiet, aby robiły karierę w STEM. Zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej wyrówna z kolei szanse w dost do zatrudnienia opiekunów dzieci, w szczegól kobiet z obszarów wiejskich, sprzyjając ich aktywizacji zawodowej.

Pozytywny wpływ na zasadę dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku projektów, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku

kwalifikowalności takich wydatków w proj. Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE,art. 10 TFUE, Karcie Praw Podst. UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepeł, art. 73 Rozp. ogólnego, zgodnie z Rozd 9. UP.

Zasady horyzont. przestrzegane będą na każdym etapie progr, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji, realizacji proj. ewaluacji.

Przeciwdziałając wszelkiej bezp. i pośr. dyskryminacji IZ zapewni dostęp do inf publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów.

Produkty i usługi będą zgodne z dyrekt w sprawie dostępności stron intern i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dyrektywa UE 2016/2102) i w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dyrektywa UE 2019/882).

Projekty będą oceniane zgodnie z zasadą równości kobiet i mężczyzn i zasadą równości szans i niedyskryminacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Całe terytorium Polski objęte jest Strategią Regionu Morza Bałtyckiego. Interwencja celu 4.2 będzie komplementarna ze Strategią, w szczególności w ramach Celu Strategicznego 3. Wzrost dobrobytu (3.2. Wkład SUERMB w realizację strategii “Europa 2020”).

Region objęty jest programami współpracy terytorialnej Interreg, działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe komplementarne do FEŚ 2021-2027 realizowane będą w Programach:

- Interreg Europa, wspierającym obszary tematyczne objęte CP 4. Program będzie wspierał projekty współpracy międzyregionalnej między podmiotami polityki regionalnej, poświęcone wymianie, budowaniu zdolności i transferowi dobrych praktyk i innowacyjnych podejść. W dalszym ciągu, na bieżąco udostępniał będzie usługi umożliwiające pogłębianie wiedzy z zakresu polityki oraz kapitalizację dobrych praktyk polityki regionalnej.
- Interreg Europa Środkowa – obejmujący m.in. wspieranie regionalnych i lokalnych inicjatyw na rzecz rozwoju kapitału ludzkiego i umiejętności

w regionach borykających się z problemem drenażu mózgów oraz wyzwaniami związanymi z przemianami przemysłowymi i cyfryzacją, zwłaszcza na obszarach wiejskich i kurczących się.

Od wielu lat region posiada sformalizowaną współpracę z partnerami zagranicznymi: Regionem Centralnej Finlandii (Republika Finlandii), Obwodem Winnickim (Republika Ukrainy), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi partnerami w celu wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk, a także zachęcanie regionalnych partnerów do merytorycznej współpracy. Możliwe będzie również premiowane projektów podmiotów zaangażowanych we współpracę międzyregionalną lub międzynarodową.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Inwestycje w szeroko rozumianą infrastrukturę edukacyjną nie mają potencjału do generowania przychodów, a tym samym nie spełniają podstawowego warunku dla zastosowania instrumentu finansowego tj. nie są rentowne. Jednostki samorządu terytorialnego, organy prowadzące szkoły i przedszkola, placówki kształcenia ustawicznego, ośrodki i centra egzaminacyjne, centra kształcenia zawodowego, centra kształcenia zawodowego i ustawicznego wykonują swoje zadania w ogólnym interesie publicznym. Poza nimi w sektorze występują podmioty prywatne, przede wszystkim prowadzące przedszkola lub szkoły wyższe, działające dla zysku. Ich populacja jest jednak niewielka i nie ma uzasadnienia do tworzenia odrębnego instrumentu finansowego. Wobec powyższego w ramach Celu szczegółowego 4 (ii) nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO66	Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi	osoby	75,00	825,00
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO67	Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych	osoby	218,00	7 491,00
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 121	Liczba wspartych przedszkoli	szt.	1,00	11,00
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 125	Liczba wspartych szkół	szt.	2,00	33,00

5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 132	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	3,00	22,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR70	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi	użytkownicy/rok	25,00	2020	275,00	CST2021	
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR71	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych	użytkownicy/rok	344,00	2020	5 676,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	121. Infrastruktura na potrzeby wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem	5 000 000,00
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	122. Infrastruktura na potrzeby szkół podstawowych i średnich	6 000 000,00
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	124. Infrastruktura na potrzeby kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji dorosłych	13 000 000,00
5	RSO4.2	Ogółem			24 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	24 000 000,00

5	RSO4.2	Ogółem			24 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	24 000 000,00
5	RSO4.2	Ogółem			24 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
~~5~~	~~RSO4.2~~	~~EFRR~~	~~Regiony słabiej rozwinięte~~	~~02. Uwzględnianie aspektu płci~~	~~9 600 000,00~~
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	~~14~~ 24 4000 000,00
5	RSO4.2	Ogółem			24 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.3. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W związku ze zdiagnozowaniem niedoborów w zakresie infrastruktury społecznej związanej ze świadczeniem usług socjalnych, w perspektywie finansowej 2021-2027 niezbędne jest wsparcie działań objętych zakresem interwencji celu szczegółowego 4 (iii).

Na terenie województwa Świętokrzyskiego zauważalne są dysproporcje terytorialne w dostępie do usług społecznych z dominującą pozycją instytucjonalnych form pomocy. Wskaźnik ubóstwa mieszkańców województwa jest jednym z wyższych w Polsce, dodatkowo coraz większe wyzwanie dla systemu stanowi postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Ograniczony dostęp do wysokiej jakości usług społecznych dotyka w największej mierze osoby wykluczone, zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym m.in. rodziny wielodzietne, osoby bezrobotne, dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej, osoby starsze, osoby opuszczające zakłady karne, osoby opuszczające placówki pieczy zastępczej, osoby bezdomne czy osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny, osoby z zaburzeniami psychicznymi w tym osoby uzależnione i ich rodziny. Inwestycje w infrastrukturę należy uzupełnić innymi rodzajami finansowania z EFS+, aby ułatwić integrację społeczną.

Włączenie i integracja społeczna przede wszystkim skupi się na następujących działaniach, a proponowane wsparcie pozwoli na osiągnięcie następujących rezultatów:

1.wzrost dostępności do wysokiej jakości usług społecznych na obszarze całego województwa,

2.wzmocnienie potencjału instytucji systemu pomocy i integracji społecznej, jako element projektu,

3.wzmocnienie odporności systemu usług społecznych na zagrożenie epidemiczne,

4.wsparcie procesu deinstucjonalizacji usług społecznych i rozwój środowiskowych form pomocy.

W zakresie infrastruktury społecznej ze środków EFRR priorytetem jest dopasowanie istniejącej infrastruktury, a w przypadku gdy zostanie zdiagnozowana taka potrzeba, uzupełnienie jej w celu zwiększenia integracji społ-ekonomicznej marginalizowanych społeczności oraz w niekorzystnej sytuacji nie tylko bezrobotni, ale inne grupy społeczne m.in. Romowie, osoby starsze, osoby opuszczające domy dziecka. Osoby te mogą borykać się z innymi trudnościami takimi jak trudności z transportem oraz z przeszkodami w dostępie do istniejącej powszechnej, niewydzielonej infrastruktury społecznej (duże odległości, brak transportu, segregacja, dyskryminacja itp).

W głównej mierze wsparcie będzie koncentrować się na obszarach priorytetowych zdefiniowanych w Załączniku D Raportu Krajowego, gdzie kładziony jest nacisk na promowanie równości płci w zatrudnieniu oraz poprawa dialogu społecznego poprzez zwiększenie zdolności partnerów społecznych. Infrastruktura społeczna powinna przyczyniać się do równego dostępu i wzmocnienia pozycji kobiet, zwłaszcza ze słabszych grup społecznych, i podmiotów społecznych. Z tego powodu zasadne jest wsparcie rozwoju infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, w szczególności w zakresie wsparcia mieszkalnictwa społecznego. oraz przeciwdziałania problemowi

bezdomności. Pozwoli to na wydłużenie pozostawania osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i z niepełnosprawnościami w środowisku domowym, co wzmocni poczucie godności i podmiotowości tych osób.

W ramach zapewnienia dostępu do mieszkań dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością zgodnych z wytycznymi deinstytucjonalizacji są planowane prace modernizacyjne oraz tworzenie nowych mieszkań społecznych.

Ze względu na horyzontalną zasadę deinstytucjonalizacji, środki europejskie mogą być przeznaczane wyłącznie na infrastrukturę placówek świadczących usługi w społeczności lokalnej, a więc z poszanowaniem zasad indywidualizacji wsparcia, zapewnienia osobom kontroli nad swoim życiem i decyzjami, które ich dotyczą, pierwszeństwa indywidualnych potrzeb mieszkańców przed wymaganiami organizacyjnymi.

Rozwój usług socjalnych dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, wspieranych z EFRR, będzie zgodny z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, w tym z komentarzem ogólnym nr 5 (2017) oraz uwagami końcowymi dla Polski, Strategia rozwoju usług społecznych – polityka publiczna na lata 2021–2030 z perspektywą do 2035 r. oraz z wytycznymi wskazanymi w krajowym programie przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznym (aktualizacja na lata 2021–2027) oraz strategiach na rzecz osób niepełnosprawnością na lata 2021–2030..

Jak wynika ze Strategii Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030, w woj. Świętokrzyskim jest duże zapotrzebowanie na mieszkania socjalne. W 2019 r. takich mieszkań było 2874, a ze strategii wynika, że na mieszkania socjalne czeka w kolejce 2 311 osób.

W ramach CS 4 (iii), dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne - realizowane będą działania obejmujące, m.in.:

1.tworzenie i rozwój infrastruktury na potrzeby realizacji usług w środowisku, w formach dziennych,

2.inwestycje w infrastrukturę dzienną i środowiskową wspierającą rodziny, dzieci i młodzież,

3. infrastrukturę społeczną powiązaną z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacja usług, poprzez zakup wyposażenia niezbędnego do świadczenia usług medycznych, w zakresie zgodności z zasadami deinstytucjonalizacji opieki zdrowotnej nad osobami starszymi,

4.inwestycje w mieszkania o charakterze wspomaganym: chronione, treningowe i wspierane, powiązane z procesem integracji społecznej i aktywizacji społeczno – zawodowej, które będą się przyczyniać do zmniejszenia segregacji przestrzennej grup marginelizowanych, Wsparte lokale nie powinny być zapewniane na obszarach odizolowanych od społeczności lokalnej i słabo skomunikowanej.

5.wspieranie podmiotów, które realizują formy pomocy w zakresie usług aktywnej reintegracji społecznej i zawodowej osób takich jak m.in. CIS, KIS, ZAZ.(wsparcie ZAZ będzie możliwe jedynie w przypadku przedstawienia potrzeb i uzasadnienia w kontekście lokalnego rynku pracy).

Wsparcie dla ZAZ oraz WTZ będzie mieć charakter warunkowy tj. będzie możliwe tylko o ile placówka otrzyma wsparcie z EFS+ zgodnie z warunkami wskazanymi w odpowiedniej części programu w ramach CS 4h oraz gdy będzie wynikało z regionalnej strategii deinstytucjonalizacji.

Wszystkie powyższe działania będą bezpośrednio powiązane i będzie mieć uzupełniający charakter w stosunku do interwencji prowadzonej w ww. zakresie w Celach 4 współfinansowanych ze środków EFS+ m.in. cel szczegółowy:

h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji;

oraz

k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej.

Priorytetowo będą traktowane inwestycje mające na celu usamodzielnianie się ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dlatego też zakłada się wsparcie inwestycji dotyczących remontu, przebudowy i wyposażenia infrastruktury zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania społeczne rozumiane jako:

(i) mieszkalnictwo wspomagane (treningowe i wspierane),

(ii) mieszkalnictwo chronione,

(iii) inne formy mieszkań z usługami oraz

(iv) mieszkania w ramach najmu społecznego, w tym oferowane przez społeczne agencje najmu skierowane w szczególności dla osób opuszczających pieczę zastępczą, zakłady poprawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, infrastrukturę szkół przysposabiających do pracy - w celu uzupełnienia wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym planowane jest również wsparcie w postaci remontu, przebudowy, modernizacji i wyposażenia infrastruktury szkół przysposabiających do pracy.

Decyzje o udzieleniu wsparcia powinny być poprzedzone analizą dostępnych form świadczenia usług (tj. instytucjonalne, środowiskowe i w rodzinie) oraz uwzględniać indywidualne potrzeby jednostek, które będą odbiorcami usług (w tym preferowane przez nich opcje opieki, z uwzględnieniem opcji zgodnych z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych). Jeśli opcje preferowane przez odbiorców usług nie są dostępne, priorytetem powinno być ich zapewnienie.

Możliwości zastosowania procedury niekonkurencyjnej zostały dodatkowo ograniczone przez przesłanki określone w ustawie z dnia 24 marca 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, co oznacza, że podstawowym sposobem wyboru jest procedura konkurencyjna, której zastosowanie nie jest uzależnione od spełnienia żadnych dodatkowych wymogów. Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą ‘nie czyń znaczących szkód’ (Do No Significant Harm).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

1) mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, w tym społeczności lokalne,

2) osoby zagrożone wykluczeniem społecznym lub ubóstwem oraz otoczenie osób wykluczonych społecznie,

3) osoby w podeszłym wieku.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

W wyniku realizowanych proj, poprzez m.in. przystosowanie obiektów objętych wsparciem do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, nastąpi poprawa dostępu do infrastruktury społ powiązanej z procesami integracji i aktywizacji społeczno-zawodowej z poszanowaniem horyzontalnej zasady deinstytucjonalizacji. Działania będą nakierowane na poprawę dostępu do zapewnienia potrzeb bytowych os bezdomnych, niepełnosprawnych, rodzin wielodzietnych, osób bezrob, dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej, starszych, opuszczających zakłady karne, opuszczających placówki pieczy zastępczej czy osób ze środowisk LGBT+ celem umożliwienia wejścia/powrótu do samodzielnego życia. Wraz ze wsparciem placówek dziennego pobytu i placówek krótkookresowego pobytu w formie całodobowej lub dziennej, nastąpi pośrednio wsparcie osób, które sprawują opiekę nad osobami zależnymi, czyli wg statystyk kobiet, które z racji pełnienia tej opieki narażone są na dyskryminację w życiu zawod i społ.

Pozytywny wpływ na zasadę niedyskryminacji zapewniony zostanie poprzez kryterium dostępu warunkującego otrzymanie dofinansowania. Inwestycje w infrastrukturę będą przebiegać zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania. W przypadku proj, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zgodność z zasadą zostanie zapewniona na poziomie zarządzania proj i dostępności cyfrowej dokumentacji proj publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w proj.

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepeł,* art. 73 *Rozp ogólnego,* zgodnie z Rozdziałem 9 UP.

Produkty i usługi będą zgodne z dyrektywami w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dyrektywa UE 2016/2102) i w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dyrektywa UE 2019/882).

Równość szans i niedyskryminacji, w tym zapewnienie dostępności dla os z niepełnosprawnościami będzie weryfikowana przez analizę działań proj – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki z art. 9 ust. 3 rozp ogólnego.

Projekty są oceniane zgodnie z zasadą równości kobiet i mężczyzn i zasadą równości szans i niedyskryminacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Całe terytorium Polski objęte jest Strategią Regionu Morza Bałtyckiego. Interwencja celu 4.3 będzie komplementarna ze Strategią, w szczególności

w ramach Celu Strategicznego 3. Wzrost dobrobytu (3.2. Wkład SUERMB w realizację strategii "Europa 2020").

Region objęty jest programami współpracy terytorialnej Interreg, działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe komplementarne do FEŚ 2021 – 2027 realizowane będą w Programach:

- Interreg Europa, wspierającym obszary tematyczne objęte CP 4. Program będzie wspierał projekty współpracy międzyregionalnej między podmiotami polityki regionalnej, poświęcone wymianie, budowaniu zdolności i transferowi dobrych praktyk i innowacyjnych podejść. W dalszym ciągu, na bieżąco udostępniał będzie usługi umożliwiające pogłębianie wiedzy z zakresu polityki oraz kapitalizację dobrych praktyk polityki regionalnej.
- Interreg Europa Środkowa – obejmującego m.in. wzmocnienie potencjału sektora publicznego i prywatnego w celu zapewnienia sprawiedliwej

i sprzyjającej włączeniu społecznemu transformacji gospodarczej.

Od wielu lat region posiada sformalizowaną współpracę z partnerami zagranicznymi: Regionem Centralnej Finlandii (Republika Finlandii), Obwodem Winnickim (Republika Ukrainy), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi partnerami w celu wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk, a także zachęcanie regionalnych partnerów do merytorycznej współpracy. Możliwe będzie również premiowane projektów podmiotów zaangażowanych we współpracę międzyregionalną lub międzynarodową.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Działania związane z Celem szczegółowym 4 (iii) nie są ukierunkowane na osiąganie korzyści ekonomicznych – mają charakter rozwiązywania coraz bardziej istotnych problemów społecznych, a tym samym nie spełniają podstawowego warunku dla zastosowania instrumentu finansowego tj. nie są rentowne. Najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej w regionie jest ubóstwo, bezrobocie, choroba oraz niepełnosprawność. Skuteczne przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz jego negatywnym skutkom wymaga działań o charakterze wspierającym i wzmacniającym, co włącza możliwość stosowania zwrotnych form wsparcia. Wsparcie będzie realizowane w formie dotacyjnej.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO65	Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych	osoby	42,00	~~462,00~~50,00
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO113	Ludność objęta projektami w ramach zintegrowanych działań na rzecz włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji	osoby	28,00	283,00
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 132	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepe~~l~~nosprawnościami	szt.	1,00	15,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR67	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych	użytkownicy/rok	0,00	2021	198,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	126. Infrastruktura mieszkalnictwa (inna niż dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią)	5 000 000,00

5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	127. Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego	6 500 000,00
5	RSO4.3	Ogółem			11 500 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	11 500 000,00
5	RSO4.3	Ogółem			11 500 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	11 500 000,00
5	RSO4.3	Ogółem			11 500 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
~~5~~	~~RSO4.3~~	~~EFRR~~	~~Regiony słabiej rozwinięte~~	~~02. Uwzględnianie aspektu płci~~	~~4 600 000,00~~
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	~~6~~11 ~~95~~00 000,00
5	RSO4.3	Ogółem			11 500 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.5. Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach CS 4 (v) realizowane będą działania obejmujące szeroko rozumiane inwestycje w infrastrukturę zdrowotną ukierunkowane na rozwój niższych szczebli opieki, tj. przede wszystkim POZ i AOS. Niezaspokojone potrzeby w zakresie usług medycznych wg CSR zmniejszyły się w 2017 r., ale pozostają nadal jednymi z najwyższych w UE. Ze względu na ograniczone zasoby finansowe niezbędna jest kontynuacja najważniejszych wyzwań regionu. Jednym z nich są inwestycje w sprzęt o wysokiej skuteczności, chroniące pacjenta jak i ograniczające koszty dalszego leczenia. Jak wskazano w Mapie potrzeb zdrowotnych populacja woj. świętokrzyskiego charakteryzuje się starszą strukturą wieku ludności niż populacja Polski - w 2016 r. osób w wieku co najmniej 65 lat było blisko 223 tys., co stanowiło 17,8 proc. ludności ogółem w porównaniu z 16,4 proc. Dla całej Polski, tendencja cały czas rosnąca. Woj. świętokrzyskie znajduje się wysoko, bo na 4 miejscu w kraju biorąc pod uwagę współczynnik chorobowości szpitalnej, wyraża się on poprzez liczbę osób hospitalizowanych z powodu wszystkich przyczyn lub z powodu danej jednostki chorobowej w ciągu roku w przeliczeniu na 100 000 ludności i wynosi 12 529 osób hospitalizowanych na 100 tys. ludności. Najczęstszymi przyczynami zgonów na terenie woj. były choroby kardiologiczne, onkologiczne, choroby aorty i naczyń obwodowych z uwzględnieniem nadciśnienia tętniczego oraz choroby układu nerwowego.

Jak wynika z Wojewódzkiego Planu Transformacji Województwa Świętokrzyskiego na lata 2022-2026 problemami zdrowotnymi populacji woj. jest starzejące się społeczeństwo co ma odzwierciedlenie w popycie na świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze, które nie korespondują z podażą tego zakresu usług. Starzenie się społeczeństwa determinuje przede wszystkim zapotrzebowanie na opiekę geriatryczną. Województwo stoi przed dużym wyzwaniem zapewnienia kompleksowej opieki pacjentom w wieku starszym oraz przewlekle, terminalnie chorym. Konieczne będzie rozlokowanie świadczeń

z uwzględnieniem bliskiego dostępu od miejsca zamieszkania. Działania będą polegały na dostosowaniu infrastruktury opieki zdrowotnej do potrzeb starzejącego się społeczeństwa.

Powyższe działania przyczynią się do realizacji celów określonych w polityce publicznej „Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.” [27] (cele 1.1 Zapewnienie równej dostępności do świadczeń zdrowotnych w ilości i czasie adekwatnych do uzasadnionych potrzeb zdrowotnych społeczeństwa i 2.4 Optymalizacja piramidy świadczeń), w tym w części dotyczącej zwiększenia roli i zakresu usług świadczonych przez POZ, ambulatoryjną opiekę specjalistyczną, zdeinstytucjonalizowane formy opieki oraz dotyczącej rozwoju opieki koordynowanej. Planowana interwencja przyczyni się ponadto do zabezpieczenia potrzeb zdrowotnych mieszkańców woj. świętokrzyskiego, w szczególności w zakresie dążenia do zmniejszenia zapadalności i przedwczesnej umieralności z powodu chorób układu sercowo – naczyniowego, w tym udarów mózgu, chorób nowotworowych, chorób układu oddechowego. Wsparcie obejmie również wskazaną w ww. Rozporządzeniu jako priorytet – rehabilitację. Opisane powyżej przedsięwzięcia wniosą także wkład w realizację Priorytetów dla RPZ WŚ, przede wszystkim w zakresie priorytetów dotyczących:, wzmocnienia opieki długoterminowej i rozwój opieki środowiskowej, a także zapewnienia kompleksowej opieki rehabilitacyjnej, jak również

dofinansowania POZ i AOS w związku z przekierowaniem świadczeń zdrowotnych z lecznictwa szpitalnego do AOS, , wzmocnienie opieki rehabilitacyjnej, jak również zapewnienie opieki nad pacjentami z zaburzeniami psychicznymi.

W celu zapewnienia właściwego ukierunkowania interwencji, efektywności kosztowej oraz precyzyjnego dostosowania interwencji do zidentyfikowanych, na poziomie kraju i poszczególnych regionów, potrzeb udział w zatwierdzaniu projektów będzie miał Komitet Sterujący ds. koordynacji wsparcia w sektorze zdrowia.

Realizowane będą działania z zakresu, m.in.:

- inwestycji mających na celu odwrócenie piramidy świadczeń i poprawę dostępu do opieki na obszarach słabiej rozwiniętych gospodarczo i terenach wiejskich na AOS i POZ,

- wzmocnienia roli POZ w dostarczaniu usług zdrowotnych oraz poprawy dostępności do ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i szpitalnej,

- wzmocnienie potencjału instytucji systemu pomocy i integracji społecznej, jako element projektu,

- inwestycje w infrastrukturę i sprzęt szpitali opieki jednego dnia w tym wsparcie na rzecz diagnostyki oraz wzmocnienie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej,

- inwestycje w infrastrukturce ochrony zdrowia i/lub ich wyposażenie w sprzęt medyczny - inwestycje w nowoczesną infrastrukturę i sprzęt szpitali, w tym wsparcie na rzecz diagnostyki będą możliwe, o ile będą nakierowane na rozwój opieki jednego dnia oraz wzmocnienie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. a także w zakresie wdrażania standardu dostępności (jako element projektu),

- wdrożenie standardów dostępności w POZ w celu poprawy dostępności placówek POZ dla osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze architektonicznym, cyfrowym, komunikacyjnym i organizacyjnym, w powiazaniu z działaniami z EFS+ (w ramach cross-financingu),

- rozwój AOS poprzez budowę, przebudowę i modernizację obiektów infrastruktury ochrony zdrowia i/lub ich wyposażenie, m.in. w sprzęt medyczny , w celu rozwoju opieki koordynowanej, stopniowego odwracania piramidy oraz poprawy dostępu do świadczeń, w tym przede wszystkim na obszarach słabiej rozwiniętych gospodarczo i terenach wiejskich, w powiązaniu z działaniami z EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS(k),

- inwestycji w nowoczesne formy świadczenia usług medycznych i opiekuńczych (telemedycyna, telerehabilitacja, teleopieka), wykorzystanie sztucznej inteligencji do opisu badań diagnostycznych,

- dostosowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą do wymagań osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami,

- deinstytucjonalizacji świadczenia usług zdrowotnych, w tym z zakresu opieki psychiatrycznej, z zakresu opieki długoterminowej oraz z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej, obejmująca rozwój ambulatoryjnych, dziennych (np. DDOM), domowych i środowiskowych form opieki , a także środowiskowej opieki psychiatrycznej (np. Centrów Zdrowia Psychicznego) poprzez budowę, przebudowę i modernizację obiektów i/lub ich wyposażenie, w szczególności dla osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi,

- infrastruktura i wyposażenie na potrzeby usług opieki paliatywnej i hospicyjnej świadczonej w formach zdeinstytucjonalizowanych w zakresie opieki zdrowotnej nad osobami starszymi.

W KPO w obszarze zdrowia wdrażane będą reformy przede wszystkim w zakresie lecznictwa szpitalnego. EFS+ oraz EFRR będą uzupełniać i wzmacniać te reformy poprzez inwestycje w POZ i AOS. Projekty finansowane w ramach programu regionalnego ze środków EFRR lub EFS+ nie mogą powielać zakresu, na który dany podmiot otrzymał wsparcie w ramach KPO.

Wsparcie będzie bezpośrednio powiązane i będzie mieć uzupełniający charakter w stosunku do interwencji prowadzonej w ww. zakresie w Celach 4 współfinansowanych ze środków EFS+ m.in. w celu szczegółowym (k), gdzie realizowany będzie rozwój procesu deinstytucjonalizacji opieki medycznej, w tym w ramach Dziennych Domów Opieki Medycznej, Centrów Zdrowia Psychicznego.

Dla zapewnienia spójności z krajowymi ramami strategicznymi reformy psychiatrii projekty infrastrukturalne w zakresie reformy zdrowia psychicznego będą realizowane po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia. Inwestycje będą skupione przede wszystkim na pierwszym i drugim poziomie referencyjnym i nie będą prowadziły do zwiększenia ogólnej liczby łóżek szpitalnych w systemie ochrony zdrowia, w tym w dziedzinie psychiatrii oraz psychiatrii dziecięcej. Trzeci poziom referencyjny może być wspierany jedynie w ramach kompleksowych projektów Centrów Zdrowia Psychicznego obejmujących inwestycje we wszystkie poziomy referencyjne.

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą „nie czyń znaczących szkód” (Do No Significant Harm).

Decyzje o udzieleniu wsparcia powinny być poprzedzone analizą dostępnych form świadczenia usług (tj. instytucjonalne, środowiskowe i w rodzinie) oraz uwzględniać indywidualne potrzeby jednostek, które będą odbiorcami usług (w tym preferowane przez nich opcje opieki, z uwzględnieniem opcji zgodnych z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych). Jeśli opcje preferowane przez odbiorców usług nie są dostępne, priorytetem powinno być ich zapewnienie.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- mieszkańcy, w tym w szczególności mieszkańcy obszarów o niezadowalającej dostępności do specjalistycznych usług zdrowotnych, osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji (m.in. starsze, osoby z niepełnosprawnością, o niskich dochodach, bezrobotne, w kryzysie bezdomności, doświadczające dyskryminacji),
- podmioty wykonujące działalność leczniczą.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

W wyniku realizowanych proj. nastąpi poprawa dostępu do usług zdrowotnych w wymiarze terytorialnym (na obszarach z niskim dostępem do usług zdrowotnych, w szczególności na obszarach wiejskich) oraz indywidualnym poprzez eliminację barier fizycznych w dostępie do infrastruktury ochrony zdrowia, która zostanie dostosowana do potrzeb osób starszych i z niepeł. Szczególne działania będą nakierowane na poprawę dostępu do usług zdrowotnych dla osób ze środowisk LGBT+, w tym działania podnoszące świadomość personelu medycznego w odniesieniu do grup narażonych na dyskryminację. Wykorzystane zostaną standardy dostępności placówek medycznych wypracowane w POWER w ramach Dostępność+.

Wspierane będą interwencje gwarantujące właściwą opiekę medyczną nad matką i dzieckiem, a także odpowiadające na potrzeby osób najstarszych i niesamodzielnych.

Wspierane będą również inwestycje związane z cyfryzacją opieki zdrowotnej, w tym z wdrożeniem rozwiązań teleinformatycznych umożliwiających świadczenie usług medycznych, co poprawi dostępność tych usług, zwłaszcza dla grup defaworyzowanych do tej pory w tym obszarze.

Pozytywny wpływ na zasadę dostępności dla OzN będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. W przypadku proj, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji proj. publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w proj.

Przestrzegane będą zasady art. 2 i 3 TUE, art 10 TFUE, Karty Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, art. 73 Rozp. ogólnego, zgodnie z Rozdz 9. UP. Projekty będą oceniane zgodnie z zasadą równości kobiet i mężczyzn i zasadą równości szans i niedyskryminacji. Równe szanse i polityka antydyskryminacyjna będą odzwierciedlone w kryteriach wyboru. Wybór proj. będzie przejrzysty rzetelny i bezstronny. W umowach o dofin będzie klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji.

Produkty i usługi będą zgodne z dyrektywami w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dyrektywa (UE) 2016/2102) i w sprawie wymogów dostępności prod i usług (Dyrektywa (UE) 2019/882).

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Całe terytorium Polski objęte jest Strategią Regionu Morza Bałtyckiego. Interwencja celu 4.5 będzie komplementarna ze Strategią, w szczególności w ramach Celu Strategicznego 3. Wzrost dobrobytu (3.2. Wkład SUERMB w realizację strategii “Europa 2020”).

Region objęty jest programami współpracy terytorialnej Interreg, działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe komplementarne do FEŚ 2021 – 2027 realizowane będą w Programach:

• Interreg Europa, wspierającym obszary tematyczne objęte CP 4. Program będzie wspierał projekty współpracy międzyregionalnej między podmiotami polityki regionalnej, poświęcone wymianie, budowaniu zdolności i transferowi dobrych praktyk i innowacyjnych podejść. W dalszym ciągu, na bieżąco udostępniał będzie usługi umożliwiające pogłębianie wiedzy z zakresu polityki oraz kapitalizację dobrych praktyk polityki regionalnej.

• Interreg Europa Środkowa – obejmującego m.in. wzmocnienie potencjału sektora publicznego i prywatnego w celu zapewnienia sprawiedliwej

i sprzyjającej włączeniu społecznemu transformacji gospodarczej.

Od wielu lat region posiada sformalizowaną współpracę z partnerami zagranicznymi: Regionem Centralnej Finlandii (Republika Finlandii), Obwodem Winnickim (Republika Ukrainy), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi partnerami w celu wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk, a także zachęcanie regionalnych partnerów do merytorycznej współpracy. Możliwe będzie również premiowane projektów podmiotów zaangażowanych we współpracę międzyregionalną lub międzynarodową.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Stan zdrowia ludności przekłada się na wiele aspektów społecznych i gospodarczych, a troska o zdrowie mieszkańców jest jednym z ważniejszych celów polityki regionalnej. Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej w regionie, tak jak w całym kraju, oparte jest o system publicznej służby zdrowia. Jednostkami prowadzącymi szpitale, przychodnie i itp. są w większości JST i inne instytucje publiczne. Wykonują one zadania w ramach swoich obowiązków ustawowych. System finansowania sprawia, iż mimo znacznych przepływów finansowych są to działania niedochodowe, a tym samym zastosowanie instrumentów zwrotnych nie ma uzasadnienia. Wyzwania z zakresu systemu ochrony zdrowia, także w kontekście pojawiających się zagrożeń i kryzysów, muszą być traktowane priorytetowo oraz mieć zapewnione finansowanie w formie dotacji. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO69	Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej	osoba/rok	64 825,00	234 964,00
~~5~~	~~RSO4.5~~	~~EFRR~~	~~Regiony słabiej rozwinięte~~	~~RCO70~~	~~Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki społecznej (innych niż mieszkania)~~	~~osoba/rok~~	~~605,00~~	~~6 678,00~~
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 133	Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą.	szt.	1,00	30,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR73	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej	użytkownicy/rok	1 713,00	2021	51 390,00	CST2021	
~~5~~	~~RSO4.5~~	~~EFRR~~	~~Regiony słabiej rozwinięte~~	~~RCR74~~	~~Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki społecznej~~	~~użytkownicy/rok~~	~~91,00~~	~~2021~~	~~604,00~~	~~CST2021~~	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	128. Infrastruktura ochrony zdrowia	31 000 000,00
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	129. Sprzęt medyczny	15 000 000,00
5	RSO4.5	Ogółem			46 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	46 000 000,00
5	RSO4.5	Ogółem			46 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	46 000 000,00
5	RSO4.5	Ogółem			46 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	46 000 000,00
5	RSO4.5	Ogółem			46 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.6. Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Wyzwania w obszarze kultury i turystyki, na które odpowiada interwencja funduszy europejskich, to przede wszystkim wzmocnienie roli kultury i turystyki dla rozwoju gospodarczego i spójności społecznej, w tym modernizacja infrastruktury kultury i turystyki, wzmacnianie potencjału instytucji kultury, wspieranie rozwoju sektorów kreatywnych, promocja dziedzictwa narodowego i walorów turystycznych Polski. Zagadnienia te zostały rozwinięte i uzupełnione w zintegrowanych strategiach, przede wszystkim projekcie Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030, Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030. Cele wskazane w rozporządzeniu ogólnym, związane ze zwiększaniem roli kultury i turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych są zgodne z założeniami ww. dokumentów.

Rozwój turystyki w województwie świętokrzyskim opiera się zarówno na bogactwie przyrodniczym, jak i dziedzictwie kulturowym. Największym potencjałem przyrodniczym regionu z punktu widzenia rozwoju turystyki jest różnorodność ukształtowania form powierzchni terenu i złożona budowa geologiczna. Wzmacniają go bioróżnorodność i walory krajobrazowe podlegające ochronie w parkach narodowych, krajobrazowych i rezerwatach. Wsparcie, ukierunkowane terytorialnie, będzie bazować na gospodarczym wykorzystaniu mocnych stron tych obszarów, w szczególności wyróżniających je zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego. Szczególna uwaga zostanie położona na spójne, kompleksowe i interdyscyplinarne podejście do planowanego wsparcia, tworzenie nowych miejsc pracy, oraz wzmocnienie spójności społecznej danego terytorium. Działania z zakresu rozwoju kultury i turystyki będą uwzględniać zasady zrównoważonego wpływu na środowisko, cyfryzację, zasadę dostępności dla osób o szczególnych potrzebach oraz zasadę efektywności finansowej i odporności na kryzysy m.in. kryzys klimatyczny.

Wsparcie inwestycji w obszarze kultury, w tym wsparcie instytucji kultury oraz działania na rzecz ochrony zabytków jest warunkiem niezbędnym do zachowania regionalnej tradycji i tożsamości kulturowej, a w konsekwencji dla wzmocnienia atrakcyjności turystycznej województwa.

Jak wynika z Raportu o stanie turystyki w Województwie Świętokrzyskim główne cele to m.in.:

- synergia między różnymi rodzajami turystyki w ramach regionu i poszczególnych obszarów turystycznych m.in. przez tworzenie produktów sieciowych, integrującą region i/lub poszczególne obszary turystyczne w ramach wybranego tematu, zgodnego z obowiązującymi trendami, jak np. zdrowie,

- wspieranie dywersyfikacji produktowej w ramach obszarów koncentracji ruchu turystycznego przez tworzenie nowych, odpowiednio zarządzanych produktów turystycznych bazujących na istniejących atrakcjach lub wykorzystujących zidentyfikowane walory przyrodnicze i kulturowe,

- wspieranie współpracy między interesariuszami branży turystycznej, w tym między sektorem publicznym i prywatnym w działaniach na rzecz rozwoju turystyki m.in. przez: monitoring stanu infrastruktury turystycznej jak np. szlaki, oznakowanie atrakcji,

- poszerzenie i lepsze ukierunkowanie działań i komunikatów promocyjnych poprzez podniesienie widoczności całego województwa, jak też poszczególnych marek terytorialnych w mediach społecznościowych.

Wsparcie w ramach CS będzie realizowało cele Europejskiego Filaru Praw Socjalnych w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, promocji różnorodności kulturowej, poprawy dostępu do podstawowych usług publicznych oraz włączenia społecznego.

Programując wsparcie uwzględniono również rezultaty projektu KEEP ON poprzez działania: realizacja szerszego spektrum typów projektów w perspektywie finansowej 2021-2027, rozproszenie terytorialne wsparcia z uwzględnieniem wpływu projektów na społeczność lokalną oraz uwzględnienie instytucji kultury oraz instytucji zarządzających obiektami dziedzictwa kulturowego w katalogu beneficjentów działań niezwiązanych bezpośrednio z sektorem kultury i turystyki. Wsparcie dla kultury i turystyki wdroży postanowienia strategicznych dokumentów UE, tj. nowego europejskiego programu na rzecz Kultury, europejskich ram działania na rzecz dziedzictwa kulturowego na 2018 r. oraz konkluzje Rady w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2019–2022.

Pod względem uwarunkowań rozwoju turystyki woj. świętokrzyskie wyróżnia się na tle kraju dużymi walorami przyrodniczymi

i antropogenicznymi/kulturowym. W pierwszym przypadku dotyczy to zwłaszcza odsetka powierzchni objętej różnymi formami ochrony przyrody, który wynosi według danych GUS około 65% (dwukrotnie więcej niż przeciętnie w kraju). W drugim ujęciu przejawia się to m.in. dużą liczbą obiektów uznanych za pomniki historii, których gęstość w przeliczeniu na km2 powierzchni jest ponad dwukrotnie wyższa niż średnia krajowa. Odbudowa, ochrona, rewaloryzacja i renowacja obiektów historycznych (w tym zabytków) nie może być pojedynczą interwencją, lecz musi być częścią większego projektu łączącego rozwój kulturowy z rozwojem gospodarczym, włączeniem społecznym i innowacjami społecznymi na skalę krajową, regionalną lub lokalną.

W ramach Celu szczegółowego 4 (vi) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych realizowane będą działania obejmujące m.in.:

·wzmocnienie potencjału turystycznego zabytków o szczególnym znaczeniu i ich oddziaływania na rozwój gospodarczy poprzez dostosowanie obiektów zabytkowych do pełnienia funkcji związanych z kulturą. Realizowane będą przedsięwzięcia dot. rozwoju infrastruktury obejmujące m.in. renowację, modernizację, ochronę i rozwój infrastruktury zabytkowej w celu podniesienia jej atrakcyjności turystycznej i dostępności (w tym z zakresu przystosowania obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami),

·udostępnienie i ułatwienie dostępu do dóbr kultury oraz zastosowania nowoczesnych technologii poszerzających krąg odbiorców oferty - projekty polegające m.in. na konserwacji zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona i udostępnienie, także przez proces digitalizacji, w tym wsparcie bibliotek, bibliotek multimedialnych, domów kultury i innych instytucji kultury,

·wspieranie konkurencyjności i odporności sektora turystycznego (ulepszenie infrastruktury turystycznej, dywersyfikacja produktów, zastosowanie modeli biznesowych) poprzez tworzenie nowych, rozbudowę istniejących miejsc atrakcyjnych turystycznie poprzez roboty budowlane, modernizację, wyposażenie infrastruktury ułatwiającej dostęp do miejsc i obszarów atrakcyjnych turystycznie,

·inwestycje w obiekty/miejsca tworzące turystyczne szlaki tematyczne (obiekty/miejsca odwołujące się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych) lub turystyczne szlaki rodzajowe (np. kajakowe, rowerowe, kamperowe), w tym poprawę ich dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami.

Projekty turystyczne będą miały charakter zintegrowany, tj. będą zakładały oddziaływanie na gospodarkę, środowisko i życie społeczne w regionie (np. rynek pracy, przedsiębiorczość, innowacje społeczne, ochronę przyrody, edukację lub włączenie społeczne).

Wsparcie będzie skierowane do projektów turystycznych, które są: poparte odpowiednią analizą popytu i oceną potrzeb, aby ograniczyć ryzyko nieskuteczności; skoordynowane z projektami w sąsiednich obszarach, aby uniknąć powielania i konkurencji; oddziałują w sposób, który wpływa na stymulowanie działalności turystycznej w regionie; są trwałe i będą utrzymywane po ich zakończeniu. Zasadne jest wykorzystanie zaleceń wynikających z dokumentu Europejskie Zasady Jakości dla finansowanych przez UE interwencji o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe (ICOMOS) oraz rekomendacjami ETO nr 8/2020 Unijne inwestycje w obiekty kultury oraz nr. 27/2021 Unijne wsparcie na rzecz turystyki

W całym CS inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) nie będą wspierane, chyba że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego.

Preferowane będzie wsparcie istniejącej infrastruktury, natomiast nowe inwestycje będą dopuszczalne tylko w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach.

Projekty starające się o dofinansowanie w ramach CS 4.6 powinny dążyć do większej samowystarczalności finansowej.

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą ‘nie czyń znaczących szkód’ (Do No Significant Harm).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, turyści , z uwzględnieniem osób ze specjalnymi potrzebami i zagrożonych wykluczeniem społecznym
- jednostki samorządu terytorialnego,
- instytucje kultury, z wyłączeniem państwowych instytucji kultury oraz współprowadzonych przez Ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną,
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, działające w sferze ochrony środowiska, kultury, turystyki,
- parki narodowe i krajobrazowe,
- organizacje pozarządowe,
- instytucje kultury oraz instytucje zarządzające obiektami dziedzictwa kulturowego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Utrudnienia w korzystaniu z oferty kulturalnej związane są głównie z sytuacją finansową, brakiem chęci partycypacji w wydarzeniach kulturalnych, brakami w infrastrukturze, brakiem kompetencji kulturowych oraz ograniczonym dostępem do informacji o wydarzeniach kulturalnych. Interwencja przyczyni się do zmniejszenia i eliminacji barier utrudniających dostęp do dóbr kultury. Poprzez zastosowanie standardu dostępności: architektonicznego, cyfrowego oraz informacyjno-promocyjnego, produkty turystyczne będą dostępne dla ogółu społ, w tym będą odpowiadały na szczególne potrzeby kobiet, OzN: ruchową, wzrokową, słuchową, intelektualną; osób starszych, opiekunów z dziećmi czy os zależnymi.

Pozytywny wpływ na zasadę dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie kryterium dostępu warunkującym otrzymanie dofinansowania. Proj, w których występował będzie produkt neutralny pod względem zasady równości szans i niedyskryminacji, zasada niedyskryminacji zostanie zapewniona na poziomie zarządzania projektem i dostępności cyfrowej dokumentacji projektowej publikowanej na stronach zgodnych z WCAG, nawet w przypadku braku kwalifikowalności takich wydatków w projekcie.

Do zwiększenia udziału mieszkańców w kulturze przyczynią się również planowane działania na rzecz rozwoju szeroko rozumianego sektora kultury, co wpłynie pozytywnie na proces integracji społecznej różnych grup społecznych i rozwoju potencjału społecznego na rzecz budowania gospodarki opartej na wiedzy oraz wzmocnienia aktywności placówek kulturalnych na rzecz wspierania branż kreatywnych.

Przestrzegane będą zasady art. 2 i 3 TUE, art 10 TFUE, Karty Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepeł, art 73 Rozp. ogólnego, zgodnie z Rozdz 9.UP. Projekty będą oceniane zgodnie z zasadą równości kobiet i mężczyzn i zasadą równości szans i niedyskryminacji. Równe szanse i polityka antydyskryminacyjna będą odzwierciedlone w kryteriach wyboru. Wybór proj. będzie przejrzysty rzetelny i bezstronny. W umowach o dofin będzie klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji.

Produkty i usługi będą zgodne z dyrektywami w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dyrektywa UE 2016/2102) i w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dyrektywa UE 2019/882).

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Całe terytorium Polski objęte jest Strategią Regionu Morza Bałtyckiego. Interwencja celu 4.6 będzie komplementarna ze Strategią, w szczególności

w ramach Celu Strategicznego 3. Wzrost dobrobytu (3.2. Wkład SUERMB w realizację strategii "Europa 2020").

Region objęty jest programami współpracy terytorialnej Interreg, działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe komplementarne do FEŚ 2021 – 2027 realizowane będą w Programach:

- Interreg Europa, wspierającym obszary tematyczne objęte CP 4. Program będzie wspierał projekty współpracy międzyregionalnej między podmiotami polityki regionalnej, poświęcone wymianie, budowaniu zdolności i transferowi dobrych praktyk i innowacyjnych podejść. W dalszym ciągu, na bieżąco udostępniał będzie usługi umożliwiające pogłębianie wiedzy z zakresu polityki oraz kapitalizację dobrych praktyk polityki regionalnej.
- Interreg Europa Środkowa – obejmującego m.in. wzmocnienie potencjału sektora publicznego i prywatnego w celu zapewnienia sprawiedliwej

i sprzyjającej włączeniu społecznemu transformacji gospodarczej.

Region aplikował jako partner w proj. PATHS – Participative policies for mountain Areas growTH and Sustainability w pierwszym naborze wniosków Interreg Europa 2021-2027.

Projekt ma na celu poprawę polityk i programów zarządzania turystyką i komunikacją skierowaną na tereny górskie z uwzględnieniem specyfiki

i tożsamości kulturowej miejsc, w których góry wyznaczają sposób działania i model życia.

Od wielu lat region posiada sformalizowaną współpracę z partnerami zagranicznymi: Regionem Centralnej Finlandii (Republika Finlandii), Obwodem Winnickim (Republika Ukrainy), Województwem Komarom-Esztergom (Węgry), Regionem Zala (Węgry).

IZ przewiduje poszukiwanie nowych partnerów, zacieśnianie współpracy z obecnymi partnerami w celu wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk, a także zachęcanie regionalnych partnerów do merytorycznej współpracy. Możliwe będzie również premiowane projektów podmiotów zaangażowanych we współpracę międzyregionalną lub międzynarodową.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Ze względu na różne grupy interesariuszy i różne oczekiwane korzyści z projektów, Cel szczegółowy 4 (vi) może zawierać projekty posiadające potencjał do wygenerowania dodatnich przepływów finansowych jak i projekty koncentrujące się na rozwoju społecznym, w których czynnik ekonomiczny jest drugorzędny. Inwestycje w obiekty dziedzictwa kulturowego czy infrastrukturę turystyczną są kosztowne i większość publicznych przedsięwzięć w tym zakresie nie ma potencjału do wykorzystania instrumentów finansowych. Inwestycje o charakterze niekomercyjnym, nienastawionym na osiągnięcie zysku, promujące zachowanie i ochronę dziedzictwa kulturowego oraz poprawiających dostęp do usług społecznych w obszarze kultury, będę wspierane przy pomocy dotacji. Nie generujące zysku działania wspierające turystykę, będą wspierane w formie dotacji. Wspieranie projektów nakierowanych na osiąganie dochodów będą podlegały wsparciu zwrotnemu.

MŚP w późniejszym okresie mogą skorzystać z ogólnie zdefiniowanych preferencyjnych pożyczek w ramach innego celu szczegółowego. Podstawową formą wsparcia będzie dotacja.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO77	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	obiekty kulturalne i turystyczne	0,00	15,00
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 132	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	0,00	12,00
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 135	Długość wspartych szlaków turystycznych	km.	0,00	22,00
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 139	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	szt.	0,00	10,00
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 141	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	szt.	0,00	10,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR77	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/rok	129 000,00	2021	161 250,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	165. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych	12 000 000,00
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	166. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury	11 000 000,00
5	RSO4.6	Ogółem			23 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	23 000 000,00
5	RSO4.6	Ogółem			23 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	23 000 000,00
5	RSO4.6	Ogółem			23 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	23 000 000,00
5	RSO4.6	Ogółem			23 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 6. Fundusze Europejskie dla wspólnot lokalnych

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Główne kierunki działań dot. spójności społ.-gosp. i przestrzennej regionu wiążą się z równoważeniem procesów zachodzących w przestrzeni regionalnej. Elementem równoważenia przestrzeni jest wykorzystanie instr. terytorialnych ZIT, które będą odpowiedzią na problemy danego obszaru i potrzeby społeczności lokalnej. Zintegrowane podejście pozwala na projekty przyczyniające się do rozwiązywania problemów i zaspokajania potrzeb danego obszaru, ujętych w strategii terytorialnej. Problemy z jakimi borykają się miasta wymagają podejścia zintegrowanego uwzgl. potrzeby danego obszaru i potencjały terytoriów. W celu zapewnienia efektywności wsparcia, odpowiadając na problemy miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ (SRWŚ 2030+) wyznaczone zostały OSI, na terenie których podejmowana będzie interwencja. Obszarem koncentracji problemów rozwojowych są miasta średnie tracące funkcje społ.-gosp. wraz z obszarami funkcjonalnymi (MOF) - jako OSI regionalne, gdzie odnotowuje się niekorzystne zjawiska demograficzne, starzenie się społeczeństwa, brak atrakcyjnych miejsc pracy, wys. poziom bezrobocia. Konieczne jest zapew. warunków do wzrostu, wzmocnienie ich roli w obszarze aktyw. społ.-gosp.,kulturalnej czy turystycznej. Instr. ZIT będzie wykorzystywany do wspierania miejskich obszarów funkcjonalnych (MOF). Poza ZIT w ramach cs 5(i) przewidziano Inny Instrument Terytorialny (IIT) dla działań rewitalizacyjnych wpisujących się w Gminne Programy Rewitalizacyjne (GPR).

Identyfikacja kierunków działań w ramach CS 5(i) została określona z uwzględ. postulatów zgłaszanych podczas konsultacji społ. Programu oraz SRWŚ 2030+.

Przewidziano następujące działania, typy projektów:

1) **w formule ZIT** w zakresie wsparcia:

- **zrównoważonej turystyki** - projekty dot. centrów/punktów infor. kulturalnej i turystycznej, budowę, tworzenie, rozwój tras i szlaków turyst. odwołujących się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych, edukacyjnych. Rozwojowi zrównoważonej turystyki w ramach MOF będzie sprzyjać budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury oraz promocja walorów środowiskowych regionu, prod. regionalnych.

- **kultury i dziedzictwa kulturowego** – wzmocnienie potencjału woj. w zakresie ochrony i rozw. dziedzictwa kulturowego, zwiększenia dostępu mieszk. do dóbr kultury w tym podniesienie atrak. turystycznejMOF. Wspierane będą m.in.: działania na rzecz ochrony zabytków, roboty budowlane i modernizacyjne dot. zabytków i zespołów zabytk. wraz z otoczeniem (m.in: mała architektura, ścieżki piesze, tereny zielone) oraz obiektów infrastruktury kultury, digitalizację zasobów i oferty kultury, ochronę dziedzictwa niematerialnego.

- **dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki (innych niż obszary Natura 2000)** - ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000 m.in. ochronę różnorodności biologicznej w oparciu o gat, rodzime oraz różnorodności geologicznej w ramach MOF. Wspierane będą: budowa, rozbudowa, modernizacja i doposażenie ośrodków prowadzących działal. w zakr. edukacji ekologicznej; inwestycje mające na celu ograniczanie negat. oddziaływania turystyki na obszary cenne przyrodniczo oraz służące edukacji i promowaniu form ochrony przyrody i rozwojowi ekoturystyki. W uzasadnionych przypadkach, w ograniczonym zakresie dopuszcza się możliwość częściowej realizacji projektów na obszarze Natura 2000.

2) w formule IIT:

- **rewitalizacja obszarów zdegradowanych, fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznej** - kompleksowe działania na rzecz rozwoju lokalnej społ. i gospodarki, ładu przestrzennego, służące przeciwdziałaniu zjawiskom kryzysowym. Przewiduje się działania dot. m.in.: przebudowy, adaptacji zdegradowanych budynków, terenów i przestrzeni, a także zagosp. terenów i przestrzeni na obszarze rewitalizacji (w tym nowych i istniejących terenów zielonych) w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych lub edukacyjnych. Wsparcie obejmie roboty budowlane, restauratorskie i konserwatorskie obiektów zabytkowych, znajdujących się w rejestrze zabytków oraz obiektów w strefie ochrony konserwatorskiej, wraz z zagosp. terenu funkcjonalnie związanego z danym obiektem. Wsparcie rewitalizacji będzie w oparciu o GPR pozyt. zaopiniowane przez IZ programem, spełniające wymogi określone w art. 29 ust.1 rozp. ogólnego (CPR). Organy gmin odpowiadają za przygotowanie GPR, zgodnie z regulacjami ustawowymi, z uwzgl. partycypacji społ. o której mowa w ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. z późn. zm. IZ prowadzi i na bieżąco aktualizuje wykaz GPR pozyt. zaopiniowanych. W rewitalizacji realizacja działań inwestycyjnych będzie uzależniona od potrzeb społ. poprzez powiązanie inwestycji infrastrukt. z działaniami o charakterze nieinfrastrukt. w szczególności z działaniami współfin. z EFS+. Preferowane będą interwencje, które wykażą, że w okresie 2014-2020 i/lub 2021-2027 była/będzie podejmowana interwencja z wykorzystaniem środków EFS.Przewiduje się preferencje dla działań rewitalizacyjnych na obszarach miast średnich tracących funkcje społ.-gosp. delimitowanych w KSRR 2030.

W ramach CS 5 (i) nowa infrastruktura będzie wspierana w wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach. Preferencjami zostaną objęte działania polegające na adaptacji istniejącej infrastruktury.Elementem projektów rewitalizacyjnych będą inwestycje, dot. systemów poprawy bezp. publicznego oraz inne inwestycje ukierunkowane na poprawę jakości przestrzeni publicznych, a także inwestycje w zakresie efektywności energetycznej.

W ramach CS 5 (i) wsparciem nie będą objęte inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), chyba, że stanowią one nieodłączny element większego projektu (nie są one dominującym elementem tego projektu), a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących – zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego.

Nie planuje się powierzać Związkom ZIT zadań szerszych niż udział w wyborze projektów ZIT, tym samym nie planuje się wskazywać ich, jako Instytucji Pośredniczących. Tym niemniej w ramach Pomocy Technicznej przewiduje się możliwość finansowania wydatków na budowę potencjału administracyjnego, rozwój współpracy, aktywizację partnerów, zachowanie możliwości rozwoju np. szkolenia, warsztaty.

Szczególna uwaga zostanie zwrócona na sprostanie wyzw. środowiskowym i klimatycznym, na transformację w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu do 2050 roku, na wykorzystanie potencjału technologii cyfrowych do celów innowacji i wspieranie MOF.

Interwencje powinny być zgodne z dok. dot. „Europejskich zasad jakościowych dla interwencji finansowanych przez UE o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe” (EUQS_revised-2020_EN_ebook.pdf (icomos.org).

W obszarze kultury i zrównoważonej turystyki ważnym czynnikiem będzie uwzgl. aspektów środowiskowych, poprzez włączenie zielonych elementów infrastruktury objętych wsparciem (np. systemy odzysku wody deszczowej, czy pozyskiwanie energii z paneli słonecznych) oraz łączenia aspektów kulturowych z ochroną środowiska w otoczeniu wspieranego obiektu.

W rewitalizacji należy zadbać o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, w tym ochronę drzew.

Mając na uwadze potrzebę adaptacji obszarów miejskich do zmiany klimatu, należy dążyć do zwiększania pow. biologicznie czynnych i unikanie tworzenia pow. uszczelnionych, oraz uwzgl. założenia Nowego Europejskiego Bauhausu.

W ramach ZIT oraz IIT wspierane będą rozwiązania cyfrowe, np. zdalny dostęp do usług publicznych, digitalizacja zasobów i oferty kultury (w tym utworzenie multimedialnych centrów kultury on-line), innowacyjne rozwiązania służące poprawie zarządzania turystyką i oferty turystycznej, co przyczyni się do poszerzenia możliwości instytucji w docieraniu z ofertą do większego grona odbiorców. Wsparcie dla kultury i turystyki wdroży postanowienia strategicznych dok. UE, tj. nowego europejskiego programu na rzecz Kultury, europejskich ram działania na rzecz dziedzictwa kulturowego na 2018 r. oraz konkluzje Rady w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2019–2022.

Przewiduje się, iż na jednym obszarze może funkcjonować równolegle więcej niż jeden instr. terytorialny (wykluczając pokrywanie się instr. tego samego typu), zapewniając komplementarność działań. Działania w CS5.1 będą komplementarne do działań, m.in.: w CP2 i CP3 oraz CP4.

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą ‘nie czyń znaczących szkód’ (Do No Significant Harm).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Grupę docelową działań podejmowanych w ramach przedmiotowego celu stanowić będą mieszkańcy miast województwa świętokrzyskiego, w szczególności:

- mieszkańcy MOF-ów,

- mieszkańcy miast województwa świętokrzyskiego, objętych GPR,

a także instytucje kultury oraz instytucje zarządzające obiektami dziedzictwa kulturowego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Jak wynika z analiz, utrudnienia w korzystaniu z oferty dziedzictwa kulturowego,atrakcji turystycz., budynków i przestrzeni poddawanych rewit. związane są gł. z brakiem dostosowania ich do potrzeb os. z niepełnospr. i ograniczeniami funkcjonalnymi.

Interwencja przyczyni się do zmniejszenia i eliminacji barier utrudn. dostęp do szlaków dziedzictwa kulturowego, obiektów i szlaków turyst. oraz budynków i przestrzeni poddawanych rewit. Przez zastosowanie standardu dostępności: architekt., cyfrowego oraz informacyjno-promocyjnego, produkty powstałe w wyniku realizacji proj. będą dostępne dla ogółu społ., i będą odpowiadały na szczególne potrzeby kobiet, os. z niepełnospr.: ruchową, wzrokową, słuchową, intelektualną; os. starszych, opiekunów z dziećmi czy osobami zależnymi.

Pozyt. wpływ na zasadę dostępn. dla os. z niepełnospr. będzie kryt. dostępu warunkującym dofinan. W proj. gdzie będzie produkt neutralny pod względem zas. równ. szans i niedyskr., zas. niedyskr. będzie zapewniona na poziomie zarządz. proj. i dostępności cyfrowej dokumentacji proj. publikowanej na str. zgodnych z WCAG, nawet w przyp. braku kwalifik. takich wydatków w proj.

Przestrzegane będą zasady horyz. art. 2 i 3 TUE,art. 10 TFUE, Karcie Praw Podst. UE, Konwencji ONZ o prawach os. niepełnospr., art. 73 Rozp. ogóln., zgodnie z Rozdz. 9. UP.

Zas. równości szans i niedyskr. oraz zas. równ. kobiet i mężczyzn będą odzwierciedlone w kryt. wyboru. Wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W umowach o dofinans. będzie klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskrym.

Realizację zasad horyz. zapewnią adekwatne procedury na każdym etapie real. Progr. (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, inform.-prom., realizacja proj., ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośr. i pośredniej dyskrym. IZ zapewni dostęp do informacji publ. oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów.

Równość szans i niedyskr., w tym zapewnienie dostępn. dla os. z niepełnospr. będzie weryfikowana przez analizę działań proj.– czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskaz. w art. 9 ust. 3 Rozp. ogóln. Produkty i usługi będą zgodne z dyrektywami w spr. dostępności str. int. i mobilnych aplikacji organów sektora publiczn. (Dyr. UE 2016/2102) i w spr. wymogów dostępności produktów i usług (Dyr. UE 2019/882).

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS5 (i) realizowane będą działania objęte instr. terytorialnymi: Zintegrowanymi Inwestycjami Terytorialnymi (ZIT) i Innym Instrumentem Terytorialnym (IIT). Działania z wykorzystaniem instr. terytorialnych (ZIT, IIT) muszą wynikać ze strategii terytorialnych. Strategie terytorialne muszą spełniać minimalne warunki określone w art. 29 rozporządzenia ogólnego. Strategia rozwoju ponadlokalnego przygotowana dla obszaru funkcjonalnego może być wykorzystana i pełnić funkcję strategii terytorialnej (o ile spełnia wymogi art.29 rozporządzenia ogólnego).

Instr. ZIT planuje się wykorzystać wobec Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) w postaci Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF):

- OSI Kielecki Obszar Funkcjonalny,
- OSI MOF miast średnich: MOF Miasta Północy, MOF Jędrzejowa, MOF Staszowa, MOF Sandomierza, MOF Buska-Zdrój,

celem aktywizacji ich zasobów i potencjałów mogących skutecznie przeciwstawić się procesom polaryzacyjnym.

W przypadku działań rewitalizacyjnych funkcję Strategii IIT pełnić będą GPR, opracowane zgodnie z ustawą o rewitalizacji w celu wyprowadzenia ze stanu kryzysowego zdegradowanych obszarów miejskich, pod warunkiem spełnienia wymogów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego. Z pomocą narzędzia IIT możliwa będzie realizacja przez pojedyncze gminy przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPR. Wydanie pozytywnej opinii strategii terytorialnej ZIT i IIT poprzedzone będzie przeprowadzoną analizą na podstawie listy sprawdzającej w zakresie spełnienia min. wymogów jakie musi zawierać strategia, zgodnie z art.29 rozporządzenia ogólnego. Aktualizacja strategii będzie wymagała ponownej weryfikacji w oparciu o listęsprawdzającą. Zapisy dotyczące zaangażowania partnerów lokalnych w prace nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii terytorialnych będą weryfikowane przez IZ na etapie opiniowania przedmiotowego dokumentu. Wskazanie w strategii listy projektów stanowi obowiązkowy mechanizm zagwarantowania ZIT udziału w wyborze projektów. Realizacja instrumentów terytorialnych będzie dedykowana w: CP 2 (Priorytet 3) oraz CP 5 (Priorytet 6).

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Całe terytorium Polski objęte jest Strategią Regionu Morza Bałtyckiego. Interwencja celu będzie komplementarna ze Strategią, w szczególności w ramach Celu Strategicznego 3. Wzrost dobrobytu (3.2. Wkład SUERMB w realizację strategii "Europa 2020").

IZ będzie starać się zachęcać potencjalnych beneficjentów wdrażających strategie terytorialne do korzystania z efektów projektów współpracy międzyregionalnej, transgranicznej czy transnarodowej z wykorzystaniem instrumentu INTERREG.

Realizacja komplementarnych inwestycji rozwojowych powinna być wykorzystywana we współpracy samorządów lokalnych do zwiększenia efektu skali podejmowanych interwencji- na zasadzie dobrych praktyk.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Proj. cs 5 (i) nie spełniają podst. war. dla IF - cechuje je brak potencjału do bezpośredniego generowania zysków lub oszczędności. Proj. dot. wspierania zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społ. rozwoju społ., gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa nat., zrównoważonej turyst. i bezpieczeństwa na obsz. miejskich realiz. będą przede wszystkim przez JST. Interwencja ukierunk. jest na maksymaliz. efektów społ., ma charakter wieloaspektowy (czynniki gospodarcze, społeczne, przestrzenne, środowiskowe i kulturowe) i co do zasady pomocowy. Rewitalizacja jest procesem długotrwałym (wieloletnim), wymagającym licznych środków, niezbędnych do pobudzenia terenów zdegrad. do stopniowego odzyskiwania atrakcyjności inwest., stąd wymaga zastos. dotacji.

Inwest. o charakt. niekomercyjnym, nienastawionym na osiągnięcie zysku, promujące zachowanie i ochronę dziedzictwa kultur. i poprawiających dostęp do usług społ. w obszarze kultury, będę wspierane przez dotacje. Nie generujące zysku działania wspierające turystykę, będą wspierane w formie dotacji. Proj. nakierowane na osiąganie dochodów będą podlegały wsparciu zwrotnemu.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO74	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	5 000,00	214 000,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO75	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	wkłady na rzecz strategii	1,00	6,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO76	Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego	projekty	2,00	10,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO77	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	obiekty kulturalne i turystyczne	2,00	36,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO112	Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	udział podmiotów instytucjonalnych	3,00	40,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO114	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich	metry kwadratowe	0,00	~~1 000 000,00~~200 000,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO146	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0,00	~~100,00~~20,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO148	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	0,00	28,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR77	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/rok	40 000,00	2019	44 000,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	165. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych	25 160 862,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	166. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury	20 000 000,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	167. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000	20 000 000,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	168. Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych	25 000 000,00
6	RSO5.1	Ogółem			90 160 862,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	90 160 862,00
6	RSO5.1	Ogółem			90 160 862,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. ZIT – funkcjonalne obszary miejskie	65 160 862,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	18. Inny rodzaj narzędzia terytorialnego – miasta, małe miasta i przedmieścia	25 000 000,00
6	RSO5.1	Ogółem			90 160 862,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	90 160 862,00
6	RSO5.1	Ogółem			90 160 862,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO5.2. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W celu zapewnienia efektywności wsparcia, odpowiadając na problemy obszarów wiejskich i powiązanych z nimi funkcjonalnie małych miast w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ (SRWŚ 2030+) wyznaczono OSI jako obszary o szczególnym znaczeniu dla rozwoju regionu. Obszary te borykają się z niekorzystną sytuacją demograficzną oraz z utrudnionym dostępem do podst. usług publicznych, co negatywnie wpływa na ich atrakcyjność w sferze społ.-gosp. Konieczne jest podjęcie działań związanych z racjonalnym wykorzystaniem uwarunkowań społ.-gosp. wykorzystując potencjał endogeniczny tych obszarów do wzmocnienia lokalnej gospodarki, co będzie realizowane przy pomocy Innego Instrumentu Terytorialnego (IIT).

Doświadczenia w obszarze rewitalizacji wskazują, że ma ona duży wpływ na lokalny rozwój środowiskowy, społeczny i gospodarczy. Kontynuacja działań przy pomocy instr. IIT pozwoli na ożywienie zdegradowanych obszarów innych niż miejskie, które utraciły swoją pierwotną funkcję. Na obszary wiejskie negat. wpływa również utrudniony dostęp do usług publicznych.

Woj. świętokrzyskie posiada doświadczenie w implementowaniu instr. terytorialnych opartych o Strategie, a także skutecznie wdrażało w ramach PROW podejście LEADER, które było adresowane do LGD. Wsparcie UE pozwoliło na częściowe rozwiązanie problemów. Jednak poziom dostępnej dotychczas alokacji - niższy niż potrzeby, skutkował realizacją działań w ograniczonym zakresie, dlatego też nadal dostrzega się konieczność zaktywizowania społeczności lokalnych. W tym celu zastosowanie będzie miał instr. Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) w formule bezpośredniej.

Identyfikacja kierunków działań w ramach CS 5 (ii) została określona z uwzględnieniem postulatów zgłaszanych podczas konsultacji społecznych programu oraz SRWŚ 2030+.

Przewidziano następujące działania, typy projektów:

1) **w formule IIT** w zakresie wsparcia:

- zrównoważonej turystyki - projekty dot. centrów/punktów informacji kulturalnej i turystycznej oraz budowy tras i szlaków turystycznych odwołujących się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych, edukacyjnych. Rozwojowi zrównoważonej turystyki będzie sprzyjać także budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych oraz promocja walorów środowiskowych regionu, prod. regionalnych.

- **kultury i dziedzictwa kulturowego** - wzmocnienie potencjału województwa w zakresie ochrony i rozwoju dziedzictwa kulturowego i potencjału turystycznego przyczyniające się m.in. do zachowania dziedzictwa kulturowego i zwiększania dostępu mieszk. do dóbr kultury.

- **dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki (innych niż obszary Natura 2000)** - ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000 m.in. ochronę różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime oraz różnorodności geologicznej. Wspierana będzie budowa, rozbudowa, modernizacja i doposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej. Wspierane będą inwestycje mające na celu

ograniczanie negatywnego oddziaływania turystyki na obszary cenne przyrodniczo oraz służące edukacji i promowaniu form ochrony przyrody i rozwojowi ekoturystyki. W uzasadnionych przypadkach, w ograniczonym zakresie dopuszcza się możliwość częściowej realizacji projektów na obszarze Natura 2000.

- **przedsięwzięć inwestycyjnych mających na celu poprawę sytuacji gospodarczej danego obszaru** m.in.: uzbrojenie terenów inwestycyjnych, budowa inkubatorów przedsiębiorczości oraz centrów rozwoju/logistycznych jako działania mające na celu poprawę warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.

- **rewitalizacji obszarów zdegradowanych, fizycznej odnowy i bezpieczeństwa przestrzeni publicznej** - kompleksowe działania na rzecz rozwoju lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego, służące przeciwdziałaniu nieprzewidzianym zjawiskom kryzysowym prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji. Przewiduje się działania dot. m.in.: przebudowy, adaptacji zdegradowanych budynków, terenów i przestrzeni, a także zagospod.terenów i przestrzeni na obszarze rewitalizacji (w tym nowych i istniejących terenów zielonych), w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społ., kulturalnych, gospodarczych lub edukacyjnych. Wsparcie obejmie roboty budowlane, restauratorskie i konserwatorskie obiektów zabytkowych, znajdujących się w rejestrze zabytków oraz obiektów położonych w strefie ochrony konserwatorskiej, wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z danym obiektem. Podstawą działań będzie GPR pełniący funkcje strategii IIT, pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozp. ogólnego.

Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społ. nastąpi poprzez realizację inwestycji infrastrukt. prowadzących do aktywizacji społ.-gosp. W obszarze rewitalizacji realizacja działań inwestycyjnych będzie uzależniona od potrzeb społ. poprzez powiązanie inwestycji infrastrukt. z działaniami o charakterze nieinfrastrukturalnym w szczególności z działaniami współfin. z EFS+. Preferowane będą interwencje, które wykażą, że okresie 2014-2020 i/lub 2021-2027 była/będzie podejmowana interwencja z wykorzystaniem środków EFS. Elementem projektów będą inwestycje dotyczące systemów poprawy bezpieczeństwa publicznego oraz inne inwestycje dot. poprawy jakości przestrzeni publicznych, a także inwestycje w zakresie efektywności energetycznej. Należy zadbać o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury w tym ochronę drzew. Mając na uwadze adaptacje do zmian klimatu należy dążyć do zwiększania pow. biologicznie czynnych i unikanie tworzenia pow. uszczelnionych oraz uwzględniając założenia Nowego Europejskiego Bauhausu.

Nowa infrastruktura będzie wspierana w wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach. Preferencją zostaną objęte działania polegające na adaptacji istniejącej infrastruktury.

W ramach CS 5(ii) wsparciem nie będą objęte inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), chyba, że stanowią one nieodłączny element większego projektu (nie są one dominującym elementem tego projektu), a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji.

Rozwiązania cyfrowe przewiduje się jako element projektu możliwy do realizacji zarówno w obszarze kultury jak również zrównoważonej turystyki. Jednym z możliwych rozwiązań będzie zdalny dostęp do usług publicznych, digitalizacja zasobów i oferty kultury (w tym utworzenie multimedialnych centrów kultury on-line), innowacyjne rozwiązania służące poprawie zarządzania turystyką i oferty turystycznej, co przyczyni się do poszerzenia możliwości instytucji w docieraniu z ofertą do większego grona odbiorców.

Wsparcie dla kultury i turystyki wdroży postanowienia strategicznych dokumentów UE, tj. nowego europejskiego programu na rzecz Kultury, europejskich ram działania na rzecz dziedzictwa kulturowego na 2018 r. oraz konkluzje Rady w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2019–2022.Działania realizowane w ramach CS5.2 będą komplementarne do działań m.in.: w CP2 i CP3 oraz CP4.

2) w formule **RLKS -** realizacja działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju (LSR) przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Ze wsparcia będą mogły skorzystać wszystkie LGD działające na terenie woj. świętokrzyskiego, odpowiedzialne za przeprowadzenie procedury wyboru projektów wpisujących się w LSR.

W ramach RLKS będzie możliwe zastosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków (SCOs).

Zakres wsparcia zostanie doszczegółowiony w SZOP i będzie wynikał z LSR, niemniej jednak mając na względzie wstępne informacje uzyskane od lokalnej społeczności (LGD), IZ zakłada, że wsparcie w szczególności obejmie:

- odnawialne źródła energii,
- przestrzeń publiczną, likwidację barier architektonicznych,
- infrastrukturę edukacyjną, turystyczną i kulturalną,

W obszarach wsparcia RLKS zostanie zachowana demarkacja ze wsparciem w ramach LEADER (budżet EFRROW) i działań Priorytetu IX. Usługi społeczne i zdrowotne.

Wsparcie realizowane będzie za pomocą EFRR.

Wspierane działania zostały ocenione jako zgodne z zasadą ‘nie czyń znaczących szkód’ (Do No Significant Harm).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- mieszkańcy województwa świętokrzyskiego obszarów objętych IIT; w tym GPR.
- mieszkańcy obszarów objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju.
- instytucje kultury oraz instytucje zarządzające obiektami dziedzictwa kulturowego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Wsparcie rewitaliz. obszarów wiejskich zostanie udzielone proj. kompleksowym, adresującym zróżnicowane potrzeby i problemy obszarów wiejskich w sferze ekonomicznej, społecznej, przestrzennej, środowiskowej i technicznej. Zaplanowane działania to element podwójnego podejścia (dual approach) do zasady równości szans i niedyskr. – na poziomie horyzontalnym obligatoryjny będzie pozytywny wpływ na tę zasadę poprzez konieczność realizacji standardów dostępności, natomiast interwencja zaplanowana w tym celu ma znamiona działań wyrównawczych tzw. specific actions – polega na

działaniach niwelujących bariery i zapobiegających dyskryminacji ze względu na miejsce zamieszkania – dzięki wsparciu kompleksowego zintegrowanego rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich. Gminne programy rewitalizacji będą stanowić narzędzia służące rozwiązywaniu złożonych problemów społecznych, gospodarczych i środowiskowych włącznie z wyrówny. szans społeczności wiejskich w sferach: gospodarczej, społecznej i środowiskowej.

Przestrzegane będą zasady horyzont., wskazane w art. 2 i 3 TUE,art. 10 TFUE, Karcie Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnospr., art. 73 Rozp. ogólnego, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zas. równości szans i niedyskr. oraz zas. równ. kobiet i mężczyzn będą odzwierciedlone w kryteriach wyboru. Wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W umowach o dofinans. będzie klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji.

Realiz. zasad horyzont. zapewnią adekwatne procedury na każdym etapie realizacji Progr. (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredn. i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do inform. publ. oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów.

Równość szans i niedyskryminacji, w tym zapew. dostępn. dla osób z niepełnospr. będzie weryfik. przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogóln. Produkty i usługi będą zgodne z dyrektywami w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dyrektywa (UE) 2016/2102) i w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dyrektywa (UE) 2019/882).

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego realizowane będą działania objęte instrumentami terytorialnymi, tj. Innym Instrumentem Terytorialnym (IIT) oraz Rozwojem Lokalnym kierowanym przez Społeczność (RLKS).

W ramach instrumentu IIT realizowane będzie wsparcie:

- na obszarze OSI wyznaczonych w SRWŚ 2030 + tj.: OSI Góry Świętokrzyskie, OSI Obszar Uzdrowiskowy, OSI Ponidzie, OSI Dolina Wisły,

- obszarów, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IIT,

- działań rewitalizacyjnych -instrument IIT stanowić będą gminne programy rewitalizacji przygotowane zgodnie z ustawą o rewitalizacji w celu wyprowadzenia ze stanu kryzysowego zdegradowanych obszarów innych niż miejskie, a także działania w zakresie zrównoważonej kultury, turystyki i dziedzictwa naturalnego wynikające ze Strategii IIT. Funkcję Strategii IIT pełnić będą GPR, przygotowane zgodnie z ustawą o rewitalizacji w celu wyprowadzenia ze stanu kryzysowego zdegradowanych obszarów wiejskich. Z pomocą narzędzia IIT możliwa będzie realizacja przez pojedyncze gminy przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPR. Preferencjami zostaną objęte obszary zagrożone trwałą marginalizacją wyznaczone w KSRR2030.

Instrument RLKS zakłada wspieranie projektów, których realizacja wynikać będzie z Lokalnych Strategii Rozwoju, a których celem jest zaspokojenie potrzeb lokalnych społeczności.

Wydanie pozytywnej opinii strategii terytorialnej IIT poprzedzone będzie analizą na podstawie listy sprawdzającej w zakresie spełnienia min. wymogów, zgodnie z art.29 rozporządzenia ogólnego. Aktualizacja strategii będzie wymagała ponownej weryfikacji w oparciu o listęsprawdzającą. Zapisy dotyczące zaangażowania partnerów lokalnych w prace nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii terytorialnych będą weryfikowane przez IZ na etapie opiniowania przedmiotowego dokumentu. Zawarta w strategiach m.in.: lista projektów oznacza zapewnienie udziału władz miejskich, lokalnych lub innych organów terytorialnych w wyborze projektów.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Całe terytorium Polski objęte jest Strategią Regionu Morza Bałtyckiego. Interwencja celu będzie komplementarna ze Strategią, w szczególności w ramach Celu Strategicznego 3. Wzrost dobrobytu (3.2. Wkład SUERMB w realizację strategii "Europa 2020"). IZ będzie starać się zachęcać potencjalnych beneficjentów wdrażających strategie terytorialne do korzystania z efektów projektów współpracy międzyregionalnej, transgranicznej czy transnarodowej z wykorzystaniem instrumentu INTERREG. Realizacja komplementarnych inwestycji rozwojowych powinna być wykorzystywana we współpracy samorządów lokalnych do zwiększenia efektu skali podejmowanych interwencji- na zasadzie dobrych praktyk.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Proj. 5(ii) ukierunk. są na maksym. efektów społ. Nie spełniają podst. warunku dla IF - brak potencjału do bezpośred. generow. zysków lub oszczędn. Proj. zintegrowanego wsparcia w zakr. włączenia społ., gosp. i środowiskowego, kultury, dziedzictwa nat. zrównoważonej turyst. i bezpieczeństwa na obsz. innych niż miejskie realiz. będę głównie przez JST. Dotacje przewidz. też dla LGD odpowiedzialnych za przeprowadzenie proced. wyboru proj. wpisujących się w LSR. Interw. publ. ma char. wieloaspekt. (czynniki gospod., społ., przestrzenne, środowiskowe i kultur.) i co do zasady pomocowy. Kompleksowa rewitaliz. jest procesem wieloletnim i kosztownym. Pobudzenie ter. zdegrad. do odzyskiwania atrakcyjności inwestyc. wymaga dotacji. Dotacja jest również zasadna ze wzgl. na ukierunk. 5(ii) na ter. wiejskie, gdzie dysfunkcje we wskaz. obszarach są większe.

Inwest. o char. niekomerc., nienastaw. na zysk, promujące zachowanie i ochronę dziedzictwa kultur., poprawiających dostęp do usług społ. w obszarze kult.-wpierane będą przez dotacje. Nie generujące zysku dział. wspierające turystykę - dotacje. Proj. nakierowane na osiąg. dochodów - wsparcie zwrotne.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO74	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	5 000,00	214 000,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO75	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	wkłady na rzecz strategii	2,00	14,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO76	Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego	projekty	2,00	14,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO77	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	obiekty kulturalne i turystyczne	2,00	39,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO80	Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	strategie	2,00	15,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO112	Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	udział podmiotów instytucjonalnych	4,00	60,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO146	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0,00	~~36,00~~10,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO148	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	0,00	37,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR77	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/rok	150 000,00	2019	165 000,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	165. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych	25 000 000,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	166. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury	10 000 000,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	167. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000	9 000 000,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	168. Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych	8 000 000,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	169. Inicjatywy rozwoju terytorialnego, w tym przygotowanie strategii terytorialnych	3 000 000,00
6	RSO5.2	Ogółem			55 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	55 000 000,00
6	RSO5.2	Ogółem			55 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	12. RLKS – obszary wiejskie	3 000 000,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	18. Inny rodzaj narzędzia terytorialnego – miasta, małe miasta i przedmieścia	20 000 000,00

6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	20. Inny rodzaj narzędzia terytorialnego – obszary wiejskie	~~53~~2 000 000,00
6	RSO5.2	Ogółem			55 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	55 000 000,00
6	RSO5.2	Ogółem			55 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 7. Zdrowi i aktywni zawodowo

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Zdrowie osób pracujących, nabiera szczególnego znaczenia w kontekście przemian demograficznych i nasilającej się potrzeby podtrzymywania aktywności zawodowej oraz produktywności starzejącej się populacji. Proces starzenia się mieszkańców regionu, związany przede wszystkim z trendem wydłużającego się czasu życia i niskim współczynnikiem dzietności determinuje potrzebę wspierania pracowników oraz stworzenia warunków umożliwiających im jak najdłuższą aktywność na rynku pracy. Kluczowym czynnikiem wpływającym na stan zdrowia pracowników jest profilaktyka. Mając na celu wydłużenie aktywności zawodowej mieszkańców regionu, zaplanowano szereg przedsięwzięć ukierunkowanych na wczesne wykrywanie problemów zdrowotnych dotyczących miejsca pracy i rehabilitację leczniczą w zakresie schorzeń stanowiących główne przyczyny niezdolności do pracy.

Zgodnie z założeniami Strategicznych ram UE dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2021-2027 – „Bezpieczeństwo i higiena pracy w zmieniającym się świecie pracy" istotnym kierunkiem działań będzie wsparcie pracowników poprzez eliminowanie czynników ryzyka w miejscu pracy, mających charakter psychospołeczny lub ergonomiczny. Poprawa ergonomii stanowiska pracy oraz ograniczanie ryzyka zawodowego, przyczyni się do wydłużenia aktywności zawodowej świętokrzyskich pracowników.

W ramach celu zostały zaplanowane działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację, np.: szkolenia dla pracowników podnoszące wiedzę na temat niedyskryminacji w miejscu pracy.

Zmieniająca się struktura wiekowa społeczeństwa skłania do dostrzegania potencjału zawodowego osób 50+. Dlatego **preferowane będą projekty** skierowane do tej grupy osób oraz projekty, które będą zapewniały dogodne warunki pracy dla osób 50+. Premiowane będą również przedsięwzięcia realizowane w partnerstwie pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi, podmiotami leczniczymi, pracodawcami i instytucjami naukowymi, co wpłynie na zwiększenie efektywności i jakości zaplanowanych w projektach działań wspierających m.in. wydłużenie aktywności zawodowej oraz poprawę dostępu do profilaktyki. Mając na uwadze powyższe, premiowane będą również projekty wspierające dobre warunki pracy i zwiększające profilaktykę wypalenia zawodowego i chorób zawodowych pracowników opieki długoterminowej.

Możliwa będzie również realizacja działań polegających na wdrożeniu wypracowanych w FERS przez partnerów społecznych pakietów rekomendacji/ dobrych praktyk oraz propozycji rozwiązań systemowych w obszarze wspierania aktywnego starzenia się w środowisku pracy oraz utrzymania pracowników w zdrowiu.

Zaplanowane w ramach celu działania wpisują się w Europejski Filar Praw Socjalnych, który gwarantuje każdemu prawo do wysokiego poziomu ochrony zdrowia oraz będą realizowały założenia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/522. Przedsięwzięcia będą zgodne z dokumentem strategicznym *Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.* oraz z mapami potrzeb

zdrowotnych i *Wojewódzkim Planem Transformacji dla województwa świętokrzyskiego na lata 2022-2026* w zakresie czynników ryzyka i profilaktyki, rehabilitacji medycznej.

W celu szczegółowym (d) zostaną zastosowane mechanizmy koordynacji stworzone na poziomie krajowym np. Komitet Sterujący ds. zdrowia.

Interwencja zaplanowana w ramach EFS+ będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności z działaniami, zaplanowanymi w EFRR 2021-2027 w zakresie wsparcia infrastruktury zdrowotnej oraz z efektami przedsięwzięć, zrealizowanymi z funduszy unijnych w poprzednich perspektywach finansowych (2007-2013 oraz 2014-2020).

Planuje się realizację następujących przedsięwzięć:

1.Wsparcie pracodawców i pracowników ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka występujących w miejscu pracy umożliwiające wydłużenie aktywności zawodowej pracowników.

W ramach przedsięwzięcia realizowane będą ~~w szczególności~~ działania obejmujące m.in.:

- zapewnienie badań profilaktycznych wynikających z charakteru wykonywanej pracy (wg kryterium płci i wieku),
- zapewnienie ergonomii oraz bezpieczeństwa stanowiska pracy,
- pakiety rehabilitacyjne dla pracowników umożliwiające powrót do pracy lub pozostanie w zatrudnieniu (w tym również pracowników przebywających na długotrwałych zwolnieniach lekarskich),
- kursy/szkolenia przekwalifikowujące pracowników do wykonywania innej, mniej obciążającej pracy (na innym stanowisku),
- edukację zbiorową na terenie zakładu pracy prowadzoną przez fizjoterapeutę psychologa/psychoterapeutę – właściwa organizacja stanowiska pracy z uwzględnieniem zasad ergonomii, diagnoza zachowań zdrowotnych pracowników na danym stanowisku pracy, ćwiczenia korekcyjne pozwalające zapobiec dalszemu postępowaniu zdiagnozowanych wad, szkolenia na temat zdrowych nawyków w miejscy pracy i zapobiegania wypaleniu zawodowemu.

2. Programy rehabilitacyjne ułatwiające powrót na rynek pracy [1].

Planuje się opracowanie i realizację programów obejmujących zarówno rehabilitację w celu przeciwdziałania przerwaniu aktywności zawodowej ze względów zdrowotnych osób pracujących oraz umożliwienia powrotu na rynek pracy osobom bezrobotnym. Ponadto działania projektowe przyczynią się do wsparcia tych osób w zakresie kompleksowej ścieżki powrotu do pracy.

~~Zamierza~~ Planuje się również realizację przedsięwzięcia priorytetowego, wskazanego w Kontrakcie Programowym dla Województwa Świętokrzyskiego, skierowanego do pracujących mieszkańców województwa świętokrzyskiego w wieku ~~produkcyjnym nie mobilnym (45~~40+~~)~~ ze szczególnym uwzględnieniem wytypowanych grup ryzyka (w ramach przedsięwzięcia nr 1). Założeniem projektu jest wczesne wykrycie chorób związanych z wykonywaną pracą. W tym celu działania zaplanowane w ramach projektu będą stanowić rozszerzenie świadczeń proponowanych w ramach badań profilaktycznych (tj. wstępnych, okresowych i kontrolnych) oraz uzupełnienie świadczeń oferowanych przez NFZ.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

[1] Programy rehabilitacyjne realizowane w formule Regionalnego Programu Zdrowotnego.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- pracodawcy i ich pracownicy,
- osoby świadczące usługi zdrowotne,
- osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędach pracy,
- przedstawiciele związków zawodowych.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Aby zapewnić wszystkim osobom równy dostęp do profilaktyki, rozwoju kariery i warunków pracy niezależnych od płci, przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, art. 19 *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów. Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów, w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Kobiety i mężczyźni, aby zachować aktywność zawodową będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich sferach życia

społecznego bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację seksualną, itp. Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum;

- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cel obejmuje możliwość realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Zaplanowane w PR FEŚ 2021-2027 dla CS (d) działania są potencjalnie synergiczne ze Strategią Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego w zakresie założenia 3. „Wzrost poziomu dobrobytu", szczególnie w obszarze Polityki Zdrowia, ponadto z programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027 (Cel programu 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności"). Planowane w celu (d) działania, tj. wsparcie pracodawców i pracowników w regionie, ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy oraz wydłużenie aktywności zawodowej pracowników, bezpośrednio przyczynią się do realizacji założeń Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w obszarze polityki zdrowotnej, ukierunkowanej na promowanie aktywnego i zdrowego starzenia się. Ponadto działania te są spójne z celem 1.1 programu Interreg w zakresie budowania odporności gospodarek i społeczeństw, poprzez wydłużanie aktywności zawodowej mieszkańców regionu, co stanowi adekwatną odpowiedź na wyzwania demograficzne.

Możliwe będzie wspieranie synergii i komplementarności pomiędzy projektami regionalnymi i programem krajowym FERS, np. w zakresie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się z partnerami zagranicznymi w celu wypracowania i wdrożenia nowych rozwiązań lub rozszerzenia projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCO08	Liczba osób objętych wsparciem w obszarze zdrowia	osoby	6 471,00	67 696,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCR03	Liczba osób, które dzięki wsparciu w obszarze zdrowia podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	osoby	80,00	2021	80,00	CST2021	wartość procentowa

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	144. Działania na rzecz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy przeciwdziałające zagrożeniom dla zdrowia i obejmujące promocję aktywności fizycznej	32 914 693,00
7	ESO4.4	Ogółem			32 914 693,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	32 914 693,00
7	ESO4.4	Ogółem			32 914 693,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	32 914 693,00
7	ESO4.4	Ogółem			32 914 693,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru	32 914 693,00
7	ESO4.4	Ogółem			32 914 693,00

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	32 914 693,00
7	ESO4.4	Ogółem			32 914 693,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 8. Edukacja na wszystkich etapach życia

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W województwie świętokrzyskim występują duże różnice w poziomie upowszechnienia edukacji przedszkolnej. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w województwie wynosił 84,3% (2020 r.), natomiast na terenach wiejskich tylko 62,8%. Najniższy poziom był na terenie wiejskim powiatu kazimierskiego i wynosił 35,1%, buskiego – 38,9% i koneckiego – 48,6%. Dlatego też w pierwszej kolejności wspierane będzie tworzenie nowych miejsc na obszarach wiejskich (797 miejsc tj. 75% z wszystkich planowanych do utworzenia miejsc). Planowane jest podniesienie poziomu upowszechnienia z 84% do 90% w 2029 r. oraz udział w projektach ok. 4 000 dzieci i objęcie ich dodatkowymi zajęciami. **Premiowanie projektów skierowanych na obszary o najniższym stopniu „uprzedszkolnienia" – tereny wiejskie, wzmocni poziom upowszechnienia edukacji przedszkolnej** oraz **wpłynie** na lepsze wyniki osiągane przez dzieci w szkołach na obszarach wiejskich. Średni wynik z języków obcych w miastach wynosił 68%, natomiast na obszarach wiejskich 47%, a dodatkowo obserwowany jest niższy poziom wyników z egzaminów szkoły podstawowej na terenach wiejskich.

W ramach kształcenia na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym wspierane będą działania zmierzające do dobrej jakości kształcenia i szkolenia uczniów, zwłaszcza w zakresie rozwijania ich zainteresowań, umiejętności oraz kompetencji, w szczególności dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji. Realizowane będzie wsparcie rozwoju doradztwa zawodowego na wszystkich etapach edukacji, działania dla doradców zawodowych z zakresu niedyskryminacji (szkolenia, kursy, itp.), z zakresu wyboru ścieżek edukacyjnych dla uczniów, w tym dot. wsparcia wyboru dziewcząt w zakresie STEM.

Ze względu na negatywne stereotypy i występowanie dyskryminacji osób ze względu na płeć, orientację seksualną, światopogląd czy wyznanie, realizowane będą działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację wśród uczniów i kadry pedagogicznej np.: szkolenia, warsztaty podnoszące wiedzę na ten temat.

Planowane są działania na wszystkich etapach kształcenia w zakresie edukacji włączającej oraz poprawy dostępności placówek oświatowych (np. poprzez upowszechnianie modelu dostępnej szkoły). **Promowane będą również przedsięwzięcia ukierunkowane na rozwijanie wśród uczniów postaw proekologicznych.** Wsparcie tych działań, szczególnie w szkolnictwie branżowym oraz promowanie „zielonego" podejścia do środowiska przyczyni się do poprawy jakości życia w regionie. **Promowane będą również przedsięwzięcia ukierunkowane na rozwijanie wśród uczniów tożsamości regionalnej**, wiedzy dotyczącej dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego naszego regionu oraz poprawę jakości życia mieszkańców, poprzez edukację ekologiczną, ukierunkowaną m.in. na świadomą konsumpcję. Działania wzmocnią świadomość uczniów na temat zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem środowiska.

W związku ze zwiększającą się liczbą uczniów potrzebujących pomocy psychologicznej, planowane jest wsparcie w tym zakresie. Szczególnie dotyczy to osób w niekorzystnej sytuacji, w tym doświadczających dyskryminacji lub przemocy ze względu na orientację seksualną, pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, status rodzinny, wyznanie lub światopogląd.

W obrębie szkolnictwa branżowego wdrażany będzie Wzorcowy Model Kształcenia Praktycznego. W ramach projektów współfinansowane będą m.in. staże uczniowskie (rozliczane wyłącznie w oparciu o stawkę jednostkową) oraz zajęcia praktyczne u pracodawców. Zaplanowane działania nie będą powielać wsparcia realizowanego w projektach krajowych. Szkolnictwo branżowe w regionie będzie wspierane w ramach kształcenia formalnego i pozaformalnego (np. na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, szkoleniach, przy wykorzystaniu walidacji i certyfikacji). Planowane są działania skierowane do uczniów kształcących się w placówkach prowadzących kształcenie zawodowe, które będą dążyły do zapewnienia około 5 000 uczniom uczestnictwo w stażach/praktykach do 2029 r.

W ramach zaplanowanych typów operacji **premiowane będą projekty realizowane w formule partnerstwa**, w tym partnerstwa z organizacjami pozarządowymi.

Planowane działania na rzecz dzieci są zgodne z zaleceniami zawartymi w *Europejskiej gwarancji dla dzieci* (Zalecenia Rady (UE) 2021/1004 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci), np. w zakresie edukacji włączającej oraz Europejskim obszarem edukacji do 2025 r.

Przedsięwzięcia zaplanowane w obszarze edukacji wpisują się w kierunki działań ujęte w polityce publicznej „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030".

Interwencja zaplanowana w ramach EFS+ będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności z działaniami, zaplanowanymi w EFRR 2021-2027 w zakresie wsparcia infrastruktury edukacyjnej oraz z efektami przedsięwzięć, zrealizowanych z funduszy unijnych w poprzednich perspektywach finansowych (2007-2013 oraz 2014-2020).

Planuje się w szczególności realizację następujących przedsięwzięć:

I. Upowszechnianie wychowania przedszkolnego poprzez m.in. tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w szczególności na obszarach wiejskich, wsparcie edukacji włączającej, zajęcia dodatkowe rozszerzające ofertę ośrodków wychowania przedszkolnego (OWP) oraz unowocześnianie bazy lokalowej i dydaktycznej, a także podnoszenie kompetencji kadry nauczycielskiej.

II. Wsparcie szkół podstawowych i ponadpodstawowych ogólnych, ukierunkowane na rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz wzmacnianie sytemu kształcenia, m.in. poprzez wsparcie edukacji włączającej, rozszerzenie oferty dydaktycznej, doradztwo zawodowe, podnoszenie kompetencji/kwalifikacji kadry nauczycielskiej, zajęcia dodatkowe, m.in. w ramach rozwijania postaw proekologicznych, realizację programów stypendialnych dla uczniów zdolnych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

III. Działania dla szkół branżowych, ukierunkowane na rozwijanie umiejętności podstawowych, przekrojowych i zawodowych niezbędnych na rynku pracy, m.in. poprzez wsparcie edukacji włączającej, kompleksowych programów rozwojowych, staży uczniowskich, współpracy z pracodawcami, doradztwa zawodowego i podnoszenie kompetencji/kwalifikacji kadry nauczycielskiej, zajęcia dodatkowe m.in. w ramach rozwijania postaw proekologicznych oraz realizację programów stypendialnych dla uczniów zdolnych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

W celu (f) zaplanowano realizację przedsięwzięć priorytetowych, wskazanych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Świętokrzyskiego:

- „Świętokrzyska edukacja zawodowa”. Projekt będzie wykorzystywał Wzorcowy Model Kształcenia Praktycznego opracowany w ramach projektu pn. „Innowacyjna edukacja – nowe możliwości zawodowe” realizowanego w POWER oraz zastosuje rozwiązania w zakresie ~~utworzy skuteczny model~~ doradztwa zawodowego dla dwóch etapów edukacyjnych: ~~łączący dwa etapy edukacyjne:~~ szkołyę podstawowejąi szkołyę kształcenia zawodowego, z uwzględnieniem zasad niedyskryminacji i przeciwdziałania stereotypom oraz wspierania wyborów dziewcząt w dziedzinie nauk ścisłych, technologii, inżynierii oraz matematyki. Projekt zostanie ukierunkowany na praktyczną naukę zawodu w rzeczywistych warunkach pracy oraz przygotowanie uczniów do zmieniających się potrzeb pracodawców na rynku pracy. Wsparcie szkolnictwa branżowego będzie powiązane z inteligentnymi specjalizacjami naszego regionu.

- „Dziś uczeń - jutro student”. Głównym założeniem projektu będzie rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów szkół ponadpodstawowych oraz zwiększenie liczby osób kontynuujących naukę na uczelniach wyższych (głównie na kierunkach matematyczno-przyrodniczych) i zmniejszenie odsetka osób porzucających studia. Ważnym działaniem planowanego przedsięwzięcia będą zajęcia prowadzone poza szkołą w lokalnych uczelniach wyższych, organizowane w specjalistycznych pracowniach i laboratoriach, jako element zachęcający do kontynuowania nauki w szkolnictwie wyższym.

- „Programy stypendialne”. W ramach wspierania równego dostępu do wysokiej jakości kształcenia będą realizowane projekty stypendialne skierowane do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych województwa świętokrzyskiego. Stypendia przyznawane będą uczniom zdolnym znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- ośrodki wychowania przedszkolnego,
- szkoły i placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ogólne i zawodowe (z wyłączeniem szkół specjalnych),
- dzieci w wieku przedszkolnym,
- uczniowie/słuchacze,
- nauczyciele, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, kadra kierownicza,

- doradcy zawodowi,
- psycholodzy, pedagodzy,
- rodzice/opiekunowie.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, art. 19 *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,* art. 20 i 21 *Konwencji ONZ o prawach dziecka* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów. W ramach celu przewidziano działania ukierunkowane na zapobieganie dyskryminacji wśród uczniów i nauczycieli – między innymi przez organizację szkoleń/kursów o tematyce antydyskryminacyjnej dla doradców zawodowych w projektach oraz wykorzystywanie zdobytej przez doradców wiedzy w zajęciach z uczniami.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Kobiety i mężczyźni będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich sferach życia społecznego bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację seksualną, itp. Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum;

- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

W zakresie edukacji przedszkolnej, będzie brany pod uwagę wskaźnik upowszechnienia, który różni się pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cel obejmuje możliwość realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Zaplanowane w FEŚ 2021-2027 działania dla CS (f) działania są potencjalnie synergiczne ze Strategią Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego w zakresie założenia 3. „Wzrost poziomu dobrobytu" , szczególnie w obszarze Polityki Edukacji, ponadto z programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027 (Cel programu 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności"). W celu (f) działania (tj. wsparcie wychowania przedszkolnego, szkół ukierunkowane na rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych, rozwijanie i dostosowywanie szkolnictwa zawodowego do realiów rynku pracy) kompleksowo przyczynią się do realizacji założeń Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w obszarze polityki edukacyjnej, ukierunkowanej na zapobieganie wczesnemu opuszczaniu szkoły oraz wspieranie młodych ludzi w procesie przejścia od kształcenia do rynku pracy.

Działania w CS (f) są spójne z celem 1.1 programu Interreg w zakresie budowania odporności gospodarek i społeczeństw, poprzez ułatwianie dostępu do wysokiej jakości nowoczesnej edukacji, co wzmacnia spójność społeczną regionu i jednocześnie stanowi bazę do wprowadzania zmian kulturowych, zmian zachowań oraz mobilizuje do kreatywności w odpowiedzi na wyzwania wewnętrzne i zewnętrzne. Edukacja w zakresie postaw proekologicznych, która będzie elementem działań w ramach CS (f), przyczyni się długofalowo do wzmocnienia efektów zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład oraz efektów wdrażania Strategii „Od pola do stołu".

Możliwe będzie wspieranie synergii i komplementarności pomiędzy projektami regionalnymi i programem krajowym FERS, np. w zakresie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się z partnerami zagranicznymi w celu wypracowania i wdrożenia nowych rozwiązań lub rozszerzenia projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLEFCO05	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich	osoby	340,00	4 872,00
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLFCO02	Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego	szt.	410,00	1 062,00
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLFCO03	Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	osoby	12 548,00	41 165,00
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLFCO04	Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem	osoby	4 282,00	16 657,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
~~8~~	~~ESO4.6~~	~~EFS+~~	~~Regiony słabiej rozwinięte~~	~~PLEFCR03~~	~~Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w postaci staży uczniowskich, uczestniczących w kształceniu lub pracujących 6 miesięcy od ukończenia nauki~~	~~osoby~~	~~56,00~~	~~2021~~	~~56,00~~	~~ewaluacja~~	

8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLFCR01	Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	90,00	2021	70,00	CST2021	Wartość procentowa
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLFCR04	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują przez co najmniej 24 miesiące po zakończeniu projektu	szt.	98,00	2020	98,00	ewaluacja	Wartość procentowa

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	148. Wsparcie na rzecz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury)	17 658 769,00~~11 658 769,009 649 733,00~~
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	149. Wsparcie na rzecz edukacji na poziomie podstawowym i średnim (z wyłączeniem infrastruktury)	58 565 955,00
8	ESO4.6	Ogółem			76 224 724,00~~70 224 724,0068 215 688,00~~

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	76 224 724,00~~70 224 724,0068 215 688,00~~
8	ESO4.6	Ogółem			76 224 724,00~~70 224 724,0068 215 688,00~~

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	76 224 724,00~~70 224 724,0068 215 688,00~~

8	ESO4.6	Ogółem			76 224 724,0070 224 72468 215 688,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	06. Przeciwdziałanie ubóstwu wśród dzieci	20 000 000,00
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru	506 224 724,0048 215 688,00
8	ESO4.6	Ogółem			706 224 724,0068 215 688,00

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	706 224 724,0068 215 688,00
8	ESO4.6	Ogółem			706 224 724,0068 215 688,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Zaplanowane zostały działania zmierzające do nabywania przez osoby dorosłe kompetencji podstawowych, głównie kompetencji cyfrowych, realizowanych poza Podmiotowym Systemem Finansowania usług rozwojowych. Wsparcie dla osób dorosłych realizowane będzie w trzech krokach: diagnoza umiejętności, działania edukacyjne dopasowane do indywidualnych potrzeb uczestników oraz walidacja efektów uczenia się. W celu zwiększenia liczby osób dorosłych w zakresie umiejętności podstawowych „Upskilling pathways", w celu szczegółowym (g) oraz w priorytecie 10. (usługi rozwojowe oferowane przez Bazę Usług Rozwojowych) do końca 2029 r. wsparcie zostanie udzielone około 17 tys. osobom.

W ramach edukacji osób dorosłych przewiduje się działania kształtujące zielone kompetencje, poprzez podnoszenie umiejętności w zakresie zwiększania świadomości i postaw proekologicznych, ukierunkowane m.in. na świadomą konsumpcję.

Planowane przedsięwzięcia będą uzupełnione o działania antydyskryminacyjne realizowane w celu zwalczania np.: dyskryminacji i „mowy nienawiści", przemocy ze względu na pochodzenie etniczne, niepełnosprawność, orientację seksualną.

Planowane działania w obszarze edukacji wpisują się w kierunki działań ujęte w polityce publicznej „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030".

Interwencja zaplanowana w ramach EFS+ będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności z działaniami, zaplanowanymi w EFRR 2021-2027 w zakresie wsparcia infrastruktury edukacyjnej oraz z efektami przedsięwzięć, zrealizowanych z funduszy unijnych w poprzednich perspektywach finansowych (2007-2013 oraz 2014-2020). Działania w ramach podnoszenia kompetencji cyfrowych będą komplementarne do interwencji w FERS polegającej na tworzeniu klubów rozwoju cyfrowego (KRC).

Planuje się realizację przedsięwzięć:

1. Wsparcie osób dorosłych w zakresie umiejętności i kompetencji podstawowych [1], w tym cyfrowych, umożliwiające wdrażanie Upskilling Pathways.

2. Wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych (na przykładzie Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji - LOWE) np. poprzez tworzenie lokalnych punktów wsparcia kształcenia osób dorosłych, w tym służących aktywizacji osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach, osób z niepełnosprawnościami.

[1] Umiejętności podstawowe zdefiniowane jako umiejętność czytania, pisania i rozumienia tekstu, liczenia i rozumowania matematycznego oraz umiejętność korzystania z nowych technologii.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Osoby dorosłe, w szczególności:

- o niskich kwalifikacjach,
- starsze,
- z niepełnosprawnościami.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, art. 19 *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu, tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Kobiety i mężczyźni będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich sferach życia społecznego bez względu na

pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację seksualną, itp. Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum;

- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cel obejmuje możliwość realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Zaplanowane w FEŚ 2021-2027 działania dla CS (g) działania są potencjalnie synergiczne ze Strategią Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego w zakresie założenia 3. „Wzrost poziomu dobrobytu" (Increase Prosperity), szczególnie w obszarze Polityki Edukacji (Policy area Education), ponadto z programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027 (Cel programu 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności"). Planowane w celu (g) wsparcie osób dorosłych w zakresie umiejętności i kompetencji podstawowych przyczyni się do realizacji założeń Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w obszarze polityki edukacyjnej, ukierunkowanej m. in. na zwiększenie dostępu do rynku pracy poprzez uczenie się przez całe życie, pozwalające na dostosowanie się do potrzeb rynku pracy – w tym wyzwań digitalizacji – oraz do własnych możliwości, związanych ze stanem zdrowia lub wiekiem (np. poprzez znalezienie pracy mniej obciążającej fizycznie).

Możliwe będzie wspieranie synergii i komplementarności pomiędzy projektami regionalnymi i programem krajowym FERS, np. w zakresie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się z partnerami zagranicznymi w celu wypracowania i wdrożenia nowych rozwiązań lub rozszerzenia projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
8	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLGCO03	Liczba osób dorosłych objętych wsparciem w zakresie umiejętności lub kompetencji podstawowych, realizowanym poza Bazą Usług Rozwojowych	osoby	371,00	4 545,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
8	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECR03	Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie	osoby	16 342,00	2021	3 636,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	151. Wsparcie na rzecz edukacji dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)	3 925 410,00
8	ESO4.7	Ogółem			3 925 410,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	3 925 410,00
8	ESO4.7	Ogółem			3 925 410,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	3 925 410,00
8	ESO4.7	Ogółem			3 925 410,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru	3 925 410,00
8	ESO4.7	Ogółem			3 925 410,00

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	3 925 410,00
8	ESO4.7	Ogółem			3 925 410,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 9. Usługi społeczne i zdrowotne

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Wspierane będą kompleksowe działania wykorzystujące instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej. Interwencja będzie również możliwa w ramach aktywizacji w podmiotach reintegracji społecznej tj. Klubach Integracji Społecznej (KIS), Centrach Integracji Społecznej (CIS), Zakładach Aktywności Zawodowej (ZAZ) oraz Warsztatach Terapii Zajęciowej (WTZ) [1].

Działania będą ukierunkowane zwłaszcza na potrzeby osób w trudnej sytuacji na rynku pracy tj. osób z niepełnosprawnościami. Zostaną zastosowane **preferencje dla osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności** oraz **preferencje dla osób zamieszkujących obszary poddane rewitalizacji** wskazane w gminnych programach rewitalizacyjnych. Zaplanowane przedsięwzięcia będą spójne z *Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030* oraz ze *Strategią na rzecz osób z niepełnosprawnościami.*

W obszarze ekonomii społecznej (ES) interwencja będzie polegała głównie na realizacji usług na rzecz rozwoju tego sektora przez podmioty posiadające akredytację i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej przyznawane przez Ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Działania w obszarze ES będą skierowane na tworzenie miejsc pracy w nowych i istniejących przedsiębiorstwach społecznych (PS). Zakłada się między innymi bezzwrotne wsparcie finansowe na utworzenie i utrzymanie [2] utworzonego miejsca pracy w PS, usługi wspierające rozwój PS realizowane w szczególności za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych (BUR).

Przewiduje się również przedsięwzięcia w zakresie tworzenia planów reintegracji społeczno-zawodowej i jej realizacji obejmującej m.in.: warsztaty animacyjne, szkolenia, doradztwo, działania mentoringowe, coachingowe oraz inne formy usług rozwojowych. Istotne będą działania antydyskryminacyjne realizowane w celu zwalczania np.: dyskryminacji i „mowy nienawiści", przemocy ze względu na orientację seksualną, pochodzenie etniczne, niepełnosprawność i inne powody.

Dodatkowo, świętokrzyski sektor ES będzie rozwijany poprzez animowanie powstawania i wspieranie nowych podmiotów ekonomii społecznej (PES). Potencjał sektora ekonomii społecznej może zostać wykorzystany w zakresie zielonej transformacji czy przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu. Istotny będzie również rozwój PES w obszarze usług społecznych. Ponadto projekty realizowane w ramach celu szczegółowego (h) będą uwzględniały stosowanie aspektów społecznych. Wsparcie ES będzie realizowane w oparciu o zapisy *Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia solidarności społecznej* oraz jego aktualizacją.

~~W celu zaspakajania specyficznych potrzeb lokalnych społeczności, zgłaszanych i wypracowanych oddolnie, zakłada się realizację instrumentu Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) [3]. Wsparcie dla RLKS realizowane będzie przez Lokalne Grupy Działania (LGD), wdrażające opracowane Lokalne Strategie Rozwoju (LSR) [4]. LGD będą prowadziły działania skoncentrowane na aktywnej integracji społecznej i zawodowej realizowane w oparciu o m.in. aktywizację społeczną, zawodową, edukacyjną i zdrowotną oraz formy wsparcia środowiskowego. Gminy, które nie będą~~

~~objęte aktywizacją społeczną i zawodową przez Lokalne Grupy Działania (z siedzibą na terenie województwa świętokrzyskiego) w ramach Lokalnych Strategii Rozwoju (instrumentem RLKS), zostaną objęte ww. działaniami w ramach typu przedsięwzięcia nr I.~~

Interwencja zaplanowana w ramach EFS+ będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności z działaniami, zaplanowanymi w EFRR 2021-2027 oraz z efektami przedsięwzięć, zrealizowanych z funduszy unijnych w poprzednich perspektywach finansowych (2007-2013 oraz 2014-2020).

Planuje się w szczególności następujące przedsięwzięcia:

I. Aktywizacja osób biernych zawodowo (niepracujących i niebędących bezrobotnymi), osób z niepełnosprawnościami oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez [3]:~~poprzez:w tym poprzez udział we wsparciu oferowanym w podmiotach reintegracji społecznej i zawodowej, przez tworzenie nowych podmiotów (CIS, KIS, ZAZ) oraz wsparcie w istniejących podmiotach reintegracyjnych.~~

~~II. Aktywizacja osób biernych zawodowo (niepracujących i niebędących bezrobotnymi) oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym realizowana przez LGD w ramach Instrumentu RLKS poprzez:~~

1. Kompleksowe wsparcie aktywizacyjne rodzin, osób i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji o charakterze społecznym, zawodowym, edukacyjnym i zdrowotnym.

Interwencja ta będzie dotyczyć m.in.: terapii, poradnictwa psychologicznego, kursów zawodowych, staży, szkoleń mających na celu m.in.: przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu. Działania w tym zakresie mogą być uzupełniane usługami społecznymi i zdrowotnymi w zależności od potrzeb konkretnych osób.

2. Rozwój wsparcia środowiskowego i poszerzenie zakresu współpracy międzysektorowej.

3. Kompleksowe ~~wspracie~~wsparcie oferowane w podmiotach reintegracji społecznej i zawodowej w nowotworzonych podmiotach (CIS, KIS, ZAZ) oraz w istniejących podmiotach reintegracyjnych.

III~~I~~. Kompleksowe wsparcie sektora ekonomii społecznej [~~5~~43] obejmujące usługi wsparcia w ramach OWES:

a) animację lokalną – działania o charakterze animacyjnym umożliwiające tworzenie PES-ów oraz budowę i wsparcie partnerstw na rzecz rozwoju ES,

b) inkubację – kompleksowe wsparcie dla tworzenia i rozwoju PES w szczególności PS, wsparcie dla istniejących PS w tym rozwijanie skali ich działalności rynkowej, m.in. działania zmierzające do inicjowania tworzenia nowych PES, np. szkolenia; doradztwo indywidualne i grupowe, przekształcanie PES-ów w PS, tworzenie i utrzymanie miejsc pracy w PS (bezzwrotne wsparcie finansowe przyznawane w formie stawek jednostkowych określonych przez MFiPR), wsparcie realizacji indywidualnego procesu reintegracji,

c) doradztwo biznesowe – wsparcie dla istniejących PS i rozwijania skali ich działalności na rynku (doradztwo prawne, biznesowe, finansowe), wsparcie dla usług oferowanych przez PES (podnoszenie jakości oferowanych usług/produktów, wzmocnienie PES jako realizatora usług społecznych).

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

[1] ZAZ-y mogą otrzymać wsparcie jedynie w przypadku przedstawienia lokalnych potrzeb i uzasadnienia wsparcia ZAZ w oparciu o lokalny rynek pracy. Wsparcie w ramach WTZ i ZAZ może być zapewnione przez ograniczony czas dla konkretnego uczestnika (max 2 lata w każdym z podmiotów reintegracyjnych). Warunkiem wsparcia w ramach WTZ jest zaoferowanie uczestnikom realnej ścieżki dojścia do ZAZ (lub innej formy zatrudnienia). Wsparcie w ramach ZAZ jest możliwe pod warunkiem, że 5% uczestników ZAZ wejdzie na otwarty rynek pracy lub zarejestruje się w Urzędzie Pracy.

[2] Finansowanie utrzymania miejsca pracy ma na celu wsparcie nowotworzonych miejsc w zakresie zapewnienia ich stabilności w pierwszych 12 miesiącach funkcjonowania miejsca pracy.

[3] Realizacja wsparcia wskazana w typie I, pkt. 1 i 2 będzie realizowana przez Lokalne Grupy Działania (LGD) z terenu województwa świętokrzyskiego. IZ zastrzega sobie możliwość rozszerzenia realizatorów wsparcia (poza LGD). Zastosowanie powyższego warunku będzie wynikać z oceny ewentualnego zagrożenia dla osiągnięcia zaplanowanych w programie FES wskaźników.

~~[3] RLKS, czyli oddolność (szeroki udział społeczności lokalnej w tworzeniu i realizacji strategii), terytorialność (lokalna strategia rozwoju przygotowana dla danego, spójnego obszaru), zintegrowanie (łączenie różnych dziedzin gospodarki, współpraca różnych grup interesu), partnerstwo (lokalna grupa działania jako lokalne partnerstwo, w którym uczestniczą różne podmioty z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego), innowacyjność (w skali lokalnej), współpraca (wymiana doświadczeń i rozpowszechnianie dobrych praktyk).~~

~~[4] LSR-y, spełniające wymogi wynikające z art. 32 rozporządzenia ogólnego.~~

[~~5~~43] Realizacja wsparcia zgodnie z ustawą *o ekonomii społecznej*, z dnia 5 sierpnia 2022 r.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Ekonomia społeczna:

- PES,
- PS,
- osoby i/lub rodziny zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- społeczności lokalne,
- osoby fizyczne oraz podmioty zainteresowane założeniem i/lub prowadzeniem działalności w sektorze ekonomii społecznej, w tym w formie przedsiębiorstwa społecznego,

- pracownicy, członkowie i wolontariusze organizacji pozarządowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Aktywna integracja:

- uczestnicy w podmiotach reintegracji społecznej i zawodowej,
- osoby z niepełnosprawnościami i ich otoczenie,
- osoby i/lub rodziny zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym i ich otoczenie,
- osoby bierne zawodowo i ich otoczenie,
- społeczności lokalne,
- społeczność romska,
- osoby, które opuściły zakłady karne,
- więźniowie pod dozorem elektronicznym,
- pracownicy, członkowie i wolontariusze organizacji pozarządowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego.
-

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Aby zapewnić wszystkim osobom równy dostęp do aktywnego włączenia społecznego przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, art. 19 *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

W ramach celu przewidziano działania poświęcone integracji społecznej i zawodowej. W ich rezultacie osoby bierne zawodowo oraz zagrożone wykluczeniem społecznym będą przygotowane do ponownego włączenia się w życie społeczne i zawodowe.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Kobiety i mężczyźni, aby zachować aktywność zawodową będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich sferach życia społecznego bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację seksualną, itp. Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum;

- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

~~W ramach celu, w typie przedsięwzięć II, planuje się wykorzystanie instrumentu terytorialnego – Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) [7].~~

~~Instrument ten będzie wdrażany przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Instrument RLKS zakłada wspieranie projektów, których realizacja wynikać będzie z Lokalnych Strategii Rozwoju, a których celem jest zaspokojenie potrzeb lokalnych społeczności. RLKS będzie realizowany na terenie województwa przez wszystkie istniejące Lokalne Grupy Działania, których LSR zostaną ocenione pozytywnie i wybrane do dofinansowania.~~

~~[7] W przypadku niepodpisania do końca 2023 r. umów z LGD na realizację projektów, IZ zastrzega możliwość rezygnacji z instrumentu RLKS i przeniesienia środków na działania realizowane w typie przedsięwzięcia nr I. Zastosowanie powyższego warunku będzie wynikać z oceny ewentualnego zagrożenia dla osiągnięcia zaplanowanych w programie FEŚ wskaźników.~~

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

W ramach celu preferowane będą działania realizowane na Obszarach Strategicznej Interwencji ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do usług społecznych na obszarach funkcjonalnych miasto – wieś. Planowane jest również zastosowanie preferencji punktowych dla LGD.

Ponadto zróżnicowany terytorialnie dostęp do usług społecznych, w tym zdrowotnych, zostanie wsparty m.in. przez osadzenie usług opiekuńczych w środowisku lokalnym (deinstytucjonalizacja), wzmocnienie roli podstawowej opieki zdrowotnej oraz poprawę dostępności usług społecznych i zdrowotnych.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa

Świętokrzyskiego 2030+. Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) to terytoria, charakteryzujące się niekorzystnymi zjawiskami w sferze społecznej, ekonomicznej, zdrowotnej, wymagające interwencji nakierowanej na przełamanie barier rozwojowych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cel obejmuje możliwość realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Zaplanowane w CS (h) działania wspierają synergię FEŚ 2021-2027 ze Strategią UE dla Regionu Morza Bałtyckiego (RMB) w zakresie założenia 3. „Wzrost poziomu dobrobytu", szczególnie w obszarze Polityki Edukacji oraz Polityki Zdrowia, ponadto z programem Interreg RMB 2021-2027.

Planowana w celu (h) kompleksowa aktywizacja społeczna, zawodowa, edukacyjna i zdrowotna osób biernych zawodowo oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, a także wsparcie sektora ES przyczyni się do realizacji założeń Strategii UE dla RMB w obszarze polityki edukacyjnej oraz zdrowia, ukierunkowanych m.in.: zwiększenie dostępu do rynku pracy poprzez uczenie się przez całe życie, pozwalające na dostosowanie się do potrzeb rynku pracy oraz do własnych możliwości psychofizycznych. Planowane działania są komplementarne z programem Interreg w zakresie Cel 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności".

Cel obejmuje możliwość wspierania synergii i komplementarności pomiędzy projektami regionalnymi i programem krajowym FERS, np. w zakresie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się z partnerami zagranicznymi w celu wypracowania i wdrożenia nowych rozwiązań lub rozszerzenia projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO02+04	Osoby niezatrudnione	osoby	217,00	~~2 889,00~~1 565,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLHCR01	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	szt.	420,00	2021	595,00	CST2021	
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLHILCR01	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	osoby	78,00	2021	78,00	CST2021	Wartość procentowa

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	138. Wsparcie na rzecz gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych	14 111 945,00
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	153. Metody integracji z rynkiem pracy oraz powrotu na rynek pracy osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji	7 667 464,00~~13 667 464,00~~
9	ESO4.8	Ogółem			2~~7~~1 779 409,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	2~~7~~1 779 409,00
9	ESO4.8	Ogółem			2~~7~~1 779 409,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
~~9~~	~~ESO4.8~~	~~EFS+~~	~~Regiony słabiej rozwinięte~~	~~16. RLKS – inne rodzaje terytoriów docelowych~~	~~6 000 000,00~~
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	~~21 2~~71 779 409,00
9	ESO4.8	Ogółem			2~~7~~1 779 409,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	09. Nie dotyczy	14 111 945,00
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru	7 667 464,00~~13 667 464,00~~
9	ESO4.8	Ogółem			2~~7~~1 779 409,00

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	2~~7~~1 779 409,00
9	ESO4.8	Ogółem			2~~7~~1 779 409,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.9. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Polska, w tym woj. świętokrzyskie jest celem nasilonej migracji osób uciekających z terenu Ukrainy. Polską granicę przekroczyło około 2,9 mln uchodźców (kwiecień 2022), w tym zdecydowana większość to kobiety i dzieci. Ostateczna skala tej migracji jest trudna do oszacowania ze względu na brak możliwości określenia momentu zakończenia konfliktu. Niemniej ma ona już wpływ na zakres potrzeb w ramach polityki społecznej. Działania w ramach celu ukierunkowane będą na wsparcie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich (OPT), w szczególności uchodźców z Ukrainy oraz migrantów zarobkowych i są one zgodne z *Komunikatem Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Plan działania na rzecz integracji i włączenia społecznego na lata 2021-2027.* W niniejszym planie działania promuje się zintegrowane podejście do włączenia społecznego migrantów i ma on na celu stworzenie ścisłej synergii z istniejącymi i opracowywanymi strategiami UE na rzecz wspierania równości i spójności społecznej, aby zapewnić pełną integrację i uczestnictwo wszystkich członków europejskiego społeczeństwa. W szczególności będzie on realizowany w ścisłym powiązaniu z planem działania na rzecz wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych.

Wsparcie na rzecz integracji obywateli państw trzecich będzie uwzględniać działania tj. poprawę funkcjonowania w polskim społeczeństwie (m.in.: wsparcie w zakresie kontaktów z lokalnymi instytucjami i społecznością lokalną), pomoc psychologiczną, działania preaktywizacyjne i aktywizację zawodową, pomoc w poszukiwaniu zatrudnienia, usługi społeczne (np.: wsparcie psychologiczne, mieszkaniowe), szkolenia z języka polskiego i z kultury polskiej. Istotne jest również zapewnienie wsparcia dla dzieci i niepracujących członków rodzin (np.: grupy wsparcia, kursy języka polskiego, zapewnienie opieki nad osobą zależną w trakcie trwania wsparcia, wsparcie w środowisku szkolnym: działania integrujące dzieci OPT w szkołach, asystenci szkolni, tutoring, pomoc w lekcjach). W ramach programu możliwe będzie tworzenie Centrów Integracji Cudzoziemców w ramach kompleksowego wsparcia integracyjnego.

Preferowane będą projekty uwzględniające partnerstwa z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w ramach ścieżek integracji i/lub pracodawcami i/lub partnerami społecznymi, i/lub z jst, a także projekty wykorzystujące animację środowiskową i wolontariat.

Interwencja będzie również ukierunkowana na podniesienie znajomości funkcjonowania państwa polskiego w zakresie m.in.: potrzeb społecznych, mieszkalnictwa, szkolnictwa, prawodawstwa. Wsparcie skierowane będzie również do pracodawców zatrudniających obywateli państw trzecich w zakresie np.: świadomości różnic kulturowych czy przeciwdziałania konfliktom. Uzupełniającym elementem działań będzie szkolenie kadr bezpośrednio pracujących z obywatelami państw trzecich, w tym instytucji publicznych i niepublicznych oraz instytucji współpracujących w zakresie ich zatrudniania.

Ponadto planuje się działania budujące pozytywny wizerunek obywateli państw trzecich w regionie np.: wydarzenia o charakterze integracyjnym. Istotne będą działania antydyskryminacyjne w szczególności:

- współpraca ze społecznościami lokalnymi (w tym organizacjami pozarządowymi) i partnerami społecznymi;

- budowanie społeczeństwa obywatelskiego;

- promowanie dialogu obywatelskiego;

- budowanie wrażliwości społecznej

w celu zwalczania np.: dyskryminacji i „mowy nienawiści", przemocy ze względu na orientację seksualną, pochodzenie etniczne, niepełnosprawność i inne powody.

Interwencja zaplanowana w ramach EFS+ będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności z działaniami, zaplanowanymi w EFRR 2021-2027 oraz z efektami przedsięwzięć, zrealizowanych z funduszy unijnych w poprzednich perspektywach finansowych (2007-2013 oraz 2014-2020).

Planuje się w szczególności następujące przedsięwzięcia:

I. Kompleksowe działania na rzecz integracji społecznej i zawodowej obywateli państw trzecich, w tym migrantów, uchodźców, które pozwolą na lepsze funkcjonowanie w polskim społeczeństwie:

1. Wsparcie dla zatrudniania obywateli państw trzecich (zindywidualizowane wsparcie, doradztwo, poradnictwo, mentoring, szkolenia zawodowe np.: w postaci szkoleń na opiekuna osoby zależnej) [1] oraz zatrudniających ich przedsiębiorców, w tym szkolenia i doradztwo z zakresu rekrutacji pracowników migracyjnych, organizacji międzykulturowego środowiska pracy, przeciwdziałania dyskryminacji etc.
2. Kompleksowe zintegrowane wsparcie z elementami usług społecznych, edukacji, kultury [2] (np.: kursy języka polskiego, w tym specjalistyczne, poradnictwo obywatelskie, prawne, psychologiczne, antydyskryminacyjne, działania integrujące obywateli państw trzecich oraz społeczeństwo przyjmujące, pomoc w poszukiwaniu i wynajmie mieszkania, asysta kulturowa w kontaktach z instytucjami wsparcie m.in.: dla nauczycieli w pracy z dziećmi OPT, etc.
3. Wspieranie rozwoju osób pracujących z obywatelami państw trzecich z instytucji publicznych i niepublicznych jako element kompleksowego projektu.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

[1] s. 27 Toolkit on the use of EU founs for the integration of people with a migrant background, 2021-2027 programming period.

[2] s. 29 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Plan działania na rzecz integracji i włączenia społecznego na lata 2021-2027.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- obywatele państw trzecich oraz ich rodziny i ich otoczenie,
- osoby świadczące usługi na rzecz obywateli państw trzecich (m.in.: kadry organizacji pozarządowych oraz partnerów społecznych, kadry instytucji publicznych i niepublicznych),
- pracodawcy.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Aby zapewnić wszystkim osobom równy dostęp do integracji społeczno-gospodarczej w Polsce przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, art. 19 *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,* art. 20 i 21 *Konwencji ONZ o prawach dziecka* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Działania w tym celu przyczynią się do wyrównania szans na rynku pracy obywateli państw trzecich przebywających w Polsce.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Kobiety i mężczyźni będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich sferach życia społecznego bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację seksualną, itp. Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum;

- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Planowane jest zastosowanie preferencji punktowych dla LGD.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cel obejmuje możliwość realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Zaplanowane w CS i) działania wspierają synergię FEŚ 2021-2027 ze Strategią Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego w zakresie założenia 3. „Wzrost poziomu dobrobytu", szczególnie w obszarze Polityki Edukacji, ponadto z programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027.

Planowane w celu i) usługi dla obywateli państw trzecich, które pozwolą na ich lepszą integrację oraz funkcjonowanie w polskim społeczeństwie oraz na rynku pracy, a także podnoszenie potencjału partnerów społecznych i NGO działających w obszarze włączenia i integracji społecznej, przyczyni się do realizacji założeń Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego przede wszystkim w obszarze polityki edukacyjnej, ukierunkowanej na rozpoznawanie potencjału i ułatwianie migrantom, w szczególności uchodźcom, efektywnej integracji socjoekonomicznej. Ponadto ww. działania są komplementarne z programem Interreg w zakresie Celu 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności", ponieważ wspierają spójność społeczną.

Cel obejmuje możliwość wspierania synergii i komplementarności pomiędzy projektami regionalnymi i programem krajowym FERS, np. w zakresie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się z partnerami zagranicznymi w celu wypracowania i wdrożenia nowych rozwiązań lub rozszerzenia projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
9	ESO4.9	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO13	Obywatele państw trzecich	osoby	189,00	970,00~~942,00~~

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
9	ESO4.9	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLHILCR01	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	osoby	78,00	2021	78,00	CST2021	Wartość procentowa

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.9	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	157. Działania na rzecz integracji społecznej obywateli państw trzecich	2 132 943,00~~4 141 979,00~~
9	ESO4.9	Ogółem			2 132 943,00~~4 141 979,00~~

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.9	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	2 132 943,00~~4 141 979,00~~
9	ESO4.9	Ogółem			2 132 943,00~~4 141 979,00~~

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.9	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	2 132 943,004 ~~141 979,00~~
9	ESO4.9	Ogółem			2 132 943,004 ~~141 979,00~~

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.9	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	09. Nie dotyczy	2 132 943,004 ~~141 979,00~~
9	ESO4.9	Ogółem			2 132 943,004 ~~141 979,00~~

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.9	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	2 132 943,004 ~~141 979,00~~
9	ESO4.9	Ogółem			2 132 943,004 ~~141 979,00~~

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach celu realizowane będą usługi społeczne i zdrowotne, zgodnie z celami strateg. nr 2, 3 i 4 *Strategii Rozwoju Usług Społecznych – polityki publicznej do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.),* przyczyniające się do przejścia od opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w społeczności lokalnej. Usługi społeczne możliwe do realizacji to m.in.: opiekuńcze, asystenckie, usługi w środowiskowych domach samopomocy, w dziennych domach pomocy, klubach seniora, czy mieszkaniach ~~chronionych~~treningowych/wspomaganych/adaptowalnych. Zwiększanie dostępu do usług społ. będzie możliwe dzięki tworzeniu centrów usług społecznych (CUS) i rozwoju dostarczanych przez nie usług. Program zakłada wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających w placówkach całodobowych z wykorzystaniem usług mieszkalnictwa wspomaganego, asystentury osobistej, kręgów wsparcia i innych usług specjalistycznych. Wsparcie zostanie również ukierunkowane na tworzenie i funkcjonowanie placówek pobytu dziennego w celu zapobiegania umieszczania osób wymagających wsparcia w placówkach całodobowych. Możliwe będzie również wsparcie rodzinnych domów pomocy dla osób starszych z zastrzeżeniem przestrzegania zasady deinstytucjonalizacji. W celu uzupełnienia wsparcia planuje się szkolenia kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej.

Zaplanowane do realizacji usługi społeczne i zdrowotne będą spójne z *Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030*, który jest dokumentem strategicznym określającym działania służące rozwijaniu m.in.: usług społecznych, np. opieki długoterminowej. Szczegóły interwencji będą sprecyzowane w Regionalnym Planie Rozwoju Usług Społecznych (Plan Deinstytucjonalizacji), za który odpowiedzialny będzie Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (ROPS).

W ramach celu będzie położony nacisk na te obszary woj. świętokrzyskiego, w których występują ograniczenia w dostępie do usług społecznych i zdrowotnych. Równy dostęp do usług opieki zdrowotnej będzie zapewniony przez **realizowanie projektów w pierwszej kolejności na obszarach „białych plam”** oraz **objęcie wsparciem osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji** (m.in. osób z niepełnosprawnością, o niskich dochodach, bezrobotnych, starszych, osób w kryzysie bezdomności, doświadczających dyskryminacji lub innej trudnej sytuacji życiowej). Realizowana będzie również deinstytucjonalizacja opieki medycznej w zakresie opieki długoterminowej, hospicyjnej/paliatywnej, psychiatrycznej świadczonej w środowisku lokalnym a także szkolenia personelu jako wsparcie uzupełniające oraz działania zwiększające atrakcyjność zawodów związanych z opieką długoterminową~~Wspierana Realizowanae będzie również wsparcie: w zakresie deinstytucjonalizacjaia opieki medycznej w zakresie:, dla osób z zaburzeniami psychicznymi, uzależnionych oraz opiekunów faktycznych. np.: w ramach Dziennych Domów Opieki Medycznej, Centrów Zdrowia Psychicznego dla dorosłych. Zaplanowane działania są odpowiedzią na sytuację demograficzną, pogarszającą się kondycję psychiczną osób dorosłych oraz skutków tego zjawiska w postaci depresji, zaburzeń odżywiania, zachowań autoagresywnych czy uzależnieńnałogów. Planuje się rozwój opieki psychiatrycznej, długoterminowej, hospicyjnej/paliatywnej świadczonej w środowisku lokalnym a także szkolenia personelu jako wsparcie uzupełniające oraz działania zwiększające atrakcyjność zawodów związanych z opieką długoterminową~~.

Zaplanowane wsparcie jest zgodne z dokumentem *„Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.”* i jego załącznikami: *Strategią deinstytucjonalizacji: opieka zdrowotna nad osobami starszymi* oraz *Strategią deinstytucjonalizacji: opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi.* Interwencja będzie również zgodna z mapą potrzeb zdrowotnych i *Wojewódzkim Planem Transformacji dla województwa świętokrzyskiego na lata 2022-2026* w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, opieki paliatywnej, hospicyjnej i długoterminowej.

Zostaną zastosowane mechanizmy koordynacji stworzone na poziomie krajowym np. Komitet Sterujący ds. zdrowia.

Ważnym aspektem będzie koordynacja usług zdrowotnych i społecznych. Łączenie tych usług skutkować będzie wzrostem ich dostępności, jakości i trwałości. Przewiduje się również wsparcie dla opiekunów faktycznych osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z zakresu ~~ich rehabilitacji,~~ opieki nad tymi osobami, w tym szkolenia.

Preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie m.in. z organizacjami pozarządowymi, podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, osobami fizycznymi, prawnymi oraz jst.

Istotne będą działania antydyskryminacyjne realizowane w celu zwalczania np.: dyskryminacji i „mowy nienawiści”, przemocy ze względu na orientację seksualną, pochodzenie etniczne, niepełnosprawność i inne powody oraz przedsięwzięcia podnoszące kwalifikacje i kompetencje w zakresie zapobiegania wszelkiego rodzaju dyskryminacji wobec osób przebywających w placówkach usług społecznych i zdrowotnych.

Zaplanowane wsparcie polegające na ułatwianiu dostępu do usług zdrowotnych będzie spójne z założeniami celu (v) np.: wsparcie infrastruktury zdrowotnej, dostosowanie podmiotów leczniczych i placówek opieki długoterminowej do wymagań osób starszych i OzN.

Dodatkowo działania polegające na ułatwieniu dostępu do mieszkań treningowych~~chronionych~~/wspomaganych/adoptowalnych będą spójne z założeniami celu (iii) np. obejmującymi wsparcie infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizację usług.

Interwencja zaplanowana w ramach EFS+ będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności z działaniami, zaplanowanymi w EFRR 2021-2027 w zakresie wsparcia infrastruktury społecznej i zdrowotnej oraz z efektami przedsięwzięć, zrealizowanych z funduszy unijnych w poprzednich perspektywach finansowych (2007-2013 oraz 2014-2020).

Projekty będą uwzględniały stosowanie aspektów społecznych. Planuje się, aby projekty uwzględniające wsparcie mieszkaniowe dążyły do realizacji założeń Nowego Europejskiego Bauhausu.

Prowadzone będą działania służące budowaniu zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych w zakresie m.in. wsparcia dialogu międzysektorowego i budowy potencjału partnerów społecznych; sieciowanie i budowania partnerstw; edukacja o społeczeństwie obywatelskim np.: przez wzmacnianie potencjału merytorycznego i organizacyjnego [1].

W ramach celu szczegółowego planuje się w szczególności następujące przedsięwzięcia:

I. Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych oraz wsparcie procesu deinstytucjonalizacji:

1. Zapewnienie usług społecznych i/lub zdrowotnych w społeczności lokalnej.
2. Tworzenie i rozwijanie CUS.

3. Szkolenia, ~~rehabilitacja,~~ wsparcie psychologiczne oraz organizacja opieki wytchnieniowej dla opiekunów faktycznych.
4. Wsparcie m.in. dla tworzenia i funkcjonowania mieszkań wspomaganych// ~~chronionych~~treningowych/adaptowalnych (jako element działań w ramach kompleksowego projektu).
5. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr/osób na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej, w tym personelu opieki długoterminowej.
6. Koordynacja usług społecznych i zdrowotnych.
7. Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji instytucji całodobowych [2].
8. Wsparcie kompleksowej opieki medycznej: długoterminowej, paliatywnej i hospicyjnej, w tym świadczonej dla dzieci i młodzieży oraz psychiatrycznej dla osób dorosłych.~~-~~
9. ~~Deinstytucjonalizacja usług społecznych i zdrowotnych skierowanych do osób dorosłych z problemami zdrowia psychicznego, w tym do osób uzależnionych.~~

II. Podnoszenie potencjału partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Zaplanowano również realizację przedsięwzięcia priorytetowego pn.: „Tworzenie lokalnych systemów wsparcia dla seniorów" wskazanego w Kontrakcie Programowym polegającego na koordynacji usług społecznych i zdrowotnych na obszarze powiatu kieleckiego i miasta Kielce. Założeniem projektu jest pilotażowe wdrożenie narzędzia koordynacji usług społecznych i zdrowotnych i wdrożenie go na większą skalę. Istotą opracowanego narzędzia będzie trwała i efektywna współpraca pomiędzy instytucjami pomocy społecznej, jst i instytucjami świadczącymi usługi społeczne oraz podmiotami leczniczymi świadczącymi podstawową opiekę zdrowotną, a także innymi podmiotami działającymi lokalnie, m.in. NGO, spółdzielniami socjalnymi, grupami nieformalnymi, przedsiębiorcami itd.

[1] Pomimo zawarcia działań w zakresie budowy zdolności partnerów społeczeństwa obywatelskiego w celu (k), zakres merytoryczny tych działań będzie szerszy i będzie mógł dotyczyć budowy zdolności partnerów społeczeństwa obywatelskiego w obszarach wszystkich celów szczegółowych EFS+.

[2] Placówki całodobowe będą mogły otrzymać wsparcie jedynie na inwestycje pozainfrastrukturalne, mające na celu deinstytucjonalizację świadczonych usług. Rozwijanie usług środowiskowych przez personel placówki musi wynikać z lokalnej analizy potrzeb i nie może wzmacniać realizowanych w placówce instytucjonalnych usług.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji (m.in. starsze, OzN, o niskich dochodach, bezrobotne, w kryzysie bezdomności, doświadczające dyskryminacji),
- osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie, w tym rodziny i dzieci,
- pensjonariusze placówek opiekuńczych całodobowych, (jedynie w zakresie usamodzielniania i usług świadczonych w społeczności lokalnej),
- opiekunowie faktyczni,
- pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- osoby w kryzysie bezdomności i osoby zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym i ich otoczenie,
- obywatele państw trzecich, migranci, uchodźcy,
- osoby świadczące usługi społeczne i zdrowotne,
- pracownicy, członkowie i wolontariusze organizacji pozarządowych, społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, art. 19 *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,* art. 20 i 21 *Konwencji ONZ o prawach dziecka* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

W ramach celu założono pomoc dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym osób chorych, starszych i z niepełnosprawnościami. Będzie się ona odbywać poprzez ułatwienie dostępu do usług opiekuńczych i zdrowotnych prowadzonych w przyjaznych warunkach, w domach, w środowisku lokalnym. Ponadto działania przyczynią się do wzmocnienia procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Kobiety i mężczyźni będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich sferach życia społecznego bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację seksualną, itp. Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum;

- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

W ramach celu preferowane będą działania realizowane na Obszarach Strategicznej Interwencji ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do usług społecznych na obszarach funkcjonalnych miasto – wieś. Ponadto zróżnicowany terytorialnie dostęp do usług społecznych, w tym zdrowotnych, zostanie wsparty m.in. przez osadzenie usług opiekuńczych w środowisku lokalnym (deinstytucjonalizacja), wzmocnienie roli podstawowej opieki zdrowotnej oraz poprawę dostępności usług społecznych i zdrowotnych.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+. Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) to terytoria, charakteryzujące się niekorzystnymi zjawiskami w sferze społecznej, ekonomicznej, zdrowotnej, wymagające interwencji nakierowanej na przełamanie barier rozwojowych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cel obejmuje możliwość realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Zaplanowane w CS (k) działania mogą wspierać synergię FEŚ 2021-2027 ze Strategią UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w zakresie założenia 3. „Wzrost poziomu dobrobytu", szczególnie w obszarze Polityki Edukacji oraz Polityki Zdrowia, ponadto z programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027 (Cel programu 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności").

Planowane w celu (k) kompleksowe zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych, w szczególności na rzecz osób w niekorzystnej sytuacji społecznej jest komplementarne z Celem 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności" z programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027, przede wszystkim w zakresie budowania spójności społecznej, wspólnego systemu wartości oraz odporności na wstrząsy. Przyczynią się także do realizacji założeń Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w obszarze polityki zdrowia, ukierunkowanej m.in.: na poprawę zdrowia i dobrostanu społecznego w obliczu zmian demograficznych oraz na zdrowe i aktywne starzenie się.

Cel obejmuje możliwość wspierania synergii i komplementarności pomiędzy projektami regionalnymi i programem krajowym FERS, np. w zakresie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się z partnerami zagranicznymi w celu wypracowania i wdrożenia nowych rozwiązań lub rozszerzenia projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLKLCO02	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie	osoby	1 737,00	12 635,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLKLCR02	Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej	szt.	1 777,00	2021	545,00 ~~1 965,00~~908,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	158. Działania na rzecz poprawy równego i szybkiego dostępu do stabilnych i przystępnych cenowo usług wysokiej jakości	36 928 268,00
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	159. Działania na rzecz poprawy świadczenia usług w zakresie opieki rodzinnej i środowiskowej	17 276 155,00
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	161. Działania na rzecz poprawy dostępu do opieki długoterminowej (z wyłączeniem infrastruktury)	17 276 154,00
9	ESO4.11	Ogółem			71 480 577,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	71 480 577,00
9	ESO4.11	Ogółem			71 480 577,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	71 480 577,00

9	ESO4.11	Ogółem			71 480 577,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	07. Budowanie zdolności partnerów społecznych	950 384,00
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	08. Budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego	1 425 576,00
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru	69 104 617,00
9	ESO4.11	Ogółem			71 480 577,00

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	71 480 577,00
9	ESO4.11	Ogółem			71 480 577,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.12. ~~Promowanie~~ Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Mimo spadku liczby osób, którym przyznano świadczenia w ramach pomocy społecznej, nadal duża grupa osób długotrwale z niej korzysta. Grupami społecznymi podatnymi na wykluczenie społeczne są m.in.: dzieci i młodzież ze środowisk defaworyzowanych, dzieci wychowujące się poza rodziną, kobiety samotnie wychowujące dzieci, osoby z niepełnosprawnościami, osoby zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym i osoby w kryzysie bezdomności. W celu szczegółowym zaplanowano realizację szerokiego zakresu usług wsparcia rodziny. Działania mają na celu rozwój procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, w tym szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, jak również realizację usług na rzecz rodzin wychowujących dzieci. Planowane działania będą przyczyniały się m.in.: do minimalizowania ryzyka umieszczenia dziecka w opiece zastępczej (wsparcie dla asystentów rodziny, poradnictwo terapeutyczne dla rodzin). Będą one zgodne z celami strategicznymi nr 1 i 3 *Strategii Rozwoju Usług Społecznych – polityki publicznej do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*.

Planuje się realizację usług w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie. W ramach programu przewiduje się również wsparcie adresowane do dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych lub mających trudną sytuację majątkową, przez objęcie ich m.in.: działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi, edukacyjnymi, profilaktycznymi np.: w ramach placówek wsparcia dziennego. Program zakłada wsparcie procesu usamodzielniania m.in.: osób opuszczających pieczę zastępczą oraz przebywających w placówkach całodobowych. Proces ten będzie realizowany np.: z wykorzystaniem mieszkań wspomaganych czy związanym ze wsparciem w poszukiwaniu pracy.

Szczegóły interwencji będą sprecyzowane w Regionalnym Planie Rozwoju Usług Społecznych (Plan Deinstytucjonalizacji), za który odpowiedzialny będzie Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

Planowane działania na rzecz dzieci są zgodne z zaleceniami zawartymi w *Europejskiej gwarancji dla dzieci* (Zalecenia Rady (UE) 2021/1004 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci), np.: w zakresie pieczy zastępczej, usług wsparcia dzieci, młodzieży, w tym rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami.

Wspierane będą usługi w zakresie wsparcia rodzin w procesie adopcji (m.in.: wsparcie preadopcyjne – szkoleniowe, doradcze i postadopcyjne – terapeutyczne, psychologiczne).

Osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym to grupa, która doświadcza jednej z najbardziej skrajnych form wykluczenia społecznego, dlatego ważne jest, aby oferowane jej wsparcie było kompleksowe i zindywidualizowane.

W pierwszej kolejności będą wdrażane rozwiązania łączące wsparcie społeczne i mieszkaniowe jako punkt początkowy procesu wsparcia osób w kryzysie bezdomności, w tym program „Najpierw mieszkanie", a następnie działania związane z poprawą zdrowia i aktywną integracją społeczną. Działania będą zgodne z celem strategicznym nr 5 *Strategii Rozwoju Usług Społecznych – polityki publicznej do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)* oraz będą spójne z *Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030*.

Wspierane będą działania odnoszące się do niedyskryminacji m.in. ze względu na orientację seksualną, wiek, światopogląd m.in.: działania antydyskryminacyjne realizowane przez partnerów społecznych i organizacje pozarządowe w szczególności:

- współpraca ze społecznościami lokalnymi (w tym organizacjami pozarządowymi) i partnerami społecznymi;

- budowanie społeczeństwa obywatelskiego;

- promowanie dialogu obywatelskiego;

- budowanie wrażliwości społecznej

w celu zwalczania dyskryminacji i "mowy nienawiści", zwalczania przemocy ze względu na orientację seksualną, pochodzenie etniczne, niepełnosprawność i inne powody.

Interwencja zaplanowana w ramach EFS+ będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności z działaniami, zaplanowanymi w EFRR 2021-2027 w zakresie wsparcia infrastruktury społecznej oraz z efektami przedsięwzięć, zrealizowanych z funduszy unijnych w poprzednich perspektywach finansowych (2007-2013 oraz 2014-2020).

Dodatkowo projekty realizowane w ramach celu szczegółowego (l) będą uwzględniały stosowanie aspektów społecznych. Planuje się, aby projekty uwzględniające wsparcie mieszkaniowe dążyły do realizacji założeń Nowego Europejskiego Bauhausu.

W ramach celu szczegółowego planuje się wsparcie osób w kryzysie bezdomności, rodziny oraz wsparcie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, w szczególności:

1. Wsparcie na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny (w szczególności działania asystenta rodziny, poradnictwo dla rodzin, powoływanie rodzin wspierających, przeciwdziałanie przemocy, w tym wsparcie rodziny w ramach interwencji kryzysowej, wsparcie preadopcyjne i postadopcyjne).
2. Wspieranie tworzenia i działalności placówek wsparcia dziennego.
3. Działania na rzecz dzieci oraz rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (grupy samopomocowe, asysta rodzinna, konsultacje ze specjalistami w zakresie zdiagnozowanych problemów i deficytów w rodzinie, terapia w rodzinie).
4. Wspieranie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej, w tym wsparcie rodziców i wychowanków pieczy zastępczej (np.: podniesienie kompetencji rodzicielskich – komunikacja bez przemocy, stawianie granic).
5. Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych i opuszczających pieczę zastępczą oraz inne instytucje opieki całodobowej, w których przebywają dzieci i młodzież.
6. Podniesienie kwalifikacji i kompetencji osób działających na rzecz wsparcia rodziny, w tym asystentów rodziny na potrzeby świadczenia usług w środowisku lokalnym (m.in.: działania podnoszące kwalifikacje i kompetencje w zakresie zapobiegania wszelkiego rodzaju dyskryminacji).
7. Wsparcie m.in. dla tworzenia i funkcjonowania mieszkań wspomaganych/ treningowych~~chronionych~~/adaptowalnych (jako element działań w ramach kompleksowego projektu) oraz innych rozwiązań łączących wsparcie społeczne i mieszkaniowe dla osób w kryzysie bezdomności.

8. Usługi dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym, w tym wsparcie usług środowiskowych skierowanych do osób w kryzysie bezdomności.
9. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób działających na rzecz osób w kryzysie bezdomności [1].
10. Aktywizacja społeczna osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym.
11. Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji placówek w tym usługi dla dzieci i młodzieży wymagających wsparcia przebywających w różnego rodzaju ośrodkach/instytucjach (np.: ośrodkach wychowawczych) [2], polegające na realizowaniu działań poza dotychczasowymi zadaniami.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

[1] Z wyłączeniem pracowników socjalnych, którzy otrzymają wsparcie w ramach FERS.

[2] Działania mające na celu wsparcie dzieci i młodzieży przebywających w całodobowych instytucjach opieki nie mogą wzmacniać potencjału instytucjonalnego tych placówek.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- osoby najbardziej zagrożone ubóstwem i wyklucz. społ. oraz ich otoczenie, w tym rodziny i dzieci,
- osoby funkcjonujące w ramach rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- kandydaci na rodziców adopcyjnych i członkowie ich rodzin oraz rodziny adopcyjne,
- osoby usamodzielniane,
- osoby opuszczające pieczę zastępczą i inne rodzaje instytucji całodobowych, w których przebywają dzieci i młodzież,
- rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- opiekunowie faktyczni osób potrzeb. wsparcia,

- rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społ.,
- dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej,
- rodziny wielodzietne, rodziny z OzN,
- ofiary przemocy, w tym przemocy w rodzinie,
- osoby świadczące usługi m.in, dla dzieci i młodzieży, rodzin, pieczy zastępczej ofiar przemocy, osób w kryzysie bezdomności,
- osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone wyklucz. mieszkaniowym, ich otoczenie,
- osoby zagrożone dyskryminacją.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, art. 19 *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,* art. 20 i 21 *Konwencji ONZ o prawach dziecka* oraz art. 73 rozporz. ogólnego. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzont. zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskrymin. o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządz.PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządz.nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Podejmowane działania będą zapewniały dostępność, m.in. przez promowanie przejścia od opieki instytucj. do opieki rodzinnej i środowiskowej. Przyczyniać się one będą do zwiększenia równego dostępu do wysokiej jakości usług, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup defaworyz. poprawy dostępności, w tym dla osób w kryzysie bezdomności. Zaplanowane działania będą wyrównywać szanse w dostępie do usług publicznych, co wpłynie na realizację koncepcji niezależnego życia i równoprawny udział każdej jednostki w życiu społecznym.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Kobiety i mężczyźni będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich sferach życia społecznego bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację seksualną, itp. Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum;

- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1] z uwzględnieniem ZIT. Planowane jest również zastosowanie preferencji punktowych dla LGD.

W ramach celu preferowane będą działania na obszarach strategicznej interwencji ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do usług społecznych na obszarach funkcjonalnych miasto – wieś. ~~Planowane jest również zastosowanie preferencji punktowych dla LGD.~~ Ponadto zróżnicowany terytorialnie dostęp do usług społecznych zostanie wsparty m.in. przez osadzenie usług społecznych, w tym opiekuńczych w środowisku lokalnym (deinstytucjonalizacja).

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+. Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) to terytoria, charakteryzujące się niekorzystnymi zjawiskami w sferze społecznej, ekonomicznej, zdrowotnej, wymagające interwencji nakierowanej na przełamanie barier rozwojowych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Zaplanowane w CS (l) działania mogą wspierać synergię FEŚ 2021-2027 ze Strategią UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w zakresie założenia 3. „Wzrost poziomu dobrobytu", szczególnie w obszarze Polityki Edukacji oraz Polityki Zdrowia, ponadto z programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027 (Cel programu 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności").

Planowane w celu l) wsparcie osób w kryzysie bezdomności, wsparcie funkcjonowania rodzin oraz wsparcie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej jest spójne z założeniami Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego przede wszystkim w obszarze polityki HIAP (Health in All Policies), w tym przypadku m. in. w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów psychologicznych, co sprzyja podnoszenia doborostanu i aktywność socjoekonomicznej ww. osób. Ponadto ww. działania są komplementarne z programem Interreg w zakresie Celu 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności", poprzez wzmacnianie odporności na zmiany osób w szczególnie trudnym położeniu.

Cel obejmuje możliwość wspierania synergii i komplementarności pomiędzy projektami regionalnymi i programem krajowym FERS, np. w zakresie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się z partnerami zagranicznymi w celu wypracowania i wdrożenia nowych rozwiązań lub rozszerzenia projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO01	Całkowita liczba uczestników	osoby	1 940,00	13 005,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLKLCR06~~PLHHLCR01~~	Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu~~Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa~~	sztuki~~osoby~~	4 028,00~~78,00~~	2021	1 177 ~~981,00~~80,00	CST2021	

					~~poprawie po opuszczeniu programu~~						

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	159. Działania na rzecz poprawy świadczenia usług w zakresie opieki rodzinnej i środowiskowej	26 182 711,00
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	163. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci	2 955 466,00
9	ESO4.12	Ogółem			29 138 177,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	29 138 177,00
9	ESO4.12	Ogółem			29 138 177,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	29 138 177,00
9	ESO4.12	Ogółem			29 138 177,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	06. Przeciwdziałanie ubóstwu wśród dzieci	17 479 992,00
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	09. Nie dotyczy	2 955 466,00
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru	8 702 719,00
9	ESO4.12	Ogółem			29 138 177,00

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	29 138 177,00
9	ESO4.12	Ogółem			29 138 177,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 10. Aktywni na rynku pracy

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej; (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W celu szczegółowym 4 (a) przewidziano kompleksową aktywizację zawodową osób bezrobotnych związaną z powrotem na rynek pracy. Szczególny nacisk położony zostanie na pomoc osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy tj. osobom po 55 roku życia, osobom z niepełnosprawnościami, kobietom, długotrwale bezrobotnym, osobom z niskimi kwalifikacjami zawodowymi lub bez kwalifikacji oraz powracającym na rynek pracy po zakończonym okresie sprawowania opieki, które skorzystają z szerokiego wachlarza instrumentów i usług rynku pracy oferowanych przez urzędy pracy, mających na celu przygotowanie do podjęcia zatrudnienia, w szczególności ze szkoleń zawodowych, staży, subsydiowanego zatrudnienia, dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (wyłącznie w projektach urzędów pracy), poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.

Wsparciem poprzez indywidualną i kompleksową aktywizację zostaną objęte również osoby młode. Ważnym elementem aktywizacji będzie dotarcie do jak najszerszej liczby osób z grupy NEET. Szczególny nacisk zostanie położony na podniesienie kwalifikacji i umiejętności osób młodych oraz nabycie doświadczenia zawodowego, w tym w sposób umożliwiający podejmowanie zatrudnienia wysokiej jakości na cyfrowych i zielonych miejscach pracy oraz w miejscach pracy związanych z usługami opiekuńczymi i zdrowotnymi. Powyższe działania będą realizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy (PUP), a w przypadku miasta Kielce – Miejski Urząd Pracy oraz przez Ochotnicze Hufce Pracy (OHP). Dodatkowo oferta wsparcia zostanie skierowana do grup zagrożonych dyskryminacją.

Planowana jest kontynuacja działań dla osób objętych wsparciem w ramach celu szczegółowego (h) przez dodatkowe **premiowanie tych osób**, aby otrzymały kompleksowe wsparcie przyczyniające się do powrotu na rynek pracy.

Odpowiedzią na potrzeby młodzieży jest wdrażanie Inicjatywy ALMA, której działania zostaną skierowane do młodych ludzi w wieku 18-29 lat, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, a także są najbardziej narażeni na utrudniony dostęp do pracy lub szkoleń z przyczyn indywidualnych lub strukturalnych (np. niepełnosprawność, długotrwałe bezrobocie, niewystarczające wyniki w nauce/umiejętności, pochodzenie migracyjne). Osoby młode będą mogły uczestniczyć w zagranicznych stażach zawodowych połączonych z pogłębionym doradztwem i mentoringiem. Staże te będą poprzedzone intensywnymi, dopasowanymi do indywidualnych potrzeb szkoleniami w kraju. Po powrocie, uczestnikom zapewnione zostanie stałe wsparcie, by znaleźć zatrudnienie lub kontynuować naukę.

Realizacja Inicjatywy ALMA w regionie w znacznym stopniu przyczyni się do wzmocnienia wdrażania Gwarancji dla młodzieży przyjętej w 2020 r.

Działania realizowane w ramach celu szczegółowego 4 (a) będą odpowiadać na założenia wynikające z Planu realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce oraz będą opierać się na założeniach wynikających z wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.

Ze względu na negatywne stereotypy i występowanie dyskryminacji osób ze względu na płeć, orientację seksualną, światopogląd czy wyznanie, realizowane będą działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację uczestników poszczególnych form wsparcia. Powzięte będą działania przyczyniające się do zwiększenia trwałego udziału kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu i rozwoju ich kariery, ograniczenia segregacji na rynku pracy, zwiększania równości płci w obszarze kształcenia i szkolenia, a także przeciwdziałania pauperyzacji kobiet oraz propagowania godzenia pracy i życia osobistego poprzez dostęp do opieki nad dziećmi i osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Planuje się realizację następujących działań:

I. Realizacja przez Powiatowe Urzędy Pracy/Miejski Urząd Pracy (PUP/MUP) instrumentów i usług rynku pracy, określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz aktów wykonawczych, skierowanych m.in. do osób młodych poniżej 30 roku życia.

II. Kompleksowa aktywizacja zawodowa osób młodych w ramach projektów OHP, obejmująca instrumenty i usługi rynku pracy wynikające z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz aktów wykonawczych, jak również działania towarzyszące, w tym:

- wsparcie osób młodych w wyrównaniu zaległości edukacyjnych oraz rozwijaniu zdolności i umiejętności m.in. poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych oraz zajęć integracyjnych i rozwoju osobistego,

- wsparcie rozwoju kompetencji emocjonalno-społecznych osób młodych m.in. poprzez zajęcia terapeutyczno-korekcyjne, szkolenia z zakresu umiejętności.

III. Realizacja programu ALMA obejmująca w szczególności działania:

- nadzorowany pobyt za granicą (w innym państwie członkowskim UE) przez okres od dwóch do sześciu miesięcy,

- coaching i doradztwo na każdym etapie realizacji projektu.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

1. Osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w tym w szczególności:

- osoby młode w wieku 18-29 lat, w tym osoby z grupy NEET, osoby samotnie wychowujące dzieci oraz osoby opuszczające pieczę zastępczą,

- osoby po 55 roku życia,

- kobiety,

- osoby z niepełnosprawnościami,

- osoby długotrwale bezrobotne,

- osoby z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, bez kwalifikacji,

- osoby sprawujące opiekę nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz powracające na rynek pracy po zakończonym okresie sprawowania opieki.

2. Reemigranci i imigranci (o ile wpisują się w kategorię osób bezrobotnych, podopiecznych OHP lub uczestników inicjatywy ALMA).

3. Osoby młode w wieku 15-24 lata będące klientami OHP (uczestnicy, absolwenci).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o UE*, art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu UE*, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* i art. 73 rozporządzenia ogólnego. Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów, które będą przejrzyste, rzetelne i bezstronne. W celu przeciwdziałania wszelkiej dyskryminacji na każdym etapie wdrażania będzie zapewniony dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów a także stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Kobiety i mężczyźni będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich formach aktywizacji zawodowej – bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację seksualną, itp. Zasada równości szans i niedyskryminacji będzie przestrzegana na każdym etapie realizacji projektu, od rekrutacji, poprzez kompleksową aktywizację zawodową, jak również dostęp do ofert pracy. Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji,

- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cel obejmuje możliwość realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Działania realizowane w obszarze CS (a) przyczynią się również do realizacji zaplanowanych działań w zakresie zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład oraz na rzecz niebieskiego wzrostu i niebieskiej gospodarki w regionie. Interwencje realizowane w CS (a) są również zgodne z Programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027.

Współpraca transnarodowa będzie w szczególności występować w działaniach związanych z realizacją Inicjatywy ALMA, w ramach której polska młodzież, poprzez udział w stażach zagranicznych, z jednej strony będzie zdobywać doświadczenie zawodowe, z drugiej zaś poznawać specyfikę zagranicznych rynków pracy, w szczególności w zakresie wykorzystywanych tam nowoczesnych technologii.

Działania realizowane w obszarze CS (a) przyczynią się do realizacji celów zawartych w Programie Zielony Ład, m.in. w zakresie ekologii (zielona transformacja), cyfryzacji, czystej energii, klimatu w szczególności poprzez premiowanie dodatkowymi punktami projektów zakładających podwyższanie kwalifikacji i umiejętności uczestników w ww. obszarach.

Działania projektowe w ramach osi 10 będą realizować zalecenia wynikające z załącznika nr 3 Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego w obszarze tematycznym „Edukacja – badania i zdolność do zatrudnienia”.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania jest dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO02	Bezrobotni, w tym długotrwale bezrobotni	osoby	6 602,00	~~33 012~~23 011,00
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO03	Długotrwale bezrobotni	osoby	2 971,00	~~14 855~~10 355,00
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO07	Osoby młode w wieku 18–29 lat	osoby	3 001,00	~~15 007~~9 161,00
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO08	Uczestnicy powyżej 54 lat	osoby	1 278,00	~~6 389~~4 915,00
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO12	Uczestnicy z niepełnosprawnościami	osoby	660,00	~~3~~ 2 301,00
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLACO01	Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	osoby	1 452,00	~~7 260~~5 585,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECR03	Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie	osoby	4 860,00	2021	~~12 875~~8 974,00	CST2021	
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECR04	Uczestnicy pracujący po zakończeniu udziału w programie	osoby	16 839,00	2021	~~20 467~~14 267,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	134. Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia	46 000 648,00
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	136. Wsparcie specjalne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych	~~45 193 945~~35 874 625,00
10	ESO4.1	Ogółem			~~91 194 593~~81 875 273,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	81 875 273~~91 194 593~~,00
10	ESO4.1	Ogółem			81 875 273~~91 194 593~~,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	81 875 273~~91 194 593~~,00
10	ESO4.1	Ogółem			81 875 273~~91 194 593~~,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru	81 875 273~~91 194 593~~,00
10	ESO4.1	Ogółem			81 875 273~~91 194 593~~,00

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	81 875 273~~91 194 593~~,00
10	ESO4.1	Ogółem			81 875 273~~91 194 593~~,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.2. Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Realizacja wsparcia będzie służyć podniesieniu kompetencji świętokrzyskich pracowników instytucji rynku pracy, w zakresie prowadzenia działań związanych z osobami znajdującymi się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym bezrobotnymi oddalonymi od rynku pracy oraz osobami biernymi zawodowo. Jest to istotne, z uwagi na prognozowane głębokie zmiany rynku pracy, spowodowane m.in. problemami demograficznymi, w tym zmniejszaniem się liczby ludności w wieku produkcyjnym i starzeniem się społeczeństwa.

W celu szczegółowym 4 (b) planuje się położenie nacisku na podnoszenie kwalifikacji i umiejętności kadr Publicznych Służb Zatrudnienia (PSZ) oraz innych instytucji rynku pracy. Systematyczne inwestowanie w rozwój kadr pozwoli zapewnić, efektywne i skuteczne wsparcie, mające na celu zwiększenie pomocy dla polskich pracodawców w pozyskiwaniu pracowników z innych państw członkowskich UE (w tym migrantów powrotnych) oraz pozwoli zapewnić pomoc osobom pozostającym bez zatrudnienia czy poszukującym pracy na europejskim rynku pracy.

Ze względu na negatywne stereotypy i występowanie dyskryminacji osób ze względu na płeć, orientację seksualną, światopogląd czy wyznanie, realizowane będą działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację wśród pracowników np.: poprzez wprowadzenie do programów szkoleń pracowników publicznych służb zatrudnienia i innych instytucji rynku pracy zagadnień dotyczących podnoszenia wiedzy na temat niedyskryminacji w miejscu pracy.

Działania realizowane w ramach celu szczegółowego 4 (b) będą opierać się na założeniach wynikających z wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.

Planuje się realizację następujących działań:

Rozwój umiejętności pracowników PSZ i innych instytucji rynku pracy:

1. Szkolenia służące nabyciu lub podniesieniu kwalifikacji/umiejętności zawodowych przez pracowników PSZ województwa świętokrzyskiego, mających bezpośredni kontakt z klientem oraz w zakresie poradnictwa zawodowego na rzecz osób poniżej 30 roku życia oraz świadczenia innych form aktywizacji zawodowej.
2. Szkolenia/warsztaty podnoszące kwalifikacje/umiejętności pracowników PSZ świadczących usługi w ramach sieci EURES.
3. Projekty wspierające PSZ w zakresie EURES, mające na celu:

– zwiększenie pomocy dla pracodawców z terenu województwa świętokrzyskiego w pozyskiwaniu pracowników z innych państw członkowskich oraz

– zwiększenie pomocy dla Polaków mieszkających za granicą w celu znalezienia zatrudnienia w województwie świętokrzyskim.

4. Szkolenia/warsztaty dla innych pracowników innych instytucji rynku pracy wynikające z potrzeb regionalnego/lokalnego rynku pracy.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy (WUP), MUP i PUP a także OHP województwa świętokrzyskiego,
- pracownicy instytucji rynku,
- bezrobotni lub poszukujący pracy,
- pracodawcy z terenu województwa świętokrzyskiego,
- ~~nauczyciele,~~
- osoby pracujące z osobami młodymi.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu UE*, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów, proces wyboru operacji będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W celu przeciwdziałania bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji na każdym etapie wdrażania będzie zapewniony dostęp do informacji publicznej i mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Przestrzeganie zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji, promocji i realizacji projektów.

Kobiety i mężczyźni pracujący w PSZ, instytucjach rynku pracy będą mieć zapewniony równy dostęp do szkoleń podnoszących kwalifikacje i umiejętności zawodowe. O udziale we wsparciu nie będzie decydować pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status

ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację seksualną, itp. Zasada równości i niedyskryminacji będzie przestrzegana na każdym etapie realizacji projektu. Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum.

Wsparcie polityki spójności będzie udzielane projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny, która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji,

- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cel obejmuje możliwość realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Działania realizowane w obszarze CS (b) przyczynią się również do realizacji zaplanowanych działań w zakresie zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład oraz na rzecz niebieskiego wzrostu i niebieskiej gospodarki w regionie. Interwencje realizowane w CS (b) są również zgodne z Programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027.

Działania realizowane w obszarze CS (b) przyczynią się do realizacji celów zawartych w Programie Zielony Ład, m.in. w zakresie cyfryzacji, poprzez realizację wsparcia z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych. Dodatkowo edukacja w zakresie postaw proekologicznych, która będzie istotnym elementem działań w ramach CS (b), przyczyni się długofalowo do wzmocnienia efektów zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład.

Działania projektowe będą również realizować zalecenia wynikające z załącznika nr 3 Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego w obszarze tematycznym „Edukacja – badania i zdolność do zatrudnienia”.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
10	ESO4.2	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLBCO01	Liczba pracowników instytucji rynku pracy objętych wsparciem w programie	osoby	0,00	550,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
10	ESO4.2	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECR03	Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie	osoby	495,00	2020	495,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.2	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	139. Działania na rzecz modernizacji i wzmocnienia instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i dopasowanej do potrzeb pomocy	~~550 000~~836 517,00
10	ESO4.2	Ogółem			~~550 000~~836 517,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.2	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	836 517~~550 000~~,00
10	ESO4.2	Ogółem			836 517~~550 000~~,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.2	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	836 517~~550 000~~,00
10	ESO4.2	Ogółem			836 517~~550 000~~,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.2	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru	836 517~~550 000~~,00
10	ESO4.2	Ogółem			836 517~~550 000~~,00

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.2	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	836 517~~550 000~~,00
10	ESO4.2	Ogółem			836 517~~550 000~~,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.3. Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W regionie świętokrzyskim istotnym problemem jest równość płci. Jak wynika z diagnozy wyzwań, potrzeb i potencjałów obszarów/sektorów objętych programem, na rynku pracy wciąż występują istotne różnice w sytuacji kobiet i mężczyzn, co w znacznej mierze wynika z trudności godzenia życia zawodowego z obowiązkami rodzinnymi (w tym przede wszystkim macierzyństwem), a także stereotypowym postrzeganiem ról społecznych. Kobiety mają większe kłopoty z wejściem na rynek pracy oraz ponownym podjęciem zatrudnienia, częściej niż mężczyzn dotyka je też problem bezrobocia długotrwałego. Istotną kwestią jest także niska aktywność zawodowa ludności, na którą wpływ mają, m.in. zbyt wczesne opuszczanie rynku pracy przez osoby w wieku produkcyjnym, co jest powiązane z trudnościami w godzeniu życia zawodowego i osobistego.

Różnice w położeniu rynkowym kobiet i mężczyzn mają charakter wieloaspektowy. Wśród wielu czynników na plan pierwszy wysuwają się jednak uwarunkowania życia rodzinnego będące wypadkową osobistych preferencji i życiowych konieczności.

Istotnym czynnikiem, którego niezamierzonym skutkiem ubocznym jest dodatkowy bodziec obniżający aktywność zawodową kobiet jest obecny system zabezpieczenia społecznego. Dla korzystających z niego kobiet pozostawanie poza zatrudnieniem aż do czasu uzyskania pełnoletności dzieci może skutkować trwałym wykluczeniem z rynku pracy. Dlatego tak ważnym aspektem jest podejmowanie działań ukierunkowanych na wzmacnianie aktywności zawodowej i społecznej kobiet w regionie, które w chwili obecnej nie stanowią aktywnych zasobów siły roboczej, jak również budowanie ich potencjału w przyszłości.

Ze względu na negatywne stereotypy i występowanie dyskryminacji osób ze względu na płeć, orientację seksualną, światopogląd czy wyznanie, realizowane będą działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację uczestników poszczególnych form wsparcia. Powzięte będą działania przyczyniające się do zwiększenia trwałego udziału kobiet w zatrudnieniu i rozwoju ich kariery, ograniczenia segregacji na rynku pracy, zwiększania równości płci w obszarze kształcenia i szkolenia, a także przeciwdziałania pauperyzacji kobiet oraz propagowania godzenia pracy i życia osobistego poprzez dostęp do opieki nad dziećmi i osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Działania realizowane w ramach celu szczegółowego 4 (c) będą opierać się na założeniach wynikających z wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.

Planuje się realizację następujących przedsięwzięć:

I. Działania wspierające podniesienie kwalifikacji i umiejętności kobiet będą obejmować m.in.:

- poradnictwo indywidualne z zakresu doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy,

- indywidualne poradnictwo psychologiczne,

- indywidualne konsultacje dietetyczne wraz z treningiem personalnym,

- grupowe poradnictwo zawodowe,

- szkolenie z zakresu wizerunku biznesowego,

- bezpłatne kursy/szkolenia.

II. Podnoszenie potencjału partnerów społecznych i organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne w szczególności w obszarze zatrudnienia (np.: kampanie w zakresie zwalczania stereotypów związanych z płcią i zapobieganiem dyskryminacji na rynku pracy, działania służące tworzeniu sieci kontaktów, działania podejmowane przez organizacje pozarządowe i partnerów społecznych) [1].

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

[1] Pomimo zawarcia działań w zakresie budowy zdolności partnerów społeczeństwa obywatelskiego w celu (c), zakres merytoryczny tych działań będzie szerszy i będzie mógł dotyczyć budowy zdolności partnerów społeczeństwa obywatelskiego w obszarach wszystkich pięciu celów szczegółowych EFS+.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

I. Kobiety sprawujące opiekę nad dzieckiem do lat 7 oraz osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu powracające na rynek po zakończonym okresie sprawowania opieki, w tym w szczególności kobiety zamieszkujące obszary wiejskie.

II. Pracownicy, członkowie i wolontariusze organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne w szczególności w obszarze zatrudnienia i partnerów społecznych.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o UE*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu UE*, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* i art. 73 rozporządzenia ogólnego. Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów, które będą przejrzyste i bezstronne. W celu przeciwdziałania dyskryminacji na każdym etapie wdrażania będzie zapewniony dostęp do informacji publicznej i mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów, a także stosowane będą adekwatne procedury na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji i realizacji projektów.

Działanie adresowane jest do kobiet, celem zapewnienia ich równego udziału w projektach bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację seksualną itp. W celu zwiększania ich udziału w dostępie do rynku pracy i umożliwienia godzenia życia zawodowego i rodzinnego, zapewniona zostanie opieka nad dziećmi i osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o standard minimum. Tematyka ta będzie także podnoszona w kampaniach w zakresie zwalczania stereotypów związanych z płcią i zapobieganiem dyskryminacji na rynku pracy.

Wsparcie będzie udzielane projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. Gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów - kryteria wyboru projektów odnoszące się do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji,

- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cel obejmuje możliwość realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Działania realizowane w obszarze CS (c) przyczynią się również do realizacji zaplanowanych działań w zakresie zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład oraz na rzecz niebieskiego wzrostu i niebieskiej gospodarki w regionie. Interwencje realizowane w CS (c) są również zgodne z Programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027.

Działania realizowane w obszarze CS (c) przyczynią się do realizacji celów zawartych w Programie Zielony Ład, m.in. w zakresie ekologii, cyfryzacji, czystej energii, klimatu w szczególności poprzez premiowanie dodatkowymi punktami projektów zakładających podwyższanie kwalifikacji i umiejętności uczestników w ww. obszarach. Działania projektowe będą także realizować zalecenia wynikające z załącznika nr 3 Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego w obszarze tematycznym „Edukacja – badania i zdolność do zatrudnienia". Dodatkowo edukacja w zakresie postaw proekologicznych, która będzie istotnym elementem działań w ramach CS (c), przyczyni się długofalowo do wzmocnienia efektów zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLCCO01	Liczba osób objętych wsparciem w zakresie równości kobiet i mężczyzn	osoby	135,00	~~2 714~~3 634,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLCCR01	Liczba osób, które podniosły poziom wiedzy w zakresie równości kobiet i mężczyzn dzięki wsparciu w programie	osoby	60,00	2020	60,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	142. Działania na rzecz promowania aktywności zawodowej kobiet oraz zmniejszenia segregacji ze względu na płeć na rynku pracy	13 068 84410 012 664,00
10	ESO4.3	Ogółem			13 068 84410 012 664,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	13 068 84410 012 664,00
10	ESO4.3	Ogółem			13 068 84410 012 664,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	13 068 84410 012 664,00

10	ESO4.3	Ogółem			13 068 844~~10 012 664~~,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	07. Budowanie zdolności partnerów społecznych	500 000,00
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	08. Budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego	500 000,00
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru	12 068 844~~9 012 664~~,00
10	ESO4.3	Ogółem			13 068 844~~10 012 664~~,00

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Ukierunkowanie na aspekt płci	13 068 844~~10 012 664~~,00
10	ESO4.3	Ogółem			13 068 844~~10 012 664~~,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach celu szczegółowego 4 (d) realizowane będzie wsparcie w postaci usług rozwojowych dla przedsiębiorstw i innych pracodawców zgodne ze zidentyfikowanymi potrzebami. Podmioty te będą mogły podnosić kwalifikacje/umiejętności swoich pracowników, a zastosowany system popytowy pozwoli na skorzystanie ze wsparcia wynikającego z faktycznych potrzeb. Oddzielny wachlarz pomocy skierowany zostanie do osób zagrożonych utratą pracy, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracowników oraz osób odchodzących z rolnictwa. Możliwość zastosowania rozwiązań w ramach outplacementu (grupowego lub indywidualnego) ułatwi pracownikom płynne przejście do innej formy aktywności zawodowej i uchroni przed stanem długotrwałego bezrobocia oraz będzie stanowić uzupełnienie do działań związanych z poprawą dostępu do profilaktyki zdrowotnej.

Oddzielną grupą w ramach celu szczegółowego 4 (d) są osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych i cywilnoprawnych, które dzięki udzielonej pomocy poprawią swój status na rynku pracy w celu znalezienia stałego zatrudnienia.

Działania realizowane w ramach celu szczegółowego 4 (d) będą opierać się na założeniach wynikających z wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.

Na etapie realizacji programu **premiowane będzie wsparcie w zakresie usług szkoleniowych i doradczych dotyczących m.in.: gospodarki ekologicznej,** czystszych technologii służących osiągnięciu zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, transformacji cyfrowej itp. Ponadto ze względu na negatywne stereotypy i występowanie dyskryminacji osób ze względu na płeć, orientację seksualną, światopogląd czy wyznanie, realizowane będą działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację wśród pracowników np.: poprzez wprowadzenie do programów szkoleń zagadnień dotyczących podnoszenia wiedzy na temat niedyskryminacji w miejscu pracy.

Planuje się realizację następujących przedsięwzięć:

I. Wspieranie procesów adaptacyjnych w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania (PSF).

W ramach tego typu przedsięwzięć pracodawcy oraz ich pracownicy będą mogli realizować usługi dostępne w Bazie Usług Rozwojowych (BUR), w tym:

1. Usługi rozwojowe dla pracodawców obejmujące np. doradztwo biznesowe, mentoring, asystę w prowadzeniu działalności gospodarczej.
2. Usługi rozwojowe dla pracowników wspierające rozwój i dostosowywanie kwalifikacji i umiejętności, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami pracodawców (np. ogólne i specjalistyczne szkolenia).

II. Outplacementu dla pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracownika oraz osób odchodzących z rolnictwa obejmujący:

1. Identyfikację potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia / zagrożonych zwolnieniem / odchodzących z rolnictwa oraz diagnozowanie potrzeb szkoleniowych i możliwości doskonalenia zawodowego w regionie przez zastosowanie Indywidualnych Planów Działania.

2. Realizację programów aktywizacji zawodowej obejmujących jedną lub kilka z następujących form wsparcia:

- poradnictwo zawodowe / psychologiczne / psychoterapeutyczne,

- szkolenia/kursy prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych i/lub nabycia nowych umiejętności,

- staże/praktyki zawodowe,

- subsydiowanie zatrudnienia dla osób ze szczególnie utrudnionym dostępem do rynku pracy,

- pośrednictwo pracy,

- dodatkowe wsparcie w zależności od zidentyfikowanych potrzeb (np. konsultacje lekarskie, wsparcie trenera personalnego, poradnictwo prawne, itp.).

3. Zatrudnienie wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami.

4. Jednorazowy dodatek relokacyjny dla osoby, która uzyskała zatrudnienie z przeznaczeniem na pokrycie kosztów dojazdu i/lub zakwaterowania w początkowym okresie zatrudnienia.

III. Wsparcie mające na celu poprawę sytuacji na rynku pracy zatrudnionych na umowach krótkoterminowych i cywilnoprawnych, obejmujące w szczególności:

1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych i możliwości doskonalenia zawodowego w regionie.

2. Realizacja programów obejmujących jedną lub kilka z następujących form wsparcia:

- poradnictwo zawodowe/psychologiczne,

- szkolenia/kursy prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych i/lub nabycia nowych umiejętności,

- studia podyplomowe,

- pośrednictwo pracy,

- dodatkowe wsparcie w zależności od zidentyfikowanych potrzeb (np. konsultacje lekarskie, wsparcie trenera personalnego, poradnictwo prywatne, itp.).

3. Realizacja programów mających na celu poprawę dostępu do zatrudnienia dla osób w niekorzystnej sytuacji, poprzez zwiększenie świadomości i kompetencji pracodawców/związków zawodowych na temat sposobów zapobiegania dyskryminacji i tworzenia przyjaznego środowiska pracy.

IV. Wsparcie pracodawców we wprowadzaniu elastycznych form zatrudnienia, w tym we wprowadzaniu pracy zdalnej m.in. poprzez:

- szkolenia lub doradztwo u pracodawcy, umożliwiające pracownikom dostosowanie do zmian, w tym godzenie życia zawodowego z prywatnym,

- szkolenia ułatwiające stosowanie elastycznych form zatrudnienia, w tym we wprowadzaniu pracy zdalnej.

Wsparcie procesów adaptacyjnych w ramach usług rozwojowych (PSF) w regionie świętokrzyskim będzie realizowane przez Województwo Świętokrzyskie - Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach. ~~Wsparcie procesów adaptacyjnych w ramach usług rozwojowych (PSF) na terenie województwa świętokrzyskiego planuje się w formie projektu własnego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach.~~

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

1. Pracodawcy oraz ich pracownicy, w szczególności:

- osoby powyżej 55 roku życia,

- osoby o niskich kwalifikacjach.

2. Osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych, umowach cywilno-prawnych.

3. Osoby zagrożone utratą pracy, przewidziane do zwolnienia lub zwolnione z przyczyn niedotyczących pracownika oraz osoby odchodzące z rolnictwa.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu UE*, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów, proces wyboru operacji będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W celu przeciwdziałania dyskryminacji na każdym etapie wdrażania będzie zapewniony dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów, a także stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji, promocji i realizacji projektów.

Kobiety i mężczyźni kierowani przez pracodawców na szkolenia podnoszące kwalifikacje/umiejętności będą mieć zapewniony równy udział w dostępie do wsparcia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie,

światopogląd, orientację seksualną itp. Na etapie rekrutacji realizator projektu będzie promował wśród pracodawców konieczność zapewnienia równego udziału kobiet i mężczyzn w dostępie do szkoleń. Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o standard minimum.

Wsparcie będzie udzielane projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny, która podjęła działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności odnoszące się do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji,

- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla grup docelowych z Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cel obejmuje możliwość realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Działania realizowane w obszarze CS (d) przyczynią się również do realizacji zaplanowanych działań w zakresie zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład oraz na rzecz niebieskiego wzrostu i niebieskiej gospodarki w regionie. Interwencje realizowane w CS (d) są również zgodne z Programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027.

Działania realizowane w obszarze CS (d) przyczynią się do realizacji celów zawartych w Programie Zielony Ład, m.in. w zakresie ekologii, cyfryzacji, czystej energii, klimatu.

Na etapie realizacji programu będzie **premiowana** – poprzez wyższy poziom dofinansowania – możliwość skorzystania ze wsparcia w zakresie usług szkoleniowych i doradczych dotyczących m.in.: gospodarki ekologicznej, czystszych technologii służących osiągnięciu zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń (zielonej transformacji), transformacji cyfrowej, opieki długoterminowej itp.

Działania projektowe będą także realizować zalecenia wynikające z załącznika nr 3 Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego w obszarze tematycznym „Edukacja – badania i zdolność do zatrudnienia".

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO05	Osoby pracujące, w tym prowadzące działalność na własny rachunek	osoby	32,00	~~1 5862~~ 344,00
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCO01	Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługami rozwojowymi	przedsiębiorstwa	387,00	3 874,00
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCO02	Liczba dużych przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi	przedsiębiorstwa	2,00	38,00

10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCO04	Liczba pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługą rozwojową	osoby	968,00	9 684,00
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCO05	Liczba pracowników dużych przedsiębiorstw objętych usługą rozwojową	osoby	114,00	1 136,00
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCO06	Liczba osób objętych wsparciem z zakresu outplacementu	osoby	216,00	~~2 164~~2 ~~045~~2180,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECR03	Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie	osoby	4 398,00	2021	~~8 656~~10531,00	CST2021	
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECR06	Uczestnicy znajdujący się w lepszej sytuacji na rynku pracy po upływie sześciu miesięcy od opuszczeniu programu	osoby	30,00	2020	40,00	ewaluacja	
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCR02	Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/poprawy środowiska pracy podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	osoby	70,00	2020	70,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	134. Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia	~~7 000 000~~11 066 511,00
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	146. Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian	19 100 000,00
10	ESO4.4	Ogółem			~~26 100 000~~30 166 511,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	30 166 511~~26 100 000~~,00
10	ESO4.4	Ogółem			30 166 511~~26 100 000~~,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	30 166 511~~26 100 000~~,00
10	ESO4.4	Ogółem			30 166 511~~26 100 000~~,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Przyczynianie się do umiejętności ekologicznych i zielonych miejsc pracy oraz zielonej gospodarki	~~4 000 000~~5 910 112,00
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru	~~22 100 000~~24 256 399,00
10	ESO4.4	Ogółem			30 166 511~~26 100 000~~,00

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	30 166 511~~26 100 000~~,00
10	ESO4.4	Ogółem			30 166 511~~26 100 000~~,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Kwalifikacje i umiejętności osób dorosłych stanowią o jakości kapitału ludzkiego w regionie świętokrzyskim. Zachodzące zmiany, w tym szybkie tempo rozwoju, postęp technologiczny, wzrost mobilności, powodują reorganizację systemu uczenia przez całe życie. Województwo świętokrzyskie należy do grupy województw o niskim odsetku osób uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu. Brak dostępu do informacji o możliwościach podniesienia kwalifikacji/umiejętności deklarują najczęściej osoby bierne zawodowo. Przedsięwzięcia podejmowane w ramach tego działania mają zapewnić wsparcie dla osób dorosłych, w tym osób z najtrudniejszych grup docelowych, chcących podnosić swoje umiejętności, zdobyć nowe lub podnieść już posiadane kwalifikacje/umiejętności bądź przekwalifikować się.

W ramach celu szczegółowego 4 (g) planuje się promowanie uczenia się przez całe życie, w szczególności stworzenie możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla osób dorosłych, które z własnej inicjatywy będą mogły korzystać z oferty usług rozwojowych w Bazie Usług Rozwojowych (BUR). Wsparcie zostanie skierowane na usługi m.in. w zakresie umiejętności cyfrowych w ramach PSF. Premiowane będą interwencje stanowiące uzupełnienie do powyższych działań.

Działania realizowane w ramach celu szczegółowego 4 (g) będą opierać się na założeniach wynikających z wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.

Premiowane będzie wsparcie w zakresie usług szkoleniowych dotyczących m.in.: gospodarki ekologicznej, czystszych technologii służących osiągnięciu zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, transformacji cyfrowej itp. Ponadto ze względu na negatywne stereotypy i występowanie dyskryminacji osób ze względu na płeć, orientację seksualną, światopogląd czy wyznanie, realizowane będą działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację, np.: poprzez wprowadzenie do programów szkoleń zagadnień dotyczących podnoszenia wiedzy na temat niedyskryminacji w miejscu pracy.

Na etapie realizacji programu **premiowana będzie możliwość skorzystania ze wsparcia przez pracowników opieki długoterminowej**.

Działania w ramach podnoszenia kompetencji cyfrowych będą komplementarne do interwencji w FERS polegającej na tworzeniu klubów rozwoju cyfrowego (KRC).

Planuje się realizację przedsięwzięcia:

Edukacja osób dorosłych w oparciu o potrzeby rynku pracy poprzez:

- usługi rozwojowe, w tym w zakresie umiejętności cyfrowych w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania za pośrednictwem BUR, które chcą z własnej inicjatywy podnosić kwalifikacje/umiejętności.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Województwo Świętokrzyskie - Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach~~Wojewódzki Urząd Pracy – projekt własny.~~

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Osoby dorosłe w szczególności osoby w niekorzystnej sytuacji:

- o niskich kwalifikacjach,
- starsze,
- z niepełnosprawnościami.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu UE*, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* i art. 73 rozporządzenia ogólnego. Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów, które będą przejrzyste, rzetelne i bezstronne. W celu przeciwdziałania dyskryminacji będzie zapewniony dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów, co zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji, promocji i realizacji projektów.

Kobiety i mężczyźni będą mieli zapewniony równy udział w dostępie do projektu bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację seksualną itp. Na etapie rekrutacji do projektu i kampanii informacyjnej podnoszona będzie kwestia równości kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Przy pomocy w wyborze rodzajów szkoleń realizator będzie podejmował działania związane ze zwalczaniem stereotypów dotyczących podziału zawodów na męskie i żeńskie. Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o standard minimum.

Wsparcie będzie udzielane projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny, która podjęła działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – kryteria wyboru projektów w szczególności odnoszące się do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji,

- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

Na obszarach np. zagrożonych trwałą marginalizacją planowane są działania wspierające edukację osób dorosłych, która pełni ważną rolę w wyrównywaniu szans tej grupy osób m. in. na rynku pracy.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cel obejmuje możliwość realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Działania realizowane w obszarze CS (g) przyczynią się również do realizacji zaplanowanych działań w zakresie zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład oraz na rzecz niebieskiego wzrostu i niebieskiej gospodarki w regionie. Interwencje realizowane w CS (g) są również zgodne z Programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027.Wsparcie w tym zakresie możliwe jest m.in. w ramach Bazy Usług Rozwojowych. Na etapie realizacji programu będzie premiowana możliwość korzystania ze wsparcia w zakresie usług szkoleniowych i doradczych dotyczących m.in. gospodarki ekologicznej

(zielonej transformacji), transformacji cyfrowej itp. Planowane w celu (g) wsparcie osób dorosłych w zakresie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności przyczyni się do realizacji założeń Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w obszarze polityki edukacyjnej, ukierunkowanej m.in.: na zwiększenie dostępu do rynku pracy poprzez uczenie się przez całe życie, pozwalające na dostosowanie się do potrzeb rynku pracy – w tym wyzwań digitalizacji – oraz do własnych możliwości, związanych ze stanem zdrowia lub wiekiem (np. poprzez znalezienie pracy mniej obciążającej fizycznie).

Działania projektowe będą także realizować zalecenia wynikające z załącznika nr 3 Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego w obszarze tematycznym „Edukacja – badania i zdolność do zatrudnienia".

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLGCO01	Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi	osoby	1 290,00	12 898,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi

10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECR03	Uczestnicy uzyskujący kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie	osoby	4 398,00	2021	10 318,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	151. Wsparcie na rzecz edukacji dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)	20 000 000,00
10	ESO4.7	Ogółem			20 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	20 000 000,00
10	ESO4.7	Ogółem			20 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	20 000 000,00
10	ESO4.7	Ogółem			20 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Przyczynianie się do umiejętności ekologicznych i zielonych miejsc pracy oraz zielonej gospodarki	4 097 200,00

10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru	15 902 800,00
10	ESO4.7	Ogółem			20 000 000,00

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	20 000 000,00
10	ESO4.7	Ogółem			20 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.12. ~~Promowanie~~ Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W regionie świętokrzyskim tempo wzrostu udziału osób ubogich pracujących jest ponad dwukrotnie większe od tempa wzrostu ogólnej liczby pracujących. Przewiduje się, że proces pauperyzacji pracujących może nasilać się w przyszłości wraz ze stopniowym wzrostem kosztów pracy. Zbiorowość obejmuje osoby o szerokim spektrum cech społeczno-demograficznych, ale zauważalna jest przewaga osób o niskich lub zdezaktualizowanych kwalifikacjach oraz osób, które z racji wykonywanej pracy są szczególnie narażone na bezrobocie technologiczne. Skuteczną formą obniżania poziomu ubóstwa wśród pracujących jest stymulowanie ich proaktywności poprzez podnoszenie aspiracji i kwalifikacji zawodowych oraz budowanie ich potencjału na rynku pracy. Wsparcie w celu szczegółowym 4 (l) skierowane będzie do osób ubogich pracujących, które dzięki udzielonej pomocy poprawią swój status na rynku pracy.

Działania realizowane w ramach celu szczegółowego 4 (l) będą opierać się na założeniach wynikających z wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.

Ze względu na negatywne stereotypy i występowanie dyskryminacji osób ze względu na płeć, orientację seksualną, światopogląd czy wyznanie, realizowane będą działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację uczestników poszczególnych form wsparcia. Powzięte będą działania przyczyniające się do zwiększenia trwałego udziału kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu i rozwoju ich kariery, ograniczenia segregacji na rynku pracy, zwiększania równości płci w obszarze kształcenia i szkolenia, a także przeciwdziałania pauperyzacji kobiet oraz propagowania godzenia pracy i życia osobistego.

Planuje się realizację następujących przedsięwzięć:

Wsparcie mające na celu poprawę sytuacji na rynku pracy osób ubogich pracujących, obejmujące w szczególności:

1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych i możliwości doskonalenia zawodowego w regionie oraz realizacja programów obejmujących jedną lub kilka z następujących form wsparcia:

- poradnictwo zawodowe/psychologiczne,

- szkolenia/kursy prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych i/lub nabycia nowych umiejętności,

- studia podyplomowe,

- pośrednictwo pracy,

- dodatkowe wsparcie w zależności od zidentyfikowanych potrzeb (np. konsultacje lekarskie, wsparcie trenera personalnego, poradnictwo prawne, itp.).

2. Realizacja programów mających na celu poprawę dostępu do zatrudnienia dla osób w niekorzystnej sytuacji, poprzez zwiększenie świadomości i kompetencji pracodawców/związków zawodowych na temat sposobów zapobiegania dyskryminacji i tworzenia przyjaznego środowiska pracy.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Osoby ubogie pracujące.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o UE*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu UE*, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* oraz art 73 rozporządzenia ogólnego. Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów, które będą przejrzyste, rzetelne i bezstronne. W celu przeciwdziałania wszelkiej dyskryminacji na każdym etapie wdrażania będzie zapewniony dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów, a także stosowane będą adekwatne procedury na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Kobiety i mężczyźni będą mieć zapewniony równy udział w projekcie bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację seksualną itp Na etapie rekrutacji do projektu i kampanii informacyjnej o projekcie podnoszona będzie kwestia równości kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji. Przy pomocy w wyborze szkoleń realizator będzie podejmował działania związane ze zwalczaniem stereotypów dotyczących podziału zawodów na męskie i żeńskie. Zasada równości kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum.

Wsparcie będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji,

- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiejkolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

Na obszarach np. zagrożonych trwałą marginalizacją planowane są działania wspierające edukację osób dorosłych, która pełni ważną rolę w wyrównywaniu szans tej grupy osób m. in. na rynku pracy.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Cel obejmuje możliwość realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Działania realizowane w obszarze CS (l) przyczynią się również do realizacji zaplanowanych działań w zakresie zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład oraz na rzecz niebieskiego wzrostu i niebieskiej gospodarki w regionie. Interwencje realizowane w CS (l) są również zgodne z Programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027.

Działania projektowe będą także realizować zalecenia wynikające z załącznika nr 3 Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego w obszarze tematycznym „Edukacja – badania i zdolność do zatrudnienia". Działania realizowane w obszarze CS (l) przyczynią się do realizacji celów zawartych w Programie Zielony Ład, m.in. w zakresie ekologii, transformacji cyfrowej, czystej energii, klimatu w szczególności poprzez premiowanie dodatkowymi punktami projektów zakładających podwyższanie kwalifikacji i umiejętności uczestników w ww. obszarach. Planowane w celu (l) wsparcie osób ubogich pracujących m.in.: w zakresie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności przyczyni się do realizacji założeń Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w obszarze polityki edukacyjnej, ukierunkowanej m. in. na zwiększenie dostępu do rynku pracy poprzez uczenie się przez całe życie, pozwalające na dostosowanie się

do potrzeb rynku pracy – w tym wyzwań digitalizacji – oraz do własnych możliwości, związanych ze stanem zdrowia lub wiekiem (np. poprzez znalezienie pracy mniej obciążającej fizycznie).

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
10	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO01	Całkowita liczba uczestników	osoby	46,00	~~1 190~~1 947,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
10	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLHILCR01	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	osoby	61,00	2021	70,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	134. Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia	~~3 000 000~~4 910 112,00
10	ESO4.12	Ogółem			4 910 112~~3 000 000~~,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	4 910 112~~3 000 000~~,00
10	ESO4.12	Ogółem			4 910 112~~3 000 000~~,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	4 910 112~~3 000 000~~,00
10	ESO4.12	Ogółem			4 910 112~~3 000 000~~,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Rozwiązywanie problemów określonych w ramach europejskiego semestru	4 910 112~~3 000 000~~,00
10	ESO4.12	Ogółem			4 910 112~~3 000 000~~,00

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	4 910 112~~3 000 000~~,00
10	ESO4.12	Ogółem			4 910 112~~3 000 000~~,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.2. Priorytety pomocy technicznej

2.2.1. Priorytet pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 11. Pomoc Techniczna EFRR

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Celem PT EFRR jest wspieranie skutecznej i efektywnej realizacji PR FEŚ 2021-2027[1].

Głównymi kierunkami wsparcia są m.in.:

- utrzymanie sprawnego i skutecznego systemu zarządzania, w tym zapewnienie odpowiedniego potencjału administracyjnego instytucji,

- stosowanie przejrzystych procesów i procedur na każdym etapie wdrażania,

- wspieranie beneficjentów (w tym potencjalnych) w aplikowaniu o FE i realizacji projektów,

- prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych,

- przestrzeganie przez wszystkie strony zaangażowane we wdrażanie PR postanowień KPP i prawidłową realizację zasad horyzontalnych, ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb osób z grup narażonych na dyskryminację.

Planowane działania:

1.Wsparcie instytucji Programu w zarządzaniu zasobami ludzkimi (ZZL) i wzmocnienie ich potencjału administracyjnego[2]:

- opracowanie i wdrożenie planu ZZL, który m.in.: określi obowiązki instytucjonalne, zapewni wykwalifikowaną kadrę kierowniczą posiadającą wiedzę z zarządzania zespołem, zarządzania różnorodnością, umiejętności interpersonalne i przywódcze, przestrzeganie norm etycznych,

- wsparcie modernizacji i cyfryzacji procesów ZZL,

- działania z zakresu poprawy wizerunku pracodawcy, programy wdrożenia nowych pracowników i rozmowy z odchodzącymi pracownikami,

- utrzymanie/rekrutacja wykwalifikowanego personelu IZ i IP, m.in: finansowanie wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń oraz umów cywilno-prawnych, zapewnienie przejrzystych ścieżek kariery i rozwoju kompetencji; promowanie elastycznych form pracy,

- szkolenia i podnoszenie kwalifikacji w zakresie wdrażania FE, np. uproszczenia, skuteczne stosowanie zielonych i społecznych zamówień, ochrona różnorodności biologicznej, zasady horyzontalne (w tym dostępność i niedyskryminacja),

- utrzymanie wsparcia organizacyjnego dla IZ i IP związanego z wdrażaniem PR oraz doposażanie stanowisk pracy, zakup sprzętu i zabezpieczenie powierzchni biurowych (w tym kosztów eksploatacji) niezbędnych do wykonywania obowiązków.

2. Wsparcie skutecznych procesów i procedur we wdrażaniu Programu:

~~-~~- stosowanie przejrzystego procesu zarządzania finansowego i kontroli (w tym zamknięcie perspektywy 2007-2013, 2014-2020 i przygotowanie perspektywy po 2027 r.), m.in. przygotowanie, programowanie, organizacja naborów, ocena i wybór projektów, weryfikacja płatności, monitoring, ewaluacja, badania, analizy, ekspertyzy, sprawozdania oraz usługi zewnętrzne niezbędne do skutecznej i efektywnej realizacji PR; księgowanie wydatków, audyt i kontrola PR (w tym funkcjonowanie KM), rozpatrywanie skarg i odwołań,~~stosowanie przejrzystego procesu zarządzania finansowego i kontroli (w tym zamknięcie perspektywy 2014-2020 i przygotowanie perspektywy po 2027 r.), m.in. przygotowanie, programowanie, organizacja naborów, ocena i wybór projektów, weryfikacja płatności, monitoring, ewaluacja, badania, analizy, ekspertyzy, sprawozdania oraz usługi zewnętrzne niezbędne do skutecznej i efektywnej realizacji PR; księgowanie wydatków, audyt i kontrola PR (w tym funkcjonowanie KM), rozpatrywanie skarg i odwołań,~~

- utrzymanie systemów IT wraz z niezbędną infrastrukturą, z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej,

- stosowanie przejrzystych i konkurencyjnych procesów zamówień publicznych z odpowiednimi systemami kontroli wewnętrznej:

IZ będzie promować strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych do wspierania celów polityki spójności, w tym stosowanie kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktu i usług, kryteria ekologiczne i społeczne, a także innowacyjne. Przy wyborze wykonawcy usług szkoleniowych będą stosowane kryteria wiedzy i doświadczenia w przedmiocie szkolenia.

- zapobieganie, wykrywanie, korygowanie i raportowanie w obszarze nieprawidłowości i nadużyć finansowych oraz korupcji:

IZ będzie posiadać i stosować skuteczne i proporcjonalne środki i procedury zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniające stwierdzone ryzyka, jak przewidziano w art. 74 ust. 1 lit. c) i lit. d) rozporządzenia 2021/1060. Będą stosowane mechanizmy służące zwiększeniu przejrzystości, zaangażowaniu społeczeństwa obywatelskiego, organizacji typu watch-dog, ocenie ryzyka i działania edukacyjne. IZ zapewni działania zapobiegawcze, tj.:

- zgłaszanie i aktualizowanie nieprawidłowości w systemie IMS; wzmocnienie procedur kontroli w celu unikania konfliktu interesów, w tym zwiększanie przejrzystości łańcucha podwykonawców, uwzględniając weryfikację struktury właścicielskiej beneficjentów, wykonawców oraz ekspertów oceniających i nadzorujących projekty,

- utworzenie systemu rejestracji i kontroli przy wyborze projektów dla zachowania ścieżki audytu,

- istnienie mechanizmu oznaczania i wykluczania z dofinansowania osób/podmiotów stanowiących zagrożenie dla interesów UE,

- uwzględnianie nowych ryzyk, np. związanych ze zmianą zasad wydatkowania FE,

- wykorzystanie dostępnych baz danych i narzędzi informatycznych typu Arachne lub podobnego oraz narzędzi mających na celu wykrywanie podejrzeń nadużyć finansowych, plagiatu,

- promowanie paktów uczciwości oraz stosowanie ich w zasadnych przypadkach[3].

3. Wsparcie funkcjonowania komitetów, grup roboczych i doradczych, partnerów, beneficjentów (w tym potencjalnych) Programu:

- rozwój kompetencji niezbędnych do aplikowania o fundusze UE, przygotowania tzw. *project pipeline* i ich realizacji, prowadzenia i rozliczania projektów, np. organizowanie szkoleń, konsultacji i spotkań informacyjnych, seminariów,

- wsparcie w zakresie wdrażania strategii rozwoju terytorialnego i lokalnego, np. w przygotowaniu i weryfikacji dokumentów dla projektów, niezbędnych do wdrażania instrumentów terytorialnych poprzez szkolenia, organizowanie spotkań informacyjnych, wsparcie eksperckie i doradztwo,

- pomoc w dostosowaniu działań do Europejskiego Zielonego Ładu i DNSH,

- podnoszenie wiedzy na temat wdrażania zasad horyzontalnych w realizowanych projektach, w tym niedyskryminacji, szczególnie dla kadry w instytucjach z obszaru edukacji, zdrowia i pomocy społecznej, w zakresie przeciwdziałania i zwalczania dyskryminacji osób i grup narażonych/dyskryminowanych,

- obsługa prac KM, grup roboczych i doradczych zaangażowanych we wdrażanie PR, w tym członków KM reprezentujących partnerów (art. 8 ust. 1 CPR). Finansowane będą m.in.: koszty organizacji posiedzeń, sieci, grup, ekspertyzy, szkolenia, prace przygotowawcze, niezbędne do realizacji PR,

- wsparcie realizacji zasad horyzontalnych, ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb osób z grup narażonych na dyskryminację, m.in.: pomoc ekspercka, szkolenia i konferencje tematyczne, produkcja materiałów informacyjno-edukacyjnych, a także audyt istniejących rozwiązań i ocena ich skuteczności,

- wsparcie Grupy Roboczej ds. monitorowania zasad horyzontalnych.

4. Spójny system informacji i komunikacji:

Działania będą służyć poprawie widoczności FE, tj. popularyzacji wiedzy na temat FE i PR, promujące możliwości dofinansowania i realizowane strategie oraz przedstawiające osiągnięcia FEŚ 2021-2027 (także, efekty wdrażania programów z poprzednich perspektyw oraz inwestycje planowane po 2027 r.). Planowane jest m.in. prowadzenie działań promocyjnych w mediach, targi, konkursy, konferencje prasowe, spotkania ze środowiskami branżowymi, portale internetowe.

Działania komunikacyjne są prowadzone z uwzględnieniem zasad dostępności, równości szans i niedyskryminacji, postępującej cyfryzacji i Zielonego Ładu. Podstawowym trybem informowania przez IZ/IP będzie forma cyfrowa. Wydruk materiałów informacyjnych i promocyjnych zostanie ograniczony do niezbędnego minimum, a zastosowane materiały będą przyjazne dla środowiska. Gadżety nie są narzędziem promocji FE.

System rozliczania PT oparty o koszty rzeczywiste, które jest łatwe do zaplanowania i generuje w miarę stałe koszty roczne. W projektach gdzie łączny koszt operacji nie przekracza 200 000 EUR stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów.

Na każdym etapie realizacji Priorytetu, przestrzegane będą zasady horyzontalne, zapobieganie dyskryminacji ze względu, m.in. na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Środki PT przyczynią się do zapewnienia skutecznego wdrożenia tych zasad. Działania Priorytetu będą zgodne z zasadą DNSH.

[1]Działania PT EFRR w FEŚ 2021-2027 będą komplementarne z działaniami PT FE oraz pozostałymi programami krajowymi i regionalnymi, z zachowaniem linii demarkacyjnej. IK PT na poziomie krajowym jest odpowiedzialna za przygotowanie wspólnych wytycznych do PT 2021-2027 na poziomie krajowym i regionalnym, w tym wspólnych list wskaźników, które wyznaczają mechanizmy koordynacji PT w całym kraju.

[2] Przy określaniu zakresu planowanego wsparcia należy wziąć pod uwagę dobre praktyki z okresu programowania 2014-2020, w tym wnioski z projektu pilotażowego KE *„Frontloading administrative capacity building for post-2020”* factsheet_oecd_synthesis_report_pl.pdf (europa.eu) oraz Narzędzie samooceny budowania zdolności administracyjnych dla instytucji zarządzających funduszami UE w ramach polityki spójności - Polityka regionalna - Komisja Europejska (europa.eu).

[3] Pakt na rzecz uczciwości jest narzędziem przeciwdziałania nadużyciom w zamówieniach publicznych. Zakłada, że podmiot publiczny i oferenci umawiają się, iż będą postępować w sposób przejrzysty i odpowiedzialny, zarówno na etapie starania się o kontrakt, jak i w czasie jego realizacji. Ponadto zgadzają się na monitorowanie całego procesu zamówienia przez społecznego obserwatora. W przypadku, gdy objęcie danego projektu paktem uczciwości jest zasadne, to jego wdrażanie IZ będzie konsultować z KM.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Głównym celem działań podejmowanych w ramach Priorytetu Pomoc Techniczna EFRR jest objęcie beneficjentów wsparciem, umożliwiającym efektywne wypełnienie nałożonych na nich obowiązków.

Projekty w ramach Priorytetu skierowane będą do pracowników zaangażowanych w realizację Programu, beneficjentów, potencjalnych beneficjentów oraz do ogółu społeczeństwa w województwie świętokrzyskim.

Grupy docelowe w ramach Priorytetu Pomoc Techniczna:

- Instytucja Zarządzająca programem regionalnym *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027*, w tym pracownicy Instytucji Zarządzającej;
- Instytucja Pośrednicząca, w tym pracownicy Instytucji zaangażowani w realizację programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027;*
- partnerzy, o których mowa w art. 8 rozporządzenia ogólnego;
- potencjalni beneficjenci i beneficjenci;
- ogół mieszkańców województwa świętokrzyskiego, tym odbiorcy efektów wsparcia z FE i osoby o niskim poziomie wiedzy o FE.

2.2.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)

EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO153	Liczba posiedzeń sieci, grup, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów spoza administracji	sztuka	9,00	26,00
EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO149	Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT	Sztuka	0,00	314,00
EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO150	Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	Sztuka	441,00	1 512,00
EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO151	Liczba przeprowadzonych ewaluacji	Sztuka	2,00	14,00
EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO158	Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu	Sztuka	1,00	6,00

2.2.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
11	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	179. Informacja i komunikacja	3 200 000,00
11	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	180. Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola	36 200 652,00~~34 839 138,00~~
11	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	181. Ewaluacja i badania, zbieranie danych	1 359 191,00~~2 200 000,00~~
11	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	182. Wzmocnienie potencjału organów państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów	1 190 532,00~~1 711 237,00~~
11	Ogółem			41 950 375,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

11	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	41 950 375,00
11	Ogółem			41 950 375,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.2.1. Priorytet pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 12. Pomoc Techniczna EFS+

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Celem PT EFS+ jest wspieranie skutecznej i efektywnej realizacji PR FEŚ 2021-2027[1].

Okres programowania 2014-2020 wykazał, iż najważniejszym czynnikiem warunkującym sprawne zarządzanie i wdrażanie Programu jest właściwy potencjał administracyjny instytucji uczestniczących w procesie jego realizacji.

Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa wsparcie w ramach Priorytetu 12 Pomocy Technicznej EFS+, posłuży m.in. wzmocnieniu i utrzymaniu potencjału administracyjnego instytucji realizujących Program, które odbywa się poprzez realizację odpowiednich działań. Przedmiotowe wsparcie ma na celu utrzymanie doświadczonych pracowników oraz stanowi pewność zachowania pamięci instytucjonalnej systemu. Wykorzystanie dotychczasowych doświadczeń poprzez angażowanie kadr, zapewnieni płynne przejście pomiędzy dwoma okresami programowania, tj. między zakończeniem realizacji perspektywy finansowej 2014-2020 oraz sprawnym uruchomieniem perspektywy 2021-2027 w województwie świętokrzyskim.

Zadaniem priorytetu Pomocy Technicznej jest wsparcie systemu instytucjonalnego odpowiedzialnego za realizację Programu, tj. właściwe przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrolę programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027*, w celu efektywnego wydatkowania funduszy europejskich w województwie świętokrzyskim.

W ramach priorytetu realizowane będą zadania związane z przygotowaniem, zarządzaniem, wdrażaniem, monitorowaniem oraz kontrolą programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027,* w tym:

- utrzymanie sprawnego i skutecznego systemu zarządzania, w tym zapewnienie odpowiedniego potencjału administracyjnego instytucji,

- stosowanie przejrzystych procesów i procedur na każdym etapie wdrażania,

- przestrzeganie przez wszystkie strony zaangażowane we wdrażanie Programu postanowień KPP i prawidłową realizację zasad horyzontalnych, ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb osób z grup narażonych na dyskryminację.

Planowane są następujące działania:

1. Wsparcie instytucji Programu w zarządzaniu zasobami ludzkimi (ZZL) i wzmocnienie ich potencjału administracyjnego[2]

- opracowanie i wdrożenie planu ZZL, który m.in.: określi obowiązki instytucjonalne; wymagania dla wykwalifikowanej kadry kierowniczej posiadającej wiedzę z zarządzania zespołem, zarządzania różnorodnością, umiejętności interpersonalne i przywódcze; przestrzeganie norm etycznych- wsparcie modernizacji i cyfryzacji procesów ZZL,

- działania z zakresu poprawy wizerunku pracodawcy, programy wdrożenia nowych pracowników i rozmowy z odchodzącymi pracownikami,

- utrzymanie/rekrutacja wykwalifikowanego personelu IZ i IP, m.in: finansowanie wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń; finansowanie umów cywilno-prawnych, zapewnienie przejrzystych ścieżek kariery i rozwoju kompetencji; promowanie elastycznych form pracy,

- szkolenia i podnoszenie kwalifikacji w zakresie wdrażania FE, np.; uproszczenia, skuteczne stosowania zielonych i społecznych zamówień, ochrona różnorodności biologicznej, zasady horyzontalne (w tym dostępność i niedyskryminacja),

- utrzymanie wsparcia organizacyjnego dla IZ i IP związanego z wdrażaniem Programu oraz doposażanie stanowisk pracy, zakup sprzętu i zabezpieczenie powierzchni biurowych (w tym kosztów eksploatacji) niezbędnych do wykonywania obowiązków.

2. Wsparcie skutecznych procesów i procedur we wdrażaniu Programu

- stosowanie przejrzystego procesu zarządzania finansowego i kontroli (w tym zamknięcie perspektywy 2007-2013, 2014-2020 i przygotowanie perspektywy po 2027 r.), m.in. przygotowanie, programowanie, organizacja naborów, ocena i wybór projektów, weryfikacja płatności, monitoring, ewaluacja, badania, analizy, ekspertyzy, sprawozdania oraz usługi zewnętrzne niezbędne do skutecznej i efektywnej realizacji PR; księgowanie wydatków, audyt i kontrola PR (w tym funkcjonowanie KM), rozpatrywanie skarg i odwołań,

~~- stosowanie przejrzystego procesu zarządzania finansowego i kontroli (w tym zamknięcie perspektywy 2014-2020 i przygotowanie perspektywy po 2027 r.), m.in. przygotowanie, programowanie, organizacja naborów, ocena i wybór projektów, weryfikacja płatności, monitoring, ewaluacja, badania, analizy, ekspertyzy, sprawozdania oraz usługi zewnętrzne niezbędne do skutecznej i efektywnej realizacji Programu; księgowanie wydatków, audyt i kontrola Programu (w tym z funkcjonowania KM), rozpatrywanie skarg i odwołań,~~

- utrzymanie systemów IT wraz z niezbędną infrastrukturą, z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej,

- stosowanie przejrzystych i konkurencyjnych procesów zamówień publicznych z odpowiednimi systemami kontroli wewnętrznej:

IZ będzie promować strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych do wspierania celów polityki spójności, w tym stosowanie kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktu i usług, kryteria ekologiczne i społeczne, a także innowacyjne. Przy wyborze wykonawcy usług szkoleniowych będą stosowane kryteria wiedzy i doświadczenia w przedmiocie szkolenia.

- zapobieganie, wykrywanie, korygowanie i raportowanie w obszarze nieprawidłowości i nadużyć finansowych oraz korupcji. IZ będzie posiadać i stosować skuteczne i proporcjonalne środki i procedury zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniające stwierdzone ryzyka, jak przewidziano w art. 74 ust. 1 lit. c) i lit. d) rozporządzenia 2021/1060. Będą stosowane mechanizmy służące zwiększeniu przejrzystości, zaangażowaniu społeczeństwa obywatelskiego, organizacji typu watch-dog, ocenie ryzyka i działania edukacyjne. IZ zapewni działania zapobiegawcze:

- zgłaszanie i aktualizowanie nieprawidłowości w systemie IMS; wzmocnienie procedur kontroli w celu unikania konfliktu interesów, w tym zwiększanie przejrzystości łańcucha podwykonawców, uwzględniając weryfikację struktury właścicielskiej beneficjentów, wykonawców oraz ekspertów oceniających i nadzorujących projekty,

- utworzenie systemu rejestracji i kontroli przy wyborze projektów dla zachowania ścieżki audytu,

- istnienie mechanizmu oznaczania i wykluczania z dofinansowania osób/podmiotów stanowiących zagrożenie dla interesów UE,

- uwzględnianie nowych ryzyk, np. związanych ze zmianą zasad wydatkowania FE,

- wykorzystanie dostępnych baz danych i narzędzi informatycznych typu Arachne lub podobnego oraz narzędzi mających na celu wykrywanie podejrzeń nadużyć finansowych, plagiatu

- promowanie paktów uczciwości oraz stosowanie ich w zasadnych przypadkach[3].

System rozliczania Pomocy Technicznej tak jak w perspektywie 2014-2020 będzie oparty o koszty rzeczywiste, które jest łatwe do zaplanowania i generuje w miarę stałe koszty roczne. Ponadto, w przypadku projektów gdzie łączny koszt operacji nie przekracza 200 000 EUR stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów.

Na każdym etapie realizacji Priorytetu Pomocy Technicznej EFS+, zapewniona zostanie realizacja zasad horyzontalnych, w zakresie zapobiegania dyskryminacji ze względu, m.in. na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Środki PT przyczynią się do zapewnienia skutecznego wdrożenia tych zasad. Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, realizowana będzie m.in.: poprzez wsparcie personelu instytucji zarządzającej oraz instytucji wdrażających w realizacji zasad horyzontalnych. Działania zaplanowane do realizacji w ramach Priorytetu, będą zgodne z zasadą DNSH.

[1] Działania z priorytetu PT EFS+ w FEŚ 2021-2027 będą komplementarne z działaniami realizowanymi z PT FE oraz pozostałych programach krajowych i regionalnych, z zachowaniem linii demarkacyjnej. Instytucja koordynująca pomoc techniczna na poziomie krajowym jest odpowiedzialna za przygotowanie wspólnych wytycznych do pomocy technicznej 2021-2027 na poziomie krajowym i regionalnym, w tym wspólnych list wskaźników, które wyznaczają mechanizmy koordynacji PT w całym kraju.

[2] Przy określaniu zakresu planowanego wsparcia należy wziąć pod uwagę dobre praktyki z okresu programowania 2014-2020, w tym wnioski z projektu pilotażowego Komisji Europejskiej *„Frontloading administrative capacity building for post-2020”*factsheet_oecd_synthesis_report_pl.pdf (europa.eu) oraz Narzędzie samooceny budowania zdolności administracyjnych dla instytucji zarządzających funduszami UE w ramach polityki spójności - Polityka regionalna - Komisja Europejska (europa.eu).

[3] Pakt na rzecz uczciwości jest narzędziem przeciwdziałania nadużyciom w zamówieniach publicznych. Zakłada, że podmiot publiczny i oferenci umawiają się, iż będą postępować w sposób przejrzysty i odpowiedzialny, zarówno na etapie starania się o kontrakt, jak i w czasie jego realizacji. Ponadto zgadzają się na monitorowanie całego procesu zamówienia przez społecznego obserwatora. W przypadku, objęcie danego projektu paktem uczciwości jest zasadne, to jego wdrażanie IZ będzie konsultować z KM.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Głównym celem działań podejmowanych w ramach priorytetu Pomoc Techniczna wdrażanie i realizowanie Programu w zakresie dotyczącym interwencji EFRR oraz EFS+.

Grupy docelowe w ramach priorytetu Pomoc Techniczna:

1. Instytucja Zarządzająca programem regionalnym *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027,* w tym pracownicy instytucji zarządzającej;

2. Instytucja Pośrednicząca, w tym pracownicy instytucji zaangażowani w realizację programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027.*

2.2.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO149	Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT	Sztuka	314,00	314,00

2.2.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	180. Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola	16 406 810,00
12	Ogółem			16 406 810,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	09. Nie dotyczy	16 406 810,00
12	Ogółem			16 406 810,00

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	16 406 810,00
12	Ogółem			16 406 810,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

3. Plan finansowy

Reference: points (g)(i), (ii) and (iii) of Article 22(3), Article 112(1), (2) and (3), and Articles 14, 26 and 26a CPR’

3.1. Przesunięcia i wkłady (1)

Reference: Articles 14, 26, 26a and 27 CPR

Zmiana programu związana z	☐ wkład na rzecz InvestEU
	☐ przesunięcie do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego
	☐ przesunięcie między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego Funduszu lub Funduszy
	☐ Funds contributing to the objectives set out in Article 21c(3) of Regulation (EU) 2021/241

(1) Applicable only to programme amendments in accordance with Articles 14, 26 and 26a, except complementary transfers to the JTF in accordance with Article 27 CPR. Transfers shall not affect the annual breakdown of financial appropriations at the MFF level for a Member State.

Tabela 15A: Wkłady na rzecz InvestEU* (w podziale według roku)

Wkład z		Wkład w:	Podział według roku							
Fundusz	Kategoria regionu	Segment InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem

* W przypadku każdego nowego wniosku o wkład zmiana programu określa łączne kwoty na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

Tabela 15B: Wkłady na rzecz InvestEU* (zestawienie)

Fundusz	Kategoria regionu	Zrównoważona infrastruktura (a)	Innowacja i transformacja cyfrowa (b)	MŚP (c)	Inwestycje społeczne i umiejętności (d)	Ogółem (e)=(a)+(b)+(c)+(d)
Ogółem						

* Skumulowane kwoty wszystkich wkładów wniesionych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. W przypadku każdego nowego wniosku o wkład zmiana programu określa łączne kwoty na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

Uzasadnienie z uwzględnieniem sposobu, w jaki kwoty te przyczyniają się do osiągnięcia celów polityki wybranych w umowie partnerstwa zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie InvestEU

Tabela 16A: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego (w podziale na lata)

Przesunięcia z		Przesunięcia do	Podział według roku							
Fundusz	Kategoria regionu	Instrument	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem

Tabela 16B: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego* (zestawienie)

Fundusz	Kategoria regionu	Ogółem
Ogółem		

* Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. Przy każdym nowym wniosku o przesunięcie w zmianie programu określa się całkowite kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na fundusze i kategorie regionu.

Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego – uzasadnienie

Tabela 17A: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego funduszu lub funduszy* (w podziale na lata)

Przesunięcia z		Przesunięcia do		Podział według roku							
Fundusz	Kategoria regionu	Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem

* Przesunięcie do innych programów. Przesunięcia między EFRR a EFS+ mogą być dokonywane wyłącznie w ramach tej samej kategorii regionu.

Tabela 17B: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego Funduszu lub Funduszy (zestawienie)

	EFRR			EFS+			Fundusz Spójności	EFMRA	FAMI	FWB	IZGW	Ogółem
	Lepiej rozwinięte	Przejście	Regiony słabiej rozwinięte	Lepiej rozwinięte	Przejście	Regiony słabiej rozwinięte						
Ogółem												

* Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. Przy każdym nowym wniosku o przesunięcie w zmianie programu określa się całkowite kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na fundusze i kategorie regionu.

Przesunięcia między funduszami objętymi zarządzaniem dzielonym, w tym między funduszami polityki spójności – uzasadnienie

Table 21: Resources contributing to the objectives set out in Article 21c(3) of Regulation (EU) 2021/241

Fundusz	Kategoria regionu	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
Suma całkowita								

3.2. FST: alokacja w programie i przesunięcia (1)

3.3. Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródokresowego

Tabela 19A: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródokresowego w ramach danego programu (w podziale według roku)

Przesunięcia z	Przesunięcia do	Podział według roku			
Kategoria regionu*	Kategoria regionu*	2025	2026	2027	Ogółem

* Dotyczy tylko EFRR i EFS+.

Tabela 19B: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródokresowego do innych programów (w podziale według roku)

Przesunięcia z	Przesunięcia do	Podział według roku			
Kategoria regionu*	Kategoria regionu*	2025	2026	2027	Ogółem

* Dotyczy tylko EFRR i EFS+.

3.4. Przesunięcia z powrotem (1)

Tabela 20A: Przesunięcia z powrotem (w podziale według roku)

Przesunięcia z	Przesunięcia do		Podział według roku							
InvestEU lub inny instrument unijny	Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem

(1) Dotyczy wyłącznie zmian programu w odniesieniu do zasobów przesuniętych z powrotem z innych instrumentów unijnych, w tym elementów FAMI, FBW i IZGW, w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, lub z InvestEU.

Tabela 20B: Przesunięcia z powrotem* (podsumowanie)

Z	Do						
InvestEU/Instrument	EFRR			EFS+			Fundusz Spójności
	Lepiej rozwinięte	Przejście	Opracowano	Lepiej rozwinięte	Przejście	Opracowano	

* Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. Przy każdym nowym wniosku o przesunięcie w zmianie programu określa się całkowite kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na fundusze i kategorie regionu.

3.5. Środki finansowe w podziale na poszczególne lata

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 3, 4 i 7 rozporządzenia w sprawie FST

Tabela 10: Środki finansowe w podziale na poszczególne lata

Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Ogółem
							Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności	Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności	
EFRR*	Regiony słabiej rozwinięte	0,00	167 771 255,00	174 080 514,00	181 551 858,00	189 327 165,00	82 543 329,00	82 543 329,00	86 785 201,00	86 785 201,00	1 051 387 852,00
Ogółem EFRR		0,00	167 771 255,00	174 080 514,00	181 551 858,00	189 327 165,00	82 543 329,00	82 543 329,00	86 785 201,00	86 785 201,00	1 051 387 852,00
EFS+*	Regiony słabiej rozwinięte	0,00	64 602 199,00	67 031 752,00	69 907 066,00	72 902 359,00	31 785 412,00	31 785 412,00	33 422 900,00	33 422 900,00	404 860 000,00
Ogółem EFS+		0,00	64 602 199,00	67 031 752,00	69 907 066,00	72 902 359,00	31 785 412,00	31 785 412,00	33 422 900,00	33 422 900,00	404 860 000,00
Ogółem		0,00	232 373 454,00	241 112 266,00	251 458 924,00	262 229 524,00	114 328 741,00	114 328 741,00	120 208 101,00	120 208 101,00	1 456 247 852,00

* Kwoty po przesunięciu uzupełniającym do FST.

3.6. Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) pkt (ii), art. 22 ust. 6 i art. 36 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W przypadku programów w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu", w których w umowie partnerstwa wybrano pomoc techniczną zgodnie z art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 11: Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Polityka/numer celu szczegółowego FST lub pomoc techniczna	Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego	Fundusz	Kategoria regionu*	Wkład Unii (a)=(g)+(h)	Podział wkładu Unii		Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Indykatywny podział wkładu krajowego		Ogółem (e)=(a)+(b)	Stopa dofinansowania (f)=(a)/(e)
						Mniejsza kwota elastyczności (g)	Kwota elastyczności (h)		Publiczne (c)	Prywatne (d)		
1	1	Ogółem	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	~~214 976 615,00~~ 210 976 615,00	180 354 116,00	~~34 622 499,00~~ 30 622 499,00	~~37 937 050,00~~ 37 231 16~~78~~,00	~~18 968 525,00~~ 18 615 584,00	~~18 968 525,00~~ 18 615 58~~34~~,00	~~252 913 665,00~~ 248 207 78~~23~~,00	84,9999997784% ~~85,0000001209%~~ ~~84,9999999012%~~
2	2	Ogółem	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	~~354 800 000,00~~ 358 800 000,00	297 658 611,00	~~57 141 389,00~~ 61 141 389,00	~~62 611 765,00~~ 63 317 648,00	47 000 000,00	~~15 611 765,00~~ 16 317 648,00	~~417 411 765,00~~ 422 117 648,00	84,9999998105% ~~84,9999999401%~~
2	3	Ogółem~~Publiczny~~	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	50 000 000,00	41 947 380,00	8 052 620,00	8 823 530,00	8 823 530,00		58 823 530,00	84,9999991500%
3	4	Ogółem~~Publiczny~~	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	140 000 000,00	117 452 665,00	22 547 335,00	24 705 883,00	24 705 883,00		164 705 883,00	84,9999996661%
4	10	Ogółem	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	150 857 257,00	127 628 314,00	23 228 943,00	26 621 869,00	20 658 570,00	5 963 299,00	177 479 126,00	84,9999999437%
4	5	Ogółem	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	104 500 000,00	87 670 025,00	16 829 975,00	18 441 177,00	15 675 000,00	2 766 177,00	122 941 177,00	84,9999996340%
4	7	Ogółem	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	32 914 693,00	26 801 307,00	6 113 386,00	5 808 476,00	4 840 396,00	968 080,00	38 723 169,00	84,9999983214%
4	8	Ogółem	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	80 150 134,00~~74~~ ~~150 134,00~~72 141 098,00	66 304 771,00~~60 304 771,00~~	13 845 363,00~~11 836 327,00~~	14 144 142,00~~13~~ ~~085 318,00~~12 730 783,00	11 283 535,00~~10~~ ~~224 711,00~~9 870 176,00	2 860 607,00	94 294 276,00~~87~~ ~~235 452,00~~84 871 881,00	84,9999997707% ~~84,9999989985%~~
4	9	Ogółem	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	124 531 106,00~~130~~ ~~531 106,00~~132 540 142,00	105 142 076,00~~11 142 076,00~~	19 389 030,00~~21 398 066,00~~	21 976 078,00~~23~~ ~~034 902,00~~23 389 437,00	19 637 135,00~~20~~ ~~695 959,00~~21 050 494,00	2 338 943,00	146 507 184,00~~153~~ ~~566 008,00~~155 929 579,00	84,9999994791% ~~84,9999990038%~~
5	6	Ogółem	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	145 160 862,00	121 782 358,00	23 378 504,00	25 616 623,00	20 000 000,00	5 616 623,00	170 777 485,00	84,9999998536%
TA36(4)	11	Ogółem~~Publiczny~~	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	41 950 375,00	35 194 167,00	6 756 208,00	7 403 008,00	7 403 008,00		49 353 383,00	84,9999988856%
TA36(4)	12	Ogółem~~Publiczny~~	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	16 406 810,00	13 775 220,00	2 631 590,00	2 895 320,00	2 895 320,00		19 302 130,00	84,9999974096%
Ogółem			EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	1 051 387 852,00	882 059 322,00	169 328 530,00	185 539 036,00	142 223 005,00 ~~142 575 946,00~~	43 316 03~~42~~,00 ~~42 963 090,00~~	1 236 926 88~~89~~,00	84,9999997049% ~~84,9999997736%~~

Polityka/numer celu szczegółowego FST lub pomoc techniczna	Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego	Fundusz	Kategoria regionu*	Wkład Unii (a)=(g)+(h)	Podział wkładu Unii		Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Indykatywny podział wkładu krajowego		Ogółem (e)=(a)+(b)	Stopa dofinansowania (f)=(a)/(e)
						Mniejsza kwota elastyczności (g)	Kwota elastyczności (h)		Publiczne (c)	Prywatne (d)		
Ogółem			EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	404 860 000,00	339 651 688,00	65 208 312,00	71 445 885,00	59 314 956,00	12 130 929,00	476 305 885,00	84,9999995276%
Suma całkowita					1 456 247 852,00	1 221 711 010,00	234 536 842,00	256 984 92~~1~~2,00	201 537 961,00 ~~201 890 902,00~~	55 446 96~~0~~1,00 ~~55 094 019,00~~	1 713 232 77~~3~~4,00	84,9999996556% ~~84,9999997052%~~

* W odniesieniu do EFRR: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, szczególna alokacja dla najbardziej oddalonych i słabo zaludnionych regionów północnych. W odniesieniu do EFS+: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, dodatkowa alokacja dla regionów najbardziej oddalonych. W odniesieniu do Funduszu Spójności: nie dotyczy. W przypadku pomocy technicznej zastosowanie kategorii regionu zależy od wyboru funduszu.

** należy wskazać łączne zasoby FST, w tym wsparcia uzupełniającego przesuniętego z EFRR i EFS+. Tabela nie powinna zawierać kwot wskazanych w art. 7 rozporządzenia w sprawie FST. W przypadku pomocy technicznej finansowanej z FST zasoby FST należy podzielić na zasoby związane z art. 3 i zasoby związane z art. 4 rozporządzenia w sprawie FST. W przypadku zasobów, o których mowa w art. 4 rozporządzenia w sprawie FST, nie przewidziano kwoty elastyczności.

4. Warunki podstawowe

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 12: Warunki podstawowe

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
1. Skuteczne mechanizmy monitorowania rynku zamówień publicznych			Tak	Istnienie mechanizmów monitorowania obejmujących wszystkie umowy w sprawie zamówień publicznych oraz postępowania w sprawie tych zamówień w ramach Funduszy zgodnie z prawodawstwem Unii dotyczącym zamówień. Wymóg ten obejmuje: 1. rozwiązania mające zapewnić gromadzenie faktycznych i wiarygodnych danych dotyczących postępowań w sprawie zamówień publicznych o wartości powyżej unijnych progów zgodnie z obowiązkami sprawozdawczymi na mocy art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i 100 dyrektywy 2014/25/UE;	Tak	**Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf** **Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych: https://www.gov.pl/web/uzp/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych** ~~**https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/analizy-systemowe/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych**~~ ~~Wypracowano jednolitą procedurę określającą obow inst.zaangażowanych we wdrażanie PO w zakresie zapewnienia ich zgodności z KPP. Procedura obejmuje monitorowanie, przygotowanie i zgłaszanie podejrzeń o niezgodności projektów z KPP i dot.wszystkich programów realizowanych w ramach wskazanych 8 funduszy.Procedura dot.weryfikacji zgodności z KPP zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinans.jak i w trakcie realizacji projektów.Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP~~	Kryterium 1. Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania sytemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z Platformy e-Zamówienia, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP. ~~Kryterium 1. Jednolita procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPP, w zależności od charakteru sprawy, właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj.~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						~~zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika FUE.~~	~~RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze.~~
				2. rozwiązania mające zapewnić, by dane obejmowały co najmniej następujące elementy: a) jakość i natężenie konkurencji: nazwiska/nazwy zwycięskich oferentów, liczba oferentów na początku postępowania oraz wartość umowy; b) informacja o ostatecznej cenie po zakończeniu postępowania i o udziale MŚP jako bezpośrednich oferentów, w przypadku gdy systemy krajowe podają takie informacje;	Tak	**Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf** **Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych: https://www.gov.pl/web/uzp/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych** ~~**https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/analizy-systemowe/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych**~~ ~~Ust.z dn.11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 2019) oraz Rozp. Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. 2016 poz. 2038). Zgodnie z Art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i 100 dyrektywy 2014/25/UE) Urząd Zamówień Publicznych (UZP) przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania sytemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych~~	Kryterium 2. UZP posiada dostęp do wszystkich danych wymaganych w ramach warunkowości podstawowej (dane pochodzą z bazy TED prowadzonej przez KE ze sprawozdań rocznych przedkładanych Prezesowi UZP przez zamawiających oraz bazy BZP ~~Kryterium 2. UZP posiada dostęp do wszystkich danych wymaganych w ramach warunkowości podstawowej (dane pochodzą z bazy TED prowadzonej przez KE oraz ze sprawozdań rocznych przedkładanych Prezesowi UZP przez zamawiających) z wyjątkiem danych dotyczących finalnej ceny po wykonaniu zamówienia. Zgodnie jednak z aktualnym brzmieniem warunku, dane dotyczące finalnej ceny są wymagane tylko, jeśli krajowe systemy przewidują/gromadzą takie informacje.~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						~~sprawozdaniach o udzielonych zam.publ.~~	
				3. rozwiązania mające zapewnić monitorowanie i analizę danych przez właściwe organy krajowe zgodnie z art. 83 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE i art. 99 ust. 2 dyrektywy 2014/25/UE;	Tak	**Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf** **Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych: https://www.gov.pl/web/uzp/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych** ~~**https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/analizy-systemowe/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych**~~ ~~Ust.z dn.11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 2019) oraz Rozp. Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówie niach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. 2016 poz. 2038). Zgodnie z Art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i 100 dyrektywy 2014/25/UE) Urząd Zamówień Publicznych (UZP) przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania sytemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w roczny ch sprawozdaniach o udzielonych zam.publ.~~	**Kryterium 3** Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania sytemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.~~Kryterium 3. Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania sytemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				4. rozwiązania mające zapewnić, by wyniki analiz były udostępniane publicznie zgodnie z art. 83 ust. 3 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 ust. 3 dyrektywy 2014/25/UE;	Tak	**Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf** **Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych: https://www.gov.pl/web/uzp/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych** ~~**https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/analizy-systemowe/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych**~~ ~~Ust.z dn.11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 2019) oraz Rozp. Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówie niach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. 2016 poz. 2038). Zgodnie z Art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i 100 dyrekty wy 2014/25/UE) Urząd Zamówień Publicznych (UZP) przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania sytemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w roczny ch sprawozdaniach o udzielonych zam.publ.~~	**Kryterium 4.** UZP publikuje na swojej stronie roczne raporty z funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz okresowe Biuletyny Informacyjne. ~~Kryterium 4. UZP publikuje na swojej stronie roczne raporty z funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz okresowe Biuletyny Informacyjne.~~
				5. rozwiązania mające zapewnić, by wszelkie informacje wskazujące na przypadki podejrzewanej zmowy	Tak	**Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf**	**Kryterium 5.**W przypadku powstania w toku kontroli prowadzonej przez UZP podejrzenia, że w postepowaniu mogło dojść do zmowy przetargowej UZP

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				przetargowej były przekazywane właściwym organom krajowym zgodnie z art. 83 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 ust. 2 dyrektywy 2014/25/UE.		**Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych:** **https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/analizy-systemowe/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych** ~~Ust.z dn.11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 2019) oraz Rozp. Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. 2016 poz. 2038). Zgodnie z Art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i 100 dyrektywy 2014/25/UE) Urząd Zamówień Publicznych (UZP) przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania sytemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w roczny ch sprawozdaniach o udzielonych zam.publ~~.	przekazuje stosowną informację w tym zakresie do UOKIK. Pomiędzy UZP i UOKIK zostało także podpisane porozumienie zakładające współpracę obydwu instytucji, wymianę informacji i doświadczeń. Niezależnie od powyższego instytucje oraz podmioty zamawiające mogą bezpośrednio zwrócić się do UOKIK w przypadku podejrzenia zmowy przetargowej.~~Kryterium 5. W przypadku powstania w toku kontroli prowadzonej przez UZP podejrzenia, że w postępowaniu mogło dojść do zmowy przetargowej UZP przekazuje stosowną informację w tym zakresie do UOKIK. Pomiędzy UZP i UOKIK zostało także podpisane porozumienie zakładające współpracę obydwu instytucji, wymianę informacji i doświadczeń.~~
2. Narzędzia i zdolności umożliwiające skuteczne stosowanie zasad pomocy państwa			Tak	Instytucje zarządzające dysponują narzędziami i zdolnościami umożliwiającymi im weryfikację zgodności z zasadami pomocy państwa: 1. w odniesieniu do przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji oraz objętych wymogiem odzyskania pomocy.	Tak	Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20041231291/U/D20041291Lj.pdf~~Spełnienie warunku zapewnia ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 362~~ ~~http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20041231291/U/D20041291Lj.pd~~	Kr.1. Zgodnie z art. 31b pkt 2) ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 743 ze zm.) Prezes UOKiK ma obowiązek ogłaszania w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www informacji o decyzjach KE dotyczących zwrotu pomocy publicznej. Jednocześnie podmioty udzielające pomocy są

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							zobligowane do zbadania warunków dopuszczalności pomocy publicznej. Zgodnie z art. 37 ust. 5 ustawy, podmioty udzielające pomocy mają obowiązek uzyskać od przedsiębiorców ubiegających się o pomoc publiczną informacje umożliwiające stwierdzenie, czy dany przedsiębiorca znajduje się w trudnej sytuacji na dzień udzielenia pomocy. Co do zasady dotyczy to też sprawozdań finansowych za okres 3 ostatnich lat obrotowych, sporządzonych zgodnie z przepisami o rachunkowości, na podstawie których weryfikowana jest poprawność przedstawianych danych. W przypadku podmiotów objętych postępowaniem upadłościowym wszelkie zdarzenia w tych postępowaniach są obwieszczane, a dodatkowo przedsiębiorca obowiązany jest posługiwać się nazwą firmy wraz z oznaczeniem „w restrukturyzacji” lub „w upadłości”.
				2. poprzez dostęp do specjalistycznych porad i wytycznych w kwestiach pomocy państwa udzielanych przez ekspertów ds. pomocy państwa z podmiotów lokalnych lub krajowych.	Tak	Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20041231291/U/D20041291Lj.pdf~~Spełnienie warunku zapewnia ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 362 http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20041231291/U/D20041291Lj.pdf~~	Kr.2. Funkcję krajowego organu ds. pomocy państwa, odpowiedzialnego za skuteczne wdrażanie i stosowanie unijnych przepisów pomocy publicznej, pełni Prezes UOKiK, a w zakresie pomocy publicznej w sektorze rolnym i rybołówstwa - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Prezes UOKiK opiniuje wytyczne dotyczące pomocy publicznej, projekty programów pomocowych i pomocy indywidualnej, w tym finansowane ze środków strukturalnych, notyfikuje je KE, reprezentuje rząd

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							polski w postępowaniu przed Komisją oraz monitoruje udzielaną pomoc publiczną. Ustawa reguluje obowiązki w zakresie monitorowania pomocy udzielanej przedsiębiorcom, tj. gromadzenia, przetwarzania oraz przekazywana informacji w tym zakresie. UOKiK zapewnia pełną informację na stronie urzędu i zależnie od potrzeb prowadzi dla instytucji wdrażających programy warsztaty dotyczące stosowania pomocy publicznej. W ramach współpracy z UOKiK 2 grupy robocze ds. pomocy publicznej udzielanej w ramach funduszy strukturalnych polityki spójności (dla krajowych i regionalnych programów),koordynowane przez MFiPR, opracowują horyzontalne interpretacje dotyczące udzielania pomocy publicznej.
3. Skuteczne stosowanie i wdrożenie Karty praw podstawowych			~~Nie~~Tak	Istnienie skutecznych mechanizmów służących zapewnieniu zgodności z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”), które obejmują: 1. ustalenia mające zapewnić zgodność programów wspieranych z Funduszy i ich wdrażania z odpowiednimi postanowieniami Karty;	~~Nie~~Tak	**W celu spełnienia warunku opracowano dokument pn. samoocena spełnienia warunku: skuteczne stosowanie i wdrażanie Karty praw podstawowych w Polsce, który zawiera m.in. jednolitą ramową procedurę określającą obowiązki wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów w zakresie zapewnienia ich zgodności z Kartą Praw Podstawowych (KPP). Procedura obejmuje wszystkie etapy realizacji programu i dotyczy wszystkich programów realizowanych w ramach 8 funduszy objętych**	Jednolita procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP na każdym etapie wdrażania programu, w tym od złożenia wniosku o dofinansowanie, jak i w trakcie realizacji projektów. Procedury dotyczące podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP są w niej również uregulowane. Ponadto, dokument „samoocena…” opisuje system ochrony praw umocowanych w KPP w kontekście funduszy unijnych oraz obowiązki spoczywające na beneficjencie i na instytucjach.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						rozporządzeniem ogólnym (rozporządzenie PE i Rady nr 1060/2021 z dnia 24 czerwca 2021 r.). ~~Procedura określającą obowiązki wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów operacyjnych w zakresie zapewnienia ich zgodności z Kartą Praw Podstawowych (KPP). W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPP w zależności od charakteru sprawy właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania.~~	~~Kryterium 1. Jednolita procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPP, w zależności od charakteru sprawy, właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze.~~
				2. rozwiązania dotyczące zgłaszania komitetowi monitorującemu przypadków niezgodności operacji wspieranych z Funduszy z Kartą oraz skarg o nieprzestrzeganie Karty złożonych zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi na mocy art. 69 ust. 7.	~~Nie~~Tak	**W celu spełnienia warunku wypracowano jednolitą ramową procedurę określającą obowiązki wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie wszystkich 8 programów w zakresie zapewnienia ich zgodności z Kartą Praw Podstawowych (KPP), wspomnianą w kontekście kryterium 1. Procedura obejmuje również zgłaszanie podejrzeń o niezgodności projektów z KPP.**	Jednolita procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie, jak i w trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. IZ

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						~~Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności w celu zweryfikowania stanu faktycznego i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPP w zależności od charakteru sprawy właściwa inst.przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ Programu przygotowuje roczną zbiorczą inf.o wszystkich zgłoszeniach dot. niezgodności projektów z KPP, w celu rozpatrzenia przez KM, który podejmuje decyzję o działaniach zaradczych.~~	programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze. ~~Kryterium 2. Procedura uwzględnia obowiązek IZ Programu w zakresie przygotowania rocznej zbiorczej informacji o wszystkich zgłoszeniach dotyczących niezgodności projektów z KPP oraz skarg, w celu rozpatrzenia przez KM Programu. KM podejmuje decyzję o podjęciu właściwych działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków.~~
4. Wdrażanie i stosowanie Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE			Tak	Istnienie krajowych ram zapewniających realizację Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, które obejmują: 1. cele ogólne obejmujące wymierne wartości docelowe, mechanizmy gromadzenia danych i monitorowania;	Tak	https://dziennikustaw.gov.pl/MP/2021/218/M2021000021801.pdf https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20220000767/O/M20220767.pdf ~~Spełnieniem warunku jest przyjęcie dokumentu: „Priorytetowe Ramy Działań w zakresie finansowania europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 na lata 2021-2027”. (ang: Prioritised Action Framework, PAF).~~ ~~Dok.zawiera inf.nt. działań priorytetowych niezbędnych do zrealizowania na terenie obszarów sieci Natura 2000 po 2020r. oraz wskazanie potencjalnych źródeł ich finansowania.~~	~~Kryt~~ Kryterium 1. Ramy polityki krajowej dla zapewnienia wdrażania realizacji KPON stanowi Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjęta przez Radę Ministrów 16 lutego 2021 r., która określa cele i działania do osiągnięcia w oznaczonym czasie ze wskaźnikami i odpowiedzialnymi podmiotami, a także mechanizmy monitoringu realizacji celów i działań oraz gromadzenia danych w tym zakresie. Ponadto, w zakresie realizacji procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych, m.in. dla osób. z niepełnosprawnościami (OzN) odpowiednim dokumentem strategicznym jest również Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) przyjęta przez Radę Ministrów 7.06.2022 r (SRUS).

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							Przyjęcie i wdrożenie SRUS umożliwia zatem realizację celów w obszarze deinstytucjonalizacji wskazanych w Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 oraz zapewni monitoring realizacji wskaźników dotyczących tego obszaru dla OzN.~~erium 1.Działania dot. utrzymania dotychczasowej gospodarki na terenach siedlisk gatunków przyrodniczych i poprawie ich ochrony w formie czynnej, przewidują m.in.:~~ ~~• zachowanie siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków, w tym:~~ ~~- ekstensywna gosp.rolna, rybacka i leśna uwzględniająca ochronę siedlisk~~ ~~- zabezpieczenie/odtworzenie miejsc rozrodu gatunków chronionych~~ ~~- wykup gruntów~~ ~~• odtwarzanie zdegradowanych siedlisk i wzmacnianie zagrożonych gatunków:~~ ~~- powstrzymanie naturalnej sukcesji siedlisk~~ ~~- przywrócenie/polepszenie reżimu hydrologicznego~~ ~~- zwalczanie gatunków ekspansywnych/obcych~~ ~~- restytucja gatunków zagrożonych~~ ~~- udrożnienie ciągłości~~ korytarzy ekologicznych ~~- utrzymanie ośrodków hodowli/rehabilitacji dzikich zwierząt.~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~• wsparcie zarządzania i nadzoru nad obszarami Natura 2000:~~ ~~- opracowanie/aktualizacja planów zadań ochronnych /planów ochrony wszystkich obszarów Natura 2000~~ ~~- monitoring sieci Natura 2000~~ ~~- bad.i działania dot. edukacji i komunikacji dot. ochrony obszarów sieci Natura 2000~~ ~~- budowa/rozwój infrastruktury turystycznej rozprowadzającej ruch turystyczny na obszarach sieci Natura 2000.~~
				2. rozwiązania mające zapewnić, by w ramach przygotowywania i wdrażania programów odpowiednio zostały odzwierciedlone polityka, prawodawstwo i normy w zakresie dostępności;	Tak	**https://dziennikustaw.gov.pl/MP/2021/218/M2021000021801.pdf** **https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20220000767/O/M20220767.pdf** ~~Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjętej Uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r.; Procedura na poz. UP oraz dla każdego z programów- dot.weryfikacji zgodności z KPON zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i w trakcie realizacji projektów. W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPON w zależności od charakteru sprawy właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania.~~	Kryterium 2 Spełnione Kryterium zostanie spełnione poprzez zobowiązanie IZ do realizacji następujących działań: (1) wskazania konkretnych artykułów KPON związanych z zakresem wsparcia planowanym do realizacji w ramach programu, (2) zapewnienia zgodności z KPON wszelkich procesów i procedur realizowanych na każdym etapie wdrażania programu, tj. programowania, wyboru i realizacji projektów, a także kontroli projektów, monitorowania i ewaluacji, co znajdzie odzwierciedlenie m.in. w treści procedur/wytycznych/regulaminów określających sposób realizacji poszczególnych procesów związanych z wdrażaniem programu,

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							(3) oceny projektów pod kątem kryterium dotyczącego zgodności z KPON, (4) zapewnienia stosowania standardów dostępności poprzez Wytyczne określające standardy zapewniania dostępności w inwestycjach finansowanych w ramach polityki spójności, (5) realizacji działań informacyjnych/świadomościowych związanych z przestrzeganiem KPON, (6) wprowadzenia do systemu realizacji programu procedury zgłaszania podejrzeń i skarg dotyczących niezgodności interwencji/działań z KPON.~~Opracowano procedurę dla programów finansowanych z 8 funduszy nakładającą na IZ Programu obwiązek przygotowania rocznej informacji o zgłoszeniach dot. niezgodności projektów z KPON oraz skarg, w celu rozpatrzenia przez KM Programu. KM decyduje o podjęciu działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków.~~ ~~Procedura obejmuje weryfikację zgodności z KPON zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie, jak i w trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPON zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia~~
				3. rozwiązania dotyczące sprawozdawania komitetowi monitorującemu przypadków niezgodności operacji wspieranych z Funduszy z Konwencją oraz skarg o nieprzestrzeganie Konwencji złożonych zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi na mocy art. 69 ust. 7.	Tak	**https://dziennikustaw.gov.pl/MP/2021/218/M2021000021801.pdf** **https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20220000767/O/M20220767.pdf**~~Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjętej Uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r.; Procedura na poz. UP oraz dla każdego z programów- dot.weryfikacji zgodności z KPON zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i w trakcie realizacji projektów. W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPON w zależności od charakteru sprawy właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania.~~	Kryterium zostanie spełnione poprzez wprowadzenie obowiązkowego rocznego raportowania Komitetowi Monitorującemu o zgłoszonych przypadkach niezgodności interwencji/działań z KPON oraz skargach na nieprzestrzeganie KPON. KM będzie informowany o charakterze i liczbie skarg i przypadków niezgodności interwencji realizowanej w ramach programu z zapisami KPON oraz o tym, jakie czynności w związku z ich wystąpieniem podjęły właściwe instytucje. W przypadku naruszeń systemowych lub powtarzających się, po przedstawieniu sprawozdania przez IZ, KM będzie mógł powziąć szereg działań, aby przeciwdziałać ich występowaniu w przyszłości. ~~W przypadku potwierdzenia naruszenia KPON, w zależności od charakteru sprawy, właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze.~~
1.1. Dobre zarządzanie krajową lub	EFRR		~~Nie~~Tak	Strategia (strategie) inteligentnej specjalizacji powinna (powinny) być wspierana przez:	Tak	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+	Badaniom podlegały m.in. obszary dot.kierunków rozwoju innowacyjności wśród przedsiębiorców, rozwój obszaru

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
regionalną strategią inteligentnej specjalizacji		RSO1.1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii		1. aktualną analizę wyzwań związanych z upowszechnianiem innowacji oraz cyfryzacją;		https://www.spinno.pl/component/jdownloads/finish/345/753 Identyfikacja wąskich gardeł dla dyfuzji innowacji w województwie świętokrzyskim https://www.spinno.pl/component/jdownloads/finish/289/752 Raporty z przeprowadzonych badań i analiz https://www.spinno.pl/inteligentne-specjalizacje/raporty-analizy	B+R czy też wpływ wsparcia z RPOWŚ na realizację celów RIS. W ramach badań wskazywano problem, które spowalniały proces wdrażania innowacji. Do gł.należały: niewystarczająca liczba, podmiotów innowacyjnych i wdrażających innowacje, mała liczba jednostek prowadzących działalność B+R oraz ośr. innowacji, niski poziom zatrudnienia w sektorze B+R oraz niewielkie ponoszone nakłady. Badania wskazywały na potrzebę rozbud.istniejących już bilateralnych powiązań kooperacyjnych pomiędzy przedsiębiorstwami cechującymi się wysoką aktywnością innowacyjną, a uczelniami i innymi jednostkami badawczymi w regionie. Najbardziej aktualnymi dok.wskazującymi problemy jest przeprowadzone w 2020 roku bad.pn. Identyfikacja wąskich gardeł dla dyfuzji innowacji w woj.świętokrzyskim oraz Diagnoza potencjału innowacyjnego woj.świętokrzyskiego
				2. istnienie właściwej regionalnej lub krajowej instytucji lub podmiotu odpowiedzialnego za zarządzanie strategią inteligentnej specjalizacji;	Tak	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+, Rozdział „System wdrażania” s.27-30 https://www.spinno.pl/component/jdownloads/finish/345/753 Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, Rozdział 7. System realizacji i monitorowania SRWŚ 2030+, s. 124	Zarządzanie i wdrażanie strategii inteligentnej specjalizacji odbywa się na dwóch poziomach: strategicznym i operacyjnym. Poziom strategiczny: - Zarząd Województwa - jest podmiotem odpowiedzialnym za zarządzanie RSI, - Świętokrzyska Rada Innowacji- zewnętrzy organ doradczy Zarządu

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						https://www.swietokrzyskie.pro/file/2021/04/SRWS_2030_ZALACZNIK-DO-UCHWALY-SEJMIKU-wersja-dostepna-cyfrowo.pdf	Województwa, składający się z 35 członków instytucjonalnych spotykających się minimum raz w roku. Poziom operacyjny: - Oddział ds. Innowacji i Transferu Wiedzy Departamentu Inwestycji i Rozwoju, wspierany przez pozostałe Departamenty UMWŚ wg zakresów kompetencyjnych; - Konsorcja na rzecz rozwoju inteligentnych specjalizacji reprezentowane przez Koordynatorów, wyłonione dla każdej ze specjalizacji, które będą powołane do końca 2023 roku.
				3. narzędzia monitorowania i ewaluacji w celu pomiaru realizacji celów strategii;	Tak	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+, Rozdział „System monitoringu i ewaluacji” s.43 Raporty i analizy, dot. monitorowania i ewaluacji RSIWŚ 2030+: https://www.spinno.pl/inteligentne-specjalizacje/raporty-analizy Raport z ewaluacji ex-post RIS3 2014-2020+: https://www.spinno.pl/component/jdownloads/finish/289/748	Jednostką odpowiedzialną -za proces monitorowania i ewaluacji jest Dep.Inw.i Rozwoju, Oddział ds. Innowacji i Transferu Wiedzy. Organem zatwierdzającym wytworzone dokumenty jest Zarząd Woj., po ich zaopiniowaniu przez Świętokrzyską Radę Innowacji. System monitorowania i ewaluacji zaktualizowany w RSI 2030+ będzie się opierał na corocznej identyfikacji wskaźników realizacji celów strategicznych/operacyjnych strategii na podst.danych z wdrażania FE, statystyk publicznych i danych pozyskanych od interesariuszy. Pierwszy raport z monitorowania będzie opracowany w IV kwartale 2022 r., a kolejne w III kwartale każdego roku. W latach 2023, 2027 oraz 2030 wykonywane będą

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							badania ewaluacyjne śródokresowe, a po zakończeniu okresu oddziaływania - badanie ex post. Identyfikacja projektów realizowanych w ramach programu regionalnego z przyporządkowaniem do konkretnej inteligentnej specjalizacji. Współpraca z poziomem krajowym w ramach narzędzia monitorującego – Smart Radar. Dodatkowo opracowane będą analizy/raporty, dostarczające pogłębionych danych. Wyniki będą udostępniane publicznie przez publikację na stronach internetowych.
				4. funkcjonowanie współpracy z zainteresowanymi stronami („proces przedsiębiorczego odkrywania”);	Tak	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+, Podrozdział „Proces Przedsiębiorczego Odkrywania” s.34 https://www.spinno.pl/component/jdownloads/finish/345/753	Proces przedsiębiorczego odkrywania prowadzony jest w woj. św. w sposób ciągły, a formalnie został opisany i zaplanowany na okres perspektywy 2021-2027 w RSI WŚ 2030+. PPO realizowane będzie, m.in. poprzez współpracę przedstawicieli samorządu, biznesu, uczelni, jednostek B+R skupionych w ramach Konsorcjów na rzecz inteligentnych specjalizacji. Proces ustanawiania nowych konsorcjów oraz ich koordynatorów zostanie przeprowadzony do końca 2023 roku. Realizacja od 2023 r. projektu koordynującego działania animacyjne w zakresie ppo na poziomie regionalnym.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							Uczestnictwo w Regionalnym Forum Inteligentnych Specjalizacji i Grupie Konsultacyjnej ds. KIS.
				5. działania mające na celu poprawę krajowych lub regionalnych systemów badań i innowacji, w stosownych przypadkach;	Tak	ŚRI w formule instytucjonalnej, Uchwały ZWŚ nr 2388/20 z 22lipca 2020r. https://bip.sejmik.kielce.pl/dopobrania/2020/7839/Uchwala.nr.2388.2020.pdf Konsorcja na rzecz rozwoju intel.specjalizacji woj.św. https://bip.sejmik.kielce.pl/dopobrania/2020/7839/Uchwala.nr.3049.2020.pdf „Popytowy System Innowacji – rozwój MŚP w reg.święt.poprzez profesjonalne usługi doradcze” https://vouchery.spinno.pl/ „Św.Racjonalizator” https://www.swietokrzyskie.pro/category/nagrody/swietokrzyski-racjonalizator/ RIS WŚ 2030+	Regionalny system innowacji budowano w oparciu o zapisy RIS3. Od absorpcji do rezultatów – jak pobudzić potencjał woj.św. 2014-2020+”, a w persp.do 2030+ jego rozwój i kontynuacja oparta będzie o zapisy RIS WŚ 2030+. System bazuje na otwartej komunikacji interesariuszy sytemu innowacji, którymi są podmioty reprezentujące środ.przedsiębiorców, jedn.bad-nauk., job, adm.publicznej. Kluczowe znaczenie w świętokrzyskim systemie innowacji odgrywa ŚRI, która od 2011r. działa w regionie i jest ciałem doradczym i opiniodawczym dla ZW w zakresie kreowania polityki innowacyjnego rozwoju województwa oraz pełni funkcję forum dyskusyjnego w procesie budowy świętokrzyskiego systemu innowacji. Istotne również znaczenie ma animacja współpracy uczestników systemu innowacji w ramach powstałych w 2015r. Konsorcjów na rzecz rozwoju inteligentnych specjalizacji woj. świętokrzyskiego, skupiające niezależne podmioty ze środowisk biznesowych, naukowych i około biznesowych działające w obszarze danej inteligentnej specjalizacji.
				6. w stosownych przypadkach, działania wspierające transformację przemysłową;	Tak	SRWŚ 2030+ Rozdział 7. System realizacji i monitorowania SRWŚ 2030+,	W roz.5 SRWŚ 2030+ (cel oper.1.3 Wsparcie proc.transformacji, cel. oper. 2.1 Poprawa jakości środowiska) oraz w

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						https://www.swietokrzyskie.pro/file/2021/04/SRWS_2030_ZALACZNIK-DO-UCHWALY-SEJMIKU-wersja-dostepna-cyfrowo.pdf Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+, https://www.spinno.pl/component/jdownloads/finish/345/753 „Rural RDI milieus in transition towards smart Bioeconomy Clusters and Innovation Ecosystems”, http://www.rdi2club.umws.pl/pl/ RESINDUSTRY https://www.interregeurope.eu/resindustry/	RSI WŚ 2030+ uwzględniony jest obszar transf.przemysłowej. Zarówno SRWŚ 2030+ jak i RSI WŚ 2030+ uwzg.w swoich celach dział. związane z trans.przemysłową. Obniżenie emisyjności, wprow.innowacji, cyfryzacji, goz, przemysł 4.0., neutralność klimatyczna – to obszary, których rozwijanie ma pomóc regionowi w transformacji przemysłowej. W zał. nr II do SRWŚ 2030+ wskazano planowane przeds.strategiczne, których znaczna część odnosi się do zagadnień dotyczących gospodarki odpadami, rozwiązań z zakresu IT, technologii opartych o sztuczną inteligencję, zasobów wody, czystej energii itp. Ponadto woj.św. posiada Regionalny Profil Biogospodarki, odnoszący się do cyklu biologicznego GOZ, wypracowany w ramach proj. RDI2CluB (tj.„Rural RDI milieus in transition towards smart Bioeconomy Clusters and Innovation Ecosystems”. W obszarze gospodarki niskoemisyjnej woj.święt. jako partner realizuje w ramach Interreg Europe projekt RESINDUSTRY, którego celem jest wypr.dobrych praktyk w kierunku niezależności energetycznej sektora przemysłu.
				7. środki służące zacieśnieniu współpracy z partnerami spoza danego państwa członkowskiego w obszarach priorytetowych wspieranych w ramach strategii inteligentnej specjalizacji.	~~Nie~~Tak	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+, https://www.spinno.pl/component/jdownloads/finish/345/753	Na poziomie regionalnym gł.celem współpracy międzyregionalnej i miedzynarodowej jest zbudowanie mocnej pozycji Świętokrzyskiego, jako regionu, który w zdecydowany sposób

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						ATM for SMEs https://www.interregeurope.eu/atmforsmes/ ENERSELVES https://www.interregeurope.eu/enerselves/ KEEP ON https://www.interregeurope.eu/keepon/ RESINDUSTRY https://www.interregeurope.eu/resindustry/ RDI2CluB http://www.rdi2club.umws.pl/pl/	rozwija innowacje i ~~konkurekcyjność~~konkurencyjność. W persp. przyszłej współpr. sieciowej i wymianie dobrych praktyk, ~~władze~~władze ~~regionalne~~regionalne są zaangażowane we wdrażanie miedzynarodowych~~.~~ projektów, w szczególn~~.~~ości w ~~obszarach~~obszarach inteligentnych specjalizacji (np. Access to Microfinance for Small and Medium-sized Enterprises, ENERSELVES, KEEP ON, RESINDUSTRY, RETURN, RDI2CluB). Szczególny nacisk kładziemy na wzmocnienie zdolności instytucjonalnych, poprawę funkcjonowania struktur organizacyjnych i pozyskania większego doświadczenia. Zgodnie ze SRWŚ 2030+ wspieramy i będziemy wspierać znacząco internacjonalizację przedsiębiorstw. Prowadzimy cykliczne badania i analizy proeksportowe oraz planujemy analizy łańcuchów wartości międzygałęziowych. Będziemy wzmacniać współpracę dzięki Inicjatywie Sieć Gospodarcza Trójmorza.
2.1. Ramy strategiczne polityki na rzecz wsparcia renowacji budynków pod kątem efektywności	EFRR	RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji	Tak	1. Przyjęcie krajowej długoterminowej strategii renowacji na rzecz wsparcia renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, zgodnie z wymogami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i	Tak	Spełnienie warunku stanowi Długoterminowa strategia renowacji budynków (DSRB) jako wymóg wynikający z art. 2a dyrektywy 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.https://www.gov.pl/attachment/64841ec3-1e9c-49d9-85f7-	Kryterium 1. Długoterminowa strategia renowacji budynków wyznacza cele pośrednie na lata 2030, 2040 i 2050, które zostały określone w scenariuszu rekomendowanym renowacji budynków, a także przedstawia analizę różnych wariantów realizacji renowacji: 1. scenariusz szybkiej i głębokiej

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
energetycznej budynków mieszkalnych i niemieszkalnych		gazów cieplarnianych		Rady (UE) 2010/31/UE; strategia ta: a) zakłada szacunkowe cele pośrednie na lata 2030, 2040 i 2050; b) przedstawia indykatywny zarys zasobów finansowych na wspieranie realizacji strategii; c) określa skuteczne mechanizmy promowania inwestycji w renowację budynków.		2a58bead36b2~~Spełnienie warunku stanowi aktualizacja Długoterminowej strategii renowacji budynków (DSRB) jako wymóg wynikający z art. 2a dyrektywy 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.~~	termomodernizacji, 2. scenariusz termomodernizacji etapowej, 3. scenariusz rekomendowany (rozdział 9). Ponadto, zawiera szczegółowe zestawienie krajowych polityk oraz narzędzi finansowych wspierających renowację budynków, do których przedstawiono wykaz środków budżetowych (rozdział 5). Dodatkowo DSRB zawiera orientacyjną skalę wsparcia renowacji budynków (rozdział 9), oraz wskazuje mechanizmy ułatwiające inwestorom podejmowanie i przeprowadzanie renowacji budynków (rozdział 8). DSRB zawiera wytyczne w zakresie dalszych działań dotyczących wsparcia renowacji budynków w Polsce. DSRB poza wypełnieniem wymogów wynikających z warunku 2.1, spełnia również wymagania nałożone art. 2a dyrektywy 2010/31/UE.
				2. Działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii	Tak	Warunek należy uznać za spełniony w oparciu o przekazany do Komisji Europejskiej w dniu 30 grudnia 2019 r. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. **https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke**	Kryterium 2. Dot. działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii należy uznać za spełnione w oparciu o przekazany do Komisji Europejskiej w dniu 30 grudnia 2019 r. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. Ponadto, w dniu 16 czerwca 2021 r., za pośrednictwem Stałego Przedstawiciela RP przy UE, przekazano do Dyrekcji Generalnej ds. Energii (DG ENER) Komisji Europejskiej dokument pn. Informacja w sprawie metod i środków stosowanych w Polsce służących wdrożeniu art. 7, 7a i 7b dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							energetycznej - zawierający opis szczegółowej metody funkcjonowania systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej oraz alternatywnych środków z dziedziny polityki, o których mowa w art. 7a oraz 7b ww. dyrektywy. W wymienionych dokumentach zawarto informacje na temat działań podjętych i planowanych na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii, w tym m.in. łącznej kwoty wymaganych oszczędności w zakresie końcowego wykorzystania energii w terminie do 31 grudnia 2030 r.
2.2. Zarządzanie w sektorze energetycznym	EFRR	RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju	Tak	Przedłożenie Komisji zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu zgodnie z art. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1999 i z zapewnieniem spójności z określonymi w porozumieniu paryskim długoterminowymi założeniami dotyczącymi redukcji emisji gazów cieplarnianych; plan ten obejmuje: 1. wszystkie elementy wymagane we wzorze przedstawionym w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2018/1999;	Tak	Link do dokumentu:~~Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK), który przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: Bezpieczeństwa energetycznego, Wewnętrznego rynku energii, Efektywności energetycznej, Obniżenia emisyjności, Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. Został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu 18 grudnia 2019 r.~~**https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke**	KPEiK zawiera działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: Bezpieczeństwa energetycznego, Wewnętrznego rynku energii, Efektywności energetycznej, Obniżenia emisyjności, Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. KPEiK wyznacza cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r. : • 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do 2005 r., • 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% możliwy do osiągnięcia dzięki dodatkowym środkom unijnych, w tym na sprawiedliwą transformację), uwzględniając: 14% udziału OZE w transporcie i roczny wzrost udziału OZE

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie. • wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007, • redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej. Krajowe założenia i cele polskiej polityki energetyczno-klimatycznej szczegółowo opisane zostały w rozdziale drugim dokumentu, natomiast rozdział trzeci wskazuje polityki i środki mające służyć ich realizacji. Analizę skutków planowanych polityk i środków przedstawiono w Załączniku nr 2 do KPEiK.
				2. zarys planowanych zasobów i mechanizmów finansowych w odniesieniu do środków promujących energię niskoemisyjną.	Tak	Link do dokumentu:~~Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK), który przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: Bezpieczeństwa energetycznego, Wewnętrznego rynku energii, Efektywności energetycznej, Obniżenia emisyjności, Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. Został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu 18 grudnia 2019 r.~~**https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke**	KPEiK zawiera działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: Bezpieczeństwa energetycznego, Wewnętrznego rynku energii, Efektywności energetycznej, Obniżenia emisyjności, Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. KPEiK wyznacza cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r. : • 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do 2005 r., • 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% możliwy do osiągnięcia dzięki dodatkowym środkom unijnych, w tym na sprawiedliwą transformację), uwzględniając: 14% udziału OZE w

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							transporcie i roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie. • wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007, • redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej. Krajowe założenia i cele polskiej polityki energetyczno-klimatycznej szczegółowo opisane zostały w rozdziale drugim dokumentu, natomiast rozdział trzeci wskazuje polityki i środki mające służyć ich realizacji. Analizę skutków planowanych polityk i środków przedstawiono w Załączniku nr 2 do KPEiK.
2.3. Skuteczne propagowanie wykorzystania energii odnawialnej w poszczególnych sektorach i w całej UE	EFRR	RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju	Tak	Istnienie środków, które zapewniają: 1. zgodność z wiążącym krajowym celem dotyczącym energii odnawialnej na 2020 r. i z udziałem bazowym energii odnawialnej do 2030 r. lub podjęcie dodatkowych środków w przypadku gdy udział bazowy nie jest utrzymywany przez okres jednego roku zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 i rozporządzeniem (UE) 2018/1999;	Tak	Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (dalej: „ustawa OZE”): http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20150000478/U/D20150478Lj.pdf Ustawa z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1873) Ustawa z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. 2024 poz. 4182):~~Spełnieniem warunku jest osiągnięcie w Polsce udziału energii z OZE w końcowym zużyciu energii brutto w 2020 r na poziomie 15% lub podjęcie dodatkowych działań~~	Kryterium 1. Instrumenty służące osiągnięciu celu OZE: • Główny mechanizm to aukcyjny system wsparcia. Na aukcjach OZE zakontraktowano w l. 2016-2018 - ok. 2000 MW, w 2019 r. – ok. 3000 MW, w 2020 - ok. 2500 MW, w 2021 r. - ok. 3900 MW. W l. 2022-2023 – ok. 1350 MW. Nowelizacja ustawy OZE przedłużyła udzielanie pomocy publicznej w systemie aukcyjnym oraz systemach FIT/FIP do 30.06.2047 r. • Systemy cen i premii gwarantowanych FIT/FIP dedykowanych małym wytwórcom OZE w technologii biogazowej, biomasowej, biometanowej oraz hydroenergetycznej

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						~~zaradczych dla utrzymania ścieżki osiągnięcia celu. Cel z 2020 roku stanowi poziom odniesienia do wyznaczenia celu na 2030 r. i obejmuje obszary: elektroenergetyki, transportu, ciepła i chłodu.~~ ~~Cel udziału OZE w elektroenergetyce ma być osiągnięty głównie w dzięki aukcjom OZE z lat 2018–2020 a także produkcji energii pozyskanej z realizacji programów "Mój Prąd" i "Energia Plus" i „Agroenergia" a także „Czyste powietrze"~~	• Prosumencki system opustów oparty o rozliczenia energii z mikroinstalacji w ramach net-meteringu, a także w oparciu o system wartościowy (tzw. net-billing) • Program "Mój Prąd" dotąd zapewnił wsparcie dla instalacji o mocy 3166 MW. We wrześniu 2024 r. rozpoczął się nabór do jego 6. edycji wraz z nowymi elementami - magazyny energii i „Moja elektrownia wiatrowa" • Programy "Energia Plus" dla przedsiębiorców oraz „Agroenergia" i „Energia dla Wsi" dla rolników • Morskie farmy wiatrowe umożliwią skokowy przyrost mocy zainstalowanej OZE. Rozwój tej technologii stanowić centralny element osiągnięcia celów energetyczno-klimatycznych ~~Instrumenty służące osiągnięciu celu OZE:~~ ~~• Głównym mechanizmem jest aukcyjny system wsparcia. W ramach aukcji OZE zakontraktowano w l. 2016-2018 – ok. 2000 MW, w 2019 r. – ok. 3000 MW, w 2020 – ok. 2500 MW oraz ok. 2500 MW w 2021 r. Nowelizacja ustawy OZE przedłuży okres udzielania pomocy publicznej w systemie aukcyjnym oraz systemach FIT/FIP.~~ ~~• Systemy cen i premii gwarantowanych FIT/FIP dedykowanych małym wytwórcom OZE w technologii biogazowej, biomasowej oraz hydroenergetycznej.~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							• Prosumencki system opustów oparty o rozliczenia energii z mikroinstalacji w ramach net-meteringu. • Program "Mój Prąd" do 2020 roku zapewnił wsparcie dla 1200 MW. W lipcu 2021 r. rozpoczął się nabór do jego 3. edycji. Kolejna, poszerzona o nowe elementy, tj. punkty ładowania samochodów elektrycznych czy magazyny energii jest w trakcie przygotowania. • Programy "Energia Plus" dla przedsiębiorców i „Agroenergia" dedykowany rolnikom. • Morskie farmy wiatrowe umożliwią skokowy przyrost mocy zainstalowanej OZE. Rozwój tej technologii będzie stanowić centralny element do osiągnięcia celów energetyczno-klimatycznych
				2. zgodnie z wymogami dyrektywy (UE) 2018/2001 i rozporządzenia (UE) 2018/1999 – zwiększenie udziału energii odnawialnej w sektorze ciepłownictwa i chłodnictwa zgodnie z art. 23 dyrektywy (UE) 2018/2001.	Tak	http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170001084/O/D20171084.pdfW celu osiągnięcia wymaganego poziomu udziału energii z OZE w elektroenergetyce kontynuowane będą obowiązujące mechanizmy wsparcia systemowego, takie jak system aukcyjny, systemy FiT/FiP oraz programy wsparcia inwestycyjnego źródeł OZE, zmodyfikowany zostanie dedykowany prosumentom model, co pozwoli na jego dostosowanie do wymagań regulacji wchodzących w skład pakietu „Czysta Energia dla Wszystkich Europejczyków"	Kryterium 2. Promowaniu rozwoju OZE w zakresie produkcji ciepła i chłodu służą: • Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku i warunków technicznych zakupu ciepła z odnawialnych źródeł energii poszerzające katalog podmiotów zobowiązanych do zakupu ciepła z OZE. • Program „Czyste Powietrze umożliwiający wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy i

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							termomodernizację budynków- kontynuacja do 2029 r. • W celu rozwoju produkcji ciepła i chłodu z OZE powołano Zespół ds. określenia modelu funkcjonowania rynku ciepła, który opracował Strategię dla Ciepłownictwa, określającą kierunki transformacji sektora w Polsce w zakresie niskoemisyjności i będzie stanowić podstawę dla działań podejmowanych w tym obszarze w najbliższych latach. • Ponadto programy wsparcia inwestycyjnego w zakresie indywidualnych źródeł ciepła z OZE, takie jak program "Czyste powietrze" oraz inne programy podlegać będą stosownym zmianom i udoskonaleniom, a zależności od potrzeb otrzymają komplementarne wsparcie.
2.4. Skuteczne ramy zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi	EFRR	RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	Tak	Istnienie krajowego lub regionalnego planu zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi i katastrofami i, opracowanego na podstawie ocen ryzyka, z uwzględnieniem prawdopodobnych skutków zmian klimatu i istniejących strategii na rzecz przystosowania się do zmian klimatu; plan ten obejmuje: 1. opis kluczowych ryzyk, ocenionych zgodnie z art. 6 ust. 1 decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE,	Tak	Spełnieniem warunku jest krajowy plan zarządzania ryzykiem opracowany na podstawie ocen ryzyka, z uwzględnieniem prawdopodobnych skutków zmian klimatu oraz istniejących strategii adaptacji do zmian klimatu oraz istniejące strategie adaptacji do zmian klimatu. Polska opracowała w celu spełnienia kryteriów w ramach warunku: Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny ryzyka oraz Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem odpowiadające im zakresem przedmiotowy.	Kryterium 1. Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny ryzyka zawiera w szczególności rozdziały opisujące: 1) identyfikację ryzyka, analizę oraz szacowanie, 2) typologię zagrożeń, 3) matrycę ryzyka, 4) zagrożenia naturalne, 5) zagrożenia cywilizacyjne i powodowane intencjonalną działalnością człowieka

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				odzwierciedlający bieżący profil ryzyka i jego ewolucję w orientacyjnym okresie 25–35 lat. Ocena opiera się – w przypadku ryzyk związanych z klimatem – na prognozach i scenariuszach dotyczących zmian klimatu;			6) potencjalne skutki dla ludności, gospodarki, mienia infrastruktury i środowiska naturalnego
				2. opis środków w zakresie zapobiegania klęskom żywiołowym i katastrofom oraz gotowości i reagowania na klęski żywiołowe i katastrofy podejmowanych w odpowiedzi na zidentyfikowane kluczowe ryzyka. W odniesieniu do wspomnianych środków zostaną określone priorytety w zależności od danych ryzyk i ich wpływu na gospodarkę, braków w zakresie zdolności oraz skuteczności i wydajności, z uwzględnieniem ewentualnych rozwiązań alternatywnych;	Tak	Spełnieniem warunku jest krajowy plan zarządzania ryzykiem opracowany na podstawie ocen ryzyka, z uwzględnieniem prawdopodobnych skutków zmian klimatu oraz istniejących strategii adaptacji do zmian klimatu oraz istniejące strategie adaptacji do zmian klimatu. Polska opracowała w celu spełnienia kryteriów w ramach warunku: Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny ryzyka oraz Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem odpowiadające im zakresem przedmiotowy.	Kryterium 2. Streszczenie istotnych el.krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem zawiera: 1cele strategiczne, 2)działania zmierzające do osiągnięcia celów strategicznych i redukcji ryzyka 3)część A Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego (KPZK): charakterystykę zagrożeń i ich ocenę ryzyka, zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: zapobieganie i przygotowanie 4)część B KPZK : zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: reagowanie i odbudowa 5)wdrażanie środków zapobiegania ryzyku i zapewnienia gotowości: - współpraca między siłami uczestniczącymi - zestawienie organów odpowiedzialnych na odp. poziomie administracyjnym kraju -procedury zarządzania kryzysowego, w tym ochrony infrastruktury krytycznej,

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							- procedury organizacji łączności, monitorowania zagrożeń, informowania, ostrzegania i alarmowania -komunikację ryzyka -organizację ratownictwa i opieki medycznej i ewakuacji z obszarów zagrożonych, -zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód -procedury uruchamiania rezerw strategicznych -priorytety ochrony i odtwarzania infrastruktury krytycznej -finansowanie
				3. informacje na temat zasobów i mechanizmów finansowania dostępnych na pokrycie kosztów operacyjnych i kosztów utrzymania związanych z zapobieganiem klęskom żywiołowym i katastrofom oraz gotowością i reagowaniem na klęski żywiołowe i katastrofy.	Tak	Spełnieniem warunku jest krajowy plan zarządzania ryzykiem opracowany na podstawie ocen ryzyka, z uwzględnieniem prawdopodobnych skutków zmian klimatu oraz istniejących strategii adaptacji do zmian klimatu oraz istniejące strategie adaptacji do zmian klimatu. Polska opracowała w celu spełnienia kryteriów w ramach warunku: Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny ryzyka oraz Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem odpowiadające im zakresem przedmiotowy.	Kryterium 3. Streszczenie istotnych el.krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem zawiera: 1) cele strategiczne, 2) działania zmierzające do osiągnięcia celów strategicznych i redukcji ryzyka 3) część A Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego (KPZK): charakterystykę zagrożeń i ich ocenę ryzyka, zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: zapobieganie i przygotowanie 4) część B KPZK : zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: reagowanie i odbudowa

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							5) wdrażanie środków zapobiegania ryzyku i zapewnienia gotowości: - współpraca między siłami uczestniczącymi - zestawienie organów odpowiedzialnych na odp. poziomie administracyjnym kraju -procedury zarządzania kryzysowego, w tym ochrony infrastruktury krytycznej, - procedury organizacji łączności, monitorowania zagrożeń, informowania, ostrzegania i alarmowania -komunikację ryzyka -organizację ratownictwa i opieki medycznej i ewakuacji z obszarów zagrożonych, -zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód -procedury uruchamiania rezerw strategicznych -priorytety ochrony i odtwarzania infrastruktury krytycznej -finansowanie
2.5. Aktualizowane planowanie koniecznych inwestycji w sektorze wodno-kanalizacyjnym	EFRR	RSO2.5. Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej	Tak	Dla każdego sektora lub obu tych sektorów istnieje krajowy plan inwestycji, który obejmuje: 1. ocenę obecnego stanu wdrożenia dyrektywy Rady 91/271/EWG i dyrektywy Rady 98/83/WE;	Tak	Spełw.jest przyg.pl.inwe,który obejmuje oc.obec.st.wdroż.dyr.(91/271/EWG) dot.oczyszcz.,śc.kom.w spr. w.pitnej (98/83/WE) 1. VI akt.KPOŚK (przyjętej przez RM 5 maja 2022) 2. Pr.inw.w zakresie popr.jakości i ogran.strat wody przezn.do spożycia przez ludzi	Kryterium 1. Spełnione Warunek spełniony jest poprzez przyjęcie Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Program Inwestycyjny) oraz VI aktualizacji Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (AKPOŚK 2022). Ocena obecnego stanu wdrożenia dyrektywy

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						~~Dok.obej.~~ ~~1. określ.i plan.inw.publ.~~ ~~a) wym.do wdroż. dyr.91/271/EWG~~ ~~b) wym.do wdroż. dyr.98/83/WE~~ ~~c) wym.wynik. z dyr.(UE) 2020/2184~~ ~~2. oszac. inw.niezbędnych do odn. ist. infr.wod-ść. oraz wsk. potencjalnych źródeł fin. Publ.~~ Link https://www.gov.pl/attachment/a7096f8e-5961-4719-8c03-4b36cf61f56a	91/271/EWG przedstawiona jest w AKPOŚK 2022 w rozdziale 10. Ocena inwestycji zaplanowanych w AKPOŚK 2022 w aspekcie wypełnienia warunków dyrektywy 91/271/EWG oraz w zał. 3 (kolumny 31-34). Plan Inwestycyjny zawiera ocenę stanu wdrożenia dyrektywy 98/83/WE w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wraz z wyznaczeniem kluczowych potrzeb inwestycyjnych wymaganych do wdrożenia tej dyrektywy oraz do spełnienia wymagań wynikających z jej rewizji, dyrektywy 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. ~~https://www.gov.pl/attachment/a7096f8e-5961-4719-8c03-4b36cf61f56a~~
				2. określenie i planowanie, w tym indykatywne szacunkowe dane finansowe, wszelkich inwestycji publicznych: a) wymaganych do wdrożenia dyrektywy 91/271/EWG, wraz z określeniem priorytetów ze względu na wielkość aglomeracji i wpływ na środowisko oraz z podziałem inwestycji na poszczególne aglomeracje; b) wymaganych do wdrożenia dyrektywy 98/83/WE; c) wymaganych, aby zaspokoić potrzeby wynikające z dyrektywy (UE) 2020/2184, w szczególności w odniesieniu do	Tak	Spełn.war.jest przyg.pl.inwe,który obejmuje oc.obec.st.wdroż.dyr.(91/271/EWG) dot.oczyszcz.,śc.kom.w spr. w.pitnej (98/83/WE) 1. VI akt.KPOŚK (przyjętej przez RM 5 maja 2022) 2. Pr.inw.w zakresie popr.jakości i ogran.strat wody przezn.do spożycia przez ludzi ~~Dok.obej.~~ ~~1. określ.i plan.inw.publ.~~ ~~a) wym.do wdroż. dyr.91/271/EWG~~ ~~b) wym.do wdroż. dyr.98/83/WE~~ ~~c) wym.wynik. z dyr.(UE) 2020/2184~~	Kryterium 2. Spełnione W AKPOŚK 2022 priorytetyzację aglomeracji niespełniających warunków dyrektywy 91/271/EWG opisano w rozdziale 6.2. (oraz w kolumnie 14 załącznika nr 3), planowane inwestycje w rozdziale 7, ocenę potrzeb finansowych na realizację inwestycji ujęto w rozdziale 11. Program Inwestycyjny identyfikuje 14 obszarów działań służących zapewnieniu jakości i bezpieczeństwa oraz przedstawia priorytety zidentyfikowane na poziomie regionalnym ze wskazaniem kategoryzacji inwestycji w sektorze zaopatrzenia w wodę (Tabela 14 w Programie Inwestycyjnym, s. 51). Wykaz inwestycji zgłoszonych przez

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				zmienionych parametrów jakości określonych w załączniku I do tej dyrektywy;		~~2. oszac. inw.niezbędnych do odn. ist. infr.wod-śc. oraz wsk. potencjalnych źródeł fin. Publ.~~ Link https://www.gov.pl/attachment/a7096f8e-5961-4719-8c03-4b36cf61f56a	gminy i przedsiębiorstwa świadczące usługi w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę w procesie ankietyzacji zawierają Załączniki 1 i 2 do Programu inwestycyjnego). ~~https://www.gov.pl/attachment/a7096f8e-5961-4719-8c03-4b36cf61f56a~~
				3. oszacowanie inwestycji niezbędnych do odnowienia istniejącej infrastruktury wodno-ściekowej, w tym sieci, w zależności od ich wieku i planów amortyzacji;	Tak	Spełł.war.jest przyg.pl.inwe,który obejmuje oc.obec.st.wdrożdyr.(91/271/EWG) dot.oczyszcz.,śc.kom.w spr. w.pitnej (98/83/WE) 1. VI akt.KPOŚK (przyjętej przez RM 5 maja 2022) 2. Pr.inw.w zakresie popr.jakości i ogran.strat wody przezn.do spożycia przez ludzi ~~Dok.obej.~~ ~~1. określ.i plan.inw.publ.~~ ~~a) wym.do wdroż. dyr.91/271/EWG~~ ~~b) wym.do wdroż. dyr.98/83/WE~~ ~~c) wym.wynik. z dyr.(UE) 2020/2184~~ ~~2. oszac. inw.niezbędnych do odn. ist. infr.wod-śc. oraz wsk. potencjalnych źródeł fin. Publ.~~ Link	Kryterium 3. Spełnione Informacje dotyczące odnowienia istniejącej infrastruktury kanalizacyjnej ujęte są w AKPOŚK w rozdziale 7. Omówienie inwestycji zaplanowanych na lata 2021-2027 w aglomeracjach (oraz w kolumnie 44-45, 49-50 oraz 52 załącznika nr 3). Z planów inwestycyjnych wynika, że w ramach AKPOŚK 2022 planowane jest zmodernizowanie 3 173 km sieci kanalizacyjnej, w tym 1 036 km w aglomeracjach niespełniających warunków dyrektywy 91/271/EWG. W Programie Inwestycyjnym zawarto szacunkowe koszty wskazanych inwestycji, w tym koszty wynikające z wymogu badania większej liczby parametrów jakości wody, jak i modernizacji sieci dystrybucji wody z uwzględnieniem jej wieku i planów amortyzacji oraz oszacowano nakłady finansowe na odnowienie infrastruktury. Szacunkowe koszty całkowite oszacowane na podstawie danych

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						https://www.gov.pl/attachment/a7096f8e-5961-4719-8c03-4b36cf61f56a	statystycznych ekstrapolowanych na obszary priorytetowe za pomocą wyznaczonego na podstawie ankietowania PWiK i gmin wskaźnika przeliczeniowego wyniosły ok. 44 mld złotych, w tym ok. 26 mld zł na inwestycje związane z siecią dystrybucji (w tym modernizacji sieci).
				4. wskazanie potencjalnych źródeł finansowania publicznego, jeżeli są potrzebne w celu uzupełnienia opłat pobieranych od użytkowników.	Tak	Spełł.war.jest przyg.pl.inwe,który obejmuje oc.obec.st.wdroż.dyr.(91/271/EWG) dot.oczyszcz.,śc.kom.w spr. w.pitnej (98/83/WE) 1. VI akt.KPOŚK (przyjętej przez RM 5 maja 2022) 2. Pr.inw.w zakresie popr.jakości i ogran.strat wody przezn.do spożycia przez ludzi ~~Dok.obej.~~ ~~1. okreś.i plan.inw.publ.~~ ~~a) wym.do wdroż. dyr.91/271/EWG~~ ~~b) wym.do wdroż. dyr.98/83/WE~~ ~~c) wym.wynik. z dyr.(UE) 2020/2184~~ ~~2. oszac. inw.niezbędnych do odn. ist. infr.wod-śc. oraz wsk. potencjalnych źródeł fin. Publ.~~ Link https://www.gov.pl/attachment/a7096f8e-5961-4719-8c03-4b36cf61f56a	Kryterium 4. Spełnione Informacja o źródłach finansowania ujęta w rozdziale 12. (oraz w kolumnach 114-122 załącznika nr 3) przewiduje, że głównymi źródłami finansowania inwestycji ujętych w AKPOŚK 2022 będą: 1. środki unijne w ramach programów polityki: • Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, • Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko, • Programy Regionalne, 2. Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, 3. krajowe fundusze ekologiczne: NFOŚGW i WFOŚGW 4. środki własne gmin. W Planie Inwestycyjnym oceniono możliwości finansowania inwestycji z zysków pochodzących z opłat od użytkowników oraz, w przypadku

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							potrzeby ich uzupełnienia, wskazano możliwe źródła finansowania ze środków krajowych i zagranicznych. Publiczne fundusze krajowe pochodzą głównie z funduszy zarządzanych przez NFPŚGW i WFOŚGW oraz budżetów JST i budżetu centralnego. Głównymi środkami finansowania z zagranicznych źródeł są fundusze strukturalne i Fundusz Spójności. Inne zagraniczne źródła to środki np.: Mechanizmu finansowego EOG czy Norweskiego Mechanizmu Finansowego
2.6. Aktualizowane planowanie w zakresie gospodarowania odpadami	EFRR	RSO2.6. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej	Tak	Istnienie planu (planów) gospodarowania odpadami, jak określono w art. 28 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE, obejmujący (obejmujące) całe terytorium państwa członkowskiego; plan ten obejmuje (plany te obejmują): 1. analizę bieżącej sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami na danym obszarze geograficznym, w tym rodzaj, ilość i źródło powstających odpadów oraz ocenę kształtowania się tych danych w przyszłości, z uwzględnieniem spodziewanych skutków środków określonych w programie (programach) zapobiegania powstawaniu odpadów opracowanym	Tak	Spełnienie kryterium zapewnia : KPGO 2028, wraz z m.in. załącznikiem 2 do KPGO 2028. Link do Krajowego planu gospodarki odpadami 2028 https://dziennikustaw.gov.pl/MP/2023/702 ~~Kryteria 1, 2 i 4 w ramach warunku należy uznać za spełnione w oparciu o aktualny stan prawny oraz funkcjonujące dokumenty strategiczne tj. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 (KPGO)~~	Kryterium 1. KPGO 2028 wraz z oceną luki inwestycyjnej zawartą w załączniku nr 2 zawiera aktualną w odniesieniu do obszaru całego kraju analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla poszczególnych rodzajów odpadów z uwzględnieniem ilości, składu morfologicznego i źródeł ich powstawania. W zakresie analizy luki inwestycyjnej oceniono istniejący potencjał instalacji gospodarki odpadami i PSZOK oraz określono zapotrzebowanie na inwestycje mające na celu zapewnienie osiągnięcia celów UE dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz gospodarowania odpadami.~~KPGO 2022 z nowo dodanym w 2021 r. zał.zawiera aktualną w odniesieniu do obszaru całego kraju analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla poszczególnych rodzajów odpadów z~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				(opracowanych) zgodnie z art. 29 dyrektywy 2008/98/WE;			~~uwzględnieniem ilości, składu morfologicznego i źródeł ich powstawania.~~ ~~Analiza Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego (IOŚ-PIB), stanowiąca podstawę do opracowania ww. zał.do KPGO 2022, jako elementu realizującego m.in. warunek 2.6 w części dot. określenia luki inwestycyjnej w sektorze odpadowym, zawiera analizę dotyczącą aktualnego stanu, w tym ocenę istniejącego potencjału instalacji gospodarki odpadami i PSZOK oraz prognozy zmian ilości i jakości wytwarzanych w Polsce odpadów komunalnych w perspektywie lat 2019-2035.~~ ~~Analizę sporządzono na podstawie danych wejściowych dla 2018 r. (najnowsze dostępne).~~ ~~Bazą do określenia zapotrzebowania inwestycyjnego była przeprowadzona analiza ilościowa i jakościowa wytwarzania odpadów komunalnych w szczególności na podstawie danych GUS, sprawozdań marszałków województw z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi i dostępnych badań składu morfologicznego.~~
				2. cenę istniejących systemów zbierania odpadów, w tym materialnego i terytorialnego zakresu selektywnego zbierania oraz środków służących	Tak	Spełnienie kryterium poprzez KPGO 2028 Link do Krajowego planu gospodarki odpadami 2028	Kryterium 2 KPGO 2028 zawiera ocenę istniejących systemów zbierania odpadów, w tym zakresu rzeczowego i terytorialnego

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				poprawie jego funkcjonowania oraz potrzeby stworzenia nowych systemów zbierania;		https://dziennikustaw.gov.pl/MP/2023/702 Link do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170000019/O/D20170019.pdf Link do rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210000906/O/D20210906.pdf.~~Kryteria 1, 2 i 4 w ramach warunku należy uznać za spełnione w oparciu o aktualny stan prawny oraz funkcjonujące dokumenty strategiczne tj. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 (KPGO)~~	selektywnego zbierania oraz środków usprawniających jej działanie, a także potrzeby nowych systemów zbiórki. Już w KPGO 2022 wskazano potrzebę wprowadzenia jednolitych standardów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie całego kraju. Określono je w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 29 grudnia 2016 r. ws. szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. W 2021 r. nowe rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w tej sprawie wprowadziło zmiany nazw frakcji odpadów, które gminy są zobowiązane zbierać selektywnie. Nowe rozporządzenie dostosowuje terminologię tj. frakcję „odpadów ulegających biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów zastąpiono terminem „bioodpady”. Sposób selektywnego zbierania odpadów nie różni się od już obowiązującego. Załącznik do KPGO 2028, na podstawie analizy potrzeb dot. systemu selektywnego zbierania, wskazuje, że w kolejnych latach powinien nastąpić rozwój PSZOK wraz z punktami napraw i wymiany rzeczy używanych oraz określa potrzeby w tym zakresie.~~Kryterium 2. KPGO zawiera ocenę istniejących systemów zbierania odpadów, w tym zakresu rzeczowego i terytorialnego selektywnego zbierania oraz środków usprawniających jej działanie, a także potrzeby nowych systemów zbiórki. W wyniku tej oceny w KPGO wskazano potrzebę~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~wprowadzenia jednolitych standardów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie całego kraju, które następnie zostały określone w rozporządzeniu ws. szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.~~ ~~Załącznik do KPGO 2022, na podstawie przeprowadzonej analizy potrzeb w zakresie systemu selektywnego zbierania, wskazuje, że w kolejnych latach powinien nastąpić rozwój PSZOK wraz z punktami napraw i wymiany rzeczy używanych oraz określa potrzeby w tym zakresie.~~
				3. ocenę luki inwestycyjnej uzasadniającą potrzebę zamknięcia istniejących obiektów gospodarowania odpadami oraz wprowadzenia dodatkowej lub zmodernizowanej infrastruktury gospodarowania odpadami, z informacją o źródłach dostępnych dochodów na pokrycie kosztów operacyjnych i kosztów utrzymania;	Tak	Spełnione poprzez przyjęcie nowego załącznika do KPGO 2022 Link do aktualizacji KPGO - Załącznik dot. luki inwestycyjnej http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20210000509/O/M20210509.pdf~~W celu spełnienia kryterium 3 dot. potrzeb inwestycyjnych dokonano aktualizacji KPGO 2022 w formule opracowania dodatkowego załącznika, w szczególności w zakresie recyklingu i zapobiegania powstawaniu odpadów oraz zawierającego informacje o źródłach dochodów na pokrycie kosztów utrzymania i eksploatacji inwestycji~~	W załączniku nr 2 do KPGO 2028 zawarto ocenę potrzeb inwestycyjnych w skali kraju w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, infrastruktury selektywnego zbierania odpadów oraz instalacji do przetwarzania odpadów. Po przeprowadzonych analizach zidentyfikowano jako priorytetowe instalacje do recyklingu oraz działania inwestycyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów. W załączniku przedstawiono również informacje o źródłach finansowania kosztów eksploatacji i utrzymania instalacji w kraju.~~Kryterium 3. Na rzecz realizacji kryterium została przeprowadzona Analiza IOŚ-PIB oraz opracowany i opublikowany w roku 2021 Załącznik do KPGO 2022, w których zawarto ocenę potrzeb inwestycyjnych w skali kraju w zakresie zapobiegania~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~powstawaniu odpadów, infrastruktury selektywnego zbierania odpadów oraz instalacji do przetwarzania odpadów. Po przeprowadzonych analizach zidentyfikowano jako priorytetowe instalacje do recyklingu oraz działania inwestycyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów. W załączniku przedstawiono również informacje o źródłach finansowania kosztów eksploatacji i utrzymania instalacji w kraju.~~
				4. informacje dotyczące kryteriów lokalizacji do celów identyfikacji przyszłych lokalizacji obiektów oraz dotyczące wydolności przyszłych instalacji przetwarzania odpadów.	Tak	Spełnione poprzez art. 35 ust. 1 pkt 4 lit. c) ustawy o odpadach, KPGO 2028, załącznik nr 2 do KPGO 2-28, WPGO Link do Krajowego planu gospodarki odpadami 2028 https://dziennikustaw.gov.pl/MP/2023/702~~Kryteria 1, 2 i 4 w ramach warunku należy uznać za spełnione w oparciu o aktualny stan prawny oraz funkcjonujące dokumenty strategiczne tj. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 (KPGO)~~	Uchwalanie i obowiązywanie planów gospodarki odpadami reguluje -ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, zgodnie z którą plany gospodarki odpadami opracowuje się na poziomie krajowym i wojewódzkim. WPGO powinien być zgodny z KPGO i służyć realizacji zawartych w nim celów, które należy uznać jako uniwersalne w skali całego kraju. Wobec tego Załącznik nr 2 do KPGO 2028 – ocena luki inwestycyjnej - zawiera oszacowanie potrzeb na moce przerobowe instalacji w skali kraju. Funkcjonująca i planowana infrastruktura wraz z lokalizacją i przepustowością dotyczące odpadów komunalnych określone są natomiast wprost w planach inwestycyjnych (załącznik do WPGO), w których procesie przyjmowania bierze udział minister do spraw klimatu, aby zapewnić jednolite zasady planowania w gospodarce odpadami dla całego kraju.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							W uzasadnionych przypadkach -KPGO 2028 określa kryteria lokalizacji instalacji i obiektów gospodarki odpadami, tj. w zakresie: lokalizacji PSZOKów; instalacji dla odpadów medycznych i weterynaryjnych; składowania odpadów w podziemnych wyrobiskach górniczych, np. z grupy 01, 06 i 10 i innych również niebezpiecznych np. z procesów oczyszczania spalin. ~~Kryterium 4.Uchwalanie i obowiązywanie PGO reguluje ustawa z 14 gr.2012 r. o odpadach, zgodnie z którą plany gospodarki odpadami opracowuje się na poziomie krajowym i wojewódzkim. WPGO powinien być zgodny z KPGO i służyć realizacji zawartych w nim celów, które należy uznać jako uniwersalne w skali całego kraju. Wobec tego Załącznik do KPGO 2022 – ocena luki inwestycyjnej – zawiera oszacowanie potrzeb na moce przerobowe instalacji w skali kraju. Funkcjonująca i planowana infrastruktura wraz z lokalizacją i przepustowością dotyczące odpadów komunalnych określone są natomiast wprost w planach inwestycyjnych (załącznik do WPGO), w których procesie przyjmowania bierze udział minister do spraw klimatu, aby zapewnić jednolite zasady planowania w gospodarce odpadami dla całego kraju.~~ ~~W uzasadnionych przypadkach KPGO 2022 określa kryteria lokalizacji instalacji i obiektów gospodarki odpadami, tj. w zakresie: lokalizacji~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~PSZOKów; instalacji dla odpadów medycznych i weterynaryjnych; składowania odpadów w podziemnych wyrobiskach górniczych, np. z grupy 01, 06 i 10 i innych również niebezpiecznych np. z procesów oczyszczania spalin~~
2.7. Ramy priorytetowego traktowania w przypadku koniecznych środków ochrony obejmujących współfinansowanie unijne	EFRR	RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	Tak	W przypadku interwencji wspierających środki ochrony przyrody w związku z obszarami Natura 2000 objętymi zakresem dyrektywy Rady 92/43/EWG: istnienie ram działań priorytetowych na podstawie art. 8 dyrektywy 92/43/EWG, które obejmują wszystkie elementy wymagane we wzorze ram działań priorytetowych na lata 2021–2027 uzgodnionym przez Komisję i państwa członkowskie, w tym określenie środków priorytetowych i oszacowanie potrzeb w zakresie finansowania.	Tak	Link do dokumentu: https://www.gov.pl/web/gdos/wytyczne-i-poradniki2 ~~Spełnieniem warunku jest przyjęcie dokumentu: „Priorytetowe Ramy Działań w zakresie finansowania europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 na lata 2021–2027”. (ang: Prioritised Action Framework, PAF).~~ ~~Dok.zawiera inf.nt. działań priorytetowych niezbędnych do zrealizowania na terenie obszarów sieci Natura 2000 po 2020r. oraz wskazanie potencjalnych źródeł ich finansowania.~~	Kryterium 1.Działania dot. utrzymania dotychczasowej gospodarki na terenach siedlisk gatunków przyrodniczych -i poprawie ich ochrony w formie czynnej, przewidują m.in.: • zachowanie siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków, w tym: - ekstensywna gosp.rolna, rybacka i leśna uwzględniająca ochronę siedlisk - zabezpieczenie/odtworzenie miejsc rozrodu gatunków chronionych - wykup gruntów • odtwarzanie zdegradowanych siedlisk i wzmacnianie zagrożonych gatunków: - powstrzymanie naturalnej sukcesji siedlisk - przywrócenie/polepszenie reżimu hydrologicznego - zwalczanie gatunków ekspansywnych/obcych - restytucja gatunków zagrożonych - udrożnienie ciągłości korytarzy ekologicznych - utrzymanie ośrodków hodowli/rehabilitacji dzikich zwierząt.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							• wsparcie zarządzania i nadzoru nad obszarami Natura 2000: - opracowanie/aktualizacja planów zadań ochronnych /planów ochrony wszystkich obszarów Natura 2000 - monitoring sieci Natura 2000 - bad.i działania dot. edukacji i komunikacji dot. ochrony obszarów sieci Natura 2000 - budowa/rozwój infrastruktury turystycznej rozprowadzającej ruch turystyczny na obszarach sieci Natura 2000.
3.1. Kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie	EFRR	RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	~~Nie~~TAK	Funkcjonowanie multimodalnego mapowania istniejącej i planowanej infrastruktury – z wyjątkiem szczebla lokalnego – do 2030 r., które: 1. zawiera ocenę ekonomiczną planowanych inwestycji, opartą na analizie zapotrzebowania i modelach przepływów transportowych, które powinny uwzględniać spodziewany wpływ otwarcia rynków usług kolejowych;	~~Nie~~Tak	**Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030** **https://funduszeueswietokrzyskie.pl/dokumenty/regionalny-plan-transportowy-wojewodztwa-swietokrzyskiego-na-lata-2021-2030** ~~Spełnienie warunku na poziomie krajowym zapewnia przyjęcie pakietu narzędzi oraz dokumentów.~~ ~~Warunek na poziomie regionalnym zostanie spełniony wraz z przyjęciem regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030.~~	W województwie świętokrzyskim funkcjonuje spójny system kompleksowego planowania rozwoju transportu na poziomie regionalnym. Kierunki rozwoju infrastruktury transportu w województwie świętokrzyskim wynikają z Regionalnego Planu Transportowego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030. Wynikające z dokumentu plany i zamierzenia inwestycyjne zostały objęte oceną ekonomiczną, opartą o analizę zapotrzebowania dokonaną przy użyciu modelowania ruchu.~~Kryterium zostanie spełnione poprzez m.in. przyjęcie Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., oraz stosownych dokumentów wdrożeniowych a także przygotowanie i wdrożenie Zintegrowanego Modelu Ruchu.~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				2. jest spójne z elementami zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu dotyczącymi transportu;	~~Nie~~Tak	**Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030** **https://funduszeueswietokrzyskie.pl/dokumenty/regionalny-plan-transportowy-wojewodztwa-swietokrzyskiego-na-lata-2021-2030**~~Spełnienie warunku na poziomie krajowym zapewnia przyjęcie pakietu narzędzi oraz dokumentów .~~ ~~Warunek na poziomie regionalnym zostanie spełniony wraz z przyjęciem regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030.~~	System kompleksowego planowania rozwoju transportu w województwie świętokrzyskim jest spójny z Krajowym planem na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK). KPEiK zawiera działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej oraz wyznacza cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r., w tym m.in. 14% udział OZE w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r. w transporcie. Kluczowe działania w tym zakresie podejmowane są w sektorze wytwarzania i dystrybucji energii. Działania w sektorze transportu, wynikające z Regionalnego Planu Transportowego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030, będą przyczyniać się do: obniżenia emisyjności, efektywności energetycznej, bezpieczeństwa energetycznego oraz rozwoju badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.~~Kryterium zostanie spełnione poprzez opracowanie i przyjęcie KPEIK oraz zapewnienie zgodności dokumentów wdrożeniowych z tym dokumentem.~~
				3. obejmuje inwestycje w korytarze sieci bazowej TEN-T zgodnie z definicją w rozporządzeniu w sprawie CEF, zgodnie z odpowiednimi planami prac dotyczącymi korytarzy sieci bazowej TEN-T;	~~Nie~~Tak	**Nie dotyczy poziomu regionalnego** ~~Spełnienie warunku na poziomie krajowym zapewnia przyjęcie pakietu narzędzi oraz dokumentów.~~ ~~Warunek na poziomie regionalnym zostanie spełniony wraz z przyjęciem regionalnego Planu Transportowego dla~~	Kryterium nie ma zastosowania do dokumentów planowania na poziomie regionalnym.~~Kryterium zostanie spełnione poprzez m.in. przyjęcie Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., oraz stosownych dokumentów wdrożeniowych, obejmujących swym zakresem~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						~~Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030.~~	~~inwestycje w korytarze sieci bazowej TEN-T.~~
				4. w przypadku inwestycji poza korytarzami sieci bazowej TEN-T, w tym na odcinkach transgranicznych, zapewnia komplementarność przez zapewnienie wystarczającego rozwoju połączeń sieci miejskich, regionów i lokalnych społeczności z siecią bazową TEN-T i jej węzłami;	~~Nie~~Tak	**Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030** **https://funduszeueswietokrzyskie.pl/dokumenty/regionalny-plan-transportowy-wojewodztwa-swietokrzyskiego-na-lata-2021-2030**~~Spełnienie warunku na poziomie krajowym zapewnia przyjęcie pakietu narzędzi oraz dokumentów.~~ ~~Warunek na poziomie regionalnym zostanie spełniony wraz z przyjęciem regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030.~~	Funkcjonujący w województwie świętokrzyskim system kompleksowego planowania rozwoju transportu zapewnia łączność regionu i lokalnych społeczności z siecią bazową TEN-T. W celu poprawy dostępności transportowej w ramach województwa świętokrzyskiego, podejmowane będą inwestycje łączące miasta i poszczególne obszary regionu, działania wpływające na poprawę komunikacji transportowej pomiędzy stolicą województwa, pomiędzy ośrodkami miejskimi oraz powiązania ich z obszarami pozamiejskimi. Realizowane będą również inwestycje polegające na budowie, przebudowie oraz remontach poszczególnych rodzajów dróg, obwodnic i mostów. Prowadzone będą również inwestycje w transport kolejowy o znaczeniu regionalnym.~~Kryterium zostanie spełnione poprzez m.in. przyjęcie stosownych dokumentów wdrożeniowych, obejmujących swym zakresem inwestycje poza korytarzami sieci bazowej TEN-T.~~
				5. zapewnia interoperacyjność sieci kolejowej oraz, w stosownych przypadkach, przedstawia sprawozdanie z wdrażania europejskiego systemu zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS) zgodnie z	~~Nie~~Tak	Nie dotyczy poziomu regionalnego ~~Spełnienie warunku na poziomie krajowym zapewnia przyjęcie pakietu narzędzi oraz dokumentów.~~ ~~Warunek na poziomie regionalnym zostanie spełniony wraz z przyjęciem~~	Kryterium nie ma zastosowania do dokumentów planowania na poziomie regionalnym.~~Kryterium zostanie spełnione poprzez bieżące przekazywanie informacji do KE w oparciu o przyjęty Narodowy Plan Wdrażania ERTMS w Polsce o statusie~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2017/6;		~~regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030.~~ Nie dotyczy	~~zabudowy ERTMS na infrastrukturze kolejowej.~~
				6. wspiera multimodalność, określając potrzeby w zakresie transportu multimodalnego lub przeładunkowego oraz terminali pasażerskich;	~~Nie~~Tak	**Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030** **https://funduszeueswietokrzyskie.pl/dokumenty/regionalny-plan-transportowy-wojewodztwa-swietokrzyskiego-na-lata-2021-2030**~~Spełnienie warunku na poziomie krajowym zapewnia przyjęcie pakietu narzędzi oraz dokumentów.~~ ~~Warunek na poziomie regionalnym zostanie spełniony wraz z przyjęciem regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030.~~	System kompleksowego planowania rozwoju transportu wspiera rozwój transportu intermodalnego oraz multimodalnego – m.in. identyfikuje potrzeby rozbudowy odpowiedniej infrastruktury punktowej i liniowej oraz inne niezbędne działania.~~Kryterium zostanie spełnione poprzez m.in. przyjęcie Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r. i stosownych dokumentów wdrożeniowych, obejmujących swym zakresem kwestie transportu multimodalnego.~~
				7. obejmuje środki istotne z punktu widzenia planowania infrastruktury, mające na celu promowanie paliw alternatywnych zgodnie z odpowiednimi krajowymi ramami polityki;	~~Nie~~Tak	**Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030** **https://funduszeueswietokrzyskie.pl/dokumenty/regionalny-plan-transportowy-wojewodztwa-swietokrzyskiego-na-lata-2021-2030**~~Spełnienie warunku na poziomie krajowym zapewnia przyjęcie pakietu narzędzi oraz dokumentów.~~	System kompleksowego planowania rozwoju transportu uwzględnia kwestię promowania paliw alternatywnych. Regionalny Plan Transportowy Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030 uwzględnia Krajowe ramy polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (z 2017 r.), które określają m.in. cele dotyczące rozbudowy infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych i do tankowania

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						~~Warunek na poziomie regionalnym zostanie spełniony wraz z przyjęciem regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021–2030.~~	gazu ziemnego w postaci CNG i LNG (czyli paliw alternatywnych, które już funkcjonują na rynku paliw transportowych; przy jednoczesnym poparciu dla innych paliw alternatywnych) oraz rynku pojazdów napędzanych tymi paliwami, a także instrumenty wspierające osiągnięcie tych celów.~~Kryterium zostanie spełnione poprzez opracowanie i przyjęcie Krajowych ram polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych oraz zapewnienie zgodności stosownych dokumentów wdrożeniowych z tym dokumentem.~~
				8. przedstawia rezultaty oceny ryzyk dla bezpieczeństwa ruchu drogowego zgodnie z istniejącymi krajowymi strategiami bezpieczeństwa ruchu drogowego, wraz z mapowaniem dróg i odcinków narażonych na takie ryzyka oraz ustaleniem związanych z tym priorytetów inwestycyjnych;	~~Nie~~Tak	**Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030** **https://funduszeueswietokrzyskie.pl/dokumenty/regionalny-plan-transportowy-wojewodztwa-swietokrzyskiego-na-lata-2021-2030**~~Spełnienie warunku na poziomie krajowym zapewnia przyjęcie pakietu narzędzi oraz dokumentów.~~ ~~Warunek na poziomie regionalnym zostanie spełniony wraz z przyjęciem regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021–2030~~.	Funkcjonujący w województwie świętokrzyskim system kompleksowego planowania rozwoju transportu uwzględnia cele Narodowego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2021-2030, który stanowi szczegółowe i wieloaspektowe podsumowanie oceny zagrożeń dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Regionalny Plan Transportowy Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030 przedstawia wyniki oceny zagrożeń dla bezpieczeństwa ruchu drogowego i wskazuje plan działań inwestycyjnych zmierzających do usunięcia zidentyfikowanych zagrożeń.~~Kryterium zostanie spełnione poprzez opracowanie i przyjęcie Programu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego na lata 2021 – 2030 wraz ze stosownymi dokumentami wdrożeniowymi sektora drogowego,~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~obejmującymi kwestie bezpieczeństwa ruchu drogowego.~~
				9. dostarcza informacji na temat zasobów finansowania odpowiadających planowanym inwestycjom, koniecznych do pokrycia kosztów operacyjnych i kosztów utrzymania istniejącej i planowanej infrastruktury.	~~Nie~~Tak	**Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030** **https://funduszeueswietokrzyskie.pl/dokumenty/regionalny-plan-transportowy-wojewodztwa-swietokrzyskiego-na-lata-2021-2030**~~Spełnienie warunku na poziomie krajowym zapewnia przyjęcie pakietu narzędzi oraz dokumentów.~~ ~~Warunek na poziomie regionalnym zostanie spełniony wraz z przyjęciem regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030.~~	Regionalny Plan Transportowy Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030 przedstawia informacje na temat finansowania realizacji inwestycji oraz utrzymania infrastruktury transportowej.~~Kryterium zostanie spełnione poprzez opracowanie i przyjęcie stosownych programów utrzymaniowych w odniesieniu do infrastruktury, znajdującej się w zarządzie państwa.~~
4.1. Ramy strategiczne polityki na rzecz aktywnej polityki rynku pracy	EFS+	ESO4.2. Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania	Tak	Istnienie ram strategicznych polityki na rzecz aktywnych polityk rynku pracy w świetle wytycznych dotyczących zatrudnienia; ramy te obejmują: 1. rozwiązania w zakresie sporządzania profilów osób poszukujących pracy i oceny ich potrzeb;	Tak	Ramy strategiczne polityki na rzecz aktywnej polityki rynku pracy stanowi ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi. Spełnienie kryterium zapewnia Indywidualny Planu Działania (IPD) - art. 34a Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf	Urząd pracy ma obowiązek przygotować IPD dla każdego bezrobotnego w terminie 60 dni od dnia rejestracji w urzędzie. Urząd pracy ustalając sytuację bezrobotnego i dostosowując dla niego pomoc bierze pod uwagę wiele czynników, m.in. wykształcenie, doświadczenie zawodowe, umiejętności i uprawnienia zawodowe, dyspozycyjność, czas pozostawania bez pracy, miejsce zamieszkania, zaangażowanie w samodzielne poszukiwanie pracy i możliwości podjęcia pracy lub działalności gospodarczej. Ww. informacje pozyskiwane są podczas rejestracji bezrobotnego oraz w wywiadzie (w tym

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;					z wykorzystaniem kwestionariusza udostępnianego w systemie teleinformatycznym przez ministra właściwego do spraw pracy). Powiatowy urząd pracy w okresie realizacji IPD ma obowiązek kontaktować się z bezrobotnym co najmniej raz na 60 dni w celu monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych w IPD. Ww. kontakt może być realizowany przez powiatowy urząd pracy w formie spotkania, rozmowy telefonicznej lub wymiany informacji drogą elektroniczną / pocztową.
				2. informacje o wolnych miejscach pracy i możliwościach zatrudnienia z uwzględnieniem potrzeb na rynku pracy;	Tak	Spełnienie kryterium zapewnia Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. e) http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf Centralna Baza Ofert Pracy http://oferty.praca.gov.pl/	Powiatowe urzędy pracy (PUP) przyjmują i realizują oferty pracy przestrzegając zasady jawności i równego dostępu do ofert pracy. Każda przyjęta i realizowana oferta pracy przez urząd pracy jest automatycznie przekazywana do internetowej bazy ofert pracy udostępnianej przez ministra wł. ds. pracy, której rolę pełni Centralna Baza Ofert Pracy (CBOP).CBOP i aplikacja mobilna ePraca to nieograniczony dostęp do aktualnej informacji o ofertach pracy w kraju i za granicą, upowszechnionych przez sieć EURES. CBOP i aplikacja mobilna ePraca udostępniają informacje o organizowanych przez PUPy stażach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, a także organizowanych przez PUP i WUP szkoleniach, targach i giełdach pracy, praktykach studenckich organizowanych w instytucjach publicznych oraz wyszukiwanie praktyk i staży zgłaszanych przez pracodawców.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							CBOP jest zintegrowana z systemami: Wortal PSZ (psz.praca.gov.pl), praca.gov.pl, Syriusz Std (wykorzystywanym przez PUP), WUP Viator (wykorzystywanym przez WUP). CBOP jest dostępna z komputera, tabletu i smartfona. Aplikacja mobilna ePraca dostępna jest na platformie iOS i Android. ~~Powiatowe urzędy pracy w ramach usługi pośrednictwa pracy przyjmują i realizują oferty pracy przestrzegając zasady jawności ofert pracy. Każda przyjęta i realizowana oferta pracy przez urząd pracy jest automatycznie przekazywana do internetowej bazy ofert pracy udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy, której rolę pełni obecnie Centralna Baza Ofert Pracy (CBOP). CBOP to nieograniczony dostęp do aktualnej informacji o ofertach pracy w kraju i za granicą, upowszechnionych przez sieć EURES. CBOP umożliwia także prezentowanie informacji o organizowanych przez powiatowe urzędy pracy stażach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, a także organizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy szkoleniach, targach i giełdach pracy, praktykach studenckich organizowanych w instytucjach publicznych oraz wyszukiwanie praktyk i staży zgłaszanych przez pracodawców. CBOP jest zintegrowana z innymi systemami takimi jak Wortal PSZ (psz.praca.gov.pl), praca.gov.pl, Syriusz Std (wykorzystywanym przez powiatowe urzędy pracy), WUP Viator~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~(wykorzystywanym przez wojewódzkie urzędy pracy). CBOP dostępna z komputera, tabletu i smartfona.~~
				3. rozwiązania służące zapewnieniu, by opracowanie tych ram, ich wdrożenie, monitorowanie i przegląd były prowadzone w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami;	Tak	Ustawa z 20.04 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (rozdział 5, rozdział 8, art. 22) http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf Ustawa z 24.07 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20150001240/U/D20151240Lj.pdf Rozporządzenie MPiPS z 22.07 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20111550920/O/D20110920.pdf	Kluczowe działania na rzecz aktywnej polityki rynku pracy : 1. rady rynku pracy, działające przy ministrze wł. ds pracy, marszałku województwa (WUP) i staroście (PUP).Tworzą je m.in. przedstawiciele reprezentatywnych organizacji pracodawców i związków zawodowych, KWRiST, samorządu terytorialnego i nauki. Konsultacje społeczne aktów prawnych regulujących całokształt funkcjonowania PSZ prowadzone są na każdym etapie prac nad projektem. 2. Rola Rady Dialogu Społecznego. Przegląd otoczenia prawnego rynku pracy, kształt i stan są przedmiotem prac RDS, a zmiany prawa dotyczące aktywnych polityk rynku pracy przed wdrożeniem są przedmiotem konsultacji w ramach tego ciała. 3. Rola Konwentu Dyrektorów WUP i Rada Forum Dyrektorów PUP. Minister wł. ds. pracy publikuje corocznie na stronie www katalog podstawowych form aktywizacji zawodowej rozumianych jako usługi i instrumenty finansowane ze środków Funduszy Pracy, dla których w danym roku są określane wskaźniki, o których mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 lit b i c ustawy.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							Opiniowanie planów i sprawozdań Funduszu Pracy należy do kompetencji rad rynku pracy, a monitoring i ocenę polityk rynku pracy realizuje RDS.~~W procesie kształtowania, wdrażania, monitorowania i przeglądu działań na rzecz aktywnej polityki rynku pracy podstawową rolę odgrywają:~~ ~~1. system rad rynku pracy, działających przy ministrze właściwym do spraw pracy, marszałku województwa (WUP), i starosty (PUP).W skład rad rynku pracy wchodzą m.in. przedstawiciele wszystkich reprezentatywnych organizacji pracodawców i związków zawodowych, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, organów samorządu terytorialnego i przedstawiciele nauki. Konsultacje społeczne aktów prawnych regulujących całokształt zasad i procedur funkcjonowania PSZ, prowadzone na każdym etapie prac nad projektowanym rozwiązaniem~~ ~~2. Rola Rady Dialogu Społecznego. Przegląd otoczenia prawnego rynku pracy, jego kształt oraz stan są również przedmiotem prac Rady Dialogu Społecznego, a wprowadzanie zmian prawa dotyczących aktywnych polityk rynku pracy przed ich wdrożeniem jest przedmiotem konsultacji w tej instytucji dialogu.~~ ~~3. Rola Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy i Rada~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~Forum Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy.~~
				4. rozwiązania dotyczące monitorowania, ewaluacji i przeglądu aktywnych polityk rynku pracy;	Tak	Spełnienie kryterium zapewnia Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (rozdział 8, art.22) i Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf https://www.gov.pl/web/rodzina/efektywnosc-form-promocji-zatrudnienia https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/bezrobocie-rejestrowane	Minister wł. ds. pracy, z Prezesem GUS prowadzi badanie "Bezrobotni i poszukujący pracy zarejestrowani w urzędach pracy", w którym zbierane są m. in. dane nt. liczby aktywizowanych bezrobotnych w rozbiciu na formy aktywizacji. Minister wł. ds. pracy co rok dokonuje analizy efektywności wybranych form aktywizacji bezrobotnych realizowanych przez PUP, finansowanych z Funduszu Pracy. Kluczowe mierniki to efektywność zatrudnieniowa i kosztowa. W POWER 2014-2020 realizowany jest projekt „Wypracowanie metodologii i wdrożenie monitorowania efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowe bezrobotnych w okresie dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia działań urzędu pracy". ~~Minister wł. do spraw pracy publikuje na str. internetowej co rok katalog podstawowych form aktywizacji zawodowej rozumianych jako usługi i instrumenty rynku pracy finansowane ze środków Funduszy Pracy, dla których w danym roku są określane wskaźniki, o których mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 lit b i c ustawy~~ ~~Opiniowanie planów i sprawozdań Funduszu Pracy należy do kompetencji rad rynku pracy, a monitoring i ocenę~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~polityk rynku pracy realizuje Rada Dialogu Społecznego.~~
				5. w odniesieniu do interwencji na rzecz zatrudnienia ludzi młodych – sprawdzone empirycznie, ukierunkowane ścieżki kariery przeznaczone dla ludzi młodych niepracujących, niekształcących się ani nieszkolących się, w tym działania informacyjne i oparte na wymogach jakościowych uwzględniających kryteria wysokiej jakości przygotowania zawodowego i staży, w tym w kontekście realizacji programów gwarancji dla młodzieży.	Tak	Spełnienie kryterium zapewnia: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Rozdz. V, art. 50 ust. 1, art. 53) **http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf** Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy (Dz. U. z 2011 r., poz. 920) http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20111550920/O/D20110920.pdf Rozporządzenie MPiPS z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych (Dz. U. z 2009 r., poz. 1160) http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20091421160/O/D20091160.pdf Rozporządzenie MPiPS z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych (Dz. U. z 2014 r., poz. 497) http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20140000497/O/D20140497.pdf	Wsparcie osób młodych, w tym młodzieży NEET, w aktywizacji zawodowej odbywa się w ramach GdM. Plan realizacji GdM w Polsce, zatwierdzony 1.08.2022, osadzony jest na 4 filarach – urzędach pracy, ochotniczych hufcach pracy, projektach centralnych i programie pożyczkowym. W wyniku diagnozy sytuacji osób młodych na rynku pracy, opartej o dane z GUS i Eurostatu, wyróżniono 4 grupy priorytetowe: (1) Osoby w wieku 15–17 lat, które porzucają naukę lub zaniedbują obowiązek szkolny lub edukację; (2) Osoby w wieku 18–29 lat: • zarejestrowane jako bezrobotne; • młodzież NEET; • osoby bezrobotne lub poszukujące pracy, osoby kończące naukę lub absolwenci uczelni wyższych; (3) Osoby, które opuściły opiekę zastępczą; (4) Kobiety poniżej 30 roku życia wychowujące dzieci. W Planie zawarto priorytety wsparcia np. wysoka jakość ofert, w tym staży jako kluczowych form aktywizacji osób młodych i rozwoju ich umiejętności. Standardy jakości staży, obowiązujące

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							przy wdrażaniu GdM regulowane są ustawą o promocji zatrudnienia (Dz.U. z 2024 r. poz.475) i rozp. MPiPS z 20.08.2009 w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych (Dz.U.z2009r.poz.1160).~~Wsparcie osób młodych, w tym młodzieży NEET, w aktywizacji zawodowej odbywa się w ramach Gwarancji dla młodzieży. Plan realizacji GdM w Polsce, zatw.1.08.2022, osadzony jest na 4 filarach – urzędach pracy, ochotniczych hufcach pracy, projektach centralnych i programie pożyczkowym. W wyniku diagnozy sytuacji osób młodych na r.pracy, opartej o dane z GUS i Eurostatu, wyróżniono 4 gr. gr.prioryt.:~~ ~~(1) Os.w wieku 15–17 l0, które porzucają naukę lub zaniedbują ob.szkolny lub edukację;~~ ~~(2) Os.w wieku 18–29 l.:~~ ~~o zarejestrowane jako bezrobotne;~~ ~~o młodzież NEET;~~ ~~o osoby bezrobotne lub poszukujące pracy, osoby kończące naukę lub absolwenci uczelni wyższych;~~ ~~(3) Osoby, które opuściły opiekę zastępczą;~~ ~~(4) Kobiety poniżej 30 r.życia wychowujące dzieci.~~ ~~W "Planie" zawarto priorytety wsparcia. Standardy jakości staży, obowiązujące przy wdrażaniu GdM regulowane są ustawą o promocji zatrudnienia (…)~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~(Dz.U.2022poz.690) i rozporządzeniem MPiPS z 20.08.2009 w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych (Dz.U.z2009r.poz.1160).~~
4.2. Krajowe ramy strategiczne na rzecz równości płci	EFS+	ESO4.3. Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	Tak	Istnienie krajowych ram strategicznych polityki na rzecz równouprawnienia płci, które obejmują: 1. identyfikację w oparciu o rzetelne podstawy wyzwań związanych z równouprawnieniem płci;	Tak	Krajowy Program Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2022-2030 https://monitorpolski.gov.pl/MP/2022/640 Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424, ze zm.) i krajowe programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20240000424~~Krajowy Program Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2022-2030~~ ~~Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249) i krajowe programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie~~ ~~https://dziennikustaw.gov.pl/D2021000124901.pdf~~	Kryterium 1. Spełnione KPDRT obejmuje następujące priorytety: Polityka antydyskryminacyjna, Praca i zabezpieczenia społeczne, Edukacja, Zdrowie, Dostęp do dóbr i usług, Budowanie świadomości, Gromadzenie danych i badania, Koordynacja. Zidentyfikowano następujące wyzwania dla równości między kobietami a mężczyznami: 1. Niższy poziom zatrudnienia kobiet 2. Luka płacowa i luka emerytalna na niekorzyść kobiet 3. Niski odsetek kobiet na najwyższych stanowiskach 4. Niski poziom kobiet w STEM Jeżeli chodzi o przemoc wobec kobiet, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424, ze zm.), działania przeciw przemocy są uregulowane w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który jest przyjmowany przez Radę Ministrów.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~KPDRT obejmuje następujące priorytety: Polityka antydyskryminacyjna, Praca i zabezpieczenia społeczne, Edukacja, Zdrowie, Dostęp do dóbr i usług, Budowanie świadomości, Gromadzenie danych i badania, Koordynacja.~~ ~~Zidentyfikowano następujące wyzwania dla równości między kobietami a mężczyznami:~~ ~~1. Niższy poziom zatrudnienia kobiet~~ ~~2. Luka płacowa i luka emerytalna na niekorzyść kobiet~~ ~~3. Niski odsetek kobiet na najwyższych stanowiskach~~ ~~4. Niski poziom kobiet w STEM~~ ~~Jeżeli chodzi o przemoc wobec kobiet, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), działania przeciw przemocy są uregulowane w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który jest przyjmowany przez Radę Ministrów.~~
				2. środki na rzecz rozwiązania problemu zróżnicowania sytuacji kobiet i mężczyzn w zakresie zatrudnienia, płac i emerytur oraz na rzecz promowania równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym przez poprawę dostępu do	Tak	Krajowy Program Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2022-2030 https://monitorpolski.gov.pl/MP/2022/640	Priorytet II – Praca i zabezpieczenia społeczne - obejmuje działania na rzecz: równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów; włączenia społecznego pod kątem równouprawnienia płci; wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy; zwiększania zatrudnienia kobiet,

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, wraz z celami końcowymi, przy jednoczesnym poszanowaniu roli i autonomii partnerów społecznych;			zwłaszcza w starszych grupach wiekowych oraz żyjących w ubóstwie; zwiększenia udziału kobiet na stanowiskach kierowniczych oraz prowadzących działalność gospodarczą również w obszarach nowych technologii, dążenie do równości płac kobiet i mężczyzn za tą samą wykonywaną pracę lub pracę o równej wartości, wyeliminowanie różnic w płacach i emeryturach ze względu na płeć, zarządzania różnorodnością oraz klauzul społecznych w zamówieniach publicznych. W programie wskazane są ramy czasowe dla każdego z zadań, instytucje odpowiedzialne i współpracujące, a także wskaźniki z wartością bazową i docelową.
				3. rozwiązania dotyczące monitorowania, ewaluacji i przeglądu ram strategicznych polityki i metod gromadzenia danych w oparciu o dane segregowane ze względu na płeć;	Tak	Krajowy Program Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2022-2030 https://monitorpolski.gov.pl/MP/2022/640 Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424, ze zm.) i krajowe programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20240000424~~Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249) i krajowe programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie~~	Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania opracowuje i przedkłada Radzie Ministrów do 31 marca każdego roku, sprawozdanie za poprzedni rok, zawierające m.in. raport z realizacji KPDRT. Ponadto, celem wsparcia działań Koordynatora Programu, powołany zostanie Zespół, którego zadaniem będzie cykliczne monitorowanie osiągania zakładanych wskaźników, ujętych w załączniku nr 1 do KPDRT. Powołanie Zespołu nastąpi na podstawie przepisów ustawy o Radzie Ministrów. Zadania Zespołu Monitorującego KPDRT mogą także odnosić się do sygnalizowania ryzyka w realizacji poszczególnych priorytetów, a także wskazywania na poziom osiąganych

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						~~https://dziennikustaw.gov.pl/D2021000124901.pdf~~	zmian w życiu społecznym i gospodarczym. Dane segregowane ze względu na płeć będą cyklicznie zbierane. Przewidziano też działania na rzecz rozbudowy systemu gromadzenia danych równościowych, w tym w rozbiciu na płeć. Zgodnie z art. 11 ustawy, sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest składane corocznie, w terminie do 30 września, Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej przez Radę Ministrów.
				4. rozwiązania dotyczące zapewnienia, aby opracowanie tych ram, ich wdrożenie, monitorowanie i przegląd były prowadzone w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym podmiotami ds. równości, partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.	Tak	Krajowy Program Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2022-2030 https://monitorpolski.gov.pl/MP/2022/640 Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424, ze zm.) i krajowe programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20240000424~~Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249) i krajowe programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie~~	KPDRT poddano szerokim konsultacjom ze stronami zainteresowanymi: • „Zgłoś pomysł” 4.07-19.11.2020 r. poprzez formularz internetowy na stronie Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania. • publicznym (24.11-18.12.2020 r.) • w BIP MRiPS • z KWRiST (17.11.2020 r.-11.05.2021 r.) Realizacja działań przewiduje współpracę z partnerami społecznymi, organizacjami pozarządowymi i samorządami. Współpraca ta będzie

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						~~https://dziennikustaw.gov.pl/D2021000124901.pdf~~	przebiegała w różnoraki sposób, w zależności od sposobu obranego przez instytucję wiodącą np. na zasadzie powierzenia realizacji zadania publicznego, konkursu czy zamówień publicznych. Odpowiednie podmioty ds. równości, partnerzy społeczni i organizacje społeczeństwa obywatelskiego wchodzą w skład zespołów, których zadaniem jest m.in. monitorowanie realizacji obu programów. Oba sprawozdania wymienione w kryterium 3 podlegają szerokim konsultacjom z wszystkimi interesariuszami.
4.3. Ramy strategiczne polityki na rzecz systemu kształcenia i szkolenia na wszystkich szczeblach	EFS+ EFRR	ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji	Tak	Istnienie krajowych lub regionalnych ram strategicznych polityki w zakresie systemu kształcenia i szkolenia, które obejmują: 1. oparte na rzetelnych danych systemy przewidywania i prognozowania umiejętności;	Tak	https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdf https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_szczegolowa.pdf~~Link do dokumentów:~~ ~~https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-ogolna/~~ ~~https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-szczegolowa-dokument-przyjety-przez-rade-ministrow~~	Ramy strategiczne zostały określone w: 1.Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 4. Zbudowanie efektywnego systemu diagnozowania i informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności, 3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszar oddziaływania VI Doradztwo zawodowe, Temat działania 19: Tworzenie efektywnych mechanizmów informowania o zapotrzebowaniu na

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i					zawody, kwalifikacje i umiejętności na poziomie krajowym i regionalnym. Ponadto, corocznie ustalana jest prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.
				2. mechanizmy i usługi monitorowania losów absolwentów do celów wysokiej jakości i skutecznego poradnictwa zawodowego dla osób uczących się w każdym wieku;	Tak	https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdf https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_szczegolowa.pdf~~Link do dokumentów:~~ ~~https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-ogolna/~~ ~~https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-szczegolowa-dokument-przyjety-przez-rade-ministrow~~	Ramy strategiczne zostały określone w: 1.Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 4. Zbudowanie efektywnego systemu diagnozowania i informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności, 3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszar oddziaływania VI Doradztwo zawodowe, Temat działania 19: Tworzenie efektywnych mechanizmów informowania o zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności na poziomie krajowym i regionalnym. Ponadto, funkcjonuje system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów ELA, monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej RSO4.2. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online					
				3. środki na rzecz zapewnienia równego dostępu do wysokiej jakości, przystępnego cenowo, odpowiedniego, wolnego od segregacji kształcenia i szkolenia sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz uczestnictwa w takim kształceniu i szkoleniu i ukończenia go, a także nabywania kluczowych kompetencji na wszystkich poziomach, w tym na poziomie szkolnictwa wyższego;	Tak	https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdf https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_szczegolowa.pdf~~Link do dokumentów:~~ ~~https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-ogolna/~~ ~~https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-szczegolowa-dokument-przyjety-przez-rade-ministrow~~	Kryterium 3. Spełnione Ramy strategiczne określone w: 1. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju 2. ZSU 2030 (cz. ogólna) – Priorytet 1, Priorytet 6, 3. ZSU 2030 (cz. szczegółowa) – Obszar oddziaływania I Ponadto: a) akty prawne dot. równego dostępu do kształcenia: Prawo oświatowe, ustawa o systemie oświaty, Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, rozporządzenie MEN ws. ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach […], tworzona ustawa o wsparciu dzieci, uczniów i rodzin (wykaz prac legisl. RM UD319) b) przedsięwzięcie MEN: „Włączeni w edukację" (wdrożenie edukacji włączającej wysokiej jakości, zapewniającej wszystkim dzieciom i uczniom warunki do rozwijania potencjału oraz nabywania wiedzy i umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w życiu dorosłym i włączenia społecznego; obejmuje prace legisl. i działania wdrożeniowe, w tym projekty: • Wspieranie dostępności edukacji dla dzieci i młodzieży • Szkoła dostępna dla wszystkich

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							• Przygotowanie kompleksowego wsparcia poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego • Budowa skoordynowanego systemu pomocy specjalistycznej opartego na Specjalistycznych Centrach Wspierających Edukację Włączającą~~Ramy strategiczne zostały określone w:~~ ~~1. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),~~ ~~2. ZSU 2030 (część ogólna) – Priorytet 1 oraz Priorytet 6,~~ ~~3. ZSU 2030 (część szczegółowa) – Obszar oddziaływania I Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe (…).~~ ~~Ponadto:~~ ~~a) akty prawne podkreślające równy dostęp do kształcenia (m.in.: ustawa Prawo oświatowe, ustawa o systemie oświaty, ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, opracowywana ustawa o wsparciu dzieci, uczniów i rodzin (wpis do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów nr UD319)),~~ ~~b) przedsięwzięcie MEiN: „Włączeni w edukację" (wdrożenie edukacji włączającej wysokiej jakości,~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~zapewniającej wszystkim dzieciom i uczniom warunki do rozwijania indywidualnego potencjału oraz nabywania wiedzy i umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w życiu dorosłym i włączenia społecznego; obejmuje prace legislacyjne i działania wdrożeniowe w tym zakresie).~~
				4. mechanizm koordynacji obejmujący wszystkie poziomy kształcenia i szkolenia, w tym szkolnictwo wyższe, oraz jasny podział obowiązków między odpowiednimi organami krajowymi lub regionalnymi;	Tak	https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdf https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_szczegolowa.pdf~~Link do dokumentów:~~ ~~https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-ogolna/~~ ~~https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-szczegolowa---dokument-przyjety-przez-rade-ministrow~~	Ramy strategiczne zostały określone w: 1. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 5. Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów współpracy i koordynacji międzyresortowej oraz międzysektorowej w zakresie rozwoju umiejętności, 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – wszystkie Obszary oddziaływania poprzez wskazanie podmiotów kluczowych dla realizacji Tematu działania. Dodatkowo ma zastosowanie w szczególności rozdział 3. „Zasady realizacji Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 jako polityki publicznej”, 3. Ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji – rozdział 8 ustawy (Koordynacja funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji),

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							4. Ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – art. 4c ustanawiający: a) Radę Programową do spraw kompetencji, b) sektorowe rady do spraw kompetencji. Ponadto: projekt MEiN: „Wsparcie i rozwój mechanizmów współpracy i koordynacji na szczeblu krajowym i regionalnym w zakresie uczenia się przez całe życie”, projekt FRSE/MEN „Rozwój współpracy i koordynacji w zakresie uczenia się przez całe życie”..
				5. rozwiązania dotyczące monitorowania, ewaluacji i przeglądu ram strategicznych polityki;	Tak	https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdf https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_szczegolowa.pdf~~Link do dokumentów:~~ ~~https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-ogolna/~~ ~~https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-szczegolowa-dokument-przyjety-przez-rade-ministrow~~	Ramy zostały określone w: 1. ZSU 2030 (część ogólna) – Priorytet 5. oraz rozdział 10. 2. ZSU 2030 (część szczegółowa) – rozdział 3. 3. Ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji – rozdział 8 ustawy 4. Ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – art. 4c ustanawiający: a) Radę Programową do spraw kompetencji, b) sektorowe rady do spraw kompetencji. Ponadto: a) funkcjonowanie Międzyresortowego Zespołu do spraw

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							uczenia się przez całe życie i Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, b) projekt MEiN „Wsparcie i rozwój mechanizmów współpracy i koordynacji na szczeblu krajowym i regionalnym w zakresie uczenia się przez całe życie". Przegląd śródokresowy i ewaluacja wdrażania ZSU 2030, w tym ewaluacja koordynacji jej wdrażania na poziomie krajowym i wojewódzkim, zostały przewidziane do realizacji przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Planowana data przeglądu śródokresowego i ewaluacji: III kw. ~~2024~~ 2025– I kw. ~~2025~~2026).
				6. środki skierowane do osób dorosłych o niskich umiejętnościach zawodowych i niskich kwalifikacjach i osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz ścieżki poprawy umiejętności;	Tak	https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdf https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_szczegolowa.pdf~~Link do dokumentów:~~ ~~https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-ogolna/~~ ~~https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-szczegolowa-dokument-przyjety-przez-rade-ministrow~~	Ramy zostały określone w: 1. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 1. Podnoszenie poziomu umiejętności kluczowych u dzieci, młodzieży i osób dorosłych; 2. Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się nastawionej na aktywny i ciągły rozwój umiejętności; 4. Zbudowanie efektywnego systemu diagnozowania i informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności; 6.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							Wyrównywanie szans w dostępie do rozwoju i możliwości wykorzystania umiejętności. 3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: I Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i dorosłych; IV Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną; V Rozwijanie umiejętności w miejscu pracy; VI Doradztwo zawodowe; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności. Ponadto: a) funkcjonowanie Uniwersytetów Drugiego i Trzeciego Wieku b) przedsięwzięcie MEiN: „Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji” c) projekt FRSE: „Szansa - nowe możliwości dla dorosłych” d) program Senior+.
				7. środki na rzecz wspierania nauczycieli, osób prowadzących szkolenia i kadry akademickiej w odniesieniu do odpowiednich metod nauczania, oceny i walidacji kompetencji kluczowych;	Tak	https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdfhttps://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-ogolna/ https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_szczegolowa.pdfhttps://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-	Ramy zostały określone w: 1. ustawie Karta Nauczyciela – Rozdział 7a: Finansowanie dokształcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli, 2. rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						umiejetnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrowLink do dokumentów: https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-ogolna/ https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow	branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe, 3. ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – Dział XII Finansowanie systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz gospodarka finansowa uczelni (m.in. „Doktorat wdrożeniowy”), 4. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 2. Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się (…); 5. Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów (…); 6. Wyrównywanie szans w dostępie do rozwoju (…), 5. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: III Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące; IV Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną; VII Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności.
				8. środki na rzecz wspierania mobilności osób uczących się i kadry oraz transnarodowej współpracy podmiotów świadczących usługi w zakresie kształcenia i szkolenia, w tym przez uznawanie efektów uczenia się i kwalifikacji.	Tak	https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_ogolna.pdf https://zsu2030.mein.gov.pl/app/files/ZSU2030_szczegolowa.pdfLink do dokumentów: https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-ogolna/	Ramy zostały określone w: 1. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. postępowania w celu uznania świadectwa lub innego dokumentu (…), 2. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. kształcenia

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						~~https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-szczegolowa-dokument-przyjety-przez-rade-ministrow~~	ustawicznego w formach pozaszkolnych, 3. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. warunków, jakie musi spełnić osoba ubiegająca się o uzyskanie dyplomu zawodowego (…), 4. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 2 Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się (…); 5 Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów (…), 5. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: III Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące; IV Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną; VII Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności. Ponadto funkcjonowanie: a) Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, b) Narodowego Centrum Nauki, c) Sieci Badawczej Łukasiewicz, d) Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, e) Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.
4.4. Krajowe ramy strategiczne			~~Nie~~Tak	Istnienie krajowych lub regionalnych ram strategicznych	~~Nie~~Tak	https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20210000843~~Spełnien~~	Kryterium 1.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
polityki na rzecz włączenia społecznego i walki z ubóstwem	EFS+ EFRR	ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji RSO4.3. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi		polityki lub ram ustawodawczych na rzecz włączenia społecznego i ograniczenia ubóstwa, które obejmują: 1. opartą na rzetelnych danych diagnozę ubóstwa i wykluczenia społecznego, w tym ubóstwa dzieci, w szczególności pod względem równego dostępu do dobrej jakości usług dla dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji, a także pod względem bezdomności, segregacji przestrzennej i edukacyjnej, ograniczonego dostępu do podstawowych usług i infrastruktury oraz szczególnych potrzeb osób w każdym wieku znajdujących się w trudnej sytuacji;		~~iem warunku jest Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030" (KPPUiWS) oraz w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych Strategia Rozwoju Usług Społecznych – polityka publiczna na lata 2021-2030 (z perspektywą do 2035 r.).~~	Diagnoza w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu (KPPUiWS) dotyczy ubóstwa i wykluczenia społecznego~~,~~. Dokument zawiera analizę danych ogólnokrajowych oraz według makroregionów, stopnia urbanizacji, typów gospodarstw domowych. W diagnozie uwzględnione zostały takie problemy jak ubóstwo dzieci, bezdomność, ograniczony dostęp do usług społecznych oraz specyficzne potrzeby grup zagrożonych wykluczeniem. Diagnoza zawiera również informacje dotyczące dostępu do edukacji, w tym edukacji wczesnej i opieki. Opisany został obszar wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, wykluczenia mieszkaniowego, ubóstwa osób pracujących i osób starszych oraz przedstawiona została sytuacja cudzoziemców - tytuły pobytowe, dostęp do usług. Diagnoza obejmuje również usługi w ramach pomocy społecznej - usługi w miejscu zamieszkania a domy pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy, mieszkania chronione. Przy opracowaniu diagnozy opierano się m.in. na danych Głównego Urzędu Statystycznego, Eurostatu oraz sprawozdaniach resortowych.
				2. środki na rzecz zapobiegania i zwalczania segregacji we wszystkich dziedzinach, w tym ochrony socjalnej, rynków pracy sprzyjających włączeniu społecznemu i dostępu do	~~Nie~~Tak	https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20210000843~~Spełnieniem warunku jest Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą~~	Kryterium 2. KPPUiWS koncentruje się na~~-~~: • przeciwdziałaniu ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży,

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		mieszkaniowe i usługi społeczne		wysokiej jakości usług dla osób w trudnej sytuacji, w tym migrantów i uchodźców;		~~do roku 2030" (KPPUiWS) oraz w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych Strategia Rozwoju Usług Społecznych – polityka publiczna na lata 2021-2030 (z perspektywą do 2035 r.)~~	• przeciwdziałaniu bezdomności, • rozwijaniu usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, starszych i innych potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, • wspieraniu osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów ekonomii społecznej, • wspieraniu integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz ich integracji na rynku pracy. We wszystkich obszarach uwzględniono działania na rzecz przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej~~, zgodnie z paradygmatem deinstytucjonalizacji zgodnie z dokumentem pn. Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności~~.
				3. środki na rzecz przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej;	~~Nie~~Tak	https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20220000767/O/M20220767.pdf~~Spełnieniem warunku jest Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030" (KPPUiWS) oraz w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych Strategia Rozwoju Usług Społecznych – polityka publiczna na~~	Kryterium 3. Opracowywano Strategię rozwoju usług społecznych polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) . Zawiera ona diagnozę obszarów procesu DI wraz z wnioskami, wizję, cele strategiczne oraz kierunki interwencji i zasady realizacji polityki publicznej w danym obszarze. Strategia będzie realizowana w obszarach: opieki nad

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						~~lata 2021-2030 (z perspektywą do 2035 r.)~~	dzieckiem, w tym z niepełnosprawnością, nad osobami starszymi, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, wsparcia osób w kryzysie psychicznym i w kryzysie bezdomności. Strategia rozwoju usług społecznych obejmuje np: 1. priorytetowe podejście do usług społecznych realizowanych w środowisku 2. rozwój lokalnych i zindywidualizowanych usług, które ograniczą opiekę instytucjonalną 3. wykorzystanie potencjału instytucjonalnej opieki długoterminowej na rzecz rozwoju nowych usług środowiskowych 4. zabezpieczenie usług stacjonarnej opieki długoterminowej jako ostatni i najmniej pożądany element systemu 5. rozwój mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego z koszykiem usług 6. system koordynacji i standaryzacji usług społecznych – funkcja koordynatora usług społecznych 7. systemową usługę asystencji osobistej.~~W celu spełnienia kryterium dodatkowo opracowywana jest Strategia rozwoju usług społecznych (SRUS), która będzie realizowana w obszarach:~~ ~~1. opieki nad dzieckiem, w tym z niepełnosprawnością,~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~2. opieki nad osobami starszymi i przewlekle somatycznie i psychicznie chorymi,~~ ~~3. niezależnego życia – wsparcia osób z niepełnosprawnościami,~~ ~~4. wsparcia osób bezdomnych,~~ ~~Deinstytucjonalizacja obejmować będzie np:~~ ~~1. priorytetowe podejście do usług społecznych realizowanych w środowisku nad usługami stacjonarnymi~~ ~~2. rozwój lokalnych i zindywidualizowanych usług, które ograniczą opiekę instytucjonalną~~ ~~3. wykorzystanie potencjału instytucjonalnej opieki długoterminowej na rzecz rozwoju nowych usług środowiskowych~~ ~~4. zabezpieczenie usług stacjonarnej opieki długoterminowej,~~ ~~5. rozwój mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego~~ ~~6. wdrożenie systemu koordynacji i standaryzacji usług społecznych;~~ ~~7. wprowadzenie systemowej usługi asystencji osobistej.~~
				4. rozwiązania dotyczące zapewnienia, aby opracowanie tych ram, ich wdrożenie, monitorowanie i przegląd były prowadzone w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym partnerami społecznymi i	~~Nie~~Tak	https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20210000843~~Spełnieniem warunku jest Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030" (KPPUiWS) oraz w zakresie deinstytucjonalizacji usług~~	Kryterium 4. Oba dokumenty opracowano we współpracy z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i interesariuszy problematyki ubóstwa i wykluczenia społecznego. Uwzględniono rezultaty pracy

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.		~~społecznych Strategia Rozwoju Usług Społecznych – polityka publiczna na lata 2021-2030 (z perspektywą do 2035 r.)~~	niezależnych tematycznych grup eksperckich dla obszarów: rodzina i dziecko, os. starsze, z niepełnosprawnościami, z zaburzeniami psychicznymi, bezdomne i cudzoziemcy. Grupy eksperckie wypracowały założenia, wykorzystane do zaplanowania działań w KPPUiWS i Strategii DI. Monitorowanie działań odbywać się będzie w partnerstwie i z udziałem interesariuszy, w tym organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów społecznych zaangażowanych bezpośrednio w obszarach objętych dokumentami W resorcie właściwym ds. rodziny i zabezpieczenia społecznego powołane zostaną Zespoły z udziałem organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów społecznych, administracji centralnej, samorządów wojewódzkich i lokalnych. Dane do monitorowania realizacji działań będą zbierane zgodnie z przyjętym harmonogramem w ramach każdego z Priorytetów (KPPiUWS) i opracowanego zestawu wskaźników rezultatu (Strategia DI). ~~KPPUiWS opracowano we współpracy z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i interesariuszy. Uwzględniono rezultaty pracy niezależnych tematycznych grup eksperckich dla obszarów: rodzina i dziecko, os. starsze, os. z niepełnosprawnościami, os. z zaburzeniami psychicznymi, os. bezdomne i cudzoziemcy. Grupy~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~eksperckie wypracowały założenia, wykorzystane następnie do zaplanowania działań w KPPUiWS.~~ ~~Monitorowanie KPPUiWS odbywać się będzie w partnerstwie i przy udziale wszystkich interesariusz~~y. ~~W resorcie właściwym ds. rodziny i zabezpieczenia społecznego powołany będzie Zespół ds. realizacji działań KPPUiWS, z udziałem organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów społecznych zaangażowanych w obszarach objętych KPPUiWS, administracji centralnej, samorządów wojewódzkich i lokalnych. Dane do monitorowania realizacji działań będą zbierane zgodnie z przyjętym harmonogramem w ramach każdego z Priorytetów.~~
4.6. Ramy strategiczne polityki na rzecz opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej	EFS+ EFRR	ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej;	~~Nie~~Tak	Istnienie krajowych lub regionalnych ram strategicznych polityki na rzecz zdrowia, które obejmują: 1. mapowanie potrzeb w zakresie opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej, w tym pod względem personelu medycznego i pielęgniarskiego, w celu zapewnienia zrównoważonych i skoordynowanych środków;	~~Nie~~Tak	**Mapa potrzeb zdrowotnych na lata 2022-2026 http://dziennikmz.mz.gov.pl/DUM_MZ/2021/69/akt.pdf** **Mapa potrzeb na lata 2022-2026 (analizy) https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/** **Krajowy Plan Transformacji na lata 2022-2026 http://dziennikmz.mz.gov.pl/DUM_MZ/2021/80/akt.pdf** **Wojewódzkie Plany Transformacji na lata 2022-2026**	Spełnienie kryterium zapewniają Mapy Potrzeb Zdrowotnych (MPZ) w formule obejmującej analizy oraz wyzwania systemu opieki zdrowotnej, a także krajowy oraz wojewódzkie plany transformacji, które wdrażają rekomendacje zawarte w MPZ. MPZ obejmują cały system, czyli wszystkie poziomy opieki opisane rodzajami świadczeń (od POZ po opiekę paliatywną i hospicyjną), z uwzględnieniem zasobów w systemie. W proces mapowania opieki długoterminowej wpisuje się także Strategia Rozwoju Usług Społecznych (SRUS) oraz Regionalne Plany Rozwoju Usług Społecznych i

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej RSO4.5. Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki				**Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20220000767** **Regionalne Plany Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji** ~~Spełnienie warunku zapewnią:~~ ~~•mapa potrzeb zdrowotnych (MPZ) na kolejny okres w zmienionej formule (mapa wraz z rekomendacjami będzie obejmować okres 7 lat, co roku aktualizowane będą dane statystyczne i wyniki analiz),~~ ~~•Policy Paper 2021+ w obszarze zdrowia. Obecna nazwa: „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030”,~~ ~~•Ramy strategicznew zakresie deinstytucjonalizacji w obszarze zdrowia na lata 2021-2030 (Strategia Deinstytucjonalizacji zapewnia spełnienie warunku w tym zakresie.~~	Deinstytucjonalizacji. SRUS prezentuje koncepcję deinstytucjonalizacji zakładającą przechodzenie od instytucjonalnej do opieki świadczonej w środowisku rodzinnym i lokalnym dla obszarów usług społecznych (osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, rodziny oraz dzieci i młodzież w pieczy zastępczej, osoby z problemami zdrowia psychicznego, osoby bezdomne). Na szczeblu lokalnym i regionalnym plany rozwoju i deinstytucjonalizacji usług zawierają diagnozy potrzeb w obszarach objętych deinstytucjonalizacją oraz stanowią uporządkowaną koncepcję zmiany na poziomie regionalnym. ~~Kryterium 1.~~ ~~Spełnienie kryterium zapewni publikacja mapy potrzeb zdrowotnych (MPZ) w zmienionej formule (mapa wraz~~ ~~z rekomendowanymi kierunkami działań będzie obejmować okres 5 lat. Coroczna aktualizacja MPZ dotyczyć będzie danych statystycznych i wyników analiz.~~ ~~Analizy przedstawione w mapie potrzeb zdrowotnych z jednej strony stanowią diagnozę systemu ochrony zdrowia,~~ ~~a z drugiej, dzięki prognozom i rekomendowanym kierunkom działań, przyczynią się do zapewnienia równego dostępu do opieki, wspieranie odporności oraz poprawy jakości. Uwzględniają one obszary szczególnie istotne, takie jak podstawową opiekę zdrowotną, profilaktykę.~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		rodzinnej i środowiskowej					~~Mapy potrzeb uwzględniają rekomendowane kierunki działań na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i na terenie województw, tj. regionalne różnice w zdrowotności społeczeństwa i dostępności do opieki zdrowotnej. W czerwcu 2020 r. na stronie www.basiw.mz.gov.pl zostały zamieszczone dane statystyczne i analizy w formie zaawansowanego narzędzia analitycznego stanowiące bazę danych statystycznych i analiz zarówno dla całego kraju, jak też dla poszczególnych województw.~~
				2. środki na rzecz zapewnienia efektywności, trwałości, dostępności i przystępności cenowej usług opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej, w tym ze szczególnym uwzględnieniem osób wykluczonych z systemów opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej oraz osób, do których najtrudniej jest dotrzeć;	~~Nie~~Tak	**Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-27, z perspektywą do 2030 https://www.gov.pl/web/zdrowie/zdrowa-przyszlosc-ramy-strategiczne-rozwoju-systemu-ochrony-zdrowia-na-lata-2021-2027-z-perspektywa-do-2030** **KPT na lata 2022-2026 http://dziennikmz.mz.gov.pl/DUM_MZ/2021/80/akt.pdf** **WPT na lata 2022-2026** **SRUS, pol.publiczna do roku 2030(z persp.do 2035 r.) https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20220000767** **Regionalne Plany Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji**	Kryterium 2. Spełnieniem kryterium jest głównie dokument strategiczny „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.” Jego celem jest zapewnienie obywatelom równego i adekwatnego do potrzeb zdrowotnych dostępu do wysokiej jakości świadczeń zdrowotnych przez przyjazny, nowoczesny i efektywny system ochrony zdrowia. Dokument określa ramy strategiczne działań koniecznych do podjęcia na podstawie diagnozy z MPZ. Przy projektowaniu tego dokumentu w centrum został postawiony pacjent, a wszelkie działania są podporządkowane przede wszystkim konieczności zapewnienia równej dostępności do świadczeń zdrowotnych. Ponadto, środki mające na celu

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						~~Spełnieniem warunku są:~~ ~~•mapa potrzeb zdrowotnych (MPZ) na kolejny okres w zmienionej formule (mapa wraz z rekomendacjami będzie obejmować okres 7 lat, co roku aktualizowane będą dane statystyczne i wyniki analiz),~~ ~~•Policy Paper 2021+ w obszarze zdrowia. Obecna nazwa: „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030”,~~ ~~•Ramy strategiczne w zakresie deinstytucjonalizacji w obszarze zdrowia na lata 2021-2030 (Strategia Deinstytucjonalizacji zapewnia spełnienie warunku w tym zakresie.~~	zapewnienie wydajności, trwałości, dostępności i przystępności usług zdrowotnych zawarte są w Krajowym Planie Transformacji na lata 2022-2026 i Wojewódzkich Planach Transformacji na lata 2022-2026. Z kolei Strategia Rozwoju Usług Społecznych prezentuje koncepcję deinstytucjonalizacji społecznych usług opiekuńczych. Jednym z zadań wskazanych w SRUS do realizacji na szczeblu lokalnym i regionalnym są plany rozwoju i deinstytucjonalizacji usług. ~~Spełnieniem kryterium jest przyjęcie Policy Paper 2021+ w obszarze zdrowia. Ob.nazwa: „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030” wraz zał.,tj. ramy strategiczne deinstytucjonalizacji w obszarze opieki nad osobami starszymi oraz osobami z zaburzeniami psychicznymi.~~ ~~Dok.będzie wdrażany w drodze uchwały RM w sprawie ustanowienia polityki publicznej pt. „Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.”Zakłada on działania w 4 głównych wzajemnie zależnych obszarach: pacjenta, procesów, rozwoju i finansów. Celem tej polityki publicznej jest zapewnienie obywatelom równego i adekwatnego do potrzeb zdrowotnych dostępu do wysokiej jakości świadczeń zdrowotnych przez przyjazny,~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~nowoczesny i efektywny system ochrony zdrowia.~~ ~~Efektem realizacji polityki ma być wydłużenie życia i poprawa stanu zdrowia społeczeństwa. Obecnie w analizach epidemiologicznych coraz więcej uwagi przywiązuje się nie tylko do długości życia, ale również do jego jakości. Niezbędne do tego jest zapewnienie opieki medycznej.~~
				3. środki na rzecz wspierania usług środowiskowych i opartych na rodzinie poprzez deinstytucjonalizację, w tym profilaktyki i podstawowej opieki zdrowotnej, opieki w domu i usług środowiskowych.	~~Nie~~Tak	**Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z persp. do 2030 https://www.gov.pl/web/zdrowie/zdrowa-przyszlosc-ramy-strategiczne-rozwoju-systemu-ochrony-zdrowia-na-lata-2021-2027-z-perspektywa-do-2030** **Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20220000767** **KPT na lata 2022-2026 http://dziennikmz.mz.gov.pl/DUM_MZ/2021/80/akt.pdf** **WPT na lata 2022-2026** **Społecznych i Deinstytucjonalizacji** ~~Spełnieniem warunku są:~~ ~~•mapa potrzeb zdrowotnych (MPZ) na kolejny okres w zmienionej formule (mapa wraz z rekomendacjami będzie obejmować okres 7 lat, co roku~~	Kryterium to w zakresie opieki wypełniają dwa dokumenty o charakterze strategicznym: a) Strategia Deinstytucjonalizacji: opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi, b) Strategia Deinstytucjonalizacji: opieka zdrowotna nad osobami starszymi. Stanowią one załączniki do dokumentu „Zdrowa Przyszłość". Ponadto, również opracowany Krajowy Plan Transformacji oraz Wojewódzkie Plany Transformacji na lata 2022-2026 zawierają środki mające na celu promowanie usług środowiskowych i rodzinnych poprzez deinstytucjonalizację – zawarte w nich działania obejmują wzmocnienie profilaktyki i opieki podstawowej. Ponadto, Strategia Rozwoju Usług Społecznych adresuje kwestie związane z polityką społeczną, a na poziomie województw przygotowane zostały plany rozwoju i deinstytucjonalizacji

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						~~aktualizowane będą dane statystyczne i wyniki analiz),~~ ~~•Policy Paper 2021+ w obszarze zdrowia. Obecna nazwa: „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030”,~~ ~~•Ramy strategiczne w zakresie deinstytucjonalizacji w obszarze zdrowia na lata 2021-2030 (Strategia Deinstytucjonalizacji zapewnia spełnienie warunku w tym zakresie.~~	usług społecznych. Dokumenty te są wobec siebie komplementarne, tak aby zapewnić najwyższą jakość kompleksowej opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w szczególności z uwagi na starszy wiek, niepełnosprawność, problemy z zakresu zdrowia psychicznego, uzyskaną w efekcie koordynacji opieki zdrowotnej i społecznej. ~~Kryterium 3.~~ ~~Dokument Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030, zawiera ramy strategiczne deinstytucjonalizacji w obszarze opieki nad osobami starszymi oraz osobami z zaburzeniami psychicznymi stanowiącymi jako załącznik.~~ ~~Przyjęcie dokumentu „Zdrowa przyszłość”, w tym w szczególności załączników, przyczyni się:~~ ~~- w zakresie opieki nad osobami starszymi – do poprawy jakości życia i zdrowia seniorów i ich opiekunów (rozwój zasobów kadrowych, rozwój form opieki dziennej, domowej oraz innowacyjnych form opieki, wsparcie opiekunów nieformalnych i koordynacja opieki środowiskowej),~~ ~~- w zakresie opieki psychiatrycznej – do wzmocnienia równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki~~

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							~~rodzinnej i środowiskowej (inwestycje w kadry i poprawa jakości kształcenia w dziedzinie psychiatrii i innych specjalizacji zajmujących się ochroną zdrowia psychicznego, zmiana organizacji udzielania świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki psychiatrycznej i inwestycje infrastrukturalne).~~

5. Instytucje programu

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. k) oraz art. 71 i 84 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 13: Instytucje programu

Instytucje programu	Nazwa instytucji	Imię i nazwisko osoby kontaktowej	Położenie	Adres e-mail
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Świętokrzyskiego obsługiwany przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Departament ~~Inwestycji i~~ Rozwoju Regionalnego, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego	Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce	sekretariat.R~~I~~R@sejmik.kielce.pl
Instytucja audytowa	Szef Krajowej Administracji Skarbowej	Ministerstwo Finansów, Departament Audytu Środków Publicznych	ul. Świętokrzyska 12, 00-916 Warszawa	sekretariat.DAS@mf.gov.pl
Organ otrzymujący płatności od Komisji	Ministerstwo -Finansów, Departament Instytucji Płatniczej	Ministerstwo Finansów, Departament Instytucji Płatniczej	ul. Świętokrzyska 12, 00-916 Warszawa	Sekretariat.IP@mf.gov.pl
Podmiot (inny niż instytucja zarządzająca) wykonujący zadania w zakresie księgowania wydatków	~~Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach~~Oddział Certyfikacji, Departament Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego	Departament Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego~~Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach~~	Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce~~ul. Witosa 86, 25-561 Kielce~~	sekretariat.RR@sejmik.kielce.pl~~wup@wup.kielce.pl~~

Podział kwot refundowanych z tytułu pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jeżeli wskazano więcej niż jeden podmiot otrzymujący płatności od Komisji

Podstawa prawna: Art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Tabela 13A: Część wartości procentowych określonych w art. 36 ust. 5 lit. b) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, która zostałaby refundowana podmiotom otrzymującym płatności od Komisji w przypadku pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (w punktach procentowych)

6. Partnerstwo

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. h) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Zasada partnerstwa jest jedną z obowiązujących nadrzędnych zasad horyzontalnych regulujących działanie funduszy strukturalnych w ramach polityki spójności na lata 2021-2027. Zasada ta polega na stałej współpracy pomiędzy administracją rządową, samorządem terytorialnym, partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz organizacjami pozarządowymi w celu zapewnienia aktywnego udziału partnerów w całym procesie funkcjonowania programu regionalnego od programowania poprzez wdrożenie wraz z monitorowaniem, aż po jego ocenę.

Etap programowanie:

Właściwe zaplanowanie wykorzystania środków pochodzących z komponentu EFS+ i EFRR wymaga udziału partnerów wywodzących się z różnych środowisk, o których mowa w art. 8 rozporządzenia ogólnego. d początku prac nad przygotowaniem Programu Samorząd Województwa Świętokrzyskiego dąży do realizacji zasady partnerstwa wyrażonej w rozporządzeniu ogólnym oraz rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. *w sprawie europejskiego kodeksu postepowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.*

W celu zapewnienia szerokiej partycypacji społecznej jako warunku efektywnego wykorzystania środków unijnych jak również z uwagi na szereg zagadnień i obszarów, przewidzianych do wsparcia w zakresie realizacji poszczególnych celów polityki spójności w latach 2021-2027, zaangażowanie przedstawicieli różnorodnych środowisk oraz szerokiego grona interesariuszy, reprezentujących różne sektory (publiczny, społeczny, gospodarczy, akademicki) stanowiło merytoryczne wsparcie w zakresie przygotowania regionalnego programu na lata 2021-2027. Uchwałą Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 12.05.2021 r. zostały powołane grupy robocze wspierające prace nad przygotowaniem programu „*Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027”.* Do udziału w pracach grupy zostali zaproszeni przedstawiciele właściwych resortów, środowisk akademickich i naukowych, partnerów społecznych i gospodarczych (związków zawodowych, organizacji otoczenia biznesu, instytucji o charakterze regionalnym), organizacji pozarządowych (m.in. Świętokrzyska Rada Działalności i Pożytku Publicznego) oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie. Do celów programowania, Zarządzeniem Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 21.01.2021 r. powołano również Zespoły robocze, w skład których wchodzą pracownicy IZ RPOWŚ 2014-2020 oraz IP RPOWŚ 2014-2020.

Szczególne znaczenie dla przygotowania Programu miały konsultacje społeczne. Podjęte zostały wszystkie niezbędne działania, które zapewniły, że konsultacje miały wielostronny charakter. Do udziału w konsultacjach zaproszono szerokie grono osób i instytucji, a w szczególności przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, partnerów społecznych i gospodarczych, administracji rządowej, organizacji pozarządowych, środowisk akademickich i osoby fizyczne.

Czas trwania konsultacji społecznych ustalony został od 30 września 2021 r. do 12 listopada 2021 r. W okresie od 30 września 2021 r. do 8 listopada 2021 r. w każdym powiecie województwa świętokrzyskiego odbywały się stacjonarne spotkania konsultacyjne - łącznie 13 spotkań, podczas których prezentowane były założenia Programu. Dodatkowo prowadzone były spotkania w formule on-line. Dostęp do spotkań był możliwy również poprzez platformę do wideokonferencji, co dawało możliwość wysłuchań z możliwością zadawania pytań szerszemu gronu odbiorców.

Poza spotkaniami konsultacyjnymi, wynikającymi z harmonogramu, założenia projektu programu regionalnego na lata 2021-2027 FEŚ prezentowane były również na innych wydarzeniach tj.: Forum Gospodarczym, Posiedzeniu Rady ds. Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego,
Forum upowszechniającego efekty projektu „Innowacyjna edukacja – nowe możliwości zawodowe”, sesji Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego oraz XXIX Posiedzeniu Komitetu Monitorującego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Dodatkowo, w czasie trwania konsultacji społecznych, w odniesieniu do założeń projektu programu regionalnego Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Kielcach oraz Komisja Wspólna Rządu i

Samorządu Terytorialnego wydały pozytywną opinię dot. projektu programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027.

Konsultacje miały charakter nieprzerwany, były prowadzone przez 44 dni. Łącznie w spotkaniach konsultacyjnych uczestniczyło ponad 1600 osób.

Zamierzeniem konsultacji było dotarcie do jak najszerszego grona interesariuszy, potencjalnych odbiorców wsparcia oraz wysłuchanie głosów z regionu, które pomogły w danych obszarach interwencji określić właściwe kierunki wsparcia. Otrzymane propozycje przedstawiały zapotrzebowanie pełnego przekroju zainteresowanych podmiotów, w szczególności zaś jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, instytucji kultury, przedsiębiorców, instytucji naukowych i badawczych. Zgłoszone uwagi w liczbie ponad 580, w tym również propozycje przedsięwzięć zostały szczegółowo przeanalizowane, czego efektem było poznanie lokalnych i regionalnych potrzeb oraz identyfikowanych wyzwań. Podsumowanie konsultacji społecznych zostało zawarte w Sprawozdaniu z przebiegu i wyników konsultacji społecznych projektu programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027.* Uwagi dotyczyły wszystkich części projektu programu, w szczególności zakresu zaproponowanych do realizacji typów przedsięwzięć i grup docelowych. Wszystkie zgłoszone podczas konsultacji uwagi, dotyczące zapisów projektu FES 2021-2027 podlegały rozpatrzeniu przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego na podstawie przyjętej metodologii, tj.: uwzględnienia, częściowego uwzględnienia, bądź nieuwzględnienia. Sprawozdanie z konsultacji dostępne jest na stronie: https://www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/poznaj-program-na-lata-2021-2027/poznaj-zalozenia-nowego-programu/item/4545-sprawozdanie-z-przebiegu-i-wynikow-konsultacji-spolecznych-projektu-programu-regionalnego-na-lata-2021-2027-fundusze-europejskie-dla-swietokrzyskiego .

Etap wdrażanie, monitorowanie, ewaluacja:

Podstawową rolę we wdrażaniu programu będzie pełnił Komitet Monitorujący, o którym mowa w art. 38 rozporządzenia ogólnego. Przy powoływaniu członków Komitetu należy mieć na uwadze dążenie do zrównoważonego udziału strony rządowej, samorządowej oraz partnerów społecznych i gospodarczych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz jak najwyższej efektywności i jakości ich pracy. W skład Komitetu Monitorującego wejdą partnerzy w rozumieniu art. 8 rozporządzenia ogólnego i tym samym wezmą udział w procesie monitorowania i ewaluacji programu, a także zatwierdzania kryteriów wyboru projektów. Funkcjonowanie Komitetów Monitorujących, w tym zasady wyboru ich członków określają Wytyczne dotyczące Komitetów Monitorujących na lata 2021 – 2027, a także Wytyczne dotyczące realizacji zasady partnerstwa na lata 2021 – 2027, które zapewniają właściwe wdrożenie zasady partnerstwa. Komitet Monitorujący zostanie powołany zgodnie z UP oraz właściwymi *Wytycznymi, a* w jego składzie znajda się m.in. przedstawiciele organizacji społeczeństwa informacyjnego. Ponadto, wielu partnerów z regionu, którzy zostali zaangażowani w proces programowania 2021-2027 poprzez udział w pracach będzie miało możliwość kontynuacji prac w ramach Komitetu Monitorującego, tak aby wykorzystać ich dotychczasowe doświadczenie i wiedzę specjalistyczną z poszczególnych dziedzin.

Zgodnie z zasadą partnerstwa niezależne organy ochrony praw podstawowych i organizacje praw człowieka będą zaangażowane we wszystkie etapy programowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji inwestycji w infrastrukturę edukacyjną społeczną i zdrowotną, a także w projekty EFS+, aby zapewnić poszanowanie zasad niezależnego życia, niesegregacji i niedyskryminacji zgodnie z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych i Kartą Praw Podstawowych. Nad realizacją zasady niedyskryminacji i równości szans czuwać będzie koordynator IZ ds. zasad równościowych, a w Komitecie Monitorującym zostanie zapewniony udział m.in.: przedstawicieli organizacji pozarządowych reprezentujących grupy zagrożone dyskryminacją.

Na etapie monitorowania i ewaluacji zasada partnerstwa będzie uwzględniona poprzez udział partnerów w systemie sprawozdawczości, przekazywanie informacji o postępie realizacji programu oraz udział w dyskusji nad rezultatami ewaluacji programu. Instytucja Zarządzająca zapewni udział partnerów na każdym etapie tj. programowania i realizacji programu regionalnego. W przypadku IT partnerstwo z odpowiednimi władzami i podmiotami terytorialnymi będzie zapewnione poprzez udział tych przedstawicieli w pracach w szczególności KM PR lub ~~KM~~ Podkomit. RLKS.

Formy wsparcia partnerów w ramach programu regionalnego:

Korzyści, które płyną ze współpracy z partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego implikują działania do ich aktywnego udziału w szczególności w takich obszarach jak polityki zatrudnienia, kształcenia, włączenia społecznego wspieranych z EFS+. Dlatego też przyjęto, że zostanie przeznaczona odpowiednia pula środków pochodzących z tego funduszu na budowanie zdolności administracyjnych wskazanych podmiotów. Do narzędzi służących realizacji tego celu należą m.in. wsparcie: szkoleniowe, działań służących tworzeniu sieci kontaktów i wzmacnianiu dialogu społecznego oraz działań podejmowanych wspólnie przez partnerów społecznych.

Wsparcie w obszarze budowania zdolności partnerów społeczeństwa obywatelskiego będzie podlegało cyklicznym przeglądom z udziałem partnerów. W wyniku rezultatów powyższych przeglądów wsparcie może być reprogramowane w części lub w całości.

7. Komunikacja i widoczność

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. j) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Komunikacja nt. programu to informowanie o jego ofercie, rezultatach projektów (w tym oczekiwanych), korzyściach, jakie przynoszą dla obywateli i wpływie polityki spójności na rozwój regionu i UE. Komunikacja służy upowszechnianiu idei integracji europejskiej, podnoszeniu świadomości społeczeństwa nt. roli i wartości dodanej wsparcia UE i wartościach unijnych leżących u podstaw projektów realizowanych w ramach programu. Korzyści rozwojowe podkreślane są nie tylko na poziomie regionalnym czy krajowym, ale także w kontekście celów rozwojowych całej UE. W komunikacji akcentowane są strategie UE, podkreślając wkład projektów w ich realizację. Komunikacja wynika także z potrzeby zachowania transparentności wydatków z budżetu UE.

Informowanie jest elementem krajowego systemu komunikacji marki Fundusze Europejskie (FE).

Działania komunikacyjne prowadzi IZ i IP we współpracy z instytucjami w systemie wdrażania oraz partnerami społeczno-gospodarczymi i beneficjentami. W celu uniknięcia podwójnych standardów obowiązkiem właściwej komunikacji objęte są również inne organy właściwych władz publicznych, jeżeli ich zakres odpowiedzialności obejmuje planowanie, finansowanie, realizację lub nadzór nad realizacją projektów otrzymujących dofinansowanie z programu. Wymiar unijny zapewniony jest przez m.in. zaproszenia KE na wydarzenia związane z projektami, uwzględnienie wystąpień KE w scenariuszu wydarzeń, włączenie cytatu KE do informacji prasowej, itd.

Szczegóły założeń przedstawionych w tym rozdziale znajdują się w Strategii komunikacji programu.

Cele:

Działania komunikacyjne realizują cele określone ww. Strategii:

- aktywizacja do sięgania po FE,
- wsparcie w realizacji projektów,
- zapewnienie powszechnej akceptacji społecznej dla działań rozwojowych, realizowanych przy pomocy Programu i FE,
- zwiększenie świadomości na temat wartości EU w tym równości, niedyskryminacji, włączenia społecznego w celu zwalczania negatywnych stereotypów dot. grup narażonych na dyskryminację.

Działania prowadzone są wyłącznie w obszarze FE w zakresie ww. celów, z wyłączeniem działań mających inny zakres np. promowania instytucji lub osób i działań o charakterze politycznym.

Grupy docelowe:

• beneficjenci,

• potencjalni beneficjenci, w tym wymagający działań dedykowanych do tzw. projektów trudnych,

• społeczeństwo regionu, w tym osoby o niskim poziomie wiedzy o FE, osoby młode, seniorzy, środowiska opiniotwórcze i potencjalni beneficjenci, którzy nie otrzymali dofinansowania.

Kanały komunikacji:

Kanały i narzędzia komunikacji są dobierane do grupy docelowej i wynikają z analizy bieżących trendów konsumpcji mediów, a wybór konkretnych kanałów i narzędzi jest powiązany z wyznaczonymi celami.

Kanały komunikacji to:

• media o szerokim zasięgu (TV, radio, prasa, Internet),

• serwisy internetowe i społecznościowe (kanały własne: Facebook, You Tube, portale FE),

• sieć PIFE,

• publikacje i materiały audio-video,

- wydarzenia informacyjne i promocyjne (konferencje, festyny, pikniki),
- inne dotychczas niezidentyfikowane środki przekazu informacji.

Obok wypełniania obowiązku informacyjnego, wszystkie podmioty biorące udział we wdrażaniu Programu, są zaangażowane w realizację dodatkowych działań komunikacyjnych. Duży nacisk położony jest na wykorzystanie potencjału beneficjentów, zaangażowanie ich w działania komunikacyjne i w rolę ambasadorów marki FE. Obowiązki informacyjno-promocyjne beneficjentów są załącznikiem do umowy.

Odpowiednia komunikacja ma zastosowanie do schematów pomocowych, wiązek projektów, a operacje strategiczne podlegają specjalnym działaniom promocyjnym.

Budżet:

Szacunkowy budżet na działania komunikacyjne IZ i IP wynosi 3,680 mln €, w tym 3,2 mln € wsparcia z UE (0,25% alokacji programu). Kwoty w podziale na grupy docelowe i cele określane są w rocznych planach.

Budżet jest wstępnie podzielony na 3 cele:

- 640 000 € potencjalni beneficjenci,
- 640 000 € beneficjenci,
- 1 920 000 € społeczeństwo regionu.

Szacunkowy udział kwot w poszczególnych latach (w €): 2021: 0; 2022: 0.; 2023: 450 tys.; 2024: 550 tys.; 2025: 550 tys.; 2026: 450 tys.; 2027: 450 tys.; 2028: 450 tys.; 2029: 300 tys.

Monitoring i ewaluacja:

Działania komunikacyjne podlegają ewaluacji i monitoringowi pod kątem ich jakości, trafności w realizacji celów komunikacyjnych i skuteczności w dotarciu do grup docelowych (m.in. badania ankietowe/ jakościowe, analizy użyteczności).

Ocena strategiczna obejmuje systematyczne monitorowanie osiągania założonych celów i wskaźników Strategii komunikacji. Dodatkowo realizowane jest regularne badanie społeczeństwa pod kątem oceny wiedzy, świadomości i rozpoznawalności FE w celu dostarczenia rekomendacji do planowania kolejnych działań i podejmowania działań naprawczych.

Monitoringowi i ocenie podlega szereg wskaźników w tym wskaźniki oddziaływania (jedn. miary: %, sposób pomiaru: bad. społ., częstot. pomiaru: co 2 lata, wb. na 2020 r.), m.in.:

- Odsetek respondentów dostrzegających wpływ FE na rozwój regionu (wb. 85%),
- Znajomość celów, obszarów lub działań, na które przeznaczane są FE w programie (wb. 0%),
- Odsetek mieszkańców regionu uważających, że osobiście korzystają z FE (wb. 63%).

8. Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Podstawa prawna: art. 94 i 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 14: Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Planowane stosowanie art. 94 i 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	Tak	Nie
Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał refundację wkładu Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe w ramach priorytetu zgodnie z art. 94 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	☐	☒
Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał refundację wkładu Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami zgodnie z art. 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	☐	☒

Aneks 1: Wkład Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(-e) operacji objętej (-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj uproszczonej metody rozliczania kosztów (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) uproszczonej metody rozliczania kosztów
					Kod(1)	Opis	Kod(2)	Opis			

(1) Oznacza kod dla wymiaru „Zakres interwencji” w tabeli 1 załącznika I do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz w załączniku IV do rozporządzenia w sprawie EFMRA.

(2) Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie.

Aneks 1: Wkład Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

C. Obliczanie standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych

1. Źródło danych wykorzystanych do obliczenia standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował, zgromadził i zapisał dane, miejsce przechowywania danych, daty graniczne, walidacja itd.):

2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia na podstawie art. 94 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów są właściwe dla danego rodzaju operacji:

3. Proszę określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości danych. W stosownych przypadkach należy zastosować dane statystyczne i poziomy odniesienia oraz przedstawić je – na wniosek – w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję.

4. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych:

5. Ocena przez instytucję(-e) audytową(-e) metody obliczania i kwot oraz ustaleń mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób gromadzenia i przechowywania.

Aneks 2: Wkład Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Kwota, której dotyczy finansowanie niepowiązane z kosztami	Rodzaj(-e) operacji objętej (-ych) finansowaniem		Warunki, które należy spełnić/rezultaty, które należy osiągnąć, uruchamiające refundację przez Komisję	Wskaźnik		Jednostka miary warunków, które należy spełnić/rezultatów, które należy osiągnąć, uruchamiających refundację przez Komisję	Przewidywany rodzaj metody stosowanej do refundacji kosztów beneficjentowi lub beneficjentom
					Kod (1)	Opis		Kod (2)	Opis		

(1) Oznacza kod dla wymiaru „Zakres interwencji” w tabeli 1 załącznika I do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz w załączniku IV do rozporządzenia w sprawie EFMRA.

(2) Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie.

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Aneks 3: Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym wraz z harmonogramem

Art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym wraz z harmonogramem (art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów).

Charakter wykazu jest określony w Rozporządzeniu UE 2021/1060 i nie stanowi listy zamkniętej projektów przewidzianych do wsparcia. Są to przykłady projektów podlegających szczególnym środkom dot. monitorowania i komunikacji.

EFRR:

1. Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny GUM - etap II
2. Centrum Badań Molekularnych (ŚCO)
3. Ochrona bioróżnorodności Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych oraz Kielc

EFS+:

1. Świętokrzyska edukacja zawodowa
2. Tworzenie Lokalnych Systemów Wsparcia dla Seniorów
3. Profilaktyka świętokrzyskich pracowników
4. BUduj swój Rozwój – Baza Usług Rozwojowych
5. Pracownik kapitałem firmy. Postaw na jego rozwój z Bazą Usług Rozwojowych
6. Dziś uczeń – jutro student!

DOKUMENTY

Tytuł dokumentu	Rodzaj dokumentu	Data dokumentu	Lokalny numer referencyjny	Nr referencyjny Komisji	Pliki	Data wysłania	Nadawca
Programme snapshot 2021PL16FFPR013 1.2	Podgląd danych przed wysłaniem	15 lis 2022		Ares(2022)7883610	Programme snapshot 2021PL16FFPR013 1.2 - Machine Translated Programme_snapshot_2021PL16FFPR013_1.2_pl.pdf Programme_snapshot_2021PL16FFPR013_1.2_en.pdf	15 lis 2022	Janusz, Tomasz